جلاء القلوب

(*) جلاء القلوب (*)

﴿في رسالة النبي المحبوب﴾

(مخرج مكاتب عسكريه خواجه‌لرندن حافظ ابراهيم كمال بكك)
(اثريدر)

(اشبو رساله‌ٔ عاجزانه‌مزده مندرج اولان احكامك مأخذلرى)

شرح مواقف

شرح مقاصد

شفاء شريف

شمائل شريف

مواهب لدنيهٔ قسطلانى

مسامرات محى الدين عربى

روضة الاحباب

وبرده بو رساله‌نك غايت مختصر اولمسى مطلوب اولديغندن مأخذلرنده ذكر اولنديغى وجهله راويلر تماميله ذكر اولنه‌مامشدر

(*) جلاء القلوب (*)

في رسالة النبي المحبوب

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الملك القادر العام . الذى بقدرته خلق كافة الانام
وامرهم بالعبادات والطاعات فى الليالى والايام . ونهاهم
عن دنس عبادة الاصنام . وعن لوث الكفر والشرك والآثام
وارشدهم بارسال الكتب والانبياء الفخام . المشيدين لاركان
الدين باكمل النظام . والصلاة والسلام على النبى الهاشمى الهمام
الذى هدينا بالحجج الساطعة الى شرف الاسلام . وعلى آله
واصحابه الكرام . الفارقين بين الحق والباطل كالسيوف
الصرام . بعدذا حالا رونق فزاى مسند خلافت . ونير اعظم
برج سلطنت . حافظ حقوق رسالت . ناشر اسباب سعادت .
ناظم امور دين وملت . منبع منيع معدلت . باعث امن وامان
ملجأ اهل ايمان . خليفهٔ دوران . پادشاه اسكندر توان .
سلطان ابن سلطان (عبد العزيز خان) افندمز حضرتلرينى
جناب رب مستعان الى آخر الزمان اريكه پيراى شوكت وسلطنت
بيورسون آمين . اويله بر شهنشاه جهانقيمت كه (الملوك ملهمون)
حديث منيفى منطوقنجه تبعهٔ شاهانه سنك از هر جهت ترقىٔ
حال وسعادت مآللرى حقنده اسلافنك نائل اولهمديغى نيجه نيجه
آثار خيريه الهام قريحهٔ ملوكانه اولنه كلديكى مثلو بو دفعه
دخى ملك وملتك ركن اعظمى بولنان عساكر شاهانه سنك

عقايد دينيه وفضائل نفسانيه لرينك استكماليله
كلمهٔ واحدهٔ منجيه يه برقاندها صاريله رق جمله سنك يكدل
ويكوجود بولنملرى ايچون رؤساى صنف جليل عسكرى اوله جق
مكتب فنون حربيهٔ شاهانه طلبه سى معتقدات اسلاميه ده
مقلدلكدن قورتيله رق علوم عقليه ونقليه ايله متجلى وفضائل
دينيه ودنيويه ايله متحلى اولملرينه دومى اليهم طلبه نك مكتبده
بولندقلرى مدت ظرفنده كنديلرينه هر سنه رمضان شريفده
عقايد دينيه وسير محمدى وتواريخ انبيا وفقه شريفدن بر
رساله نك تدريس اولنمسنه ارادهٔ اصابت عادهٔ حضرت ملوكانه
شرفتعلق ايتمش و وزير فاضل نحرير سرعسكر آصف تدبير
دولتلو عطوفتلو حسين عونى پاشا حضرتلرينك امر عاليلرى
اوزره تدريس اولنه جق رسائلك هر برينك جمع وتأليفى بر
ذاته احاله بيورمشلر . انجق حسن ظنلرينه بناء نبى آخر زمان
وتتمهٔ دوران وحبيب رحمن حضرت (محمد مصطفى) صلى الله
تعالى عليه وسلم افندمز حضرتلرينك دلائل نبوت وفضائل
ذاتيه وصفاتيه وغزوات دينيه ومعجزات باهره لرندن بر
نبذه جك جامع اولمق اوزره بر رساله نك جمع وتأليفى دخى
بو داعىٔ كمينهٔ كم بضاعه لرينه حواله بيورمش هر نقدر
بو خصوصده سوز سويلمك اقتدار ولياقت عاجزانه مزك
خارجنده بولنمش ايسه ده انقيادا لاولى الامر ودولت
وملتك بر خدمتنده بولنمق آرزوسيله متوكلا على الله ومتوسلا
لمعوانة رسول الله اشبو امر عسيرك ايفاسنه مبادرت قلندى
ومنه العون والتوفيق

* (اخطار مخصوص) *

اشبو رسالهٔ عاجزانه‌مز بر مقدمه و بش باب و بر خاتمه‌یی شاملدر

بسم الله الرحمن الرحیم

(مقدمه) آلتی مطلب اوزره ترتیب اولنمشدر . برنجی مطلب نبینك معنای لغوی وعرفیسی . مطلب ثانی نبوتك بر امر ممكن اولدیغی . مطلب ثالث نبوتك بالفعل وقوعی . مطلب رابع نبوتك لزومی . مطلب خامس نبوت موهبهٔ الهیه اولوب صنعت اولمدیغی . مطلب سادس معجزه وشرائطی بیانده‌در .

(مطلب اول) (نبی) كلمه‌سی خبر معناسنه اولان (نبأ) كلمه‌سندن مشتق اولوب انبیای كرام طرف الهیدن خبر ویردكلرندن كندیلرینه نبی تسمیه اولنمشدر . ویاخود ارتفاع معناسنه اولان (نبوت) كلمه‌سندن مأخوذ اولوب پیغمبران عظامك جناب حق وقوللری عندنده قدرلری عالی اولدیغی جهتله لفظ مزبور ایله تسمیه اولنمشلردر . ویاخود طریق معناسنه اولان (نبی) كلمه‌سندن مأخوذ اولوب انبیای ذیشان قوللرك جناب حقه تقربلرینه وسیله اولدقلری مناسبتله كندولرینه (نبی) تسمیه اولنمشدر .

امامعنای عرفیسی اهل حق یعنی اهل ملته كوره (نبی) بر قومه

ویاخود كافهٔ انس وجنه تبلیغ احكام الهیه ایتمك اوزره طرف الهیدن مأمور اولان بر انساندر .

(مطلب ثانی) نبوتك امكانی شونكله مثبتدر كه بر مخلوق ضعیف اولان انسان چالیشه‌رق كسب ایتدیكی كمالات ویاخود قوهٔ جبریه واسطه‌سیله ابنای جنسی اولان نیچه اقوامه رئیس اولوب استدیكی كبی قانونلر وضع وتأسیس ایتمكه وقانونلرینك نشر وانفاذینه متعدد مأمورلر نصب ایتمكه واستدیكی وقت مأمورین وقوانینك تبدیل وتجدیدینه مقتدر اوله‌بیلدیكنی كوریور وایشیدیورز .

ابدی فاعل مختار اولان جناب الله كه هر شیئك خالق ومالك حقیقیسیدر . وهر دیله دیكنی یاپمغه وهر مراد ایتدیكنی اختیار ایتمكه قادر مطلقدر اوامر نواهی الهیه‌سنی قوللارینه وتبلیغ ایتمك اوزره مراد ایتدیكی بر انسانی مأمور ایده‌مزمی . نه محذور واردر . هیچ بر محذور اولمیوب امر نبوت ممكن وبالفعل دخی واقعدر . (مطلب ثالث) نبوتك بالفعل وقوعی تواتر دلیلی ایله مثبتدر . (فائده) تواتر علم یقینی افاده ایلیان بر دلیلدر . تواترك شرطی متواتر اولان نسنه‌لر محسوس ومشاهداتدن اولمقدر . امور معقوله‌ده تواتر جاری دكلدر . وبرده امر متواترك هركسك سمعنه واصل اولمسی شرط دكلدر . (متواتر) بر جماعتك خبر ویرمسیله موجود اولدیغنه حكم اولنان امردر كه اول جماعتك كذب اوزرینه اتفاق ایتملری محال اوله . مكه ومدینه‌یی واسكندر ونوشیروانی كورمدیكمز حالده موجود اولدقلرینه حكم ایتدیكمز كبی . كه

امور مذکوره تواتر دلیلی ایله مثبت اولدقلرندن وجودلرینی انکار ایدوب مکه ومدینه واسکندر ونوشروان بوقدر بونلر یلاندر دییانلره مجنون ویاخود معاند دیرلر. چونکه افکار واخلاق ووطنلرینک اختلافیله برابر برجماعت کورەرك برطاقم امورك موجود اولدیغنه اتفاق ایدوب خبر ویردکلری حالده عقل جماعت مزبوره نك کذب اوزرینه اتفاقلرینی محال کورور. وخبر ویردکلری امورك نفس الامرده ثابت وواقع اولدقلرینه حکم ایدر. اشته بونك کبی ابو البشر حضرت آدمدن خاتم الانبیایه کلنجیه قدر شوقدر بیك انبیای ذیشانی کوروب ونبوتلرینی تصدیق ایلیان اقوام مختلفه یی کذبه حمل ایدرك انلر یلانجیدرلر. دنیایه نبی کلمامشدر دیمك اثر جنت وحماقت ویاخود عناد اولدیغنده شبهه وارمیدر. اصلا شبهه اولمیوب امر نبوتك بالفعل وقوعی علم الیقین ثابتدر.

(مطلب رابع) نبوت انسانلر ایچون برامر لازمدر یعنی انسانلرك دنیوی واخروی سعادت حاله نائل اولملری نبی وشریعتسز ممکن اولەمز. چونکه انسان امور معاشنده یعنی یەجك وایچەجك وکیەجك وسائر حوائج ضروریەسنك استحصالنده بهمه حال ابنای جنسنك مشارکت واختلاط ومعاونتلرینه محتاجدر.

مثلا بر انسان تفرد ایدوب کندی باشنه یشامق مراد ایتسه یالکز اولدیغی حالده حوائج ضروریەسنی استحصال ایدەمیەجکنده هیچ شبهه یوقدر. البته ابنای جنسندن بعضیسی چفت سوروب اکین طوپلایەجق وکیمیسی اوکودوب اون

ایدەجك ودها بونلر کبی بز طوقویەجق دیکش دیکەجك ابنیه یاپەجق وسائر خدمتلری کورەجك کمسەلر لازمدر. بودرلو اجتماع ایدوب بری برلرینه معاونت ایدیلورسه اسباب معاش حاصل اولوب یشامق ممکن اولەبیلور. اشته انسان بالطبع مدنیدر دیدکلری شو اجتماع وتعاوندن عبارتدر.

بوراسی دخی بالبداهه معلومدرکه فائده ومضرت ملاحظه ایتمەرك برایش یاپمق ویاخود یاپمامق کار عاقل اولمیوب بلکه جنت اثریدر. بو سببدن انسان ایچون لازم اولان اجتماع وتعاونده هر بری عملی مقابلنده صاحبنه اعطا ایدەجك برطاقم عوضلر لازمدر.

بو دخی خفی دکلدرکه بینلرنده جریان ایدەجك اولان معاملات ومعاوضات خصوصلرنده دفع ظلم ایچون برقانون عادلك بولنمسی لازم وضروریدر. واو قانون عادل دخی انبیای کرامك جناب حق طرفندن کتوروب خواص وعوامك انقیاد ایتدکلری شریعتدر. خواص وعوامك انقیاد ایتدکلری بویله برشریعت اولمسه ایدی طبیعتده مرکوز اولان حرص وطمع سببیله انسان بشقەسنك الندە کوردیکی نعمت ودولتی الندن آلمق ایستر. واوتەکی دخی ویرمیەجکندن بینلرنده مضاربه ومقاتلەیی منتج برنزاع حاصل اولور. وکیده کیده بو هرج ومرج بتون انسانلره تعمیم ایدرك امور معاش ومعادك مختل اولمسی لازم کلور. اشته شو نکتەیه مبنی خواص وعوامك کندیسنه انقیاد ایدەجکلری برپیغمبر ذیشانك وجودی لازم وضروریدر. وشبهه یوقدرکه جلب منافع ودفع مضار خصوصلری

نده نبينك وجودى اعظم مصالح انساندر . جناب كبريانك بويله بر بيوك لطف وكرمنه تشكر ايتمه‌يوبده انبياى ذيشانه عداوت ايتمك وانانمامق نه بيوك حماقت وجهالتدر . و برده بز فيلسوفز شويله عقلاويز كنديمز قانونلر ييپار و مصالح عبادى تسويه ايدرز كتب سماويه‌يه وانبياى كرامه احتياجمز يوقدر ديان حريفلرده ذره قدر اولسون عقل وفكر وارميدر . نه كزر كنديلرينه شونى صورارزكه اى فيلسوفلر رحم مادردن عالم اولديغكز حالده‌مى دوشديكز يوخسه بيودكدنصكره مكتب ومدرسه‌ده‌مى تحصيل ايتديكز . رحم مادرده مكتب ومدرسه بولنمديغى جهتله بيودكدنصكره تحصيل ايتديككزده هيچ شبهه يوقدر . عجبا انسانلرى ابتدا مدنيته آلشديران واوقيوب يازمغى وصنايعى تعليم ايليان كيمدر . كتب سماويه وانبياى كرام دكلميدر

انسانلرى تربيه ايدوب مدنيته آلشديران كتب سماويه وانبياى كرام كلميدى هرج ومرجدن قورتيلوبده انسان كره ارضده بوقدر مليون نفوسه بالغ اوله بيلورمى ايدى . هيهات . . . فرض ايدلم كه بالغ اولسون بويله مدنيت ايله يشامق ميسر اوله بيلورمى ايدى . نه ممكن . . . صيت نبى ايشتميان اقوام وحشيه‌نك احوالى كتب تواريخده مطالعه اولنسه زنغاغلرده‌كى كوپكلردن دها دون برحالده يشادقلرى آكلاشيلور . چونكه كوپكلر چكيشورلر ايسه‌ده بربرلرينك اتلرينى يمزلر اقوام وحشيه ايسه ديرى ديرى يكديكرينك اتلرينى يمكله افتخار ايدرلر يامياملر وامريقا وحشيلرى كبى . بو آدملرك

هيسى دلى دكلدرلر يا . نه ايچون برقانون عادل ياپوبده مدنيتله يشايه‌ميورلر . اشته اى فيلسوفلر مقدمات مذكوره‌دن اكلاشلديغنه كوره جمله‌مزك اقتباس ايتديكمز برشعله‌جك مقدارى علم انبياى ذيشانك ميراث براقدقلرى علومدن اولديغنده شبهه قالمدى . بو لطف الهى‌يه تشكر ايدوب كفران نعمت ايتمامليدر .

وبنه بونك كبى انسان امور اخرويه‌سنده دخى كندى باشنه اولديغى حالده سعادت حاله نائل اوله‌مز . چونكه جناب حقك وحدانيتنى واجمالا صفات كماليه ايله متصف اولوب صفات نقصانيه‌دن مبرا اولديغنى عقلا ادراك ايده‌بيلمك ممكن ايسه‌ده برتفصيل ادراك ايده‌بيلمك و برده عبادات وطاعاتك كيفيتنى و صحيح وفاسدينى وجناب كبريانك حلال وحرام قيلديغى اشيايى وسائر لوازم دينيه‌يى عقلا بيلمك قطعا ممكن اوله‌ميه‌جغى دركار اولوب بهمه حال نقل لازمدر .

نصل لازم اولمسون كه برسورى سبنك ايله برعصانك مضرتلرينى دفعه مقتدر اوله‌ميان نمرود ايله فرعون كبى برطاقم ظالم خائنلر دعواى الوهيته قالقيشه‌رق مدنى اولان مملكتلرده بوقدر خلقى ضلالته دوشوروب كنديلرينه طاپديرمديلرمى . بونلره طاپان اقوام كندى عقللريله نيچون حق بوله‌مديلر . ودها بومثللو اولان اقوام جهله‌نك كيميسى آتشه وكيميسى بوزاغى‌يه وكيميسى فرجه وكيميسى اولواغاجلره وكيميسنده رسوم وتصاويره ودها سائر هياكل عجيبه‌يه طاپه‌رق ضلالت وخسرانده قالمديلرمى . بوقدر كتب سماويه نازل اولمش وانبياء ذيشان كلوب وحدانيت الهيه‌يى تصديق ايتدرمك وانسانلرى مدنيته

وعبادات واطاعاته آلشدرمق ایچون فدای جان ایدرك چالشمش ایکن بیله حالا روی زمینده اقوام وحشیه ودینسز ومشرك وبت پرست وآتش پرست ودها بونلر کبی حشراتك حد وپایانی یوقدر ... بونلردن دخی صرف نظر ایده لم . بز مدنی بز اللهی بیلورز وپیغمبرلره اینانورز وبو یولده فدای جان وجهان ایدرز دیه رك افتخار ایدیانلردن پك چوغنك احوالی معلومدر . که بری برلرینه اولان معاملاتنده مدنیت شویله طورسون سباع وحشیه دن بیله دها بدتردرلر . ودینجه اولان معاملاتنده دخی بت پرست وسائر دینسزلردن هیچ بر فرقلری یوقدر .

اشته ازان جمله مدنیتك نه اولدیغنی بیلمیوبده انسان حر مطلق اولدیغی جهتله کندی باشنه براقلوب فاعل مختار اولملی واستدیکنی یاپملیدر دیه رك ارخای عنان زنان ایدنلرك یتشدردکاری حشرات نه یارار ... وقتنی دینه خدمت ایدرز .. وبرده طهارت بدن ایتمکسزین طاملره طیقیلوبده کندی اللریله یاپدقلری صور مختلفهٔ عجزه یه رکوع وسجده ودعا ونیاز ایتمکی کتب سماویه‌می تعلیم ایتدی (نعوذ بالله) کتب سماویه وقایهٔ نسب وطهارت کامله ایله آمر وعبادت اصنامدن عبادت حقه داعیدر بویله شیلری اصلا تجویز ایتمز . وبو مقوله شیلر بتون آثار جهالت اولدیغنده هیچ شبهه یوقدر . اشته حق الانصاف نظر اولندقده مقدمات مذکوره دن اکلاشیلورکه کتب سماویه وانبیای کرام اولمقسزین سعادت حاله نائل اولمق ممکن دکلدر . (لطیفه) کونش بتون عالمی

ضیادار ایدر اماشمدنلی بلوط ایله احاطه اولندیغی حالده نه فائده سی اوله بیلور . عقل دخی مملکت بدنك هر برجزئنی ضیادار ایدر انجق پردهٔ ظلمت جهالتله مستتر اولورسه نه یپا بیلور . (تنبیه) اهل سنت والجماعت مذهبنه کوره جناب حق فاعل مختار اولدیغندن کندیسنك اوزرینه هیچ برشی واجب دکلدر . بو جهتله قوللرینی سعادت حاله ایصال ایچون کتاب ونبی کوندرمك وجوب طریقیله اولیوب انجق برلطف محض وفضل الهیدر . وجوب ولزوم تعبیرلری بزه نسبتله در . (نکته) کتب سماویه وانبیای کرامك تعددنده حکمت قرون وادوار تجدد ایتدکجه نوع بنی آدم آرته رق مدنیتك ایلرولمسیله احتیاجات بشریه نك دخی تکثر ایتمسندن وبرده اخلاق واطوار دکیشه رك انسانلرك آره سنده حد وپایانسز فنالقلرك ظهور ایتمسندن کتب سماویه نك تجددینه وانبیای ذیشانك تعددینه لزوم کورلمشدر .

نته کیم حضرت عیسی علیه السلامك سمایه رفعندن صکره قوم یهودی نصارایه زیاده سیله مسلط اولوب محاربات کثیره وانواع دسایس ایله نصارانك پك چوغنی محو وپریشان ایلدیلر وقالانلری دخی طاغلره ومغاره لره قاچدیلر . صکره بتکرار نصاری چوغالمغه یوز طوتنجه کروه رهابین دعوای ریاسته دوشه رك استدکاری کبی هر بری بر درلو انجیل شریفی تبدیل وتحریف ایتملریله هر برعجیب وغریب هیاکل آلهه اتخاذ اولنه رق وعیسی علیه السلام حقنده یاقشمیه جق صورتده

تثليث باهر البطلانه قائل اولهرق وعربلرك چوغی دين طانميوب بتلره طاپهرق اورتهلغك احوالی بتون بتون فنالشديغندن جناب كبريا لطفا وتفضلا دنيوی واخروی الی يوم القيام كافهٔ مصالح عبادی حاوی قرآن جليل ايله نبی آخر زمان ورحمت عالميان وحبيب ذيشان (محمد عليه الصلاة والسلام) افندمز حضرتلرينی كافهٔ انس وجنك ارشادينه مأمور ايدرك بعث وارسال بيوردی . لطف واحسانه تشكر ايدرز .

(مطلب خامس) نبوت جناب پروردكارك برعطيهٔ الهيهسی اولوب صنعت دكلدر .

نبوتك عطيهٔ الهيه اولديغی انبيای كرامك ارهاصات ومعجزاتی ايله مثبتدر . (ارهاصات) انبيای عظامك طوغدقلری زماندن نبوتلری زمانه قدر وقوعبولان كرامات ومعجزات عليهلريدر .

(ارهاصاته مثال) حضرت فخر عالم افندمزك طوغديغی كيجه روی زمينده بولنان بتلرك باش اشاغی اولسی ومجوسيلرك بيك سنهدنبرو ياقدقلری آتشك اول كيجه سونمسی ودها بونلره مماثل كرامات ومعجزات عليهلری كبی . كه ولادت بحثنده بيان اولنهجقدر . وبرده حضرت مريم رضی الله عنها والدهمزی قومی تضييق ايدوب بو چوجغی كيمدن كتوردك سنك اناك وباباك فنا كمسهلر دكل ايديلر ديهرك ايذا وجفا ايتدكلرنده حضرت مريم چوجغه (عيسی عليه السلامدر) اشارت ايتمسی اوزرينه قومی بز بشكدهكی چوجغی نصل سويلدهلم دينجه حضرت

عيسی لسان فصيح ايله تكلمه باشليوب (ای قوم تحقيقا بن اللهك قولی يم سزك ظن ايتديككز كبی دكلم . جناب حق تبليغ احكام الهيه ايتمك اوزره بكا كتاب ويردی . وبنی نبی قيلدی . وهرقنغی برمحلده بولنورسهم بنی مبارك قيلدی . وعمرم اولدقچه بكا نماز وزكات ووالدهمه اطاعت ايله امر بيوردی . طوغديغم واولدهيكم و اولدكدن صكره ديرلديكم كونده جناب كبريانك بكا لطف واحسانی اولسون) بيورمسی كبی .

معجزاته مثال) اشاغيده بربحث مستقلده تفصيلا بيان اولنهجغی وجهله حضرت فخر عالم افندمزك نبوتنه بشكدهكی چوجقلرك شهادت ايتمسی ويد شريفهسندهكی طاشلرك تسبيح ايتمسی ومغيباتدن خبرويرمسی وفصحای عربك اقصر برسورهٔ شريفهسنك مثلنی كتورمهدن عاجز قالدقلری قرآن كريم واكثر انبيای كرامك احيای موتی ايتلری كبی . نبوت صنعتدر موهبهٔ الهيه دكلدر ديان فيلسوفلر عجبا ذكر اولنان ارهاصات ومعجزاتی صنايعك قنغی قسمندن عد ايدرلر . . . واه كيدی شاشقين حريفلر . برپيغمبرك طوغمسيله بتلرك باش اشاغی اولمسی ومجوسك آتشلرينك سونمسی وبشكده ايكن لسان فصيح ايله تكلم بيورمسی وصبيانك نبی اولديغنه شهادت ايتمسی وطاشلرك تسبيحی ودها بونلره مماثل اولان ارهاصات ومعجزات نهوجهله صنعت اولهبيلور . وبشكدهكی چوجقلر نصل تحصيل ايده بيلديلر . وبرده احيای موتی صنعت اولسه ايدی صنعت طب اولمق لازم كلوردی . عجبا نبيدن بشقه مزاردهكی اولولری

دیرلدوب سویلتمك قنغی برطبیبك یاپه بیله جکی ایشدر .
هیهات هیهات ..

و بر ده نبوتك صنعت اولدیغنه قائل اولان فیلسوفلر بویله بر صنعت تحصیل ایدوبده رفاه حال ایله کچینه رك یشاسه لرده عالمی دینسزلکه تشویق ایتمك ایچون خائب و خاسر اوله رق سود و نعسه لر اولمزمی .

(تمثیل) نبوتك صنعت اولدیغنه قائل اوله رق خلقی دینسزلکه تشویق ایتمك بر عمان چوپیله سیل صوینك جریانی منع ایتمك کبیدر . نه بیوك حماقتدر ..

(مطلب سادس) معجزه بیاننده در . (معجزه) پیغمبرلك دعوی ایلیان ذاتك صدقنی اظهار ایدن شیدر . و معجزه نك شرطلری یدیدر . برنجیسی نبینك اظهار ایلدیکی معجزه کندی طرفندن اولیوب بر فعل الهی اوللیدر . قرآن کریم کبی . ایکنجیسی معجز اولان فعل خارق عادت اوللیدر . حیواناتو جماداتی سویلتمك کبی (٣) فعل مذکوره معارضه ایدوب مثلنی کتورمکه هیچ برکسه نك قدرتی اولمامليدر کچن مثاللر کبی . (٤) فعل مذکور دعوای نبوت ایلیان ذاتك یدنده ظاهر اولوب بشقه سندن صادر اولان فعل اولمامليدر (٥) فعل مذکور دعواسنه موافق اوللیدر . مثلا بن شو میتی احیا ایدرم دیوبده بشقه برخارق عاده کوسترسه صدقی ثابت اوله مز . (٦) فعل مذکور کندینی تکذیب ایده جك بر فعل اولمامليدر . مثلا بن شوقوشی سویلدیرم دیوبده قوش بو آدم دعواسنده کاذبدر دیسه پیغمبرك صدقی معلوم اولمز . (٧) فعل معجز دعوای نبوتدن اول اولیوب مقارن اوللیدر .

مثلا دعوای نبوت ایتدکدنصکره بنم معجزه م برماه مقدم کوسترمش اولدیغم فعل در دیسه دعواسنده صادق اولدیغنه دلالت ایده میوب بتکرار فعل معجزك اتیانیله مطالبه اولنور . اندنصکره عاجز قالورسه قطعا کاذبدر .

(معجزه نك کیفیت حصولی) معجزه قادر مختار اولان جناب فیاضك بر فعلی اولوب انسانلری مشاق دار یندن قورتاروب سعادت حاله ایصال ایتمك اوزره کوندردیکی نبینك نبوتنی تصدیق ایتدرمك ایچون نبینك یدنده بر طاقم خوارق عاده اولان افعالی اظهار ایتمکه مقتدردر .

(اما معجزه نك عقلا امکانی) اولا معجزه عقلا اوچ قسمدر . بری (ترك) ایکنجیسی (قول) اوچنجیسی (فعل) در . اما ترك ایله اولان معجزه مثلا خلاف عادت اوله رق برخیلی زمان معتاد اولان و یمك و ایچمك و اویقودن کندی نفسنی امساك ایتمك کبی . بونك سببی کدورات بشریه دن طاهره اولان نفس انسانی عالم قدسه منجذب اولوب عالم مذکوره اشتغال ایله مواد بدنیه نك تحلیلندن فراغت ایدرك بدنه محتاج اولماسیدر . نته کیم بو حالی تماميله خسته ده اولان کسه ده مشاهده ایدرز . چونکه خسته نك نفسی بر مرضه مقاومتله اشتغال ایتدیکندن مواد بدنیه نك تحلیلندن ممتنع اولوب یه جك و ایچه جك و اویقودن بر درجه ده کسیلورکه صحتی هنکامنده اول مدتك نصفنده لوازم مزبوره یی ترك ایده جك اولسه هلاك اولمسی لازمکلور .

(اما معجزهٔ قولیه) غیبدن خبر ویرمسی کبی . بونکده سببی

نفسك عالم علوی یه انجذابندن عالم مذکورده بولنان صور مختلفه نفسه منتقش اولوب نفسدن دخی قوهٔ متخیله وحس مشترکه انتقال ایدرك مغیباتدن خبر ویره بیلور.

(اما معجزهٔ فعلیه) احیای موتی وجاداتی سویلتمك کبی که صاحب معجزه‌دن بشقه هیچ برکسه‌نك یاپه بیله‌جکی ایش دکلدر. بونك دخی سببی نفسك قوتندن ناشی اجزای بدنیه‌ده تصرف ایتدیکی کبی. مواد عنصریه‌ده دخی تصرف ایده بیلمسیدر.

(اما معجزه‌نك پیغمبرك صدقنه دلالت ایتمسی) جناب کبریا عادت الهیه‌سنی اجرا ایدرك اظهار معجزه عقیبنده کورنلرك ذهنلرنده پیغمبرك صادق اولدیغنه برعلم ضروری خلق ایتمسیدر واوعلم ضرورینك حصولی شوسببه مبنیدرکه جناب حقك قدرت کامله‌سی کافهٔ ممکناته شامل اولدیغی جهتله کاذبك یدنده اظهار معجزه ایتمك هرنقدر عقلا ممکن ایسه ده عادتا محال اولدیغی معلومدر. مثلا برکسه برقومه خطابا بن سزك نبیکزم دیوبده بربیوك طاغی یرندن قلع ایدرك باشلری اوجنده توقیف ایتدکدنصکره اشته بنی تکذیب ایدرسه‌کز بوطاغ سزك اوزریکزه دوریلوب هلاك اولورسکز. وتصدیق ایتدیککز صورتده ینه محلنه رجوع ایدر دیسه وقوم مذکور دخی ایمان ایتمکی قصد ایتدکلری حالده طاغك اوزاقلاشدیغی وتکذیبه قصد ایتدکلری حالده طاغك یاقلاشدیغی کوریلورسه بالضروره اول نبی دعواسنده صادق اولدیغی اکلاشیلوب ایمان ایتمك لازم کلور. چونکه کاذبدن بویله برفعلك صادر اولمیه‌جغی عادت الهیه ناطقدر.

برنجی باب درت فصل اوزره در. برنجی فصل حضرت فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم افندمز حضرتلرینك نسب اطهری بیاننده در.

نبی آخرزمان وحبیب رحمان سید انبیای ذیشان صلی الله تعالی علیه وسلم افندمزك اسم شریفی (محمد) بن عبدالله بن عبد المطلب بن هاشم بن عبد مناف بن قصی بن کلاب بن مره بن کعب بن لوی بن غالب بن فهر بن مالك بن نضر کنانه بن خزیمة بن مدرکة بن الیاس بن مضر بن نزار بن معد بن عدناندر. بورایه قدر سلسلهٔ نسبك منوال مزبوره اوزره اولدیغنده اهل تواریخك اتفاقی واردر.

انجق ایلروسنده عدد اشخاصك تعیننده اختلاف واقع اولدیغندن بیانندن صرف نظر اولنمسی انسب واولی کورلمشدر.

وحضرت آدمدن عبداللهه قدر اولان اجداد کرامنك هرنقدر هپسی انبیای ذیشاندن دکللر ایسه‌ده هیچ بریسی نکاحسز واقع اولمیوب حضرت آدمدن عبداللهه قدر نور نبوت محمدی نکاح صحیح اوزره کلدیکنده دخی اتفاق واردر.

حضرت فخر عالم افندمزك والده‌سی دخی شرف حسب ونسب وعقل وعفت جهتیله بتون مکه اهالیسنك قیزلرینه فائقه حضرت (آمنه) بنت وهب بن عبد منافدرکه نکاح صحیح ایله حضرت عبداللهه وارمشدر. ✻ واهل تواریخك اتفاقیله مثبتدرکه حضرت آمنه محمد علیه الصلاة

والسلامدن بشقه ارککك ودیشی هیچ بر ولده حامل
اولمامشدر . وعبداللهك دخی بشقه هیچ بر ارککك
وقیزی اولمامشدر .

(ایکنجی فصل حضرت فخر عالم افندمزك حملی واول مدتده
ظهور کلان غرائب علاماتدن (برنده جك بیاننده در)

جمادی الاخرانك اوچنجی هفته سنده جمعه کیجه سی نور
محمدی حضرت عبداللهدن حضرت آمنه یه منتقل اولوب
تمام طقوز آی مدت انا رحمنده قرار ایلدی . موثوق
الکلام اولان اهل تواریخ شویله ضبط ایتمشلردر که حملی
کیجه سنك صباحنده روی زمینده اولان بتلر باشی اشاغی
اولوب برخیلی زمان منکوس ومعکوس اوله رق قالدیلر .
وبرده رؤسای بت پرستانك تختلری منکوس اولوب
وکندیلرینك دخی دیللری طوتیلوب اول کون اخشامه
قدر سوز سویلمکه مقتدر اوله مدیلر . وبرده حضرت
آمنه سرور عالمه حامل اولمزدن مقدم قوم قریش برقاچ
سنه لر قحط وغلایه مبتلا اولوب نه کندیلری ونه ده
حیوانلری طویجه تغذی ایده مزلر ایدی . حضرت آمنه
اول نور خدایه حامله اولنجه جناب فیاض یغمورلر
یاغدیروب پك چوق برکتلر اولدی وعربلر واول سنه یه
دخی (سنة الفتح والابتهاج) تسمیه ایتدیلر . وحضرت
آمنه دن شویله روایت ایدرلرکه خاتونلرده ظهور ایدن
آغرلق وشیشکینلك کبی حالات بنده ظهور ایتدیکندن

حامل اولدیغمی بیلمزدم انجق حیضمك انقطاعندن حامل
اولدیغمی سزردم وحملمك بدنجی آینده نوم ایله یقظه
اره سنده ایکن بر نورانی ذات کلوب کیمه حامل اولدیغنی
بیلور میسین سؤالنه بیلم جوابنی ویردیکمده سن سید پیغمبران
نبی آخر زمانه حامله سین وطوغدیغی وقتده بو تعویذی
(اعیذه بالواحد من شر کل حاسد) واسم شریفنی (محمد)
تسمیه ایله وطوغدقدنصکره احوالنی صاقلیوب کمسه یه سویلمه
دینجه حامل اولدیغمه جزم ویقین حاصل اولدی . بیورمشلردر .

(اوچنجی فصل حضرت عالم افندمزك اعضای شریفه سنك
تناسبی وجمال شریفی بیاننده در)

حضرت پیغمبرك مبارك بویی طوله قریب اورته اولوب
طول فاحش وقصیر ویوارلاق دکل ایدی . وروایت
صحیحه ایله مثبتدرکه حضرت پیغمبر هر قنغی بر طویل القامه
کمسنه ایله همراه اولسه اول کمسنه دن دها اوزون بویلی
کورینو ایدی .

وبو کیفیت دخی رسول اکرمك معجزاتندندرکه صورت
ظاهره جه بر فرد کندولرینه مساوی اولمدیغی کبی سیرت
ومعناجه دخی معادل ومساوی اوله میه جغنی مشعردر . وبدن
مبارکلری دخی حمرت ایله مختلط نورانی بیاض اولوب
کرج کبی ساده بیاض واسمر ده دکل ایدی . ومبارك
صاچلری قیوریجق ایله دوز مابیننده اولوب زیاده قیوریجق
وده دوز دکل ایدی . وبدن شریفلری تام قرارنده
اولوب زیاده اتلو وآرق دکل ایدی . ورأس شریفلرنده

اولان قیللر کثیر اولوب قولاقلرینك یومشاغنه دك واصل
ایدی. ومبارك کوزلرینك قاره سی بغایت سیاه
وبیاض دخی برجزئی قزللق ایله مختلط نورانی بیاض ایدی که
کوزده مقبول اولان کوزللك سیاهی بغایت سیاه وبیاضی
برمقدار حمرت ایله مخلوط غایت بیاض اولمقدر واول حمرت
دخی شجاعت علامتیدر. ومبارك کوزلرینك دائره سی
کوزللکی ایله برابر کوچك اولمیوب بیوکه مائل ایدی. ومبارك
قاشلری تام وانجه وایکی یان طرفلرندن کوزلرینه دك
اوزون ومقوس وآره لری برجزئی مقدار آچیق اولوب
چاتمه دکل ایدی. (صلی الله تعالی علیه وسلم) خادم رسول الله
اباهریره رضی الله عنه حضرتلری وصف شریفلرنده
بیوردیلرکه رسول اللهدن دها کوزل هیچ برنسه کورمدم مبارك
وجه شریفنده اول قدر حسن وآن ولطافت وملاحت
وار ایدی کانه وجه شریفنده کونش جریان ایدردی
وکولدیکی وقتده مبارك اون دیشلری کورینوب اینجودن
دها زیاده لمعان ایدردی. وحضرت علی کرم الله وجهه
حضرتلری نهایت وصفلرنده بیوردیلرکه آنسزین کندیسنی
کورن کمسه نك قلبنده برمهابت عظیمه حاصل اولوردی.
وکندینی طانیوب معاشرت ایتدکدنصکره اویله برمحبت کامله
حاصل اولوردی که اصلا یانندن آیرلمنی استمزایدی. وکندینی
وصف ایدنلر نه کندیسندن اول ونه ده صکره حضرت فخر عالم
کبی کوزل هیچ برکمسه یی کورمدم دیرایدی. صلی الله علیه وسلم.
(دردنجی فصل فخر عالمك جسم شریفنك نظافتی وقوقوسنك

کوزللکی ومبارك ترینك کوزل قوقوسی واقذاردن بری
وسالم اولدیغی بیانده در)
خادم رسول الله انس رضی الله عنه حضرتلرندن سندات
صحیحه ایله مرویدرکه (رسول اللهك جسم شریفنك رائحهٔ
طیبه سی کبی عمرمده هیچ برمسك وعنبر وسائر نسنه قوقمدم)
بیورمشدر. واصحاب کرامك چوغندن منقولدرکه حضرت
فخر عالم افندمز مصافحه ایتدیکی کمسنه نك الینه اویله بر رائحهٔ
طیبه عارض اولوردی که بتون کون زائل اولمزدی. وباشنی
اوخشادیغی صبی دخی حضرت فخر رسالتك ید شریفنك رائحهٔ
طیبه سیله صبیان آره سنده تمیز ایدوب بیلنوردی.
وسرور عالم افندمز حضرتلری حضرت انسك خانهٔ
سعادتنده اویویوب ترلدیکی حالده حضرت انسك والده سی
برصرچه قاب ایله کلوب مبارك ترلرینی طوبلاردی.
بردفعه سنده حضرت فخر رسالت ترلرینی طوپلادیغنك
سببندن سؤال بیوردیغنده مومی الیها ام انس (یاحبیب کبریا
مبارك ترلریکزی بزم مسك وکل یاغی کبی اولان قوقولریمزك
ایچنه طاملادیرزده قوقولرك الك کوزلی اولور) جوابنی ویردی.
وحضرت عالم افندمز برطریقدن کچدکدنصکره کندیلرینی تعقیب
ایدن هرکیم اولور ایسه اولسون حضرت فخر رسالتك
طریق مزبوردن مرور ایتدیکنی رائحهٔ طیبه سندن بیلوردی.
واول رائحهٔ طیبه بالذات جسد شریفلرینك رائحه سی اولوب
قوقولونه لر استعمالندن عارض دکل ایدی. وبرده حضرت
فخر رسالت صلی الله تعالی علیه وسلم افندمز دار اخرتی

تشریفلرنده حضرت علیدن روایت صحیحه ایله منقولدرکه
(غسلنده جسد شریفلرندن چیقانی کورمك قصد ایتدم ده
عمرم ایچنده استشمام ایتدیکم بر رائحهٔ طیبهٔ منتشره دن بشقه
هیچ برنسنه بوله‌مانجه یا حبیب الله حیات ومماتنده طیب اولدك
دیدم) بیورمشدر ٠
وابوبکر الصدیق حضرت فخر عالم افندمزك دار اخرتی
تشریفلرنده جسد شریفلرینی اوپدوکنده (یارسول الله طبت حیاً
ومیتاً) بیوردقلری سند صحیح ایله مثبتدر ٠ وبو دخی حد
تواتره بالغ اولمشدرکه حضرت فخر رسالت مختون یعنی سنتلی
وکوبکی کسك اولدیغی حالده طوغمشدر٠ صلی الله تعالی
علیه وسلم
(ایکنجی باب حضرت فخر رسالتك جامع اخلاق حمیده اولدیغی)
(بیاننده در٠ وبو باب اون فصل اوزره ترتیب اولنمشدر)
(فصل اول حضرت فخر عالم افندمزك (حلمی) بیاننده در)
سند متصل ایله حضرت عائشهٔ صدیقه‌دن منقولدرکه حضرت
فخر عالم هرقنغی ایکی امرده مخیر قیلنسه ایدی اثم اولمدقچه
الك قولاینی اختیار ایدر ایدی وائمده هرکسدن دها زیاده
قاچینور ایدی٠ وحضرت فخر عالم کندی نفس نفیسلری
ایچون هیچ بروقت برکسه‌دن انتقام المیوب انجق حقوق الهیه
وحقوق عباده طوقنان کسه‌لردن انتقام آلور ایدی ٠
بیورمشلردر) نته‌کیم احد غزاسنده وجه جمیلی یاره‌لنوب
و﴿رباعیه﴾ دیشلرندن بری قیرلدقده اصحاب کرامه بوحال
پرملال غایت آغر کلدیکندن (یارسول الله بو کفارت خاکسار

اوزرلرینه عقوبت الهیه‌نك نزولنی دعا ایتسه‌کز آ) دیو نیاز
ایتملرینه جواباً (بن طرف حقدن لعان اوله‌رق بعث اولنمدم
بلکه طریق حقه داعی ورحمت اوله‌رق بعث اولندم (یارب
سن قومی هدایت ایله که آنلر جهالتلری سببیله بو ایشلری یاپارلر)
بیوردیلر ٠ اشته بوقصه‌دن حضرت فخر رسالتك نه درجه‌لرده
صاحب حسن خلق وکریم النفس وصبور وحلیم اولدیغی
مستبان اولور ٠ چونکه جوابده اختیار سکوت ایتیوب عفو
ایتدی٠ وبلا نزولندن کندولرینی آجیوب ومرحمت ایدوب
هدایتله دعا ایتدکدنصکره جاهلدرلر دیو کندولری طرفندن
اعتذار ایلدی ٠ وبونك کبی سنهٔ هجریه‌نك دردنجی سنه‌سی
(ذات الرقاع) غزاسنده اصحاب کرام قوشلق اویقوسنه
یاتوب وحضرت فخر عالم دخی آیریجه برمحلده قوشلق
اویقوسنده ایکن (غورث ابن الحارث) سل سیف ایدرك
باشی اوجنه کلوب حضرت رسالته خطاباً (سنی بندن کیم
قورتارر) دیسنه جواباً حضرت فخر عالم (الله) قورتارر
دینجه مهابت نبیدن مرقومك اللری دتره‌یوب قلیجی دوشدی ٠
جناب فخر رسالت مرقومك الندن دوشان قلیجی آلوب سنی
بندن کیم قورتارر بیورنجه مرقوم بتون شاشیروب
امان یارسول الله کرم بیوروب بنی عفو ایله مؤاخذه ایله دیمسی
اوزرینه حضرت فخر عالم مؤاخذه‌دن صرف نظرله عفو
بیوردی ٠ صکره مرقوم شرف اسلامه نائلیتله قومنه
کلدیکنده (ای بنم قومم بن کافهٔ ناسك خیرلوسی اولان ذاتك
یانندن کلیوردم) دیدی

و برده (تنعیم) طرفندن سکسان کشی علی الغفله حضرت
فخر رسالتی قتل ایتمك اوزره صباح وقتی مکهٔ مکرمه‌یه
کیروب انجق موفق اوله‌میوب جمله‌سی بردن طوتیلنجه حضور
رسالته چیقارلدقلرنده جمله‌سنی آزاد ایدوب سبیللرینی تخلیه
بیوردی . و دها بومثللو کفرهٔ قریش ومنافقین قولا فعلا
اذا ایتدکلرنده صبر و حلم ایله معامله بیوررردی . صلی الله
تعالی علیه وسلم .

(ایکنجی فصل حضرت فخر عالم افندمزك جود وسخاسی)
(بیاننده‌در)

حضرت فخر رسالتك جود وسخاسی هیچ کمسه ده ایشیدلمامش
وکورلمامش بر درجهٔ عالیه‌ده ایدی که امتعهٔ دنیویه‌دن اوله‌رق
کندوسندن برشی استنیلوبده (لا) دیمك وقوع بولمامشدر .
نته‌کیم حضرت انسدن روایت اولندیغی وجهله مشرکیندن
صفوان بن امیه حضرت رسالتدن عطیه استدوکنده
بر اوه‌یی طولدیرر قیونلر کندوسنه احسان اولندقدنصکره
اوچ دفعه‌ده اوللق اوزره اوچیوك دخی دوه دخی احسان
بیورلدی . و بر دفعه‌دخی حضرت عباسه قالدیره میه‌جغی
قدر آلتون احسان ایلدی . وینه بر محلدن حضور رسالته
طقسان بیك درهم کتورلدکده بر حصیر اوزرینه یایدیروب
بالذات تقسیمنه مباشرتله توکدنجه‌یه قدر هیچ بر سائلی رد ایتمدی
ومبلغ مزبوری تماما تقسیم ایتدکدنصکره بر آدم کلوب
یا رسول الله بکا دخی بر مقدار ویرمکزی نیاز ایدرم دیمسی
اوزرینه حضرت رسالت (یانمده برشی قالمدی انجق بنم
اوزریمه دین اوللق اوزره طلب ایتدوکك مقدار بر محلدن

استقراض ایله‌ده انشاء الله بن تأدیه ایدرم) بیوردی . بونك
اوزرینه حضرت عمر افندمزك (یا رسول الله قدرتکز اولمیان
شیئی جناب حق سزه تکلیف بیورمامشدر) سوزینی کریه
کوروب منفعل اولنجه انصاردن بر ذات یا رسول الله انفاق
ایله انفاق ایله جناب کبریانك تقلیل ایتمسندن قورقمه دیمسیله سرور
عالم تبسم ایدوب وجه مبارکنده آثار سرور وبشاشت ظاهر
اولدی و (بن کرم ایله امر اولندم) بیودی

(اوچنجی فصل)

(اوچنجی فصل) حضرت فخر رسالتك شجاعتی بیاننده‌در)

شجاعتی دخی بر مرتبهٔ عالیه‌ده ایدی که اول قدر شدتلی
محاربه‌لره بالذات حاضر اولدی وهپسنده ثابت قدم اولوب هیچ
بر محاربه‌ده قاچمق وقوع بولمدقدنبشقه کفارك مواجهه‌سندن
بیله تباعد ایتمدی . حالبوکه کفارك شجعانی بالدفعات
کندوسندن فرار ایلدیلر . نته‌کم (حنین غزاسنده حکمةً اهل
اسلامه بر پریشانیت طاری اولوب اصحاب کرامك جمله‌سی
فرار ایلدیلر . انجق سرور عالم اصلا قتور کلمیوب حیوانی
کفار اوزرینه سوقله هجوم ایدردی . ویاننده حضرت عباس
وابو سفیاندن بشقه کمسه اولمیوب حضرت عباس حیوانك
کمندن وابو سفیان حضرتلری دخی رکابندن طوتوب سرعتنه
مانع اولمغه چالشدقلرنده حضرت فخر رسالت (انا النبی لا کذب
انا ابن عبد المطلب) بیوردیلر . واول اثناده حضرت فخر
عالمك امری اوزره حضرت عباس صوت بلند ایله اصحاب کرامه
(یا للمسلمین) دیو ندا ایدوب اصحاب کرام دخی (لبیك لبیك
جواب ویره‌لری اوزرینه حضرت عباس (فاقتلوا الکفار)

یوربجه بتکرار جمله‌سی مجتمع اولوب محاربه‌یه کیریشدیلر.
واو آرالق حضرت رسالت حیواننده‌ن اینوب و بر آوچ چاقل
طاشیله طپراق الوب (شاهت الوجوه) دیه‌رك کفار بدکردارك
یوزلرینه طوغری آتدی. اثر معجزه‌سی برکاتیله جمله‌سنك
کوزلری طپراق ایله طولوب مقهور و منهزم اولدیلر. اشته
اول کونده سرور عالم افندمز حضرتلری کبی اظهار شجاعت
ایتمش هیچ بر فرد بولنمدی. و بوك کبی بدر غزاسنده
دخی حضرت علی افندمزدن منقولدرکه (محاربه مشتد اولوب
کوزلر قزاردیغی وقت کندیمی اکلادم شویله که حضرت فخر عالم
افندمزك یاننه التجا ایدوب کندیلریله سپرلنوردم. اشته اول کونده
کفار خاکساره حضرت فخر عالمدن دها یقین بر فرد یوغیدی
وقوت و شجاعتده دخی هرکسدن اشد ایدی) بیورمشلردر. (بدر
غزاسنده (ابی ابن خلف) ملعونی اسیر طوتیلوب تخلیص
کریبان ایچون فدیه ویررکن حضرت رسالته خطابا (بنم
عود اسمنده بر اعلا آتم واردر حبوباتك اك اعلا جنسیله یه‌بیلدیکی
قدر هر کون بسلیورم اشته او حیوانك اوزرنده اولدیغم حالده
سنی قتل ایده‌جکم) دیمسنه جوابا حضرت فخر رسالت او حیوان
اوزرنده اولدیغك حالده انشاء الله تعالی بن سنی قتل ایدرم
بیوردیلر. صکره (احد) غزاسی آچلدقده کافر مزبور دیدیکی
آته بینوب (محمد) (صلی الله تعالی علیه وسلم) نره‌ده‌در بو کونکی کون بنم
قلیجمدن قورتیلورسه بن هلاك اولایم دیه‌رك خلط کلام ایتدکدنصکره
حضرت فخر عالمك نره‌ده اولدیغنی کورمسیله آتنی سکردوب رسول
اللهك اوزرینه هجوم ایدنجه بر طاقم اصحاب کرام آرایه کیروب کافر

مزبورك دفعنه قالشقملرینك اوزرینه حضرت فخر رسالت
اصحاب کرامه خطابا سز طاغیلکز وطریقنی تخلیه ایدیکز
دیو فرمان ایدرك هرکس بر طرفه چکلدکدنصکره (حارث
ابن الصمه) دن بر حربه الوب کافرك قارشوسنه چیقدی
وحربه‌یی صاللایوب بوینه اورنجه قیمتلی آتندن دوشوب
کلب کبی بوارلندی. بر خیلی وقت مرور ایتدکدنصکره بر پارچه
عقلی باشنه کلوب (بنی محمد قتل ایلدی) دیو فریاد
وفغان ایدرك کفره قریشه رجوع ایلدیکنده قومی بوقدرك
ضرری یوقدر قورتیلورسین دیه‌رك ایتدکاری تسلیه‌یه جوابا
(آه بنده اولان الم واضطراب بتون خلقه تقسیم اولنسه
جمله‌سنی هلاك ایدردی (لات و عزی) حقیچون کندیسنده
کوردیکم شجاعت و بسالتی هیچ برکسه‌ده کورمدم وکندیسندن
کذب ظهور ایتمدیکندن سنی قتل ایدرم دیدیکی جهتله حربه
ایله اورمق دکل یوزمه توکورمش اولایدی. بنی قتل
ایده‌جکنده شبهه یوغیدی) دیدی. و مکه‌یه دونشده (سرف)
دینیلان محلده دار بواره کتدی (لعنة الله علیه) حضرت
فخر عالم افندمزه اصلا راحت ویرمیان کافرلردن
بری ده بو ایدی

(دردنجی فصل حضرت فخر عالم افندمز حیاسی بیاننده در)

حضرت فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم افندمز حیا جهتیله
دخی هرکسدن زیاده ایدی. روایت صحیحه ایله مرویدرکه
حضرت فخر رسالت مستوره و عفیفه اولان باکره قیزدن
دها زیاده اوتانوردی. و برامر کریه کوردکلرنده

كمال حجابندن جمال تابناكنده اثری ظاهر اولوردی .
واوتانديغندن كريه اولان برشيئی تصريح ايتميوب ايجابی
حالنده تلويح واشارت ايله بيان بيوررردی . وبركسه دن
برامر كريهك صدورينی ايشتدكده اسمنی تصريح ايدوبده
فلان كسه نك حال وشانی ندركه بو ايشلری ياپيور ديمزدی .
بلكه عمومی افاده ايدر صيغه ايله برطاقم اقوامك حال وشانلری
ندركه شو مثللو برطاقم ايشلر ياپارلر ديه رك نهی
بيوررلردی . انجق مضطر اولدقده بطريق الكنايه افاده
بيوررلردی . وسوقاق وچارشولرده دخی رفع صوت ايتمز
وكتولكه مقابل كتولك ايتمزدی بلكه عفو وصفح ايله معامله
بيوررلردی . وكمال حجابندن دقتله بركسه نك يوزينه
باقمزدی . وعلماء يهوددن شرف اسلامی قبول ايليان ابن سلام
وتورات شريفه آشنا اولان عبداه ابن عمرو بن العاص
حضرتلرندن مضبوطدركه جناب حق حضرت فخر عالمی قرآن
كريمده بو اوصاف جميله ايله وصف بيوردقلری كبی تورات
شريفده دخی وصف بيورمشدر . وحضرت عايشهٔ
صديقه دن مرويدركه (هيچ بروقتده حضرت فخر رسالتك
عورت يرلرينی كورمدم) بيورمشلردر . ايشته بو دخی جانبينك
كمال حياسنه دلالت ايدر . صلی الله تعالی عليه وسلم .

(بشنجی فصل حضرت فخر عالم افندمزك حسن معاشرتی
وآدابی بياننده در)

حضرت فخر عالم افندمز هر كسی كولر يوزله قارشولار
وطاتلو ديل ايله معامله ايدر .

وهر كسك قلبنی تطييب ايدر وكندوسندن حاجت ديليانلرك
حاجتنی قضا ايدر . وهر كسك دعوتنه اجابت ايدر . وادنی
قيمتسز بيله اولسه هر كسك كتوردیكی هديه يی قبول ايدر . وبرقاچ
مثليله مكافات ايدر . وتطييب قلوب ايچون اصحاب كراميله
ملاطفه ايدر . وفقير وغنی وعليل هر كس ايله مصاحبت ايدر .
وصبيانی قوجاغنه الوب اوخشار واعتذار ايدنك
عذرينی قبول ايدر . وخسته لر هر نقدر ايراق اولسه دخی
زيارت ايدر . وهر كسه سلام ويرر ومصافحه ايدوب حال
وخاطرلرينی صورار وهيچ بركسه يی خوشلانمديغی لقب ايله
چاغرميوب بلكه كندولرينك اك زياده خوشلاندقلری القاب
واسما ايله چاغرر واصحاب واهل بيتدن كندوسنی هر كيم
چاغرسه (های وهی) ديميوب (لبيك) ديه رك جواب
ويرر ومجلس عاليلرينه هر نه درلو آدم كيرسه قبول ايدردی .
وهر كسك حال وشانه كوره اول قدر رعايت وحرمت ايدردی كه
اورعايت وحرمتی كورن فخر رسالتك بندن زياده سوكيلوسی
يوقدر ديو ظن ايدردی . واصحاب كرامی بربرلرندن
تنفير ايتميوب دائما تأليف ايدردی . وافعال واقوالنده
غليظ دكل وچوق باغرمز وفحش سويلمز وكمسه يی تعييب
ايتمز . ومدحده دخی مبالغه ايتمزدی . انس حضرتلرندن
منقولدركه (حضرت رسالته اون سنه خدمت ايتدم بكا هيچ
بروقت (اف) ديمدی . وياپديغم ايشه شو ايشی نيچون ياپدك
وترك ايتديكيم ايشه بونی نيچون ياپمدك ديمك واقع اولمدی)

بیورمشدر . حبش پادشاهی ملك نجاشی حضرت فخر رسالته
برقاچ ایلچی کوندردیکنده فخر رسالت زیاده‌سیله حرمت
ورعایت ایدوب بالذات کندوسی خدمتلرینه قیام کوستردیکنده
اصحاب کرام یارسول الله مسافرلرك خدمتلرینه بز کفایت
ایدرز نفس عزیزکزه زحمت ویرمیکز دیملری اوزرینه
حضرت فخر عالم جوابنده (بنم اصحابم بونلرك مملکتلرینه
هجرت ایتدکلرنده بونلردن چوق حرمت ورعایت
کوردکلرندن کندم مکافات ایتمك استرم) بیوردیلر .
صلی الله تعالی علیه وسلم .

(التنجی فصل حضرت فخر عالم افندمزك شفقت ومرحمتی بیاننده‌در)

حضرت فخر رسالت جناب حقك یاراتدیغی کافهٔ مخلوقاته رؤف
ورحیم ایدی . نته کم صفوان ابن امیه‌دن منقولدرکه (حضرت
فخر عالم بنم اك بیوك دشمنم ایکن بکا ایتدیکی احسانی ایتدی .
وآردی آره‌سی کسلمز عطایاسنی کورنجه اك زیاده سوکیلم
اولدی) دیمشدر . واعرابیك بری عطیه استیه‌رك حضور
سعادته کلوب رسول کریم عطیه ویردکدنصکره اعرابی‌یه
خطابا سکا احسان ایتدمی سؤال بیوردقلرنده اعرابی (لا احسنت
ولا اجملت) دیه‌رك جواب ویرنجه اصحاب کرام غضب ایدوب
تأدیبنه قالقشملری اوزرینه حضرت فخر عالم کمال شفقت
ومرحمتندن وازکچك ایلشمیك دیه‌رك منع بیوردقدنصکره
خانهٔ سعادته کیروب وعطیه‌یی زیاده ایدوب تکرار اعرابی‌یه
خطابا سکا مطلوبك مقداری احسان اولندیمی سؤال
بیوردقلرنده اعرابی (اوت یارسول الله . جناب حق سکا واهل

وعشیرتکه خیر کثیر ایله مکافات ایتسون دیو جواب ویرمسی
اوزرینه فخر عالم افندمز (ای اعرابی سن بوندن اول دیدوکك
سوزدن اصحابمك کوکللرنده برغضب عظیم حاصل اولدی .
استر ایسه‌ك بو سوزیده انلرك یاننده سویله که سکا اولان
غضبلری کیتسون) بیوردیلر . اعرابی پك کوزل یارسول الله
دیوب کیتدی . وایرتسی کون حضور سعادته کلدیکنده رسول
کبریا اصحاب کرامه خطابا بو اعرابینك دونکی سویلدیکی سوزدن
منفعل اولدیکز . صکره عطیه‌سنی زیاده ایتدکدنصکره بزدن
راضی اولدی . واعرابی‌یه خطابا اویله‌می اولدی سؤال
بیورقلرنده اعرابی (اوت یارسول الله جناب حق سکا واهل
وعشیرتکه خیر کثیر ایله مکافات بیورسون) دیدی . بونك اوزرینه
حضرت فخر عالم افندمز اصحاب کرامه خطاب ایدرك (ای
اصحابم بو وقعه شونك کبیدر که بر دوه صاحبنه طاریلوب
فرار ایلدکده وطوتالیم دیه‌رك برجم غفیر ارقه‌سنه دوشدکلرنده
دوه دها زیاده اورکر . صاحبیده طوتلمیه‌جغنی اکلاینجه
بنم دوه‌می براقیکز قارشمیك بنم اکا شفقتم سزدن زیاده‌در
وحالنی دها ای بیلورم دیر . ویردن بر پارچه اوت الوب دوه‌سنی
چاغیروب طوتار . اشته بونك کبی بن سزی کندی حالکزه
براقه ایدم بو اعرابی‌یی قتل ایدر دیکز وکفری سببیله جهنمه
کیدر ایدی بیوردیلر . وکمال رحم وشفقتنه دلالت ایدنلردن
بریده شودرکه کفار قریش کندولرینه درلو درلو اذا وجفالر
ایدرك تکذیب ایتدکلرنده جبریل امین کلوب یارسول الله جناب حق
سموات وارضین وجباله امر عالیکزه اطاعتله امر بیوردی .

كفارك هر نه درلو هلاك اولملرینی ایسترسه‌كز امر بیوره‌یكز
دیدوكنده حضرت فخر عالم افندمز جبریل امینه خطاباً
(كفار قریشك مستحق اولدقلری عذابك تعجیلنی ایستمام
اومارم‌كه توبه واستغفار ایدرلرده جناب كبریا قصورلرینی
عفو ایدر) بیوردیلر . صلی الله تعالی علیه وسلم

(یدنجی فصل فخر عالم افندمزك تواضعی بیاننده‌در)

حضرت فخر عالم افندمز هركسدن زیاده متواضع ایدیلر
اول درجه‌ده‌كه جناب حق كندولرینی نبی ملك ونبی عبد
اولملرنده مخیر قیلدیغنده نبی عبد اولمسنی اختیار ایلدی . وكمال
تواضعندن كندوسنه هیچ كمسه‌نك قیام ایتدوكنی ایستمز
وبرفرده صاچاق واایاق واتك اوپدرمك شویله طورسون
مبارك الینی بیله اوپدرمزدی . وكمسنه‌نك یاننده یان یاتمق
باغداش قورمق وایاقلرینی اوزاتمق كبی حالات دخی
وقوعبولمدی .

سندات متصله ایله (ابی امامة الباهلی) حضرتلرندن
مضبوطدركه (بركون حضرت فخر عالم عصایه طیانه‌رق
اصحاب كرامك مجلسلرینه داخل اولدقلرنده كندولرینه تعظیماً
اصحاب كرام قیام ایدنجه حضرت فخر عالم افندمز
خوشلانمدیغندن (عجملرك بعضیسی بعضیسنه تعظیم ایدرك
قیام ایتدكلری كبی بكا قیام ایتمیكز . زیرا بن اویله برعبدم‌كه
كوله كبی سفره‌سز واطعمهٔ نفیسه اولمقسزین اللهك ویردیكندن
هرنه بولنورسه اوتوروب ییرم . وصندالیه وایپكلی دوشمه
اولمقسزین قوری طپراق اوزره اوتوریرم) بیوردیلر . وبركون

سرور كائناتك حضورینه برآدم كلوب حضرت فخر عالمك
مهابتندن قلبنه برخوف طاری اوله‌رق وجودی دترمكه
باشلاینجه نبی محترم كمال تواضعندن ناشی (ای كشی كندیكه
صقندی ویروب قورقمه زیرا بن سلطان دكلم بلكه قوری
پاصدرمه ییان برقاربنك اوغلویم) دیه‌رك مسافرك قلبنی تطییب
ایتدیلر . وبركون دخی ابوهریره حضرتلریله چارشویه چیقوب
برطون صاتون آلدقده صرافه برمقدار كموش ویره‌رك (شونی
طارت وطون صاحبنه آغر وزیاده ویر) بیورمسی اوزرینه
صراف حضرت فخر عالمك عالیجناب اولدقلرینی آكلایه‌رق
مبارك الینی اوپمك قالقمسیله افندمز الینی ویرمیوب چكدی .
وبیوردیلركه (ال اوپمك عجملرك عادتیدركه پادشاهلرینه یپارلر
بن پادشاه دكلم بلكه سزك كبی برآدمم) اندنصكره طونی الدقده
ابوهریره كوتورمسنی ایستدی ایسه‌ده حضرت فخر رسالت
(شیئك صاحبی طاشیمغه دها الیقدر) دیه‌رك ویرمیوب كندیسی
كوتوردی . وحضرت فخر عالم افندمز خانهٔ سعادتلرنده خدمت
ایدر وایولر سپورر دوه برتیق اوربه‌سنی عار ودابه‌سنه باقار
كندیلری باغلیوب چوزر واربه‌سنی صونی ویرر وچارشودن
صاتون الدیغی شیئی كندیلری طاشیر وخدمتجیلریله برابر
سفره‌یه اوتوروب یمك ییردی . وبرمجلسه تشریف
ایتدكلرنده تصدر ایتمیوب بوش بولدیغی یره اوتورر وعار
ایتمیوب حماره بینر وكوجلو قوتلو حیوانه بیندیكنده ارقه‌سنه
اصحابندن آدم آلوردی . وزیاده مدحدن خوشلانمدیغندن
بن برعبد بولندیغم جهتله نصارانك عیسی علیه السلامی افراط
درجه‌ده مدح ایتدكلری كبی بنی مدح ایتمیك بلكه اللهك

قولی ورسولی دیکز) بیوررلردی . صلی الله تعالی علیه وسلم .
(مسئله) عبادت قصدیله قوله سجده ایتمك کفردر چونکه سجده‌دن دها بیوك برعبادت اولمدیغندن قوله سجده ایدلنجه جناب حق ایچون یره کیرمك لازمکلور بو ایسه ممکن دکلدر . عبادت قصدیله اولمز ایسه حرامدر . رکوع یعنی اکلمك کراهت تحریمیه‌در . اتك وصچاق وایاق اوپمك ودها بومثللو تعصبات کلیه مجوس عادتیدر . مسن وعلماء وصلحاء ومشایخ وامرا واسخیا اولان ذواتك اللرینی اوپمکده بأس یوقدر . انجق ترکی اولیدر . خصوصیله زمانمزده بولنان برطاقم ذوات کندیلرینی بیوك کوروب زیارتلرینه کیدن هرکیم اولورسه اولسون اتکجی کورکی کبی اللرینی اوزاتمقلغی عادت ایتدکلرندن اللری اوپولمیوبده کبرلری قیرلسه پك مناسب اولوردی . کندینه قیام اولنمقلغی سون کمسه‌لره قیام ایتمك ممنوعدر . قیامدن خوشلانمیان کمسه‌لره قیام ایتمك مکروهدر . اخلاق حمیده ایله متصف اولان بیوکلره قیام جائزدر . سفردن کلانلره حسندر . اما حضرت فخر عالم افندمزك کندوبه قیام اولنمق والینك اوپولمسندن نهی بیورمسی کندولرینك تواضعندن وامتنك اهل ضلالته تشبهلرینی سومدیکندن افعال مزبوره‌نك عادت اولمامسی ایچون واقع اولمشدر .

(سکزنجی فصل حضرت فخر عالمك عدل وامانت وعفتی وسوزنده صادق اولمسی بیاننده‌در .

حضرت فخر عالم ناسك اعلم و ارحمی اولدیغی جهتله هرکسدن زیاده عادل وامین وعفیف وصادق ایدی . واشبو اوصاف جمیله سنك درجهٔ کمالده اولدیغنی مخالفلری دخی معترف ایدیلر . وحتی

نبوتندن اول کندولرینه (محمد الامین) تسمیه ایدرلردی . نته‌کیم وقت جاهلیتده کعبهٔ مکرمه محترق اولوب بنا تجدید اولنورکن قوم قریش حجرالاسودك موضع اصلیسنه وضعنی بربیوك شرف وافتخار عد ایتدکلرندن خصوص مزبورده قتاله مؤدی اوله‌جق درجه‌ده منازعه واختلاف واقع اولوب نهایة الامر دفع نزاع ایچون حاضر اولانلردن ماعدا ایچلرینه الك اول کیم کلورسه وضع ایتسنه قرار ویرملری اوزرینه حضرت فخر رسالت آنسزین چیقه کلدی . قوم قریش کندولرینی کورنجه جمله‌سی بردن اظهار ممنونیتله اشته (محمد الامین) کلدی هپمز کندولرینك وضعنه راضی یز دیدیلر . بونك اوزرینه حضرت فخر رسالت رداء مبارکنی دوشه‌یوب حجرالاسودی رداء مبارکنه وضع ایتدکدنصکره هر رئیسك رداء مبارکنك براوجندن طوتملرینی امر بیوروب کندولری دخی الندن طوته‌رق محلنه وضع ایتدیلر . ودها بونك کبی امور معظمه‌ده نبوتندن اول کندولرینی حکم نصب ایدرلر وویردیکی حکمه راضی اولورلردی . والك بیوك دشمنی اولان ابوجهل بیله امین اولدقلرینی معترف اولوب حضرت رسالته خطاباً (بزسنی تکذیب ایتمیز صادق اولدیغکز هرکسك عندنده ثابتدر . انجق کتوردیکك قرآنی تکذیب ایدرز) دیر ایدی (لعنة الله علیه) وبرده (اخنس بن شریق) (که یوم بدرده کافر اولدیغی حالده قتل اولنمشدر) . بدر غزاسنده لعین مزبوره ملاقی اولدیغنده یا ابا الحکم (وقت جاهلیتده ابوجهلك کنیه‌سی ایدی) بوراده بری بریمزك سوزلرینی ایشیده‌جك کمسه یوقدر محمدك حالندن بکا خبر ویر صادقمیدر کاذبمیدر . سؤالنه جواباً

ابو جهل واللّه محمد صادقدر . و محمد هیچ بر وقت یلان
سویلمامشدر دیدی

و ینه بونك كبی قریش طرفندن (ابوسفیان بن حرب) ملك
روم (هرقل) ك یاننه كتدیكنده هرقل روم ای ابوسفیان
دعوای رسالتدن اول محمدی (علیه السلام) كذب ایله متهم
طوتارمی ایدیكز دیو سؤال ایلدیكنده ابوسفیان (لا) دیدی .
وبرده حضرت فخر عالمك بیوك دشمنلرندن (نضر بن حارث)
كافری اكابر قریشه خطاباً محمد (علیه السلام) چوجقلغندن
قرق یاشنه قدر ایچیكزده اك امین و اك طوغری بركسه ایدی .
شمدی باشنی كمال بولوب صاچی اغارمغه باشلدیغی
كوردیكز ده سزه كتوردیكی شیئ كه (قرآن كریم و دین اسلامدر
كتوردیكنده ساحر در دیمكه قالقشدیكز واللّه محمد صادقدر
ساحر دكلدر دیدی . اشته اك بیوك فضل وكمال دشمنلرك
اقراره مجبور اولدقلری شیدر) كافر مزبور بدر غزاسنده
اسیر طوتیلوب وقعه نك عقبنده حضرت فخر عالمك امریله
حضرت علی افندمز قتل ایلمشدر .

وبرده كتب تواریخده بیان اولندیغی و جهله ملوك عجمدن
پرویز) زمان سلطنتنده ایامی تقسیم ایدوب روزكار اسدیكی
كون اویومق بلوطلی كونده اولامق یغمور یاغدیغی كونده
ایچكی ایچون آهنك ایتمك كونشلی كونده دخی مصالح عباد
ایله مشغول اولملیدر) دیدی . بیچاره عجملر ظلمت ظلم ایچنده
یشادقلرندن آره لقده برجزئی ضیا كوردكلرنده كوزلری
آچیلوب سسلرینی عیوقه چیقاره رق نوشروان عادل وخسرو
پرویز كبی عادل پادشاهلرمز واردر دیه رك صیت و شهرتلرینی
بتون دنیایه اعلان ایتمكه چالیشورلر . آفرین نه كوزل تقسیم

عجبا امتداد اوزره برقاچ كونلر روزكار اسمك لازم كلسه
و یاخود برقاچ آیلر هوا بلوطلی اولوب یغمور یاغسه ایدی
پرویز نه ایله مشغول اوله جق ایدی . واهالی حاللرینی كیمه
عرض ایده جكلر ایدی . اما حضرت فخر رسالت هر كونی اوچ
جزئه تقسیم ایدوب برجزئنده تحصیل رضای رحمن .
و برجزئنده مصالح اهل بیت . وبرجزئنده دخی مصالح عباد ایله
مشغول اولورلردی . صلی اللّه تعالی علیه وسلم .

(طقوزنجی فصل حضرت فخر عالم افندمزك زهد و تقواسی
ودنیایه عدم میلی بیاننده در .)

جناب فخر رسالت دار اخرتی تشریفلرینه قدر فقر وفاقه یی
اختیار ایله غنادن اعراض بیوردیلر . اول درجه كه اهل بیتك
نفقه سیچون (درعی) بر یهودیده رهن اوله رق قالمش اولدیغی
حالده آخرتی تشریف بیوردیلر . حالبوكه (یارب آل
محمدك رزقنی اولمیه جك مقداری ایله) دیه رك دعا ایدرلر ایدی .
سندات متصله ایله مرویدر كه حضرت عایشهٔ صدیقه (رسول
اكرم دار آخرتی تشریف ایدنجیه دك بری بری آرنجه اوچ
كون اتمك ایله قارننی طویورمامشدر . حالبوكه جناب حقدن
دیلیه ایدی خاطر وخیاله كلمیه جك قدر احسان اولنوردی)
بیورمشدر . وروایت اخراده (نبی محترم میراث اوله رق التون
وكموش وقیون ودوه دن هیچ برشی براقدی) بیورمشدر .
وعمرو بن حارثك روایتنده آلات حرب ودلدل وصدقه اولمق
اوزره وقف ایتدیكی برپارچه طپراقدن ماعدا هیچ برشی ترك
ایتمامشدر . وحضرت عایشهٔ صدیقه نك روایتنده (حضرت
فخر عالم وفات ایلدی حالبوكه خانهٔ سعادتده یارم اولچك آرپه دن

ماعدادی حیاتك بیه جكی هیچ برشی قالمدی) واقع اولمشدر . وروایت اخر اسنده (بز آل محمد ایكن واقع اولوردی كه بر آی مقداری آتش یاقمز ایدك بلكه خرما وصو ایله كچینور ایدك) بیورمشدر . وعبدالرحمن بن عوف حضرتلرندن منقولدر كه وفاتنه قدر حضرت فخر رسالت واهل بیتنك ارپه اتمكندن بیله قارنلری طویمادی) بیورمشدر . وحضرت انسدن روایت اولندیغی وجهله رسول اكرم اكابرك ییدكاری كبی بیوك سفره اوزرنده یمك ییمامشدر . بلكه فقرا اولرنده بولنان عادی سفره اوزرنده یرلردی . وسفره سنده معده یه اشتها ویره جك ترشی وهضم طعامه سبب اولان شیلر وبورك وكباب ایدلمش قیون كبی اطعمهٔ نفیسه بولنمزدی . وعایشهٔ صدیقه دن روایت اولندیغی اوزره حضرت فخر عالمك اویودقلری یتاغك ایچی خرما لیفندن طلو دباغت ایدلمش بردری ایدی . وحضرت حفصه دن روایت اولنمشدر كه (بنم حجره مده رسول اكرمك یتاغی یوكدن طوقومه بر كلیم ایدی . ایكی قات ایدردكده انك اوزرنده اویوردی . بر اقشام استراحت ایتمسیچون كندیلرینك خبری اولمقسزین درت قات اتمش ایدك . ایرتسی صباح رسول اكرم (اخشام بكا نصل یتاق یایدیكز) دیو سؤال بیورمسی اوزرینه (درت قات ایتدك یا رسول الله) دیه رك جواب ویردیكمده رسول كبریا حضرتلری (بو استراحت بنی كیجه نمازندن منع ایده جكی ملحوظ اولمغین اسكی حالنه رد ایتملیسكز) دیو امر ویردی) بیورمشدر . وبودخی روایت صحیحه ایله ثابت اولمشدر كه حضرت فخر عالم افندمز یاتدیغی وقتده یانلرینه تأثیر ایلیوب ده استراحت ایتمامسی ایچون خرما داللریله لیفندن یاپیلان سریر اوزرینه یاتوب اویورلر ایدی

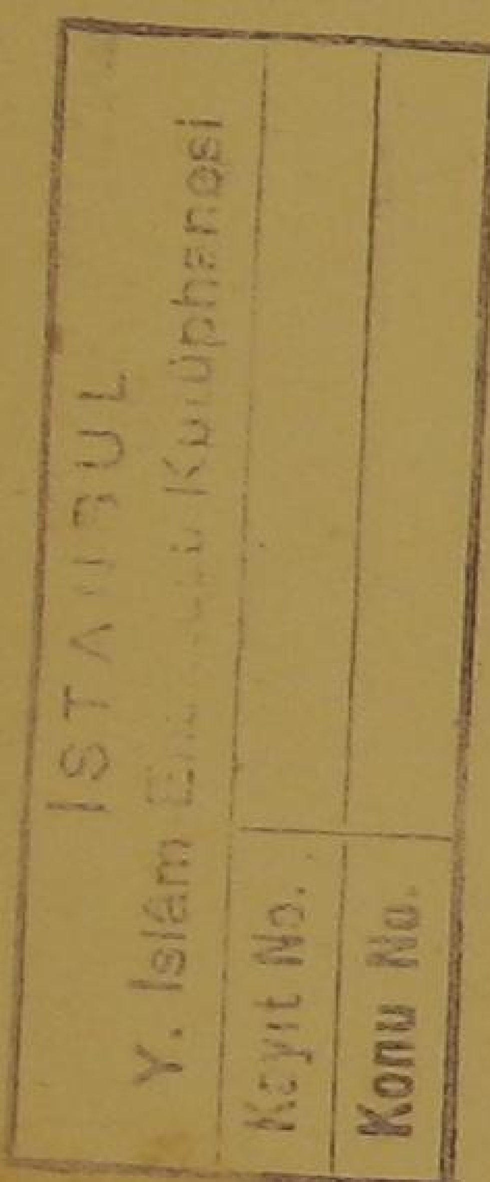
(تنبیه) معلوم اوله كه ادله سیله برابر كتب مفصله ده بیان اولندیغی اوزره جمیع كائناتك نور محمدیدن خلق اولندیغنه اهل سنت والجماعت مذهب مستقیمنده بولنان كافهٔ اكابرك اتفاقلری اولدیغی وحضرت فخر عالم افندمزك دنیوی واخروی بتون عالمه رحمت الهیه اوله رق بعث اولندیغی (وما ارسلناك الا رحمةً للعالمین) نص جلیلی ایله ثابت اولدیغی جهتله جمیع كائناتك كندولرینه محتاج اولدیغی اهل اذعانه كوره شبهه كوتورر شی دكلدر . بوكا بناءً حضرت فخر عالم افندمزك شان عالیلرینه موجب نقیصه اولدیغندن كندولرینك فقری یعنی لوازم دنیویه یه اولان احتیاجلرینك ضروری اولدیغنی اعتقاد ایتمك خطای عظیمدر . بلكه حضرت فخر عالم افندمزك فقری زهد وتقواسندن ناشی كندیلرینك اختیاریله اولدیغنی اعتقاد ایلمك واجبدر . چونكه عقل ایچون طریق بردر . حضرت فخر عالم افندمز كافهٔ عالمه رحمت اولدیغی وكندیلرینك وجودی سببیله دنیانك خلق اولندیغی اهل اسلامجه محقق اولدیغندن احتیاجلرینك ضروری اولدیغی نه وجهله تصور اولنه بیلور . وبرده عایشهٔ صدیقه رضی الله عنها حضرتلرندن روایت اولندیغی وجهله جناب فخر رسالت مشار الیها یه خطابا (یا عایشه بطحای مكه نك بنم ایچون آلتون اولمسی مخیر براقیله رق بكا طرف الهیدن عرض اولندقده دیدمكه یا رب العالمین بن بو درجه غنایی ایستمام بلكه بر كون آچ وبر كون طوق اولمقلغی ایسترم كه آچ اولدیغم كونده سكا تضرع ونیاز ایده یم وطوق اولدیغم كونده سكا حمد وثنالر ایده یم) بیورمشدر . اشته بو حدیث شریفك دخی مدعامزی تأیید ایده جكی شبهه سزدر .

وینه عایشهٔ صدیقه والده مز بیورمشدرکه (طوبیجیه قدر هیچ بر وقت جوف نبی ذیشان طولمدی . وهیچ برکسه یه حالندن شکایت ایتمدی . وبونکله برابر فقر وفاقه کندیلرینه غنادن دها زیاده محببلی ایدی . وهرنقدر بتون کیجه آچ اوله رق یاتور ایدیسه ده اوآجلق کوندز طوته جغی صیامه مانع اولمز ایدی . حالبوکه جناب حقدن دیلیه ایدی یریوزینک خزینه لری وثماری کندیلرینه اعطا واحسان اولنوردی . وکندیلرینک بوحالنی کوردیکمده آجیدیغمدن حالنه آغلار و آجلغنی تسکین ایتمك ایچون اللرم ایله مبارك قارننی اوخشار ایدم . و یارسول الله سکا جانم فدا اولسون دنیادن قوت وآزیق اوله جق مقداره واصل اولسه ایدیکز دیدیکمده بکا جواب اوله رق (یاعایشه بنم ایله دنیانك نه مناسبتی واردر . اولوا العزم رسول کرامدن بولنان اخوانم بوندن زیاده بلالره صبر وتحمل ایله حاللری اوزرینه یورویه رك جناب حقه واصل اولوب مرجع و مآبلری اکرام وثواب جزیللری انعام اولندی . بوجهتله امر معیشتده مترفه اوله رق درجهٔ صبرده اخوانمدن دون قالمق خصوصنده نفسمك حیا ایتدیکنی بولیورم . واخلاء واخوانمه لاحق اولمقدن بکا دها سوکیلو هیچ برشی یوقدر) بیوردی . (صلی الله تعالی علیه وسلم)

(اونجی فصل حضرت فخر عالم افندمزك خوف و انقیادی وعبادتی بیانده در

جناب فخر رسالتك اللهدن خوف و انقیادی وعبادت وطاعتی جناب حقی بیلدیکی مقدار اوزره ایدی . شویله که حضرت فخر عالم افندمز شدائد احوال آخرتی لایقیله بیلدیکندن اصلا راحت ایده میوب عاقبت امری دوشونه رك دائما محزون ایدی . اوسببدن

حضرت فخر عالم افندمز امت مرحومه سنه خطاباً (ای امت واصحابم جناب حقك اسم شریفنه قسم ایدرمکه بنم بیلدیکمی سز بیلسه ایدیکز دنیاده پك آز کولر وپك چوق اغلر ایدیکز . ویتاقلرده نساء ایله تلذذ ایده مز ایدیکز . وسسلریکزك چیقدیغی قدر جناب حقه تضرع واستغاثه ایدرك قیر وطاغلره چیقار ایدیکز) بیورمشدر . وسند متصل ایله عبدالله بن الشخیر حضرتلرندن شویله روایت اولنمشدرکه (برکون رسول اکرم حضرتلرینك زیارتلرینه کتدیکمده نماز قیلار ایدی حالبوکه حزین حزین اغلمه سندن اتشده قاینیان چولمکده کی کبی صدر شریفلرنده براینلتی وار ایدی) بیورمشدر . وحضرت عایشهٔ صدیقه والده مز دخی (حضرت فخر رسالت نماز قیلار ایکن کمال خوف وخشیتندن ایچی چولمك کبی قاینار دی) بیورمشدر . وبرده (ابن هاله) حضرتلری بیورمشدرکه (رسول اکرم شدائد احوال اخرتی کمالیله بیلدیکندن هر وقت محزون ودائما دوشنور واصلا راحت ایده مز ایدی) . وامام مسلم حضرتلرینك روایتنده واقع اولمشدرکه جناب پیغمبری (تحقیقاً بن جناب کبریا حضرتلرینه کونده یوز کره استغفار ایدرم) بیورمشدر . وجناب حقه عبادتلری دخی اولدرجه ده چوق ایدی که کثرت قیامندن مبارك ایاقلری شیشر ایدی . واصحاب کرام حضراتنك حضرت فخر رسالته زیاده محبت وشفقتلری اولدیغندن بردفعه مقام نیازده کندیلرینه خطاباً (یارسول الله سز کبیر وصغیر کناهلردن محفوظ ومعصوم وحبیب رب العالمین ایکن

نفس نفيسكزه نيچون بوقدر زحمت ومشقت ويره يورسكز) ديدكلرينه جواب اوله رق حضرت فخر عالم (جناب حقك بكا اولان الطاف جليله سى اوزرينه بن بر عبد شكور اولميه يمى) بيوردیلر • وكبار اصحابدن (عوف بن مالك) حضرتلرندن مرويدركه (بر كيجه سرور عالم افندمز ايله برلكده بولندم • برمقدار استراحت بيوردقدن صكره قالقوب فم سعادتلرينه مسواك سوردى • بعده ابدست الدى • ونمازه شروع ايدنجه كنديلرينه متابعت ايتدم • حضرت فخر رسالت فاتحهٔ شريفه يى اوقيوب سورهٔ بقره يه باشلادى • وهر قنغى بر رحمت آيتنه كلدكجه وقف ايليوب جناب حقك رحمتنى نياز ايدر ايدى • وهر قنغى برعذاب آيتنه كلدكجه ينه وقف ايليوب عقوبت الهيه دن استعاذه ايدردى • قياملرينى تكميل بيوردقدن صكره ركوع ايلدى • وركوعنده قيامى مقدار اكلنوب (سبحان ذى الجبروت والملكوت والكبرياء) الفاظ شريفه سيله تسبيح ايدردى • ومنوال مزبور اوزره سجده ده دخى اكلنوب تسبيح ايتدكدن صكره ايكنجى ركعته قيام ايدنجه سورهٔ آل عمرانى اوقودى • وهكذا سائر ركعتلرنده دخى صره سيله بيوك سوره لردن برينى تلاوتله قيام وركوع وسجده لرده پك چوق اكلنه رك نماز قيلدى) بيورمشدر • وعلى رضى الله عنه افندمز حضرتلرى بيورمشدركه (رسول اكرم حضرتلرينه كنديلرينك سنت شريفه سندن صورديغمده) (معرفة الله بنم رأس مالم • وعقل اصل دينم • ومحبت الهيه اساسم • وشوق الهى مركبم • وذكر الله انيسم •

وجناب حقه كمال اعتماد خزينه م • وحزن رفيقم • وعلم سلاحم • وقضا وبلايه صبر ردا وسبب رفعتم • وجناب حقك هر وير ديكنه رضا غنيمتم • وعجز فخرم • وزهد وتقوى صنعتم • ويقين قوت قلبم • وصدق شفيعم • وطاعت كفايتم • وجهاد طبيعتم • وسرور وصفاى قلبم نمازده در •) بيوردى • وحديث آخرده (ثمرهٔ فؤادم ربمك ذكرنده در • وهر حالده غم وكدرم امتم ايچوندر • وشوقم ربم تعالى وتقدس حضرتلرينه در) واقع اولمشدر • صدق رسول الله • وسنت سنيه سنك بويله اولديغى صايلمسى ممكن اولميان آثار جليله سيله مثبتدر • صلى الله تعالى عليه وسلم • ونفعنا بشفاعته الجليلة يوم الكدر والالم) آمين

(اوچنجى باب حضرت فخر رسالت صلى الله تعالى عليه وسلم)
(افندمزك نبوتلرينك اثباتى بيانده در • واشبو باب درت)
(فصل اوزره ترتيب اولنمشدر • فصل اول)
(دخى اوچ نوع اوزره ترتيب اولنمشدر)

(نوع اول دليل عقلى ايله نبوتلرينك اثباتى بيانده در)

خاتم الانبيا (محمد) مصطفى صلى الله تعالى عليه وسلم افندمز حضرتلرى دعواى نبوت ايتدى • ويد شريفه سنده پك چوق معجزات ظهور ايلدى • ومقدمه ده معجزه بحثنده بيان اولنديغى وجهله دعواى نبوت ايدوب اظهار معجزه ايليان هر برذات اكرم (نبى) در • امدى حضرت فخر عالم محمد مصطفى صلى الله تعالى عليه وسلم

افندمز دخی نیدر . اما صغرانك شق اولی یعنی دعوای نبوت ایتمسی اولدرجه‌ده متواتردر كه قطعا محسوس ومشاهداتدن فرقی اولیوب هیچ بر وجهله انكاره مجال یوقدر . واما شق ثانی یعنی اظهار معجزات ایتمسی دخی اول درجه‌ده تواترایله ثابت اولمشدركه اصلی یوقدر دیمك اورته كونده‌كی كونشی انكار ایتمك كبیدر

(نوع ثانی اعظم معجزات باهر البرهان اولان قرأن عظیم الشان بیانده در)

قرأن عظیم الشانك معجز اولمسی شو دلیل ایله مثبتدركه فصحا وبلغادن كندوسنه معارضه اولنمق طلب اولندی حالبوكه حین نزولندن بو آنه دكین هیچ برفرد آفریده معارضه‌سنه قادر اولەمدیغندن معجز اولدیغی كونش كبی آشكاردر . اما صغرانك بیانی یعنی كندوسنه معارضه اولنمق طلب اولندیغی تواتر دلیلی ایله مثبتدر . وتحدی ومعارضه طلب اولندیغنه دائر (فأتوا بحدیث مثله فأتوا بسورة من مثله فأتوا بعشر سور مثله مفتریات) ودها بومثللو پك چوق آیات جلیله واردر . وبو ایات جلیله‌نك جمله‌سی فصحا وبلغای عرب حاضر اولدقلری حالده تكرار بتكرار ملاء ناسك ایچنده قرائت اولندیغی دخی متواتردر . والآن قرائت اولنمقده در

اما كبرانك بیانی دین مبین اسلامك صاینلقدن دها زیاده خصماسی وار ایكن قرأن كریمه معارضه اولنوبده براقصر سورهٔ شریفه‌سنك مثلی كتورلمش اولسیدی تواتر ایده‌جكنده اصلا شبهه یوقدر . حالبوكه تواتردكل خبر آحادیله

وقوعبولمامشدر . ووقوعبولمق احتمالی بیله یوقدر . اما نتیجه‌نك لزومی یعنی معجز اولمسی مقدمه‌ده حقیقت معجزه وشرائطی بیانده مرور ایلدی . قرأن كریمك اعجازی التی وجه اوزره واقعدر (برنجیسی) قرأن كریمك ایجازیله برابر بلیغ اولماسیدر . نته‌كیم (ولكم فی القصاص حیوة) آیت جلیله‌سی قلت حروفیله برابر معانیٔ كثیره‌یی مشتمل وفصاحت وبلاغتك درجهٔ علیاسنده واقع اولمشدر . شویله‌كه فصحای عربك بو آیت جلیله‌یه نظیره اولمق قصدیله سویلدكلری (القتل انفی للقتل) قوللرینه بدی جهتله فضلی و رجحانی دركاردر :

(برنجیسی) انلرك قوللرینك معناسنه مناظر اولان (فی القصاص حیوة) عبارهٔ لطیفه‌سنده تنوین اعتبار اولندیغی حالده اون بر واولنمدیغی حالده اون عدد حروف ملفوظه‌یی مشتملدر (ف ل ق ص ا ص ح ی ا ت (ن)) حالبوكه انلرك قوللری اون درت عدد حروف ملفوظه‌یی مشتمل اولدیغی ظاهردر (٢) قرأن كریم مطلوبی صراحةً مفید در . انلرك عباره‌سنده ایسه افاده‌سی مطلوب اولان حیاتی تصریح یوقدر . (٣) حیوة لفظ شریفنده واقع اولان تنوین تعظیم ایچون اولدیغی حالده ایت جلیله‌نك معنای منیفی (سزك ایچون حكم قصاصده حیات عظیمه واردر) دیمك اولدیغندن وقت جاهلیتده بركشی ایچون برجماعتی قتل ایتمك عادت قبیحه‌سندن منع ایتدیكی مستفاد اولور . نوعیت ایچون اولدیغی حالده معنای لطیفی (سزك ایچون قصاصده برنوع

حیات واردرکه قتل اوله‌جق وقتل ایده‌جك کمسه‌لر ایچون
حاصلدر) دیمك اولور . چونکه فعل قتلی قصد ایلیان
کمسه قصاص اوله‌جغنی دوشوندیکی حالده واز کچوب
کندیسی قصاصدن صاحبیده قتلدن قورتلمش اولور . اما
قومك قوللرندن بو ایکی معنانك اکلاشیله‌جغی ظاهردر .
(٤) مطلقا قصاص حیاته سبب اولدیغی جهتله آیت جلیله‌نك
مواد قصاصدن هربرینه مطرد اولمسیدر . لکن قومك
قوللرنده لفظ قتل مطلق ذکر اولندیغندن ظلماً اولان قتله
دخی احتمالی واردر . بو ایسه نفی قتله وحیاته سبب
اوله‌میه‌جغندن بشقه عکسنه داعی اولدیغی دخی اشکاردر .
(٥) ایت جلیله‌نك تکراردن خالی اولمسیدر . اما قومك
قوللرنده لفظ قتل ایکی دفعه ذکر اولندیغندن عیوب کلامدن
صاییلان تکراری مشتملدر . (٦) ایت جلیله‌نك تقدیر
محذوفدن مستغنی اولمسیدر . حالبوکه قومك قوللرنده (انفی)
کلمه‌سی اسم تفضیل اولدیغندن مفضل علیهی اولان (من ترکه)
لفظی تقدیر اولنمق لازمدر . (٧) ایت جلیله‌نك صنایع
بدیعیه‌دن صنعت مطابقتی مشتمل اولمسیدر وآرانلدیغی حالده
دها بشقه نکات ومزایایی مشتمل اولدیغی ظاهراولور . هله
الفاظ شریفه‌سنده اولان سلاست جای اشتباه دکلدر . والله
معنای منیفی دخی اول قدر لطیف وحکم الهیه‌یی مشتملدرکه
قصاصی انکار وتقبیح ایلیان فاجرلره طا تدبر لسه کافهٔ
عباداللهك کسب حیات ایده‌جکی شبهه‌دن وارسته‌در . اشته
بونك کبی قوم عرب فصاحت و بلاغتك ذروهٔ علیاسنه واصل

اولمش ایکن قرآن کریم نازل اولنجه باشلیجه فصحا و بلغادن
پك چوغی مثلنی کتورمکدن عاجز اولدقلرینی اقرار واعتراف
ایدرك کیمیسی ایمان کتوروب سعادت دارینه نائل اولدیلر .
وکیمیسنك بلیهٔ ریاستلرندن طولایی یراسه قوشی کبی کوزلری
قاشوب نه ایده‌جکلرینی شاشردقلرندن اول ضیای منیر عالم
صلی الله تعالی علیه وسلم افندمزه عداوت ایدوب درلو درلو
حقارتلره قالقشدیلر . و بعضیلری دخی بیوك و اوزون اولان
سور شریفه‌یه نظیره کتورمکه هیچ عقللری کسمدیکندن
قالقیشه‌میوب انجق ریاستلرینك وقایه‌سیچون اقوام
جهله‌یی قاندرمق اوزره قیصه سوره‌لره نظیره کتورمکه
قالقشدیلر ایسه‌ده رسوای عام اولملرندن بشقه هیچ
برفائده‌یی مفید اولمدی . نته‌کیم سورهٔ نازعات وسورهٔ
قارعه وسورهٔ فیله عندلرنده نظیره اوله‌رق کتوردکلری
برطاقم اقاویل باطلهٔ سخیفه کبی (١) (والزارعات زرعا .
والحاصدات حصدا . والذاریات قمحا . والطاحنات
طحنا . والحافرات حفرا . والثاردات ثردا . واللاقمات
لقما . لقد فضلتم علی اهل الوبر . وماسبقکم اهل المدر)
(٢) الفیل ماالفیل، ومادریك ماالفیل له ذنب وثیل ومشفر
طویل وان ذالك من خلق ربنا القلیل) (٣) (الم ترکیف
فعل ربك بالحبلی اخرج منها نسمة تسعی من بین سرا سیف
واحشی) بو سوزلرك قرآن جلیله نظیره اولمسی شویله
طوسون نه درجه‌ده سخیف وقلپ وهذیان اولدیغی ادنی
ملاحظه ایله معلوم اولور . تفصیله حاجت یوقدر . قرآن

عظیم الشانك وجوه اعجازندن (ایکنجی وجه) اولدر که
قرآن کریمك الفاظ وحروفی عربی ونظم ونثرلرنده مستعمل
کلام جنسندن اولوب انجق فصاحت وبلاغتله برابر نظم
غریب واسلوب عجیب اوزره اولدیغندن فصحای عربك نظم
ونثر وخطبه وشعر ورجز وسجع جهتلریله سویلمش اولدقلری
سوزلرك هیچ برینه بکزه مامسیله کلام عرب جنسندن خارج
اولمسیدر . اولسببدن عقول فصحا متحیر اولوب بتون
بازار فکرلرینه کساد طاری اولدی . اولدرجه که
معارضه یه تصدی ایدنلرك سوزلری ضیای شمسه نسبتله
بریلدز بوجکی کبی حیز اعتباردن ساقط اولدی . نته‌کیم
(ابن مقنع) زماننك الك زیاده فصیح و بلیغی اولوب قرآن
جلیله نظیره اولمق اوزره (سور) عنوانی ویره رك مفصلا
برطاقم سوزلر سویلمش ایدی . انجق برکون برمکتبك
یانندن کچرایکن صبینك بری (وقیل یا ارض ابلعی ماءك
ویاسماء اقلعی وغیض الماء وقضی الامر) آیت جلیله‌سنی آخرینه
دك اوقودیغنی ایشتمسیله آیت جلیله‌نك جامع اولدیغی فصاحت
وبلاغت وحلاوتندن حیران وسرکردان اولوب یازمش
اولدیغی شیلری اوآنده احراق بالنار ایتدکدنصکره
(بن شهادت ایدرمکه بو کلام شریفه معارضه ایتمك
طوق بشردن خارجدر . وبو کلام شریف بشر کلامی
دکلدر) دیدی . وینه بونك کبی فصاحت وبلاغتده وعقل
ودرایتده قوم قریشك سرآمداننده (ولید ابن مغیره) خائنی
برکون حضور رسالته کلوب یا محمد (صلی الله تعالی علیه وسلم)

بکابرمقدار قرآن اوقو دکلیه‌یم دیدوکنده حضرت فخر
رسالت (ان الله یأمر بالعدل والاحسان) آیت جلیله‌سنی
آخرینه دك اوقومسی اوزرینه (ولید) بردها اوقومسنی
رجا ایلیوب سرور عالم دخی بردها تلاوت بیورنجه (ولید)
حیران اوله‌رق (والله بو کلامك اویله برحسن ولطافتی
ولذت وحلاوتی واردرکه هیچ برکلامه بکزه مز وبو مثللو
کلامی انسان سویلیه مز) دیدکدنصکره قومنك یاننه
واروب کندولرینه خطابا (ای قوم قریش سزك ایچکزده
اشعار انس وجنی وسائر انواع کلامی بندن زیاده بیلن
یوقدر . والله محمدك سویلدیکی کلام هیچ برشیئه بکزه مز .
والله محمدك کلامنده اویله برحلاوت واردرکه تعریف قبول
ایتمز . وتحقیق محمدك کلامی اویله برکلام عالیدرکه هیچ
برشیئه مغلوب اولمز) دیدی . وحتی فحول علما وفصحادن برطاقم
اکابر دیمشلردرکه قرآن کریمك نزولنی ایشتمیه‌رك مصحف
ایچنده یازلمش اولدیغی حالده برطاغ باشنده بولنسه حلاوت
ولطافتندن و ایجاز وفصاحت وبلاغتیله برابر اولقدر
احکام کثیره‌یی جامع اولمسندن کلام الٰهی اولوب بشرك
بویله برکتاب جلیل تألیفنه مقتدر اوله‌میه‌جغنی عقول سلیمه‌نك
قطعیا شهادت ایده جکی شبهه‌دن وارسته در .
وبرکون حضرت عمر افندمز مسجد شریفده اوبورکن
لسان عربه آشنا روم پطریقلرندن بری باشی اوجنه کلوب
کلمهٔ شهادت کتوردر ایدی . حضرت عمر افندمز اویانوب
سببندن سؤال ایلدکده پطریق جوابنده مملکتمزده بولنان

اسلام اسیرلرندن بری (ومن يطع الله ورسوله ويخش الله
ويتقه فاولئك هم الفائزون) آیت جلیله سنی اوقورکن
ایشتدیکمده حلاوت ولطافتنی مست وحیران ایلدی .
صکره معنای منیفنی تأمل ایلدیکمده ایجازیله برابر احوال دنیا
وآخرتی مبین عیسی علیه السلامه انزال بیوریلان انجیل
شریفک تمام احکامنی جامع اولدیغی معلومم اولنجه ترک دیار
ایدوب شرف اسلامی قبول ایلدم) دیدی .
ودها بومثللو وقوعاتک حد وپایانی یوقدر انجق بو رساله نک
حجمی متحمل اوله مدیغی مناسبتله تفصیلاتندن صرف نظر
اولنمشدر

قرآن کریمک وجوه اعجازندن (اوچنجی وجه) اولدرکه
انسان قرآن عظیمی نقدر چوق اوقوسه وتکرار بتکرار دکلسه
کندینه اصلا فتور وملال کلمز . بلکه هر اوقودیغنده
ودیکلدیکنده شوق ومحبتی زیاده اولوب هر بر دفعه سنده
بشقه بشقه ذوق وصفالر وانشراح درون حاصل اولور .
قرآن کریمدن غیری اولان کلام فصاحت وبلاغتدن نقدر
عالی اولسه دخی تکراری فتور وملالی موجب اولدیغنده
شك وشبهه یوقدر . وقرآن کریم ایله خلوتده دخی استلذاذ
اولنور . وصقندی وقلقلرده کندیسیله دفع وحشت ایدیلور
بر کوزل انیسدر .
کتب سائره ده ایسه بو حلاوت بولنمدیغندن تنشیط قلوبه باعث
اولمق ایچون فن موسیقی یی ایجاد ایتمشلر ایسه ده ینه قرآن
کریمك لذت وحلاوتنه اصلا نسبت قبول ایتمز . بو سببدن

حضرت فخر رسالت قرآن کریمك وصف جمیلنی بیان
بیوردیغنده (قرآن کریم چوق اوقونمقله واوزرندن زمان
کچمکله اسکیمز . وکندوسندن اوصانیله رق ترك اولنمز .
وعجایب وغرائبی نهایته واروب توکنمز . وقرآن کریم
فصلدر هزل دکلدر . وعالم اولانلر کندیسنه طویمزلر .
بیورمشدر

(دردنجی وجه) قرآن کریم قومك بیلدکلری وبیلمدکلری
احوال ماضیه یی خبر ویردی . وحتی بیلمدکلرینی تحقیق
ایتدکلرنده قرآن کریمك خبر ویردیکی کبی بولوب صحت
وصدقنی اکلارلردی . نته کیم اصحاب کهفك وحضرت
موسی ایله حضرت خضر علیهما السلامك وذو القرنینك
احوالندن وامثلری ایله برابر قصص انبیا وقرون ماضیه دن
خبر ویردیکی کبی .

(بشنجی وجه) قرآن کریمك غیبدن خبر ویرمسیدر . نته کیم
قوم یهودك (جنته بزدن بشقه هیچ برکمسه کیره میه جکدر
انجق بز کیره جکز) دیدکلری سوزلر (فتمنوا الموت ان کنتم
صادقين ولن يتمنوه ابدا بما قدمت ايديهم) یعنی ای قوم یهود
اکر سز سوزکزده صادق ایسه کز اولمکزی تمنی ایدیکز .
قوم مزبور ایسه کتابلرینی تحریف وتبدیل ایتملری سببیله کسب
ایتدکلری سیئاتدن طولایی هیچ بر وقت اولوملرینی تمنی
ایتمیه جکلردر . آیت جلیله سیله رد بیوریلوب خبر ویرلدیکی
کبی واقع اولدی . که هیچ بر یهودی اولومنی لسان ایله
تمنی وطلب ایتمامش وایتمیه جکی دخی آشکاردر . والله اکر

قوم یهوددن برفرد اولوهیتی تمنی ایده جك اولسه ایدی
همان اوآنده جانی چیقه جغنده هیچ شك وشبهه یوقدر
وبرده كفار قریشك معارضه ایده میه جكلرینی (فان لم تفعلوا
ولن تفعلوا) آیت جلیله سیله خبر ویردیکی کبی . فی الواقع
هیچ برفرد آفرینده قرآن کریمك براقصر سوره سنك مثلنی
کتوره مدی . وکتورمك دخی خارج امكاندر . وبرده
(انا فتحنا لك فتحا مبینا) آیت جلیله سیله مكه شهرینك فتحی
خبرویرلدیکی کبی واقع اولدی . وبرده (الم غلبت الروم
فی ادنی الارض وهم من بعد غلبهم سیغلبون) آیت جلیله سی
رومك عجمه غالب اوله جغنی خبرویردیکی کبی واقع اولدی .
وبرده (لتدخلن المسجد الحرام ان شاء الله آمنین محلقین
رؤسكم ومقصرین لاتخافون) آیت جلیله سیدرکه صحابهٔ
كرامك امین اوله رق مسجد حرامه داخل اولملرینی خبر
ویردی وطبق خبرویردیکی کبی واقع اولدی . وبرده
(واخری تحبونها نصر من الله وفتح قریب) آیت جلیله سیدركه
مكهٔ مكرمه نك فتحنی خبرویردیکی کبی جناب حقك عون وعنایتیله
فتح مكه میسر اولدی . وبرده (قل للذین كفروا ستغلبون)
آیت جلیله سیدركه خبرویردیکی کبی كفارخاكسار مغلوب
ومنهزم اولدی . وبرده (انا كفیناك المستهزئین) آیت
جلیله سیدركه خبرویردیکی کبی مكه ده بولنان مستهزیلری
جناب حق درلو درلو بلالره مبتلا ایدرك هلاك ایلدی .
وبرده (والله یعصمك من الناس) آیت جلیله سیدركه تبشیر
بیوردیغی وجهله واقع اولوب حضرت فخر رسالته بوقدر

كفارخاكسار ضرر ایرشدرمكه قصد ایتدیلرسه ده
موفق اوله میوب دار آخرتی تشریف بیورنجیه قدر جناب
واجب الوجود حضرتلرینك حفظ وامانتنده اولدی .
وبرده (انا نحن نزلنا الذكر وانا له لحافظون) آیت
جلیله سیدركه وعد بیورلدیغی کبی قرآن کریم تحریف وزیاده
ونقصان قلنمقدن محفوظ ربانی اولوب ملاحده ومعطله
وقرامطه وسائر فرق ضاله دن هیچ برفرد مبانی
ومعانیسندن برحرفك واعرابلرندن براعرابك تحریفنه قادر
اوله مدیلر . وبوندن صكره دخی قادر اوله میه جقلری
بدیهیدر . ودها بومثللو آیات جلیله پك چوقدر تكیم كتب
تفاسیر وسیرده مفصلا بیان اولنمشدر .

(تنبیه) پروتستانلر بومثللو آیات جلیله نك امور غیبیه دن
خبرویردكلرینی تسلیم ایتمیوب محمد (صلی الله علیه وسلم)
اصحابنك قلبلرینی تسكین ایتمك ایچون ظن غالب وفكر صائبیله
سویلمشدر وبومثللو اقوال (حاشا) اصحاب عقولدن
هروقت ایشیدلمشدر) دیرلر . انجق بوسوزلری ایكی وجهله
باطل اولدیغنده اصلا شبهه یوقدر (١) كافهٔ عقلا حضرت
فخر عالم افندمزك اعقل ناسدن اولدیغنی تسلیم ایتدكلری کبی
نصاری عندنده دخی عقلادن اولدیغی مسلمدر . وحتی تألیف
ایتدكلری كتابلرنده بیله عاقل اولدیغنی اعتراف ایتمشلردر
حالبوكه دعوای نبوت ایدن برعاقلك حال وشاننده دكلدركه
فلان امرفلان مدتده البته واقع اوله جقدر دیه رك دعوی
ایدوب كندی معتقدینه زهن ایله امرایلیه . وخصوصیله

كندينى تكذيب ايتمكه حريص وبريلان سويلمسنى چار
چشم ايله منتظر اولان دشمنلرى قارشوسنده بويله برامر
عظيمه قالقشمق ادنى عقلده اولان بر آدمك بيله حال وشانى
دكلدر . قنده قالديكه اعقل ناسدن واقع اوله .

(٢) عقلا هرنقدر بعض امورده عقللرى مقتضاسنجه سوز
سويلرلر وسويلدكلرى سوزلر بعضا صحيح اوله رق واقع
اولور وبعضا دخى خطا اوله رق واقع اولور . انجق عادت
الهيه شومركزده جريان ايتمكده دركه دعواى نبوتده كاذب
اولان بركمسنه حوادث آتيه دن برحادثه خبرويره رك جناب
حقه نسبت ايتسيله افترا ايلسه خبر مزبور صحيح اوله رق
واقع اولميوب البته خطا وغلط اوله رق واقع اوله جغنده
اصلا شبهه يوقدر .

(التنجى وجه) قرآن كريمك طائفهٔ عرب وعلماء امدن هيچ
برفردك بيلمديكى وهيچ بركتابك مشتمل اولمديغى علوم اولين
وآخرينى يعنى كافهٔ احكام امور دينيه ومعاملات دنيويه
واخرويه واشراط ساعت واهل اطاعته ويريله جك نعم
باقيه وعصات ومجرمينه ايديله جك نقم ناريه وقصص انبياء
ووقايع امم سالفه واخبار غيبيه يى جامع بركتاب جليل الشان
وباهر البرهان اولمسيدر .

اشته شوذكر اولنان وجوه ستهنك هربرى برمعجزه اولديغى
ظاهردر . قرآن كريم كه وجوه ستهٔ مذكوره نك كافه سنى
جامعدر . مثلنى كتورمكه كيم قادر اوله بيلور . هيهات
هيهات . فصحا وبلغاى عرب كه سحركبى نظم ونثر وخطبه

وشعر سويلمكده هربرى برجوهر يكدانه ايكن قرآن كريمك
نظم وتأليفنده وحلاوت ولطافتنده وصحت مبانى ومعانيسنه
وجامع علوم اولين وآخرين اولمسنه وخصوصات سائره سنه
واله وحيران اولوب وآنفا بيان اولنديغى وجهله برطاقى
سنه لرجه اوغراشوب عاقبت الامر عاجز قاله رق الك قيصه
اولان برسورهٔ جليله سنه بيله نظيره كتوره مديلر . نره ده
قالديكه قرآن كريمك مثلنى كتوره لر . فصحاى عرب عاجز
قالنجه اقوام سائره نك قرآن جليله نظيره كتورملرى ممكن
ومتصور اولمديغى هركسك مسلميدر . حالبوكه حضرت
فخر عالم افندمز امى اولوب هيچ مكتبه كتمدى وكمسه دن
برشى اوقومدى . ومبارك الينه قلم المدى . وكتب سالفه
وتواريخ مطالعه بيورمدى . وسحر تعليم ايتمدى . وشعر
دخى اوقومدى . وسويلمدى . وبويله اولديغنى كفرهٔ
قريش يقيناً بيلورلردى . صكره سن شريفى قرقه بالغ
اولنجه طرف الهيدن خلعت نبوت ووحى منزل ايله تشريف
بيورلوب حجج ساطعه وبراهين قاطعه اقامه سيله دين حقه
دعوت ايتمكه مباشرت بيوردیلر .

فصحاى عرب واقوام سائره شويله طورسون كافهٔ انس
وجن برمحله جمع اولنوبده بري برلرينه معاونت ايتسه لر بيله
امر مزبورك ممكن اوله ميه جغى دركاردر . نته كيم قرآن
جليلده (قل لئن اجتمعت الانس والجن على ان يأتوا بمثل
هذا القرأن لا يأتون بمثله ولوكان بعضهم لبعض ظهيرا) آيت
نص قاطعيله امر مذكورك محال اولديغى بيان بيورلمشدر .

ادلهٔ مذكوره حقنده زبانه درازلق ایدوبده (بویله شیلر اورته‌لغی قاندرمق ایچون سویلنمشدر بویله شی اولماز) دیيان كافرين ومنافقين وار ایسه (فأتوا بسورة من مثله) نص جليلی ايله باب معارضه یوم ندامته قدر مفتوحدر. واشبو معجزهٔ قرآنيه حضرت فخر عالم افندمزك كافهٔ معجزاتندن اك بيوك بر معجزهٔ باهره اولديغی كبی انبیای سالفه‌نك دخی كافهٔ معجزات باهره لرندن اعظمدر. مثلا حضرت عيسى عليه السلامك اك بيوك معجزه سی احیای موتی ايله انادن طوغمه كوزسزلره كوز اچمق ایدی حالبوكه قومنك بو مثللو خوارق عاديه يه طمعلری يوق و بويله شيلره چالشمزلر ایدی. بو سببدن اصلا معارضه يه تصدی ایتمدیلر. معجزات سائره دخی بونلره مقيسدر. اما قوم قريشك ممارسهٔ فصاحت و بلاغتده اولدرجه ده سعی بليغلری واردی كه اك زياده مابه الافتخارلری كلام فصيح و بليغ ایدی. وحتی درجهٔ عاليه ده بولنان قصائد وغزلياتی لاجل التفاخر لوحه یاپوب تزيين ایدرك بيت شريفه تعليق ایدرلردی. بونكله برابر قرآن كريم كلام عرب جنسندن ایكن اك اقصر بر سورهٔ شريفه‌سنه نظيره كتورمدن عاجز قالملری قرآن كريمك اعظم كافهٔ معجزات انبیای ذیشان اولديغنه دخی بر دليل واضحدر.

(نوع ثالث قرآن كريمدن غيری وقوعبولان معجزات)
(باهره‌سی بياننده‌در)

حضرت فخر عالم افندمزك قرآن كريمدن غيری معجزات

باهره لری پك چوقدر. قصهٔ معراج وانشقاق قمر. وجماداتك نطق و حركتلری. و حيوانات وحشيه‌نك تكلم ونبوتلرينه شهادت ایتملری. وموتی وصبيانك دخی نبی كريم اولديغنه شهادت ایتملری. وطعام قليل ايله پك چوق خلقی اطعام بيوروب طويورمسی. ومبارك پرمقلری آره‌سندن طتلو صولرك چيقوب جريان ایتمسی. ودعاسی بركاتيله هردرلو خسته‌لك وامراضه مبتلا اولانلرك شفا ياب اولملری. ومغيباتدن خبرويرمسی كبی. كه امور مذكوره نك هربری ادله‌سيله برابر كتب احاديث و سير وتفاسيرده عريض و عميق بيان اولنمشدر.

والحاصل كتب مذكوره يه مراجعتله كوزجه تتبع اولنوب عقل سليم و فكر صحيح ايله تأمل اولندقده حبيب اكرمك معجزات باهره و كرامات عليه‌لرينك علوی وسفلی وصامت وناطق وساكن ومتحرك ومايع وجامد وسابق ولاحق وغائب وحاضر وباطن وظاهر وعاجل وآجل وبونلرك غيری كافهٔ عوالمه شامل اولديغی ظاهر اولور. شويله كه اولين وآخرين مناقب عليه لرينك عد واحصاسی خصوصنده حصر اوقات ایدوب كمال درجه بذل وسع وجهد ايتسه‌لر يله عاجز قاله جقلری شبهه دن وارسته‌در. نته كيم امام بوصيری حضرتلری بو نكته يه اشارت ایدرك (طائفهٔ نصارانك عيسى عليه السلام حقنده اطرا ایدوبده شان الوهيته منافی وبشريته ياقشمز صورتده زعم باطللری اولان تثليث ادعاسنی ترك ایدرك مدح طريقيله حضرت فخر عالم افندمزك شان

عالیلرنده هر نه ایله حکم اولنسه سزاوار اولدیغی بیان بیورمشلردر (فلله دره) (نتیجه) قرآن کریمدن غیری وقوعبولان معجزات باهره لرینك هر بری منفرد اوله رق هر نقدر متواتر دکل ایسه ده انجق قدر مشترك یعنی ثبوت معجزه بلا شبهه متواتر اولدیغی جهتله اثبات نبوت محمدیه خصوصنده بر دلیل کافی اولدیغی کون کبی آشکاردر. صلی الله تعالی علیه وسلم

(فصل ثانی) حضرت فخر عالم افندمزك نبوتندن اول وصکره واقع اولان احوال شریفه و اخلاق عظیمه واحکام حکیمه سی وشجعان عربك هجومنده وقوعبولان اقدام وثباتی ایله نبوتلرینك اثباتی بیانندهدر.

(برنجی ماده) حضرت فخر عالم افندمز طوغدقلری زماندن دار آخرتی تشریف ایدنجیه قدر مهمات دینیه ودنیویه خصوصلرنده کندیلرندن اصلا کذب صادر اولمدی. واکر بر دفعهجك اولسون صادر اولایدی دشمنلرینك تشهیر ایده جكلرنده هیچ شبهه یوغیدی. حالبوکه دشمنلری بیله (محمد الامین) تسمیه ایدرلردی. وبرده اصلا بر فعل قبیحی ارتکاب ایتمدی. وتبلیغ رسالت خصوصنده بیان اولندیغی وجهله انواع مشقتلره دوچار اولوب بلا فتور صبر وثبات ایلدی وصکره طرف الهیدن موفق اولوبده دشمنلرینه غلبه ایدرك رتبهٔ رفیعهیه نائلیتله اموال ونفوسده انفاذ امره مقتدر اولنجه ذره قدر حالنی دکشدرمیوب اول عمرندن اخرینهدك سیرت واحدهٔ مرضیه او زره استقامتده بولندی

(٢ ماده) اخلاق حمیدهلری بحثنده بیان اولندیغی وجهله حضرت فخر عالم افندمزك امتنه غایت چوق شفقت ومرحمتی وار ایدی. وسخاوتی دخی هیچ بر فرد آفریدهده کورلمامش بر درجهٔ عالیهدهده ایدی. وحتی (ولا تبسطها کل البسط) آیت جلیلهسیله عتاب اولندی ایدی. وبرده زخارف دنیویهیه اصلا التفات ورغبتی یوق ایدی. حتی کفرهٔ قریش دعوای نبوتدن فراغت ایتدرمك ایچون اموال کثیره وزوجهٔ حسنه وپادشاهلق عرض ایتدکلرنده قطعا التفات ایتمیوب ثابتقدم اولدی. وفقرا ومساکین ایله بولندقلری حالده غایت متواضع ایدی.

(٣ ماده) حضرت فخر عالم افندمزك دنیوی واخروی تقریر وتطهیر کافهٔ مصالح عبادی حاوی وحکمت عقله موافق اولهرق تأسیس بیوردیغی احکام حکیمهدرکه ادلهسیله برابر تفاصیلی کتب فقهیه وکلامیهده عریض وعمیق بیان اولنمشدر.

(٤ ماده) زمان سعادتلرنده وقوعبولان بوقدر محاربات کثیرهنك هیچ برنده دشمنلرندن فرار ایتمیوب بلا فتور هجوم ایتمشیدر.

(نتیجه) اشبو ذکر اولنان مواد اربعهنك هر بری منفرد اولهرق هر نقدر نبوتنه دلالت ایتمز ایسهده انجق مجموعی انبیای ذیشاندن بشقه هیچ بر فردده قطعا وقوعبولمدیغی جای اشتباه دکلدر. بوسببدن حضرت فخر عالم افندمزده اجتماعی نبی کریم اولدقلرینه بر دلیل واضحدر. صلی الله تعالی علیه وسلم

(فصل ثالث) حضرت فخر عالم افندمز ضلال وخسرانده قالمش بر قومك ایچنده دعوای نبوت ایدرك تأسیس دین مبین ایتمسیله نبوتلرینك اثباتی بیانندهدر

حضرت فخر عالم افندمز دنیایی تشریف بیوردقلرنده انسانلر بتون بتون حقدن عدول ایدرك بر طاقمی بتلره طاپمق اوزره وسفك دماء ایله مألوف ایدیلر. مشرکین عرب کبی. و بر طاقمی دخی دین تشبیه وصنعت تزویر و ترویج اکاذیب کبی مفتریات اوزره ایدیلر. قوم یهود کبی. و بر طاقمی دخی ایکی الله واردر بری خالق خیر و دیکری خالق شر اعتقادی ایله نکاح محارم اوزره ایدیلر. قوم مجوس کبی. و بر طاقمی دخی اب ایله ام و تثلیث اعتقاد باطلی اوزره ایدیلر. قوم نصاری کبی.

اشته حضرت فخر عالم بویله بحران کفر ایچنده قالمش کتاب وحکمتسز بر طاقم اقوام ضاله اراسنده دعوای نبوت ایدوب (بن مکارم اخلاقی اتمام وقوهٔ علمیه وعملیهده ناسی اکمال وشرف ایمان واعمال صالحه ایله عالمی تنویر ایتمك اوزره کتاب منیر وحکمت باهره ایله طرف حقدن سزه کوندرلدم) بیوردی. وطبق بیوردقلری کبی اصلاح بین ایدرك ناسی عبادت اصنامدن واز کچیروب قوهٔ علمیه وعملیه ایله نفوس بشریهیی اکمال ایلدی. وجناب کبریا حضرتلری کندوسنه وعد بیوردیغی کبی دین مبین اسلامی دخی بتون ادیان باطله اوزره غالب قیلدی. بو سببدن ادیان زائغه ومقالات فاسده مضمحل اولوب بسبتون قلب اولدقلری میدانه چیقهرق

شموس توحید واقمار تنزیه اقطار آفاقه اشراق ایلدی. عجبا نبی ذیشاندن بشقه بویله بر عظیم دعوایه قالقیشوبده حکمدار واهالی یعنی کافهٔ ناسی علنی اولهرق تکفیر ایله دین حقه دعوت ایتمك قنغی بر بکیدك ایشیدر. خصوصیله زمان بدویتده هر ایشی سیف جلادته حواله ایدن مشرکین عرب آرهسنده بویله بر دعوای عظیمهیه قالقیشوب میدان معرکهیه چیقمق پیغمبردن بشقه بر کمسهنك کاری میدر. هیهات هیهات. انصاف ایدوب دوشونمایدرده حماقت وجهالت یولنی ترك ایله شرف اسلامی قبول ایتملیدر

(نتیجه) نفوس بشریهیی اکمال وامراض قلبیهیه معالجه ایتمکدن بشقه نبینك هیچ بر معناسی اولمدیغی وحضرت فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم افندمز حضرتلرینك قلوب مرضایه معالجه وظلماتنی ازاله ایتمك خصوصنده دعونی تأثیر ایلیوب امر مذکوری کماهو حقه اتمام واکمال ایتدیکی جهتله نبی کریم اولدیغنده اصلا شك وشبهه یوقدر. و بر ده بوقاردودنبرو بحث اولندیغی وجهله ماهیت نبوت حضرت فخر عالم افندمزده حاصل اولدیغی کبی هیچ برنیده وقوع بولمامش اولدیغندن حضرت فخر عالم افندمزك افضل انبیای کرام اولدیغنده دخی اصلا شبهه یوقدر. واشبو مدعامزی اثبات ایدهجك ادلهٔ عقلیه ونقلیه پك چوق ایسهده تطویلدن احترازا یالکز درت دلیل ایله اکتفا اولندی.

(دلیل اول) جناب واجب الوجود حضرتلری انبیای سالفه حضراتنی اوصاف جمیله ایله وصف بیوردقدن صکره فخر

عالم افندمز حضرتلرينه خطاباً (اولئك الذين هدى الله
فبهديهم اقتده) آيت جليلهسيله كافهٔ انبياى سالفهنك اثر
وسيرتلرينه اقتدا ايتمكله امر بيوردى . بو جهتله كافهٔ انبيانك
حسن سيرتلرينى اتيان ايلمك كندولرى اوزرينه واجب
اولديغندن مشار اليهم حضراتنك جميع محاسن اخلاق
وسيرتلرينى ادا واكمال ايلديكنده شبهه يوقدر . والا تارك امر
ربانى اولمسى لازم كلور . بو ايسه بالبداهه محالدر . (نتيجه)
سرور عالم افندمز حضرتلرى كافهٔ انبياى سالفهٔ كرامك
خصال حميدهلرينى ادا واكمال ايتديكى ثابت اولنجه مشار اليهم
حضراتنك هر برنده متفرقاً بولنان خصال جميلهنك كافهسى
سرور عالم افندمزده مجتمع اولمسى لازم كلور . بو دخى جميع انبياى
ذيشاندن افضل اولمسنى اقتضا ايدهجكى واضح وآشكاردر .
(دليل ثانى) جناب واجب الوجود حضرتلرى امت مرحومهٔ
محمديهيه خطاباً (كنتم خير امة اخرجت للناس) آيت
جليلهسيله كافهٔ امدن خيرلى وافضل اولدقلرينى بيان بيوردى .
وبر امتك ديكر بر امتدن خيرلو وافضل اولمسى امور دينيهده
كماللرى جهتيله اولديغى وبر امتك امور دينيهده كمالى دخى
پيغمبرلرينك كماليله اولديغى قطعاً جاى اشتباه دكلدر .
(نتيجه) آيت جليلهٔ مذكوره حضرت فخر عالم افندمزك
كافهٔ انبياى ذيشان حضراتنك افضلى اولديغنى غايت واضح
بر صورتده بيان ايلدى .
(دليل ثالث) كافهٔ انبياى ذيشان حضراتنك روى زميندن
تشريف بيورملريله معجزات باهره وشرايع زاهره وكتب

مقدسهٔ جميله وسائر آثار جليلهلرى كليا محو ومندرس اولدى .
اما حضرت فخر رسالت صلى الله تعالى عليه وسلم افندمزك
معجزات باهره وشريعت مطهرهسى وكتاب جليلى اولان قرآن
مبين وسائر آثار جليلهسى اصلا وقطعا زائل اولميوب الآن
باقى ويوم قيامته قدر دخى باقى قالهجغنده شبهه يوقدر .
(اما معجزات باهرهسنك بقاسى) كافهٔ انبياى كرام
كندولرندن صكره كلهجك اولان پيغمبر ذيشانى امتلرينه
تبشير واتباع ايله وصيت بيوردلردى . انجق سرور عالم
افندمز (ما كان محمد ابا احد من رجالكم ولكن رسول الله
وخاتم النبيين) آيت جليلهسى مقتضاسنجه كنديلرندن صكره
هيچ بر پيغمبرك كلميهجكنى وكنديسنك (خاتم النبيين) اولديغنى
خبر ويردى . وفى الواقع خبر ويرديكى كبى واقع اولدى كه
بيك اوچيوز شوقدر سنهدنبرو آيت جليلهٔ مذكوره هر يرده
تلاوت اولندى . والآن تلاوت اولنمقدهدر . ويوم ندامته
دكين تلاوت اولنهجغنده اصلا شبهه يوقدر . اشته آيت
جليلهٔ مزبوره بزه نسبتله غيبدن خبر ويرديكى جهتله بر معجزهٔ
باهره اولديغى كون كبى ظاهردر . واشبو معجزهٔ باهرهيه
اول وقتدنبرو معارضه ايدن هيچ بر فرد ظهور ايتمدى .
ومن عند الله مؤيد اولهرق هيچ بر فرد دعواى نبوت ايدهمدى .
وبوندن صكره دخى ظهور ايدهمييهجكى احتمالى بيله يوقدر . (صدق
من نطق) اما شريعت مطهرهسنك وكتاب جليلنك بقاسى
اوضح واصحاتندندر .
(نتيجه) اشته دليل مذكورك دخى حضرت فخر عالم افندمزك

كافهٔ انبیادن افضل اولدقلرینه دلالت ایده‌جکی وارسته‌ٔ قید اشتباهدر .

(دلیل رابع) حضرت فخر عالم افندمزك توحید یزدان وعبادت رحمن خصوصنده وقوعبولان دعوتی اکثر بلاد وممالکه واصل اولدی . ونیجه نیجه میلیونلرجه اهالی شرف اسلامی قبول ایلدی . وکوندن کونه کسب تزاید ایتمکده در . (زادهم الله الی یوم القیام)

(نتیجه) اهل دنیانك حضرت فخر عالم افندمزك دعوتیله انتفاعلری امم سائره نك انبیای سالفه حضراتنك دعوتیله واقع اولان انتفاعلرندن دها اکمل اولدیغی جهتله حضرت فخر عالم افندمزك افضل کافهٔ انبیای ذیشان اولدقلری لازم کلوب مطلوب ثابت اولور . صلی الله تعالی علیه وسلم

(تنبیه) حضرت فخر عالم افندمزك سائر انبیای عظام حضراتی اوزرینه تفضیل اولنمسندن انبیای مشار الیهم حضراتنك حق عالیلرنده تبلیغ احکام الهیه ویاخود خصوصات سائره ده (حاشا) قصورلری واردر دیه‌رك برسوء اعتقادده بولنوبده اسائهٔ لسان اولنمسون . زیرا جناب حقه ایمان ایتمك وصغیر وکبیر کناهلردن معصوم ومحفوظ اولمق وبذل وسع وطاقت ایدرك تبلیغ رسالت ایتمك وفدای جان جهان ایدرك خلقی دینه دعوت ایتمك خصوصلرنده جمیع انبیای عظام علیهم السلام حضراتی مساوی اولوب خصوصات مزبوره ده هیچ بر پیغمبر دیکرینك اوزرینه تفضیل اولنمق قطعاً جائز اولمدیغندن مشار الیهم حضراتنك

حق عالیلرنده شان نبوتلرینه خلل ونقیصه‌یی مشعر اوله‌رق دیل اوزاتمق کفر اولدیغنده هیچ شبهه یوقدر . (نعوذ بالله تعالی) وذکر اولنان امورده جمیع انبیای عظام حضراتنك مساوی اولملری ادلهٔ مذکوره ایله (ولقد فضّلنا بعض النّبیّین علی بعض) آیت جلیله‌سی مقتضاسنجه حضرت فخر عالم افندمزك جهات سائره‌جه کافهٔ انبیای کرامك افضلی اولمسنه مانع اوله‌مز . صلی الله تعالی علیه وآله وعلی جمیع الانبیاء والمرسلین .

(فصل رابع) انبیای متقدمینك خبر ویرملریله سرور عالم افندمزك نبوتلرینك اثباتی بیاننده‌در

حضرت موسی وحضرت عیسی علیهما السلام تورات وانجیلده وبینهماده تشریف بیوران پیغمبران عظام حضراتی کندیلرینه نازل اولان کتب مقدسه‌ده نبی آخر زمان ورحمت عالمیان حضرت محمد علیه صلوات الرحمن افندمز حضرتلرینك خلعت نبوتله تشریف بیوره‌جقلرینی خبر ویردیلر . وجای اشتباه دکلدرکه انبیای کرامك خبر ویردکلری کافهٔ امور ثابت وواقعدر . ایمدی حضرت فخر عالم افندمزك نبی کریم اولدیغی ظاهر اولوب مطلوب ثابت اولور .

اما صغرانك بیانی (الذین یتّبعون الرسول النبی الامی الذی یجدونه مکتوبا عندهم فی التوراة والانجیل یأمرهم بالمعروف وینهیهم عن المنکر الآیة) آیت جلیله‌سیله واجلّهٔ علماء یهود ونصارادن شرف اسلامی قبول ایلیان ذوات کرامك خبر

ویرملریله وتورات وانجیلك شهادتلریله ثابتدر . واما کبری اهل ادیانه کوره قضایای مسلّمه دندر .

(تنبیه) اشبو فصل اوچ نوع اوزره بناء اولنوب نوع اول ادلهٔ تورات بیاننده در .

توراتك کتاب اولندن اون التنجی فصلنده واقع اولمشدر که (حضرت هاجر حضرت ابراهیمك زوجه سی ساره دن قاچنجه ملائکهٔ کرامدن بری سور یولنده اولان قیوده یتشوب کندوسنه خطاباً (یاهاجر نره دن کلیورسین ونره یه کیده جکسین) سؤالنه جواباً ساره دن قاچدم دیمسی اوزرینه (ملك یا هاجر سن کیرو دونوب ساره یه کیت و کندوسنه اطاعت وانقیاد ایله زیرا جناب الله یقینده صایلمیه جق درجه ده سنك ذریتنی تکثیر ایده جکدر . وسن حامله سین . وحضرت اسماعیلی طوغوره جقسین . زیرا جناب الله سنك چکدیکك جفایی ایشتدی وسنك اوغلك جمیع ناسك قرة العینی اوله جقدر . وید اقتداری هرکسك فوقنده اولوب هرکس کندوسنه خضوع ایلیه جکدر . وامر وحکمی دنیانك الك بیوك ومعمور یرلرنده نافذ اوله جقدر) انتهی ملخصاً و مآلاً

شوراسیده تاریخ آشنا اولنلرك رعنا معلوملریدر که حضرت اسماعیل و اولاد صلبی دنیانك الك بیوك ومعمور یرلرنده متصرف دکل ایدیلر . بویله اولنجه نص جلیل مذکورك اشارتی حضرت اسماعیل علیه السلامك اعظم ذریتی بولنان حضرت فخر عالم محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم افندمن

حضرتلرینه مصروف اولدیغنده شبهه یوقدر . چونکه دین اسلام جمیع ادیانه غالب ودنیانك اکثر معمور یرلرنده منتشر اولمسیله امت مرحومهٔ محمدیه مشارق ومغاربده حاکم اولدیلر . واشبو امری قوم یهود خاخاملری دخی بیلورلر انجق عوامدن مکتوم طوتارلر

وینه (سفر توراة المثنی) نك اون سکزنجی فصلنده موسی علیه السلامه واقع اولان خطاب الهیه یی نقل صددنده (آیت ١٧ ورب بکا دیدی که سویلدکلری معقولدر . (١٨) انلره قرنداشلرینك اره سندن سنك کبی بر پیغمبر قالدیره یم . وسوزلریمی آغزینه قویه یم . واکا هر امر ایده جکلریمی انلره سویلیه (١٩) واوله که هرکیم بنم آدم ایله سویلیه جکی سوزلریمی دکلیه جك اولورسه بن اندن طلب ایده جکم) واقع اولمشدر . اشته عبارات مذکوره ایله تبشیر اولنان پیغمبر ذیشاندن مراد فخر عالم (محمد مصطفی) علیه الصلوة والسلام افندمز حضرتلری اولدیغی غایت واضح وآشکاردر . چونکه حضرت موسی علیه السلامدن صکره کلان پیغمبران ذیشانك کافه سی بنی اسرائیلدن ایدیلر . والك صکره کلان دخی حضرت عیسی علیه السلام ایدی . وتوراتده سفر التکوینك اون التنجی فصلنده بنی اسرائیلك قرنداشلری بنی اسمعیل یعنی قوم عرب اولدیغی مسطوردر . بوجهتله بنی اسرائیلك قرنداشلری اوغللرندن پیغمبرلکله دنیایی تشریف بیورمش حضرت فخر عالم افندمزدن غیری هیچ بر فردده وقوعبولمامش اولدیغندن کتاب مزبورده کلمهٔ تبشیر

اولنسان پیغمبر ذیشان (محمد) علیه صلوات الرحمن افندمز
حضرتلری اولدیغی اصحاب اذعانه کوره غایت واضحدر .
اما قوم یهود آیات مزبوره ده کلمسی تبشیر اولنان پیغمبردن مراد
حضرت (یوشع) علیه السلامك اولدیغنی زعم وادعا ایدرلر
انجق بوزعملری برقاچ وجهله فاسددر . (۱) یوشع حضرتلری
نفس بنی اسرائیلدندر . یوخسه بنی اسرائیلك قرنداشلری
اولان بنی اسمعیلدن دکلدر . بوجهتله کندیلرینك مراد
اولنه میه جغی ظاهردر . (۲) کلام مزبورده (سنك کبی
بر پیغمبر قالدیره یم) دینلمشدر حالبوکه حضرت یوشع وعیسی
علیهما السلامدن ماعدا سائر انبیای بنی اسرائیلك هیچ بریسی
حضرت موسی کبی اولمدقلری سفر تورات المثنی نك اوتوز
دردنجی فصلنده (آیت ۱۰ وآرتق اسرائیلده موسی کبی
پیغمبر قالمدی که رب انی روبرو بیلمش اوله) کلامیله بیان
اولنمشدر . بونکله برابر سفر یوشعك برنجی فصلنده (واولدی که
ربك قولی موسانك وفاتندن صکره رب موسی نك خدمتکاری
نون اوغلی یوشعه سویلیوب دیدی که) کلامیله حضرت یوشع
موسی علیه السلامك خادمی اولدیغی وینه فصل مزبورده
(قولم موسی جمله سکا امر ایلدیکی توراته کوره ایشلیه سین .
آندن نه صاغه نه صوله صاپه سین) کلامیله دخی وضع دین
وشریعت خصوصنده استقلالی اولمیوب بلکه موسی علیه
السلامك کتاب وشریعتنی مؤید اولدیغی بیان اولندیغندن
حضرت موسی کبی اوله میه جغی وکتاب مزبورده پیغمبرلکله
کلمسی تبشیر اولنان ذات مشار الیه یوشع حضرتلرینك مراد

اولنه میه جغی ظاهر اولور . (۳) (وسوزلریمی آغزینه
قویه یم واکا هر امر ایده جکلریمی انلره سویلیه) کلامی بهمه
حال برحکم جدیدك وقوع واستقلالنی وشرایع ماضیه نك
منسوخ اولمسنی اقتضا ایده جکندن حضرت یوشع وسائر انبیای
بنی اسرائیلدن هیچ بریسنك مراد اولنه میه جغی غایت واضح
وآشکاردر .
طائفهٔ نصاری دخی توراتده ذکر اولنان ذاتدن مراد عیسی
علیه السلام حضرتلرینك اولدیغنی زعم وادعا ایدرلر .
انجق انلرك دخی زعم وادعالری برقاچ وجهله فاسددر . (۱)
عیسی علیه السلام والده سی طرفندن نفس بنی اسرائیلدن
اولوب اولاد عربدن اولمدیغی هرکسك معلومی وانلرك دخی
مسلمیدر . (۲) باباسی جهتیله دخی نه بنی اسرائیلدن ونه ده
اولاد عربدن اولمیوب بلکه سبب وجودی جناب قادر وقیومك
(کن) امریله نفخهٔ جبریل امین اولدیغی وبوسببدن کندیسنك
شرف وشاننی اعلان ایچون (کلمة الله) و (روح الله) القاب
جلیله لری ایله تسمیه اولندیغی هرکسك معلومیدر . (۳)
عبارهٔ مزبوره ده موسی علیه السلامه خطاباً سنك
کبی بر پیغمبر قالدیره یم دینلمشدر که مخلوق وانسان دیمکدر .
بوجهتله نصاری عیسی علیه السلامك مراد اولندیغنی ادعا
ایتدکلری حالده کندوسنه اسناد الوهیتدن واز کچوب حضرت
موسی کبی مخلوق وانسان وکتاب حق ایله طرف الهیدن بعث
اولنمش بر پیغمبر اولدیغنی اعتراف واقرار ایتملری لازم کلور .
بو ایسه کندی اعتقادلرنجه کافر اولملرینی اقتضا ایدر .

(نتیجه) حضرت فخر عالم افندمز بنو اسرائیلك قرنداشلری
بولنان اولاد عربدن اولدیغی ومظهر آیات ومعجزات ومستقلا
صاحب کتاب وواضع دین وشریعت اولمقده موسی علیه
السلام کبی اولدیغی وجمیع شرایع ماضیه یی نسخ ایلدیکی
وصایلمقدن دها زیاده امتلر کندوسنه تابع اولدقلری جهتله
توراتده پیغمبرلکله کلمسی تبشیر اولنان ذات انجق نبی آخر زمان
(محمد) مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم افندمز ایدوکی غایت
واضح صورتده ظاهر اولوب مطلوب ثابت اولدی

وینه توراتك بشنجی کتابندن اوتوز اوچنجی فصلنده واقع
اولمشدر که آیت (٢) ودیدیکه رب سینادن کلدی . وانلره ساعیرده
تجلی ایلدی . فاران طاغندن اشراق ایتدی . ومقدسلرك
الوفلریله کلدی) انتهی (سینادن کلدی) کلامندن مراد جناب
واجب الوجود حضرتلرینك موسی علیه السلامه وحی بیوردیغی
کتاب ایله دین حق وتوحید بارینك ظهوریدر . (ساعیر) شام
طاغلرندن برینك اسمیدر . ایمدی (ساعیرده تجلی ایلدی)
کلامندن مراد حضرت عیسی علیه السلامك ظهور ایتمسیدر .
(فاران) عمالقه ملوکندن برینك اسمی اولوب ارض حجازه
مالك اولمسی جهتله پادشاهك اسمیله قطعهٔ مزبوره یه تسمیه
اولنمشدر . ایمدی (فاران طاغندن اشراق ایلدی) کلامندن
مراد حضرت رسالتپناه افندمزك ظهور ایتمسیدر .
ومقدسلرك الوفلریله کلدی) کلامندن مراد کندیلرینك معین
وظهیر ویار غارلری اولان اصحاب کرام علیهم رضوان الملك
العلام حضراتیدر که هیچ بر وقت یانندن آیرلمادیلر .

(نتیجه) اشبو کلام دخی مدعامزی تأیید ایلیوب مطلوبك
ثبوتنی اقتضا ایدر . وینه توراتده (اشعیا) علیه السلامه
نسبت اولنان کتابك قرق ایکنجی بابنده واقع اولمشدر که
(آیت ١١) بریه وآنده اولان شهرلر اوازینی قالدرسونلر
وقیدار ساکن اولدیغی کویلر وقیاده متمکنلر ایرلاسونلر
وطاغلرك باشندن هایقرسونلر (١٢) ربه تمجید ایدوب
آطه لرده حمدینی سویلسونلر)
کلاملری دخی مدعامزی تأیید ایده جکنده شبهه یوقدر . چونکه
(قیدار) حضرت اسماعیل علیه السلامك اوغلی وعربك جد
اعلاسیدر وساکن اولدیغی محل (فاران) بریه سی یعنی ارض
حجازدر . بوجهتله کلام مذکورك اشارتی ارض حجازده
موقف حجاج ومحل تکبیر وتهلیل اولان جبل عرفاتده حجاج
مسلمینك احوالنی مبین اولدیغنده شك وشبهه یوقدر .
وینه کتاب مزبورك اوتوز ایکنجی بابنده (بریه یمشلو
تارلایه دونه . ویمشلو تارلا اورمان صایله . اوزمان بریرده
حکم ساکن اوله . وعدالت یمشلو تارلاده مکان طوته .
وعدالتك عملی سلام اوله . وعدالتك نتیجه سی ابداً آسوده لك
وامینلك اوله .) واقع اولمشدر که ارض حجازك شریعت
مطهرهٔ احمدیه ایله کسب معموریت ایلیه جکنی بیاندن عبارت
اولدیغی ظاهردر . وینه کتاب مزبورك اوتوز دردنجی
بابنده برطاقم ظلمه وآزغونلرك هلاك اوله جقلری بیان
اولندقدن صکره بشنجی بابنده (آیت ١ بونك ایچون چول
وقیر یری سوینه . بریه ابتهاج ایدوب کل کبی چیچکلنه .

(٢) زیادەسیله چیچکلنوب ابتهاج ایلیه دینلمشدرکه سرور عالم افندمزك تشریفیله ارض حجازك کسب عمران ایده جکنه اشارتدر ۰

وینه باب مزبورده (آیت ٧) وسراب کوله دونه وصوسز یرلرده صوطمرلری اوله (٨) آنده براولویول وبرسبیل اوله جقدرکه اکا مقدس یول دینیله ۰ اورادن ناپاك یعنی کافرلر کچمیه لر ۰ کندولری ایچون اوله یولجیلر ابلهلر دخی صاپمیه لر) دینلمشدرکه ظهور دین محمدیدنبری اراضیٔ مقدسهٔ حجازده صوبرکه لری وحوضلر وقیولر احداث اولنه رق هر جهتله کسب معموریت ایتدیکی ومقدس یول دخی انجق طریق حج شریف اولدیغی واورادن کچمك یالکز اهل اسلامه مخصوص اولوب کفرهٔ فجره نك کچه مدیکی جمله نك معلومیدر ۰ بوجهتله کلام مزبور دخی انجق فخر رسالت افندمز حضرتلرینك پیغمبرلکله تشریف بیوره جقلرینی تأیید ایده جکی وارستهٔ قید اشتباهدر ۰ چونکه حضرت عیسی علیه السلامك ظهور ایتدیکی ممالك من القدیم معمور اولدیغی وکلام مزبورده بیان اولنان اوصافك اورالرده بولنمدیغی کتب تواریخده معلوم وغایت مشهوردر ۰ ودها بومثللو ادله تورات ایله سائر کتب مقدسه ده پك چوق واقع اولمشدر انجق تطویلدن احترازاً جمله سنك تحریرندن صرف نظر اولندی ۰

(نوع ثانی شواهد انجیل بیاننده در)

یوحنا جنابلری یازدیغی انجیلك اون دردنجی بابنده عیسی علیه السلامدن نقل ایله دیرکه (آیت (١٥) اکربنی سور

ایسه کز وصیتلریمی حفظ ایلیکز ۰ (١٦) وبن بابایه یالواریرم واوسزه برغیری تسلیجی ویره که دائما سزکله طوره (١٧) اول روح الحق که آنی دنیا قبول ایده مز ۰ زیرا آنی کورمز وبیلمز ۰ اما سز آنی بیلورسکز ۰ زیرا یانکزده طورر ۰ وایچکزده اوله جقدر ۰ (٢٦) اما تسلیجی یعنی روح القدس که آنی بابام بنم آدم ایله کوندره جکدر ۰ اوسزه هرشیئی اوکرده جکدر ۰ وسزه سویلدیکم نسنه لرك کافه سنی خاطرکزه کتوره جکدر ۰ (٣٠) بن آرتق سزکله چوق سویلشمم زیرا بودنیانك سلطانی کلیور ۰ وبنده آنك برنسنه سی یوقدر) انتهی

(فائده)

انجیل مزبورك ترجمه سنده واقع اولان (تسلیجی) لفظی عربی نسخه لرنده (فارقلیط) ویونانی انجیللرك بعضیسنده (پاراقلیطوس) وبعضیسنده (پاراکلتیس) وترکی انجیللرك بعضیسنده (تسلیجی) وبعضیسنده (معزّی) و(روح الحق) لفظلری ایله واقع اولمشدر ۰ ولفظ مزبورك معناسنده قوم نصاری اختلاف ایلیوب برطاقمی (احمد) و(حامد) وبرطاقمی (مخلص) و(تسلیجی) لفظلریله ترجمه ایتمشلردر ۰

(آیات مزبوره نك شرحی)

اولا شوراسی معلوم اوله که اون التنجی آیتنده واقع اولان (برغیری) لفظی بهمه حال ایکی ذاتك وجودینی اقتضا ایدر ۰ زیرا مغایرت انجق ایکی شیئك یکدیکرینه نسبتله ثابت اولور ۰ ایمدی اول ایکی ذاتك بریسی حضرت مسیحك کندیسی اولدیغی شبهه سزدر ۰ چونکه انك زماننده خارجده

کندیسندن بشقه بر تسلیجی اولدیغی جمله‌نك معلوم ومسلمیدر. بوکا بناءً تقدیر کلام (بندن غیری) دیمك اولور.

ایمدی قوم نصاری بو غیری دیدیکندن مراد (روح القدس) در دیه‌جك اولورلر ایسه کندی عقیده‌لری اقتضاسنجه (اقانیم ثلثه) بیننده اولان اتحاد ومساواتی ابطال ایله مغایرتی اثبات ایتمك. و(مسیح) (روح القدس)ك غیری وروح القدس دخی مسیحك غیری اولدیغنی اقرار ایتملری لازم کلور. بو ایسه کندی اعتقادلرنجه کندیلرینك کفرینی اقتضا ایدر. یوق تأویله قالقیشوبده بو سوزی سویلیان مسیحك جهت ناسوتیه‌در. ومغایرت دخی اکا نسبتله‌در. لاهوتنك اصلا مدخلی یوقدر. دیه‌جك اولورلر ایسه بو صورتده دخی لاهوت ایله ناسوتك اتحادلرینی ابطال ایله مسیحی الوهیتدن عزل ایتملری لازم کلور. بو دخی کندی اعتقاد فاسده‌لرینك خلافیدر.

(نتیجه) بهمه حال نصارانك کندی مذهبلری اقتضاسنجه آیت مزبوره‌ده‌کی غیردن روح القدس مراد اولنه‌میه‌جغی جهتله آیت مزبوره‌نك معناسی (سزه بندن غیری بر پیغمبر کونده‌ره) دیمك اولدیغی کونش کبی آشکاردر. و(دائماً سزکله طوره) کلامی کوندریلان پیغمبر ذیشانك بقای شریعتلرینه اشارتدر. یعنی انك شرع شریفی اصلا نسخ اولنیوب یوم قیامته دکین باقی قاله‌جقدر دیمکدر. واون یدنجی آیتده‌کی (روح الحق) اطلاقی درجهٔ علیاده روحانی مشرب اولدقلرینی بیان ودرکاه حقه کمال قربیتلرینی عیان ایتمك ایچوندر. و(دنیا آنی قبول ایده‌مز زیرا انی کورمز بیلمز) دینلمکدن

مقصود ومراد نور نبوتلری وکمالات باطنیهٔ روحانیه‌لری جمیع پیغمبران کرام حضراتنك روش وسیرتلری اولدیغی کبی عیون کفرهٔ فجره‌دن مستور وپنهاندر دیمکدر. و(اما سز آنی بیلورسکز) دینلمکدن مراد انی کوروب بیلمك بصیرت قلبیه‌لری آچیق اولان اهل ایمانك نصیبی اولدیغنی بیاندر. و(زیرا یانکزده‌در وایچکزده اوله‌جقدر) دینلمکدن مراد کندیسی عالم بالایه روان اولوب قدوم وبعثتنی تبشیر بیوردقلری ذات عالیقدرك نور نبوت وچراغ رسالتلرینك اهالیٔ ارض اره‌لرنده فروزان اولوب لمعان ایده‌جکنی بیان وعیان ایتمکدر.

واما مرقوملره خطاب صیغه‌سیله (کوررسکز بیلورسکز) دیمسی غائبی حاضر منزلنه تنزیل ایله مراد اولاد واعقابیدر. وبو کونا خطاب اصلا موجب شك وارتیاب اوله‌مز. زیرا (مرقس) علامات قیامتی تعداد وبیان صیره‌سنده کندولرینه خطاباً (٢٤ اول کونلرده اول مصیبتدن صکره کونش قراکلق اوله. وآی کندی آیدینلغنی ویرمیه. (٢٥) وکوك یوزینك یلدزلری دوشه. وکوکلرده اولان قوت صارصیله ٢٩ وسز دخی بویله قچانکه بو نسنه‌لرك واقع اولدیغنی کوررسکز بیلك که یقین وقپولرده‌در) دیه‌رك نقل وحکایه ایتمشدر. حالبوکه مرقوملرك ذکر اولنان اموردن هیچ برینی کورمدکلری وحالا سموات وارضین اسکی حاللری اوزره قالوب امور مذکوره‌نك بوندن صکره واقع اوله‌جغی هرکسك معلومیدر. و(بنم ادم ایله کونده‌ره‌جکدر) دیمنك معناسی بن نصل که رسول الله ونبی الله تسمیه اولنور ایسه‌م اول ذات

عالیقدر دخی بو عنوان جلیل ایله تسمیه اولنه جقدر . و (او سزه هر شیئی اوکرده جکدر . وسزه سویلدیکم نسنه لرك کافه سنی خاطرکزه کتوره جکدر) یعنی اول ذات عالیقدرك کتاب جلیلی واحادیث نبویه سی دنیوی واخروی نقیر وقطمیر محتاج اولدیغکز احکامی بیان ایده جکدر . و (آرتق بن سزکله سویلشمام . زیرا بو دنیانك سلطانی کلیور) یعنی کندیلرینك سمایه عروج ایتمسی قریب اولدیغی بیان و بعده سلطان جهان حبیب رحمانك کله جکنی اعلاندر . و (بنده انك برنسنه سی یوقدر) یعنی جناب مسیح علیه السلام بنی اسرائیلدن وحبیب رحمن حضرت محمد علیه السلام اولاد عربدن اولدیغی جهتله اره لرنده علاقهٔ صوریه اولمامسیله برابر سرور دو عالم افندیمز کتاب مستقل وشریعت مستقله صاحبی اولمق حسبیله جناب مسیحه تعلق واحتیاجلری اولمدیغی بیاندر .

(استطراد) انجیللرده واقع اولان (اب) لفظی محرف اوله رق واقع اولوب کتب نصارا ده جناب کبریا حضرتلرینه اطلاق اولنمشدر . چونکه لفظ مزبور بنی اسرائیل قتنده مقام تعظیمده کثیر الاستعمال اولدیغندن متعلمین استفادهٔ علم ایچون معلملرینه اطلاق ایدرلر . بو سببدن من القدیم قوم یهود ونصارانك سوء فهم وتربیه سزلکلری جهتله (بز اللهك اوغللری یز والله بابامزدر) دیرلر نعوذ بالله وتعالی الله عما یقول الظالمون علواً کبیراً

وینه انجیل مزبورك اون بشنجی بابنده (آیت (٢٦) اما

تسلیجی که آنی سزه بابادن کوندره جکم یعنی حقیقت روحی که بابادن صادر اولور . کلدیکی زمان او بنم ایچون شهادت ایلیه (٢٧) و سز دخی شهادت ایده سز .) دینلمشدرکه حضرت فخر عالم افندمز جناب مسیحك نبوت وپیغمبرلکنه ویهود ونصارانك حق عالیلرنده ووالدهٔ محترمه لری حقنده اسناد وافترا ایتدکلری هر درلو قبحیات وفنالقلردن بری ومنزه اولدقلرینه (قال انی عبد الله آتانی الکتاب وجعلنی نبیاً وجعلنی مبارکا الآیة) و(وما قتلوه وما صلبوه ولکن شبه لهم) و(واذکر فی الکتاب مریم اذ انتبذت من اهلها مکانا شرقیا الآیة) ودها بونلره مماثل آیات جلیلهٔ صمدانیه ایله شهادت ایلدیکی عامه نك معلومیدر

واون التنجی بابنده (٧ اما بن سزه حق سویلرم سزه فائده لیدرکه بن کیده یم . زیرا اکر بن کیتمز ایسه م تسلیجی سزه کلمیه جکدر . اما اکر کیدرسم بن انی سزه کوندره یم) دیو یازلمشدر (سزه فائده لیدرکه بن کیده یم) کلامنك معناسی یعنی بنم سمایه رفع بیورلدیغم سزك حقکزده بر فائدهٔ عظیمه در . شو جهتله که سزك بکا اولان کمال محبتکز افترا قرد نطولایی برقاتدها تزاید ایدرده جناب حقه کمال سوز وکداز ایله عبادت ایدرسکز ودرجات عالیه یه نائل اولورسکز . ووصیتلریمی کوزلجه حفظ ایدر ونشر واشاعه ایدرسکز ده اولاد واحفادیکز چارچشم انتظار ایله نبی آخر زمان وسرور جهانه منتظر اولوب ایمان ایدرلر وازهر جهت سعادت حاله نائل اولورلر دیمکدر . حقیقت حالده دخی ایشك بویله

اولدیغی عامه‌نك معلومیدرکه پك چوق کشیشلر سرور عالم افندمزك ظهورینه منتظر اولوب بلا تردد ایمان ایتدکاری کتب تواریخده مصرحدر.

و (زیرا اکر بن کتمز ایسه‌م تسلیجی سزه کلمیه جکدر) کلامی شریعت مستقله واحکام مختلفه صاحبلری اوله‌رق ایکی پیغمبرك بر زمانده اجتماع ایتلری ممکن اوله‌میه جغنه اشارتدر.

(نتیجه) حضرت عیسی علیه السلامدن صکره معجزات باهره ایله مؤید اوله‌رق خلقی توحید باری‌یه دعوت ایدر وسیر واخلاقی انبیای سالفه‌نك سیر واخلاقنه مطابق اوله‌رق سرور جهان ونبی آخر زمان (حضرت محمد مصطفی) صلی الله تعالی علیه وسلم افندمز حضرتلرندن غیری هیچ برذات ظهور ایتمامش. وباصره‌ٔ اهل جهان اصلا انك مثل ونظیرینی کورمامش. وخلقت آدمدنبری کندیلرینك دین وشریعتی کبی کمال سرعتله شرق وغربه منتشر اولدیغی کبی هیچ بر دین وشریعت منتشر اوله‌مدیغندن وید شریفه‌سنده صایلمقدن دها زیاده معجزات باهره ظهور ایلدیکندن انجیلده کله‌جکی تبشیر اولنان پیغمبر نصارانك زعم ایتدکاری کبی (روح المقدس) ویاخود حالا ظهور ایتمامش برپیغمبر اولمق احتمالنه قطعا محل قالمیوب انجق بزم هادی وشفیعمز ونور دیده وجانمز سرور عالم وسید بنی آدم حضرت (محمد المصطفی) علیه من الصلوات ازکیها افندمز حضرتلری اولدیغی کونشدن دها واضح وآشکاردر.

(اما اکر کیدرسه‌م بن آنی سزه کونده‌ریم) کلامی یعنی

جناب حقدن سرعت ارسالنی رجا ونیاز ایده‌یم دیمکدر.

(فائده) نقل اولنان کلاملرده (کیده‌یم) و (کتمز ایسه‌م) و (کیدرسه‌م) تعبیرلری قرآن کریمده (وما قتلوه یقینا بل رفعه الله الیه) آیت جلیله‌سیله خبر ویرلدیکی کبی حضرت عیسی علیه السلامك آمنا وسالما سمایه رفع بیورلملرینه دلیل جلی اولوب قوم یهود خائنلرینك مفتریاتنه قاپیله‌رق نصاری ساده دلانك صلب وقتل اولندیغنه اعتقاد ایتدکلری اصلا شایان سمع واعتبار اولمدیغی وارستهٔ قید اشتباهدر.

وبقیه باب مزبورده (٨) واوکلدیکی زمان دنیایی کناه ایچون وعدالت ایچون وحکم ایچون الزام ایلیه (٩) کناه ایچون زیرابکا ایناندمزلر (١٠) عدالت ایچون زیرا بن بابامه کیدرم وسز بنی آرتق کوره‌میه جکسکز (١١) حکم ایچون زیرا بودنیانك سلطانی مدان اولنمشدر.) کلاملری واقع اولمشدر. اما سکزنجی کلامك معناسی یعنی جناب فخر رسالت کفار خاکساری ایتدکاری کناهلردن ناشی قولا وفعلا خبط واسکات وقهر وتدمیر ایده جکدر وعدالت واحکام حکمیهٔ الهیه ایله جهانی اقناع ایله نظام ویره جکدر دیمکدر. وفی الواقع خبر ویردیکی کبی ازهر جهت کفرهٔ فجره‌یه غالب اولدقلری وعدالتله جهانی طولدیروب برباغ کلزاره دوندردیکی کتب تواریخ وسیرده مفصلا بیان اولندیغی هرکسك معلومیدر.

(زیرا بن بابامه کیدرم الی آخره) یعنی آمنا وسالما جناب حقك ارادهٔ الهیه‌سی اولان سمایه رفع اولنورمده آرتق بنی کوره‌مزسکز دیمکدر.

حكم ایچون زیرا بو دنیانڭ سلطانی مدان اولمشدر) یعنی واجب الوجود حضرتلرینه شرك ایدلمشدر وحق عالیلرنده كونا كون كفرلر سویلنمشدر . ویاخود سید الانبیانڭ كفار خاكساردن چكمش اولدیغی اذا وجفالری غیب طریقیله خبر ویرمشدر . ویاخود بو سوزلر الدن اله كچه رك دراودرلو تغییر وتحریفه تصادف ایتدكلرندن ولایقیله نقل وترجمه ایدیله مدكلرندن بویله جه مبهم اوله رق یازیلوب قالمشدر .

وینه باب مزبورده (آیت ١٢ سزه دخی سویلیه جكم چوق وار اما سز حالا انلری كوتورمكه قادر دكلسكز) یعنی بندن صكره كله جك اولان پیغمبر ذیشانڭ كافهٔ اوصاف جمیله وشریعت مصطفویه سنی تفصیلاً سزه بیان ایده جك اولسه ایدم امی بولندیغكز جهتله انلایه میه جغكزی بیلدیكمدن بومقدار ایله اكتفا ایلدم . (١٣) اما اول حق روحی سزه كلدیكی زمان او سزی هر حقه ارشاد ایلیه . زیرا او كندودن سویلیه جكدر . اما هرنه ایشیدرسه آنی سویلیه . وسزه كله جك نسنه لردن خبر ویره (١٤) او بنی تعزیز ایلیه زیرا بنمكیدن آله جق وسزه بیلدیره جكدر) واقع اولمشدر . (شرح) اما (او سزی هر حقه ارشاد ایلیه) كلامنڭ مفهومی یعنی نبی آخر زمان امت مرحومه سنڭ دنیوی واخروی محتاج اولدقلری هرنه كه وار ایسه كندیلرینه احسن وجهله بیان ایدرك طریق سداده ارشاد ایله سعادتخانه ایصال ایده جكدر دیمكدر . و (زیرا او كندودن سویلیه جكدر . اما هرنه ایشیدرسه آنی سویلیه) كلامنڭ مآلی

یعنی (وما ینطق عن الهوی . ان هو الا وحی یوحی) آیت جلیله سنڭ منطوق منیفی او ذره هوای نفسنه او یه رق عقلنه نه كلورسه سویلمز بلكه جناب واجب الوجود حضرتلری كندوسنه هرنه كه وحی والهام ایدرسه آنی تبلیغ ایده جكدر .) وسزه كله جك نسنه لردن خبر ویره) یعنی قیامت علامتلرینی وجنت ایله جهنمڭ احوالنی وحضور ربانیده واقع اوله جق حساب ومكافات ومجازاتی ودها بونلردن بشقه برطاقم امور غیبیه یی خبر ویره جكدر . فی الواقع امور مذكوره قرآن كریمده بیان وتفصیل بیورلدیغی كبی هیچ بر كتابده بیان اولندیغی یوقدر . (او بنی تعزیز ایلیه) یعنی بنم وجودم نفخهٔ جبریل ایله حاصل اولوب قوم یهودڭ ایتدكلری مفتریاتدن بری اولدیغم وطرف الهیدن بعث اولنمش پیغمبر بولندیغم ومعجزات باهره ایله تأیید وتشریف اولندیغم وصلب وقتل اولنمیوب معزز ومكرم اوله رق سمایه رفع بیورلدیغم حقنده حسن شهادت ایده جكدر . اشته ای اولی الالباب قرآن جلیلڭ مواضع متعدده سنده وخصوصیله سورهٔ مریمده جناب مسیحڭ حق عالیلرنده هر جهتله حسن شهادت بیورلمش اولدیغی طوائف نصارانڭ معلوملری ایكن قرآن كریمڭ انكارینه قالقشدقلری حالده عیسی علیه السلامڭ پیغمبرلكنی وسائر اوصاف جمیله سنی دخی انكار ایتلری وبو جهتله دخی كافر اولملری لازم كلمزمی . بوكاده شبهه وارمیدر . جناب حق عقل وانصاف احسان ایلیه . (زیرا بنمكیدن آله جق وسزه بیلدیره جكدر) یعنی احكام ربانیه بكا جبریل امین واسطه سیله كوندریلوب بن

نصل آندن تلقّی واخذ ایدرك سزه تبلیغ ایدیور دم ایسه حضرت محمد علیه الصلوة والسلام حضرتلری دخی آندن تلقّی ایدرك سزه بیان وتبلیغ بیوره جقدر.

(تتمه) قرآن کریمده (واذ قال عیسی ابن مریم یا بنی اسرائیل انّی رسول الله الیکم مصدقا لما بین یدیّ من التوراة و مبشراً برسول یأتی من بعدی اسمه احمد) آیت جلیله سیله انجیلده (احمد) اسم شریفیله واقع اولدیغی خبر ویرلمشدر حالبوکه انجیلده کی (پاراقلیط) لفظی وکیل ومعزّی ومعین وشافع معنالرینه کلدیکی جهتله قرآن کریمك بیاننه مطابق دکلدر دیه رك طائفهٔ نصاری اعتراض ایدرلر. انجق کندیلرینه برقاج وجهله جواب ویرر واعتراضلرینی دفع ایدرز. (برنجی جواب) عیسی علیه السلامك لسانی عبرانی اولوب یونانی اولدیغی عامهٔ ناسك معلومیدر وانجیلك عبرانی نسخه سنك اصلا وجودی اولمدیغی بوندن صکره اثبات اولنه جقدر. بوجهتله عبرانی لساندن یونانی یه ترجمه ایدنلرك دقتسز ودرایتسزلکلرندن وعلم لغته آشنا اولمدقلرندن سهو وغفلتله تبدیل وتحریف ایتمشلردر. وبومقوله تحریفاتك سلفا وخلفا کندیلرندن پك چوق وقوعبولدیغی کندی علماسنك اقرارلریله ثابت اولدیغی بربحث مستقلده بیان اولنه جقدر. (٢) قرآن کریم عیسی علیه السلامك کندیسی خبر ویردیکنی بیان ایدیور. یوخسه یوحنا جنابلرینك یازدیغی تاریخده بویله واقع اولمشدر دییور. بوجهتله جناب مسیحك (احمد) اسم شریفیله خبر ویرمش اولدیغی یوحنانك ذکر ایتدیکندن غیری برکلام

نبویلری اولمق احتمال قویدر. چونکه جناب مسیحك تکلم بیوردقلری کلام نبویلرینك جمله سی موجود اولان انجیللرده یازلمامش اولدیغی ونصارانك دخی خلافنی دعوایه مجاللری اولمدیغی یوحنا انجیلنك نهایتنده کی فصلنده (٢٥ وعیسی نك ایتدوکی چوق غیری نسنه لر دخی وار اکر برر برر یازلمش اولسه لر ایدی تخمینم بوکه یازیله جق کتابلر دنیایه صیغه مزلر ایدی آمین) کلام بی مآلندن کونش کبی ظاهردر.

(٣) اشبو جواب ثانیده تقدیر اولنان بشارت اخری قرن ثانیده ترك وابطال ایتدکاری انجیللرده موجود اولدیغی دخی براحتمال قویدر. ونسخه سی موجود اولان اناجیل متروکه لرینك بعضیلرنده حالا بالفعل واقعدر. اشته ازان جمله ١٨٥٠ و ١٨٥٤ سنهٔ میلادیه سنده طبع اولنان (برنابا) انجیلنده جناب مسیحدن نقل ایله بشارت مزبوره شو مألده واقع اولمشدر (ای برنابا معلومك اوله که بن هرنقدر ناسك اعتقادات فاسده لرندن بری ایسه مده انجق ناسك بعضیلری بنم حقمده کفتکو ایدرك عیسی الله و ابن اللهدر دیدکارینی جناب الله کریه کوردیکندن مشیت الهیه سی یوم قیامتده شیاطینك بنم اوزریمه کولمهلرینی وبنی استهزا ایتمهلرینی اقتضا ایلیوب مقتضای لطف ورحمتیله دنیاده ضحك واستهزا یهوذانك موتی سببیله اولمسنی وهرشخصك بنم صلب اولندیغمی ظن ایتمسنی استحسان ایلدی. لکن بو اهانت و استهزا (محمد رسول الله) کلنجیه قدر باقی قالور. حضرت محمد علیه السلام دنیایه کلنجه بو غلط اوزرینه هر برمؤمنه

تنبیه ایدر وناسڭ قلبلرندن بوشبهه قالقار) انتهى .
باقیڭز ای اولی الالباب بشارت مزبوره نه بیوك وآچیق بر مژده‌در . اماطائفهٔ نصاری (بزبونی قبول ایتمیز برم تمامز اتفاق آرا ایله بو انجیلی رد ایتمشلردر) دیرلرسه ده ایشلرینه یرامدیغندن رد وترك ایتدكاری ومبدل ومحرف اولدقلری كندی اقرارلریله مثبت ومبرهن اولدیغی جهتله انلرك رد وقبوللری اصلا شایان استماع و اعتبار دكلدر .
(استطراد) انجیل مزبور اناجیل قدیمه‌دن اولوب قرن ثانی وثالثڭ كتابلرنده بولندیغی جهتله سرور كائنات حضرت محمد مصطفانڭ ظهورندن برقاچ یوز سنه اول یازلدیغی محققدر .
وبویله برامری برقاچ یوز سنه‌لر وقوعندن اول الهامسز خبر ویرمك هیچ بركسه‌نڭ ید اقتدارنده اولمدیغی جهتله بشارت مزبوره عیسی علیه السلامڭ كلامی اولدیغنده اصلا شبهه یوقدر . یوق زعم ایدرلرسه كه نبوت محمدیه‌نڭ ظهورندن صكره علمای اسلامیه‌دن بری تبدیل وتحریف ایتمشدر .
جوابنده دینلور كه علمای اسلامیه نصارانڭ معتبر ومقبوللری اولان اناجیل اربعه‌لرینه بیله اصلا التفات ایتمدكاری هر كسڭ معلومیدر . قنده قالدیكه (برنابا) انجیلنه التفات ایدوب تحریف ایلسونلرده اوتحریف بتون ایادیء نصاراده موجود اولان برنابا انجیلنڭ بتون نسخه‌لرینه سرایت وتأثیر ایلسون هیهات . الله عقللر ویره . وعلمای اسلامیه‌نڭ بومقوله تحریفه نه احتیاجلری واردر .
اصل لغت اولان لغت عبرانیه‌دن قطع نظر ایتسه‌ك بیله

پارا قلیط و پارا كلیطوس لفظلری وكیل ومعزی وشافع معنالرینه كلدیكی ومعانیء مزبوره حضرت فخر عالم افندمزده كمالیله بولندیغی وكندیلرینه اطلاقی بلاشبهه صادق اولدیغی جهتله یوحنانڭ انجیلنده تشریفنی تبشیر اولنان ذات محترم انجق حضرت محمد علیه الصلوة والسلام افندمز اولوب یوخسه پاولوسڭ كتاب اعمالنڭ باب ثانیسنده یوم دارده عیسی علیه السلامڭ شاكردانه نازل اولدیغی دعوی اولنان (روح) اولمدیغی اون درت دلیل ایله اثبات اولنمشدر
{ برنجی دلیل } میلادڭ قرن ثانیسنده بولنان نصارادن بعضیلری ظهور نبوت محمدیه دن اول انجیلده كلمسی خبر ویریلان { پاراقلیط } لفظنه مصادق اولدقلرینی دعوی ایتدیلر*
{ منتنس } مسیحی كبی كه وقتنڭ اڭ زیاده متقیسی وصاحب ریاضتی اولوب ۱۷۷ سنهٔ میلادیه‌سی قربنده آسیای صغیرده دعوای نبوت ایدرك عیسی علیه السلامڭ تبشیر ایتدوكی پاراقلیط بنم دیدی . وكندیسنه پك چوق كمسه‌لر تابع اولدیغی ۱۸۴۸ سنهٔ میلادیه‌سنده اردو لساننده طبع اولنان { ولیم میور } تاریخنده مسطور در*
اشته بودلیلدن عیسی علیه السلامدن صكره دها بر پیغمبرڭ كلمسی نصارانڭ منتظرلری اولدیغی اكلاشیلور*
وحتی بو مدعامزی نصارانڭ بیوكلرندن عصر سعادتده پك چوق ذواتڭ شرف اسلامی قبول ایتلری غایت واضح برصورتده تأیید ایدر . اشته از آن جمله حبش پادشاهی ملك نجاشی‌یه نامهٔ سعادت واصل اولدقده (اشهد بالله انه للنبی الذی ینتظره

اهل الكتاب) بيوردى . يعنى اشبو بكا واصل اولان نامهٔ سعادت اهل كتابك منتظرلرى اولان نبى ذيشانك اولديغنه شهادت ايدرم ديمكدر .

ومكتوبك جوابنده (اشهد انك رسول الله صادقا ومصدقاً وقد بايعتك وبايعت ابن عمك اى جعفر بن ابى طالب واسلمت على يديه لله رب العالمين) ديه‌رك يازوب شرف اسلامى قبول ايتديكنى حضرت رسالته بيان ايلدى . و برده قبط طائفه‌سنك پادشاهى ملك مصر (مقوقس) حضرت فخر رسالتك نامهٔ سعادتنه جواب اوله‌رق (لمحمد بن عبدالله من المقوقس عظيم القبط سلام عليك اما بعد فقد قرأت كتابك وفهمت ما ذكرت فيه وما تدعو اليه وقد علمت ان نبياً قد بقى وقد كنت اظن انه يخرج بالشام وقد اكرمت رسولك) ديه‌رك يازوب هرنقدر محبت جاه و سلطنت سببيله ايمان ايتمدى ايسه‌ده سرور عالم افندمزك پيغمبرلكنى اقرار ايلدى . اشته بو پادشاهلرك ايكيسيده نصرانى ايديلر . و حضرت فخر عالم افندمزك نبوتلرينك ابتدالرنده واسلامك بدايت ظهوريله غايت مضطرب اوله‌رق اطراف واكنافه هجرت ايتدكلرى بر زمانده كه مشار اليهمانك سلطنت وشوكت دنيويه‌لرى بركمال بولنديغى جهتله اصلا برقورقو احتمالى بيله يوق ايدى . بوحال ايله برابر نبوت محمديه‌يى اقرار و تصديق ايتملرى انجيلده كلمسى تبشير اولنان پيغمبر حضرت فخر عالم افندمزك اولديغى كونش كبى ميدانده‌در . وينه بونك كبى علماى نصارادن (جارود ابن العلاء) جماعتيله برابر حضور رسول اللهه كلوب سرور عالم

افندمزه خطاباً (والله لقد جئت بالحق) ونطقت بالصدق والذى بعثك بالحق نبياً لقد وجدت وصفك فى الانجيل وبشر بك ابن البتول (يعنى عيسى) فطول التحية لك والشكر لمن اكرمك لا اثر بعد عين ولاشك بعد يقين مديدك فانا اشهد ان لا اله الا الله وانك محمد رسول الله) ديه‌رك كمال تعظيم واحترام ايله رسالتنى تصديق وايمان ايتدى . واندن صكره جماعتى دخى ايمان ايتديلر . اشته بوندن دخى اهل كتابك جناب مسيحدن غيرى بر پيغمبر ذيشانه منتظر اولدقلرى و اول ذات اكرم دخى حضرت محمد عليه الصلوة والسلام افندمز اولديغى غايت واضح برصورتده ثابت اولور .

وداها بونلر كبى علماى يهود ونصارادن حد وحسابسز ذوات شرف اسلامى قبول وتورات وانجيلده مبشر اولديغنى بيان ايتدكلرى كتب تواريخده مسطور اولديغى جمله‌نك معلوميدر . والآن مسلمان اولمقده بولنانلرك تصديق و اقرارلرى جاى اشتباه وانكار اولميوب بلكه موجب انتباه واقراردر

(ايكنجى دليل) اولا عيسى عليه السلام (بنى سور ايسه كز وصيتلريمى حفظ ايديكز) بيوردى آندن صكره پاراقليطك كله‌جكنى خبر ويردى . ايدى ابتدا تنبيه ايتمسندن مقصودى سويليه‌جكى سوزلرك غايت اهميتلى وسامعينك رعايت وقبوللرى واجب اولديغنى بيلدرمكدر . بوجهتله پاراقليطدن مرادى يوم دارده نزولى دعوى اولنان روح اولايدى حواريونك استبعاد ايتميه‌جكلرى معلوم ومتيقن اولديغندن بوتنبيهه نه حاجت قالوردى . وعبث اولمزمى ايدى . بلكه حقيقت حال

شودر كه جناب مسيح عليه السلام نور نبوتله مبشر اولان آخر زمان نبيسنى ملت مسيحيه دن پك چوق كمسه لرك انكار ايده جكلرى معلوم نبويلرى اولديغندن اولا فقرۀ مزبوره ايله كلامنى تأكيد ايليوب بعده كله جكنى خبر ويردى ·

(اوچنجى دليل) نصارانك اعتقاد فاسدلرنجه نازل اولان روح اب ايله مطلقا متحد ولاهوتنه نظراً اتحاد حقيقى ايله ابن ايله دخى متحددر · بوجهتله روح حقنده عيسادن غيرى بر پاراقليط اولديغنى نصل دعوى ايده بيلورلر · ومغايرتنه وجهله ممكن اوله بيلور · اما تبشير اولنان نبى اكرمك حق عاليلرنده بلا تكلف صادق اوله جغى شبهه دن وارسته در ·

(دردنجى دليل) پاراقليطك معناسى اولان وكالت وشفاعت خواص نبوتدن اولوب الله ايله متحد اولان روحك خواصندن اولديغى جهتله مذكور معنالرك روح اوزرينه صادق اوله ميه جقلرى دركاردر · اما نبى مبشرك حق عاليلرنده صادق اوله جقلرى غايت واضحدر ·

(بشنجى دليل) عيسى عليه السلام (بنم سزه سويلديكم نسنه لرى اوسزك خاطركزه كتوره جكدر) بيوردى · حالبوكه حواريون جناب مسيحك بيوردقلرنى اونودوب ده يوم دارده نازل اولان روح خاطرلرينه كتورديكى عهد جديدك هيچ بركتابده ثابت وواقع اولمامشدر

(التنجى دليل) جناب مسيح قومنه خطاباً (بن سزه واقع اولمزدن اول خبرويردم كه حتى واقع اولدقده ايمان ايده سز) بيوردى · اشته بوكلام دخى تبشير اولنان ذاتدن مراد روح

اولمديغنه دلالت ايدر · چونكه حواريون روحدن استفاضه ايتدكلرى سببدن ايمان ايتملرى مظنون دكل ايدى كه حتى تأكيدك تكرارينه حاجت قاله · وبويله بر كلام فضول وبى لزومى سويلمك هيچ بر حكيم عاقلك شانندن دكلدر · نره ده قالدى كه بر نبى عظيم الشاندن بويله بر كلام صادر اوله · اما كلام مزبور ايله نبى مبشّر مراد اولندقده تأكيد صددنده ايراد اولنان كلام محور لايقنده اولمسيله برابر دفعۀ ثانيه ده تأكيد اولنديغى حسبيله غايت مستحسن اوله جغى دخى آشكاردر ·

(يدنجى جواب) جناب مسيح عليه السلام (اوبنم ايچون شهادت ايده جكدر) بيوردى · حالبوكه اول روح عيسى عليه السلام حقنده هيچ بر كمسه يه شهادت ايتمدى · چونكه تلاميذى جناب مسيحى لايقيله بيلدكلرندن شهادته اصلا احتياجلرى اولمامسى مناسبتله انلرك يانلرنده شهادتك هيچ بر فائده سى يوقدر · وشهادته محتاج اولان منكرينك يانلرنده دخى شهادت ايتديكى يانلرندن مستغنيدر · اما نبى مبشر حضرت محمد عليه السلام جناب مسيحك حق عاليلرنده احسن وجهله شهادت ايدوب انواع كفر وضلالك اشدى اولان دعواى الوهيتدن ووالدۀ محترمه لرينك تهمت زنادن برى اولدقلرى واز هر جهت صادق اولدقلرى قرآن كريمك مواضع متعدده سنده واقع اولدقدن بشقه نيجه احاديث نبويه ايله دخى بيان بيورلمشدر ·

(سكزنجى جواب) جناب مسيح عليه السلام (وسزدخى

شهادت ایدهسز زیرا سز ابتدادن بنم ایلهسکز) بیورمشدر.
بو کلامی دخی دلالت ظاهره ایله دلالت ایدرکه حواریونك
شهادتی پاراقلیطك شهادتندن بشقه بر شهادتدر. ایمدی
کلمهسی تبشیر اولنان ذاتدن روح نازل مراد اولنسه ایدی
کندیسنك شهادت مستقلهسی اولمدیغی آنفاً بیان اولندیغندن
شهادتلرك آرهلرنده مغایرت بولنمامق لازم کلوردی. و بونك
دخی بطلانی ظاهردر.

(طقوزنجی جواب) جناب مسیح علیه السلام (واكر بن كیتمز
ایسهم پاراقلیط سزه کلمیه جکدر اما آکر کیدرسهم بن آنی
سزه کوندرهیم) بیورمسیله پاراقلیطك کلمسنی کندینك کیتمسنه
تعلیق ایلدی. اول روح ایسه شاکردانك بلاد اسرائیلیهیه
ارسالی زماننده حضور مسیحده نزولی ادعا اولنمشدر. بو جهتله
روحك نزولی جناب مسیحك کیتمسیله مشروط اولمدیغندن
پاراقلیطدن مراد نازل اولان روح اولمدیغی ظاهردر.
بلکه پاراقلیطدن مراد جناب مسیحك زمان صعودندن
اوّل حواریونك کندیسندن مستفیض اولمدقلری و کلمسی
جناب مسیحك کیتمسنه موقوف بر شخص اولدیغی شبهه
کوتورر شی دکلدر. و اول دخی جناب مسیحدن صکره
کلان حضرت محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه و سلم
افندمزدر

(اونجی دلیل) جناب مسیح علیه سلام (پاراقلیط عالمی
توبیخ والزام ایده جکدر) بیوردی. که بو کلامی حضرت
فخر عالم افندمزك حق عالیلرنده بر نصّ جلی منزله سنده

اولدیغی آشکاردر. چونکه حضرت فخر عالم افندمزك
بتون عالمی و خصوصیله حضرت عیسی علیه السلامه ایمان
ایتمیان قوم یهودی توبیخ ایتدیکی غایت الحق معاندلردن
بشقه کمسه انکار دکل شبهه بیله ایتمز* اما نزولی دعوی
اولنان روح هیچ بر کمسهنك اصول و قاعدهسی اوزرینه عالمی
توبیخ ایلمسی صحیح اولمدیغندن مراد اولنهمیهجغی غایت
واضحدر. و روحك نزولندن صکره حواریونك دخی منصبلری
توبیخ اولمیوب بلکه ملاطفت وعظ و نصیحتله دعوت ایتدکلری
تاریخ آشنا اولنلرك معلومیدر

(اون برنجی دلیل) جناب مسیح (اما کناه ایچون زیرا بکا ایمان
ایتمدیلر) بیوردی. اشته بو کلامی دلالت ایدرکه پاراقلیط
عیسی علیه السلامی منکر اولنلر اوزرینه ظاهر و غالب
اولهرق مشار الیهه ایمان ایتمدکلری ایچون توبیخ و الزام
ایده جکدر. حالبوکه نازل اولان روح توبیخ ایدرك ناس
اوزرینه ظاهر و غالب اولمدی

(اون ایکنجی دلیل) جناب مسیح علیه السلام (بنم سزه
سویلیه جکم دها چوق سوزلر واردر انجق شمدیکی حالده
سز انلری کوتورمکه قادر دکلسکز) بیوردی. اشته بو کلام
نزولی دعوی اولنان روحك مراد اولنمسنه قطعیاً منافیدر.
زیرا روح احکام مسیح اوزرینه هیچ بر حکم زیاده ایتمدی.
چونکه اهل تثلیثك زعم باطللرینه کوره روح نازل اولدقده
تثلیث عقیدهٔ باطلهسنه و بتون عالمی دعوت ایتمکه امر ایتدی
ایدی. ایمدی جناب مسیحك زمان عروجنه قدر

کندیسنك کلاملرندن غیری نصارایه قنغی بر امر وحکم
حاصل اولوب زیاده قلندی * اوت اوروح کندیلرینه
نازل اولدیغی اعتقاد ایتدکلری زمانده سفر خروجك یکرمنجی
بابنده مذکور اولان احکام عشره‌نك بعضیسندن غیری کافهٔ
احکام توراتی اسقاط ایتدیلر. وجمیع محرماتی تحلیل ایتدیلر.
عجبا حلنه قادر اوله‌مدقلری سوزلر بومی ایدی. پك اعلا
قادر اولدیلر. والآن کوریورزکه مباح اعتقاد ایدرك
خنزیراتی یورلر. وهمده بورطی کونلرنده. وتوراتك
اعظم احکامندن اولان جمعه ایرتسی کوننه تعظیم ایتمك
حکمنی اسقاط ایدیورلر * وسنت اولمیورلر * ودها بومثللو
امور شرعیهٔ موسویه‌نك اسقاطنه قادر اولوب هیچ برینی
طانیمیورلر. وبونك کوج برشی اولمیوب کندولرنجه غایت
قولای اولدیغی میدانده در. آفرین مقدس (پاولوس)
مرادینه نائل اولدك. استدیکك کبی نصارانك باشلرینه چوق
ایشلر چیقاردك. فقط یانه جغك یری دوشونه مدك.
فی الواقع پروتستان علماسنك اعتراف ایتدکلری کبی جناب
مسیحك صعودی زمانه قدر ضعف ایمان وضعف قوتلرندن
ناشی زیادهٔ احکامی قبول ایتمك وسع وطاقتلرندن خارج ایدی.
اشته مقدمات مسروده‌دن ظاهر اولدی که پاراقلیطدن
مراد شریعت عیسویه‌یه نسبتله کندی شریعتنده احکام زیاده
قلنور ومکلفین ضعفاء اوزره حملی کوچلشور برنبی ذیشاندر.
واول دخی حضرت محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم
افندمزك اولدیغی اظهر من الشمسدر. (اون اوچنجی دلیل)

جناب مسیح علیه السلام (پاراقلیط کندی عندندن برشی
سویلمز بلکه هر ایشتدیکنی سویلیه‌جکدر) بیوردی. اشته
بوکلامندن اکلاشیلورکه پاراقلیط نبوتله بعث اولندقده
کندیسنی بنی اسرائیل تکذیب ایده‌جکدرده جناب مسیح
کندیسنك هرجهتله صادق اولوب وحی الهیدن غیری هیچ
برشی سویلیه‌جکنی بیان وتقریر ایتمکه محتاج اولدی. اما
نزولی دعوی اولنان روح حقنده اصلا تکذیبه مجال یوقدر.
وبونکله برابر نصاری اعتقادینه کوره اول روح عین اللهدر.
بوجهتله (کندی عندندن برشی سویلمز بلکه هر ایشتدیکنی
سویلیه‌جکدر) دیمنك نه معناسی واردر. ایمدی پاراقلیطك
مصداقی انجق حضرت محمد صلی الله تعالی علیه وسلم
افندمزدر. چونکه حق عالیلرنده مظنهٔ تکذیب واردر.
وکندی عین الله اولمیوب بلکه بشردر. وجناب واجب الوجود
حضرتلری (وما ینطق عن الهوی ان هو الا وحی یوحی)
و(ان اتبع الا ما یوحی الیّ) و(قل ما یکون لی ان ابدّله من تلقاء
نفسی ان اتبع الا ما یوحی الیّ) آیات جلیله‌سیله کندی جانبندن
سویلمیوب انجق جناب حقك کندیسنه وحی ایتدیکی احکامی
بیان وتبلیغ ایلدیکنی تصدیق واعلان ایلدی. (اون دردنجی
دلیل) جناب مسیح علیه السلام پاراقلیط حقنده (بنمکیدن
آله‌جق وسزه بیلدیره‌جکدر) بیوردی. اشته بوکلامك
دخی روح اوزرینه صادق اوله‌میه‌جغی ظاهردر. زیرا
اهل تثلیثه کوره روح قدیم وغیر مخلوق وقادر مطلقدر
انتظار اولنه‌جق هیچ برکمالی اولمیوب بلکه جمیع کمالاتی بالفعل

حاصلدر . بو سببدن كلمسی تبشیر اولنان ذاتك البته انتظار
اولنه‌جق كمالاتی اولمق لازمدر . واشبو كلام سابقی كله‌جك
اولان پیغمبرك شریعت مسیحیه‌یه تابع اوله‌جغنی ایهام ایلدیكندن
(بابانك هرنه‌سی وار ایسه بنمدر . بونك ایچون بنمكیدن
آله‌جقدر دیدم) كلامیله ایهام مزبوری دفع ایلدی . یعنی
من كان لله كان الله له كلام مشهوری مفادنجه جناب حقدن
پاراقلیطه هرنه حاصل اولورسه كویا بندن حاصل اولمشدر
بونك ایچون بنمكیدن آله‌جقدر دیدم

(تنبیه) پروتستان فرقه‌سی اشبو تبشیر حقنده بش وجهله
شبهه ایراد ایدرلر و زعم فاسدلرنجه اهل اسلامی تغلیط
ایتمكه چالیشورلر . انجق كتوردكلری دلیللر اوهام
وخیالات قبیلندن اولوب اورمجك یوه‌سندن دها كوشك
اولدقلری كندیلرینك مسلملری اولان سوزلرله مثبت ومبرهندر .
(برنجی شبهه) اشبو عبارده واقع اولان پاراقلیط لفظی
اقنوم ثالثدن عبارت اولان روح القدس وروح الحق لفظلریله
تفسیر اولندیغی حالده پاراقلیط ایله حضرت محمد (صلی الله
تعالی علیه وسلم) نصل مراد اولنه بیلور دیرلر . و پروتستان
علماسندن میزان الحق صاحبی تألیفاتنده (روح الله وروح
القدس وروح الحق وروح الصدق وروح فم الله)
لفظلرینك برمعنایه اولدقلرینی ادعا ایلیوب ١٨٥٠ سنهٔ
میلادیه‌سنده طبع اولنان (مفتاح الاسرار) نام كتابنك نسخهٔ
فارسیه‌سنك الّی اوچ صحیفه‌سنده (تورات وانجیلده واقع
اولان روح الله وروح القدس لفظلری برمعنایه ملابسدر) دیمشدر .

و(حل الاشكال فی جواب كشف الاسرار) نام كتابنده
(تورات وانجیلده‌كی مسائل حقنده شعور وادراكی اولان
كمسه روح القدس و روح الحق وروح فم الله وغیریلرینك
روح الله معناسنه استعمال اولندقلرینی بیلور بونك ایچون
اثبات ایتمسنی ضروری كورمدم) دیمشدر . (جواب) اشبو
شبهه‌لرینه ایكی وجهله جواب ویریلور . (اولا) پاراقلیط
لفظیله نزولی دعوی اولنان روح مراد اولنمدیغی كبی اقنوم
ثالثك دخی قطعا مراد اولنمیه‌جغی آنفا سرد وایراد اولنان
اون درت دلیلدن كونش كبی ظاهردر .

تفصیله حاجت یوقدر . (ثالثا) بو حریفك دعواسنك صحت
وفسادندن قطع نظر ایتسه‌ك و زعم فاسدینه كوره بو مقامده
اولان الفاظك ترادفنی تسلیم ایتسه‌ك بیله تورات و انجیلك
هر بر موضعنده الفاظ مزبوره‌نك اقنوم ثالث معناسنه
استعمال اولندیغنی انكار ایدر وكندی قولنه مطابق اوله‌رق
(تورات وانجیلده‌كی مسائل حقنده شعور وادراكی اولان
كمسه روح الحق وروح القدس وغیریلرینك پك چوق یرلرده
اقنوم ثالثك غیریده استعمال اولندقلرینی بیلور) دیرز
ودعواسنك فاسد اولدیغنی میدانه چیقاریرز . نته‌كیم
(حزقیال) پیغمبرك معجزه ایله احیا بیوردیغی جماعته خطابا
اوتوزیدنجی بابك بشنجی والتنجی آیتنده (٥) رب الله بو كمكلره
بویله دیدی اشته بن ایچیكزه روحی ادخال ایده‌یم ودیریله‌سز .
٦ واوزریكزه سكرلر قویوب سزی ات ایله قاپلایه‌یم وسزی
دری ایله اورته‌یم وایچكزه روحی قویه‌یم ودیریله‌سز وبیله‌سزكه

دب بن ایم) واقع اولمشدر. اشته بو ایکی آیتده روح نفس ناطقه معناسنه اولوب نصارانك زعم فاسدلرینه كوره عین اللهدن عبارت اولان اقنوم ثالث معناسنده اولمدیغی بصیرت قابیه‌لری كور اولمیانلره كونش كبی ظاهردر. و یوحنانك رساله اولاسنده (۱) ای سوكیلولر هر روحه اینانمیكز اما روحلری اللهدنمیدر دیو تجربه ایلیك زیرا دنیایه چوق یلانجی پیغمبرلر كلدی. (۲) اللهك روحنی بوندن بیلورسكز هر روحكه عیسی مسیحك جسدده كلدیكنه اعتراف ایدر اللهدندر * ٦ اما بز اللهدن ایز اللهی بیلن بزی دیكلر اللهدن اولمیان بزی دیكلمز حقك روحنی وضلالتك روحنی بوندن بیلورز) واقع اولمشدر. اشته عبارهٔ مزبوره نك ایكنجی والتنجی آیتلرنده كی روح الحق واعظ صادق وروح الضلال واعظ مضل معناسنده استعمال اولنوب اقنوم ثالث معناسنده اولمدیغی غایت واضحدر.

(نتیجه) لفظین مزبورینك واعظ حق وصادق معناسنده استعمال اولندیغی یوحنانك رساله‌سندن اكلاشلدیغی جهتله پاراقلیط لفظنك روح الحق و روح القدس لفظلریله تفسیر اولنمسی قطعاً بزم استدلالمزه ضرر ویرمیوب سرور عالم افندمزك حق عالیلرنده واعظ صادق اطلاقی شبهه سزدر (عبرت) باقیكز ای اولی الالباب پروتستانلرك اعلم علماسی صاییلان حریف نه درجه‌لرده جاهل ومعاند درکه كندی كتابلرنده اولان لفظلرك معنالرینه واستعمالاتنه بیله آشنا اولمیوب اوهام وخیالاتنه تابع اوله‌رق برطاقم سفسطه‌لره قالقشمش.

(تمثیل) قنبورك برینه سؤال ایتمشلركه كندی قنبورینك طوغلمسنی‌می استرسین یوخسه هركسك قنبور اولمسنی‌می. جوابنده دیمشكه هركسك قنبور اولمسنی استرم كه بكا كولوب اكلندكاری كبی بنده‌نخی كندیلرینه كولوب اكلنه‌یم. اشته بو حریفده دین حقی قبول ایده‌میوب حسدندن نه یاپه‌جغنی شاشیره‌رق عالمی دینسزلكه ترغیب وتشویق ایتمكه چالشمش. دردینه یانسون. (ایكنجی شبهه) جمع مخاطب ضمیریله یعنی (سزو كم) لفظلریله خطاب اولنانلر حواریون ایدیلر. بوجهتله پاراقلیط كندی عصرلرنده ظهور ایتمك لازم كلور ایدی. حالبوكه حضرت محمد علیه الصلوة والسلام كندی عصرلرنده ظهور ایتمیوب بلكه برقاچ یوز سنه صكره ظهور ایلدی. (جواب) اشبو اعتراض اورمجك یوه‌سی قدر بیله قوتلی دكلدر. زیرا بو اعتراضك منشئ وقت خطابده حاضر اولان كسه‌لر ضمیر خطاب ایله مراد اولنملری لازمدر دیمكدن عبارتدر. حالبوكه بونك هر بر موضعده ضروری ولازم اولمدیغی میدانده‌در. كورلازمی كه (متی) نك انجیلندن یكرمی التنجی بابنك التمش دردنجی آیتده جناب مسیح رؤسای كهنه وشیوخ ومجمعه خطاباً (اما سزه دیرم كه بوندن صكره آدم اوغلنك قدرتك صاغنده اوتوردیغنی وكوكك بلوطلری اوزرنده كلدیكنی كوره‌جكسكز) دیمشدر. اشته بو خطاب ایله ایله مخاطب اولانلر طپراق آلتنه كیره‌لی بیك سكز یوز سنه‌یی متجاوز اولدی. حالبوكه جناب مسیحك سمانك بلوطلری اوزرینه كلدیكنی كورمدیلر. وینه متی

انجیلنك یکرمی دردنجی بابنده علامات قیامتی تعداد وبیان
صره‌سنده (٢٩ وتیزجه اول کونلرك مصیبتندن صکره
کونش قراکلق اوله وآی کندی ضیاسنی ویرمیه ویلدزلر
کوکدن دوشه‌لر وکوکلرك قوتلری صارصیله‌لر ٣٣ سزدخی
بویله قچانکه بوجمله نسنه‌لری کوردسکز بیلك که یقین وقپولرده‌در)
واقع اولمشدر . اشته بوخطاب ایله مخاطب اولانلر دخی بیك
طقوز یوز سنه‌یه قریب اولیور . حالبوکه حالا کونش وآی
ویلدزلر وکوکلر اسکی حالنده طوره‌یورلر . ومرقسك یکرمی
التنجی بابنده دخی بونك عینی واقع اولدیغی یوقاروده بیان
اولندی . ودها بومثللو خطابلر یعنی غائبی حاضر منزله‌سنده
تنزیل ایدرك مجاز طریقیله پك چوق واقع اولدیغی هرکسك
معلومیدر . (نتیجه) بوخطاب ایله مخاطب اولانلرك کندولری
مراد اولنمیوب بلکه مجاز طریقیله جناب مسیحك نزولنه
یتیشه‌جك اولان اولاد واحفادی مراد اولندیغی کبی مانحن
فیه‌مزده دخی خطابك معنای حقیقیسی مراد اولنمیوب بلکه
پارا قلیطك وقت ظهورنده بولنانلردر . بویله شیلر اصلا
موجب شبهه اوله‌مز . آفرین پروتستانلر . نه کوزل اکلا
یشکز وار . نه کوزل قواعد بیله یورسکز . صاقین سزه نظر
اصابت ایتمسون . افسونجیلره کندیکزی اوقودیکز .
(اوچنجی شبهه) پاراقلیط حقنده (عالم آنی کورمز وبیلمز
اما سز آنی بیلورسکز) واقع اولمشدر . حالبوکه عالم
حضرت محمدی (علیه الصلوة والسلام) کوردیلر وبیلدیلر .
بوصورتده بشارت مزبوره ایله نصل مراد اولنه بیلور .

(جواب) اشبو اعتراض دخی قلت تدبر وکندی کتابلریلك
مآل وتأویلاتنی اکلامامالرندن نشئت ایتمشدر . چونکه
بوقولده بزه نسبتله آنلرك احتیاجی پك چوق زیاده‌در . زیرا
نصارانك زعم فاسدلرینه کوره روح القدس عین اللهدر .
حالبوکه عالم حضرت فخر عالم افندمزی بیلدکلرینه نسبتله
جناب الٰهی دها زیاده بیلورلر . بوجهتله تأویله قالقیشوبده
معرفتدن مراد معرفت حقیقیهٔ کامله‌در دیملری چاره سزدر .
بوصورتده قول مزبورك حضرت فخر عالم افندمزك حق
عالیلرنده صادق اوله‌جغنده اصلا شك وشبهه یوقدر .
وبوقاروده بیان اولندیغی وجهله کلام مزبورك تأویلی
(عالم انی معرفت حقیقیهٔ کامله ایله بیلمزلر) دیمکدر .
وکورمك دخی بیلمك معناسنده‌در . بونك ایچون جناب مسیح
ایکنجی جمله‌ده اما سز آنی بیلورسکز بیوروب (کورسکز)
دیمدی . یوق اکر کورمك باش کوزیله کورمك معناسنه حمل
اولنورسه قول مزبورده‌کی (کورمزلر) لفظیله نفی اولنان
رؤیت متی انجیلنك اون دردنجی بابنده (١٣ آنك ایچون
مثللر ایله سویلرم زیرا کوررایکن کورمزلر وایشیدر ایکن
ایشتمزلر واکلامزلر ١٤ وآنلرده اشعیانك پیغمبرلکی اتمام
اولنور چون دیدی که ایشدیرسکز اما اکلامزسکز باقارسکز
اما کورمزسکز) عباره‌سنده واقع اولان معنایه حمل اولنوب
رؤیت کامله مراد اولنور . بوصورتده دخی بزم استدلالمزه
اصلا خلل ویرمیه‌جکی ایضاح وبیاندن مستغنیدر . واشبو
ایکی معنا وبونلرك امثالی هرنقدر معانیء مجازیه ایسه‌لرده انجق

كثرت استعماللرندن حقيقت عرفيه حكمنده در . وجناب مسيحك كلاملرنده وقوعی پك چوقدر . اشته متی انجيلنك اون برنجی بابنده (۲۷ واوغلی بابادن غيری كيمسه بيلمز وبابايی دخی كمسه بيلمز الا اوغل واول كمسه كه اكا اوغل كشف ايتمك استيه . ويوحنانك يدنجی بابنده (۲۸ بنی كوندرن حقدر كه آنی سز بيلمزسكز) وينه انجيل مزبورك سكزنجی بابنده (۱۹ ايمدی آنلر اكا ديديلركه بابك قنده در عيسی جواب ويردی كه سز نه بنی نه بابامی بيلورسكز اكر بنی بيلسه ايديكز بابامی دخی بيلوردیكز ۵۵ وسز آنی (يعنی اللهی) بيلمديكز اما بن آنی بيلورم) واون يدنجی بابنده (۲۵ ای عادل بابا دنياسنی بيلمدی اما بن سنی بيلدم) واون دردنجی بابنده (۷ اكر سز بنی بيلمش اولسه ايديكز بابامی دخی بيلمش اولوردیكز) واقع اولمشدر . اشته بو اقوالده كی معرفت ايله مراد معرفت كامله در . ورؤيت ايله مراد معرفتدر . واكر بويله اولمسه ايدی بو اقوالك قطعاً صحيح اولميه جغنده شبهه يوقدر . زيرا جناب مسيحی عوام ناس دخی بيلورلردی . قنده قالدی كه رؤسای يهود وكهنه وشيوخ وحواريون بيلميه لر . وبرده باش كوزيله بو عالمده اللهی كورمك اهل تثليثه كوره دخی ممتنعدر . (نتيجه) بو اعتراضلری دخی صاچمه اولديغی اكلاشيلوب رؤيت هرقنغی معنايه حمل اولنورسه اولنسون استدلالمزه قطعا منافی اوله ميه جغی ظاهردر .

(دردنجی شبهه) پاراقليط حقنده (انه مقيم عندكم وثابت فيكم) يعنی پاراقليط سزك يانكزده مقيم وسزده ثابتدر .

واقع اولمشدر . اشته بو قوللردن اكلاشيلوركه خطاب وقتنده پاراقليط حواريونك يانلرنده مقيم وانلرك ايچلرنده ثابت ايمش . بو صورتده بشارت مزبوره ايله حضرت محمد (صلی الله تعالی عليه وسلم) نصل مراد اولنه بيلور (جواب) اشبو عباره بيك سكز يوز اون التی و ۱۸۲۵ سنهٔ ميلاديه سنده عربی نسخه لرنده (لانه مستقر معكم وسيكون فيكم) يعنی سزكله مستقر وايچكزده اوله جقدر وبيك سكز يوز التمش سنه سنده طبع اولنان عربی نسخه سنده (ماكث معكم ويكون فيكم) يعنی سزكله طورر وايچكزده اولور . وبيك سكز يوز يكرمی سنه سنده طبع اولنان تركی نسخه سنده (زيرا يانكزده طورر وايچكزده اوله جقدر) تعبيريله واقع اولمشدر . اشبو عباره لردن غايت واضح برصورتده ظاهر اولدی كه (ثابت فيكم) عباره سنده واقع اولان ثبوتدن مراد ثبوت استقباليدر . يعنی كله جكده ثابت اوله جقدر ديمكدر . بو جهتله اعتراضلرينك غايت ضعيف وواهی اولديغی اكلاشيلور . وبرده (مقيم عندكم) عباره سی الآن ايچكزده مقيمدر ديمك اولسه ايدی (بن بابايه يالواره يم واو سزه بر غيری تسليجی كوندره) وبرده (اكر بن كيتمز ايسه م تسليجی سزه كلميه جكدر) وبرده (وحالا بن سزه واقع اولمزدن اول سويلدم تاكيم واقع اولديغی زمان اينانه سز) كلاملرينه منافی اولمق لازم كلور . بو ايسه باطلدر . بو جهتله (ثابت فيكم) عباره سی كبی چاره سز معنای استقباله حمل اولنوب كله جكده سزك يانكزده مقيم اوله جقدر ديمك اولديغی ظاهر اولور .

وبشارت مزبوره حضرت فخر عالم افندمزك حق عاليلرنده
صادق اوله‌جغنده اصلا شك وشبهه قالمز . وبو مثللو
استقبالده واقع اوله‌جق امور متيقنه خصوصنده حال وماضى
صيغه‌لريله تعبير ايتمك كتب عهد عتيق وجديدك پك چوق
يرلرنده واقعدر . كورلمزمى كه (حزقيال) پيغمبر يأجوج ايله
مأجوجك خروج ايده جكلرينى وجبال اسرائيله وصوللرنده
هلاك اوله‌جقلرينى خبر ويردكدن صكره اوتوز طقوزنجى
بابنده (٨ اشته كلدى واولدى رب الله ديدى انك خصوصنده
سويلديكم كون بودر) ديه‌رك يأجوج ايله مأجوجك خروجلرى
برامر متيقن وشبهه سز اولديغندن زمان مستقبلده واقع
اوله‌جق برامرى ماضى صيغه‌سيله بيان ايتمشدر . برده
شوراسنه دقت اولنمليدركه (اشته كلدى واولدى) تعبير
اولنمشدر . حالبوكه حزقيالك خبرى ايكيبيك درتيوز اللى
سنه‌يى متجاوز اولدى وحالا يأجوج ايله مأجوجك ظهورلرى
وقوعبولمدى

ويوحنا انجيلنك بشنجى بابنده (٢٥ حقا حقا سزه ديرمكه
ساعت كليور وآرتق حاضردركه اولولر اللهك اوغلنك
آوازينى ايشيده‌لر و ايشيدنلر ديرى اوله‌لر) واقع اولمشدر .
اشته بوكا دخى دقت اولنسون كه يوم قيامتك وقوعى محقق
ومجزوم اولديغندن (ساعت كليور وآرتق حاضردر) دينلمشدر .
حالبوكه خبرويريله‌لى بيك سكزيوز شو قدر سنه‌يى متجاوز
اولدى وحالا قيامت قوپمادى ونه زمان اوله‌جغى دخى ملك
صاحبندن غيرى هيچ بركسه‌نك معلومى دكلدر .

(بشنجى شبهه) كتاب اعمالك برنجى بابنده (٤ وآنلر ايله جمع
اولوب آنلره بيوردى كه اورشليمدن كتميه‌لر اماكه بابانك بندن
ايشتديككز وعده‌سنه منتظر اوله‌لر ٥ زيرا يوحنا صو ايله
وافتزلدى اما سز آز كونلردن صكره روح القدس ايله
وافتزلنه‌سكز .) واقع اولمشدر . اشته بو عباره‌دن اكلا
شيلوركه پاراقليط يوم دارده نازل اولان روحدر .

(جواب) اولا كتاب اعمالك صاحب ومؤلفى اولان پاولوس)
طائفهٔ نصارايى احكام عشرهٔ توراتك بعضيسندن ماعدا
كافهٔ احكام دينيه‌دن وازكچوره‌رك وخنزيراتى ومحرمات
سائره‌يى حلالدر ديه‌رك وسنتسز وطهارتسز براقه‌دق
والحاصل بتون اعتقادلرينى افساد ايدرك حيوانات
سوريسى كبى قاپوب صاليورن خائن دين بريهودى اولديغى
كندى كتابندن اكلاشيلديغى مطالعه ايدنلرك معلوملرى
اولديغى جهتله انك سوزلرينه اصلا اعتماد واعتبار ايتمك هيچ
برعاقلك حال وشاننددن دكلدر . (ثانيا) كلمسى تبشير اولنان
پاراقليط ايله نزولى دعوى اولنان روح مراد اولنمق سندسز
وشاهدسز برقورى دعوادر بونى كيم ديكلر وكيم قبول ايدر .
وقورى بردعوى اولديغى شويله طورسون بلكه بوقاروده ذكر
وبيان اولنان اون درت دليلدن ناشى روحك مراد اولنمسى
غلط صريح اولديغنده اصلا شبهه يوقدر

(تنبيه)

اشبو پاراقليط مسئله‌سى يالكز مؤلف رابع اولان يوحنانك
انجيلنده يازيلوب متى ومرقس ولوقانك انجيللرنده يازلمامشدر .

وانلرك بو مسئله‌یی یازمامالرنده درت احتمال واردر . (١) متی ومرقس ولوقا بو سوزلری جناب مسیحك كلاملری اولمدیغنی وكندیسنه افترا اولندیغنی بیلدیلرده كتابلرینه یازمادیلر . (٢) ویاخود جناب مسیحك كلاملری اولدیغنی بیله‌رك قصداً ترك ایدوب یازمدیلر . (٣) ویاخود بو سوزلری اولدن ایشیده‌میوب خبر آله‌مدقلرندن یازمدیلر . (٤) ویاخود اولدن ایشتدیلرده صكره اونودوب خاطرلرندن چیقدیغندن یازمدیلر .

ایمدی برنجی احتماله كوره یوحنانك یلانجی ومفتری اولمسی واناجیل ثلثه صاحبلرینك بو ماده‌یه شهادت ایتملری لازمكلور

ایكنجی احتماله كوره متی ومرقس ولوقانك انجیله ودین عیسویه‌یه خیانتلك ایتمش اولدقلری آكلاشیلور .

اوچنجی احتماله كوره جاهل وتنبل اولدقلری واحكام دین مسیحی بیلمدكلری میدانه چیقار .

دردنجی احتماله كوره امور دینیه‌یه اعتنا ودقتلری اولمدیغی وحماقتله موصوف اولوب اهلیتسز اولدقلری آكلاشیلور .

اشته اهل انصاف اولانلر دقت ایتسونلركه بویله مذبذب ویكدیكرینك دیدكلرندن خبرلری اولمیان مجهول الاحوال برطاقم حریفلرك یلان ویاكلش یازدقلری تاریخلره كتاب الله نظریله باقیله‌رق اساس دین اتخاذ ایتمك قنغی برعاقلك حال وشانیدر .

(اعتراض) طائفهٔ نصاری دیه‌جك اولورلر ایسه كه اناجیل ثلثه صاحبلری یوحنانك بو مسئله‌یی یازدیغنی بیلدكلرندن تكرار وعبث اولمامق ایچون یازمادیلر

(جواب) یوحنانك یازدیغی تاریخ جمله‌سندن صكره اولدیغی هركسك معلومی وكندیلرینك دخی مسلمیدر .

وبرده تكرار وعبث اولان سوزلر انجیللرك دردنده دخی صاپلمقدن دها زیاده‌در .

تكرار وعبث اولان سوزلر چیقاریله‌جق اولسه عجبا كندیلرینه نه قالوردی

(دیكر اعتراض) یوحنانك انجیلنده یازیلان پاراقلیطدن مراد حضرت محمد (علیه الصلوة والسلام) اولدیغنده علمای اسلامیه ذاهب اولوب طوغری اولدیغنی تصدیق ایله نصاری علیهنه حجت اوله‌رق ایراد ایدرلر

بو صورتده یوحنانك روایات سائره‌سنی دخی تصدیق وقبول ایتملری لازمكلور .

(جواب) بركشی برقاچ سوزنده صادق اولمغله جمیع اقوالنك صادق طوغری اولمسی وبر دوایتنك تصدیق وقبول اولنمسندن جمیع روایاتنك تصدیق وقبول اولنمسی لازم كلمدیكی هركسك معلوم ومسلمی برشیدر .

وعلمای اسلامیه‌نك اول سوزلری تصدیق وقبول ایتملری محضا (واذ قال عیسی ابن مریم یا بنی اسرائیل انی رسول الله الیكم مصدقا لما بین یدی من التورية ومبشرا برسول یأتی من بعد اسمه احمد) آیت جلیله‌سنك مفهومنه موافق ومطابق اولدیغی جهتله‌در . یوخسه یوحنانك نقل وروایت ایتدیكندن طولایی تصدیق وقبول ایتامشلردر . ودها بومثللو ادلهٔ كتابیه‌یی نقل وروایت ایتملری تورات وانجیل دیدكلری محرفات

وغلطات ایله مملو وطولو اولان تاریخلره صحیح وکتاب الله نظریله باقه‌رق نقل و روایت ایتمکی اصلا قبول ایتمزلر . انجق نقل اولنان سوزلر مجرد یهود ونصارانی کندیلرینك مقبول ومسلملری اولان سوزلر ایله الزام واسکات ایتمك ایچوندر . یوخسه نبی آخر زمان محمد مصطفانك الآن باقی وثابت اولان معجزات باهره‌سی نبوتلرینك اثباتی خصوصنده ازهر جهت کافی اولدیغی معجزه بحثنده بیان اولنان ادلهٔ قاطعه‌دن کونش کبی ظاهردر . اثبات نبوتلری بابنده بو مثللو ادلهٔ کتابیه‌یه قطعا احتیاجز یوقدر .

(نوع ثالث) کتب مقدسه‌نك احوالی بیاننده اولوب واشبو نوع درت مطلب اوزره ترتیب اولنوب برنجی مطلب کتب مزبوره‌نك تقسیم وتعدادی بیاننده در

معلوم اوله که اهل کتاب کتب سماویه‌یی ایکی قسمه تقسیم ایدوب برقسمنك جناب مسیحدن اول کلان انبیای کرام واسطه‌سیله کندیلرینه واصل اولدیغنی و برقسمنك دخی جناب مسیحدن صکره الهام ایله یازلدیغنی دعوی ایدرلر . وقسم اوله (عهد عتیق) وقسم ثانی‌یه (عهد جدید) تسمیه ایدرلر . واشبو ایکی قسمك هر برینی دخی ایکی قسمه تقسیم ایدوب برقسمنك صحتنده جمهور قدماء مسیحیه اتفاق وبرقسمنك دخی صحت وعدم صحتنده اختلاف ایتمشلردر .

عهد عتیقدن برنجی قسم اوتوز سکز عدد کتابدر . (١) سفر التکوین (٢) سفر الخروج (٣) سفر الاحبار (٤) سفر العدد (٥) سفر الاستثناء در .

واشبو کتب خمسه‌نك مجموعنه عبرانی لساننده تعلیم وشریعت معناسنه اولان (تورات) اطلاق اولنور .

و بعضا مجاز طریقیله عهد عتیقك مجموعنه دخی تورات اطلاق اولنور (٦) کتاب یوشع بن نون (٧) کتاب القضاة (٨) کتاب راعوث (٩) سفر صموئیل الاول (١٠) سفر صموئیل الثانی (١١) سفر الملوك الاول (١٢) سفر الملوك الثانی (١٣) سفر اول اخبار ایام ١٤) سفر ثانی اخبار ایام (١٥) سفر اول عزرا (١٦) سفر ثانی عزرا وبوکا کتاب نحمیا دخی تسمیه اولنور (١٧) کتاب ایوب (١٨) زبور (١٩) امثال سلیمان (٢٠) کتاب الجامعه (٢١) کتاب نشید الانشاد (٢٢) کتاب اشعیا (٢٣) کتاب ارمیا (٢٤) مراثی ارمیا (٢٥) کتاب حزقیال (٢٦) کتاب دانیال (٢٧) کتاب هوشع (٢٨) کتاب یوئیل (٢٩) کتاب عاموص (٣٠) کتاب عوبدیا (٣١) کتاب یونان (٣٢) کتاب میخا (٣٣) کتاب ناحوم (٣٤) کتاب حیقوق (٣٥) کتاب صفونیا (٣٦) کتاب حجی (٣٧) کتاب زکریا (٣٨) کتاب ملاخیادر . که ملاخیا پیغمبر میلاد مسیح علیه السلامدن درتیوز یکرمی سنه مقداری مقدمدر .

واشبو اوتوز سکز عدد کتاب قدمای مسیحیه عندنده مسلم ومقبولدر . انجق سامریلر موسی علیه السلامه نسبت اولنان کتب خمسه ایله یوشع بن نون وکتاب القضاتی تسلیم وقبول ایلیوب سائرلرینی طانیمزلر . وبونلرك یدلرنده بولنان تورات نسخه‌لری قوم یهودك یدلرنده بولنان نسخه‌لره مخالفدر .

واما عهد عتيقدن قسم ثانى طقوز عدد كتابدر . (١) كتاب استير
(٢) كتاب باروح (٣) دانيالك كتابندن برجزء (٤) كتاب
طوبيا (٥) كتاب يهوديت (٦) كتاب وزدم (٧) كتاب
ايكليز ياستيكس (٨) كتاب المقابين الاول (٩) كتاب المقابين
الثانى در .

واما عهد جديدك قسم اولى يكرمى عدد كتابدر . (١) انجيل
متى (٢) انجيل مرقس (٣) انجيل لوقا (٤) انجيل
يوحنادر . واشبو درت عدد كتابه اناجيل اربعه اسميه
اولنور . وانجيل اطلاقى بو درت كتابه مخصوص اولوب
انجق بطريق المجاز بعضاً عهد جديدك مجموع كتابلرينه
اطلاق اولنور .

واشبو لفظ لسان يونانيده بشارت وتعليم معناسنه اولان
(انكليون) لفظندن تعريب اولنمشدر

(٥) كتاب اعمال حواريين . واون اوچى دخى پاولوسك
اوته يه بريه كوندرمش اولديغى رساله لرى در .

(١٩) پطريسك رسالهٔ اولاسى (٢٠) بعض فقره لرندن
غيرى يوحنانك رسالهٔ اولاسى در .

واما عهد جديدك قسم ثانيسى يدى عدد كتاب ايله يوحنانك
رسالهٔ اولاسنك بعض فقره لريدر . (١) پاولوسك عبرانيلره
كوندرديكى رساله در (٢) پطريسك رسالهٔ ثانيه سيدر (٧)
يوحنانك رسالهٔ ثانيه سيدر (٤) يوحنانك رسالهٔ ثالثه سيدر
(٥) رسالهٔ يعقوب (٦) رسالهٔ يهوذا (٧) مشاهدات
يوحنا در .

اشته تفصيل برمز بوردن نصارانك دها بدايت وقرن اولنده دين
وكتابلرينده اولان فساداتى معلوم اولنجه بوندن صكره دخى
معلوم اوله كه ٣٢٥ سنهٔ ميلاديه سنده قسطنطين قرالك
امريله كتب مشكوكه نك احوالنى تحقيق ضمننده (نائس)
بلده سنده علماى نصارادن مركب برمجلس منعقد اولوب كتب
مذكوره حقنده مشاوره وتحقيق ايتدكدن صكره يالكز
كتاب يهوديتك واجب التسليم اولديغنه حكم اولنوب كتب
مختلفهٔ سائره على حالها شك اوزرينه ابقا اولنمشدر .
نته كيم بو ماده جيروم نك كتاب يهوديت اوزرينه يازديغى
مقدمه سندن اكلاشيلور . واندن صكره {٣٦٤} سنه سنده
(لوديسيا مجلسى) اسميله مسمى بردها مجلس منعقد اولوب
بو مجلسك علماسيده مجلس اول علماسنك كتاب يهوديت حقنده
اولان حكم وقرارلرينى حالى اوزره ابقا وانلرك حكملرى
اوزرينه دها يدى عدد كتاب زياده ايليوب واجب التسليم
قيلديلر .

واوكتابلرك برنجيسى كتاب استير (٢) رسالهٔ يعقوب (٣)
پطريسك رسالهٔ ثانيه سى (٤) و (٥) يوحنانك رسالهٔ
ثانيه وثالثه سى (٦) رسالهٔ يهوذا (٧) پاولوسك عبرانيلره
كوندرديكى رساله در . واشبو حكملرينى رسالهٔ عامه ايله
تأكيد ايليوب مشاهدات يوحنا ايكى بيله مجلسده خارج
ومشكوك اوله رق براقلدى

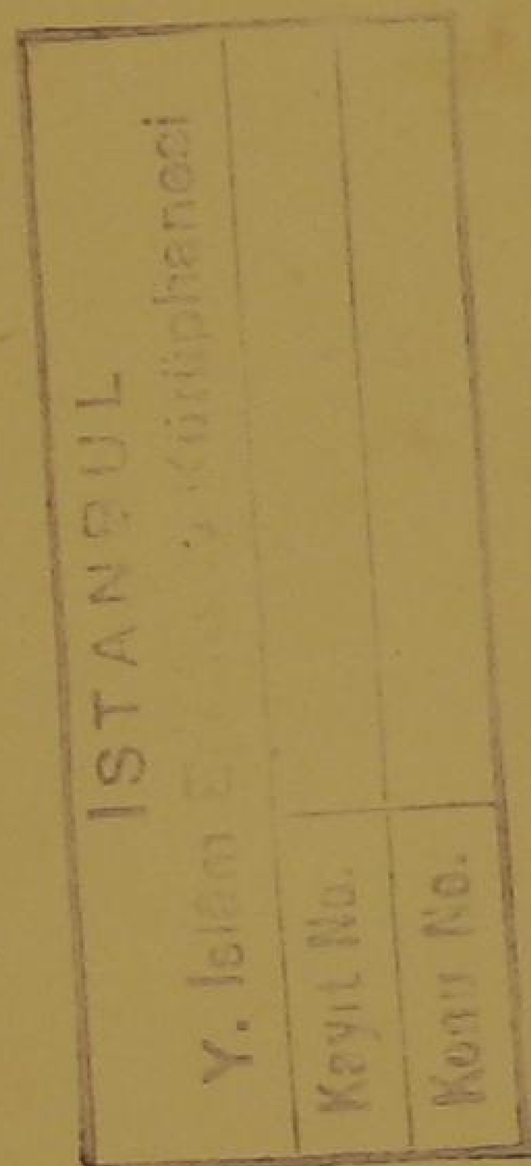
واندن صكره دخى {مجلس كارتهيج} اسميله مسمى اوچيوز
طقسان يدى تاريخنده بردها مجلس منعقد اولوب وبو مجلسده

نصاری بیننده فضل وکمال ایله مشتهر (اکستاین) نام عالم
وعلمای مشهورهلرندن یوز یکرمی التی کسنه موجود بولنوب
اولکی عقد اولنان ایکی مجلسك ویردکاری حکم وقرارلرینی
حالی اوزره براقدقدن بشقه یدی عدد کتاب دها ضم
وعلاوه ایلیوب واجب التسلیم قیلدیلر (١) وزدم (٢)
کتاب طوبیا (٣) کتاب باروخ (٤) کتاب ایکلیزیاستیکس
(٥) و (٦) کتاب المقابین (٧) کتاب مشاهدات یوحنادر .
انجق بومجلس اهالیسی باروخ علیه السلام ارمیا علیه السلامك
نائب وخلیفهسی منزلهسنده اولدیغنه نظراً کتاب باروخی
کتاب ارمیادن برجزء منزلهسنده اعتبار ایلیوب فهرست اسماء
کتبده مستقلاً یازمدیلر . واندن صکره مجلس ترلو ومجلس
فلورانس ومجلس ترنت اسملریله مسمی دها اوچ مجلس منعقد
اولوب بومجلس اهالیسیده ﴿ کارتهیج ﴾ مجلسنك حکم وقرارینی
حالی اوزره ابقا ایلدیلر . انجق صکرهکی ایکی مجلس کتاب
باروخك اسمنی اسماء کتبده مستقلاً یازمغه قرار ویردیلر .

(خلاصه)

مجالس مزبوره بیان اولنان منوال اوزره عقد اولدقدن صکره
قرن اول وثانیده مشکوك ومردود اولان کتابلر جمهور
مسیحیین عندلرنده مسلم ومقبول اولدیلر . واشبو حال
تا بیك ایکیوز سنهٔ میلادیه سنه قدر باقی قالوب صکره
پروتستان فرقهسی ظهور ایلدکلده کتاب باروخ وکتاب
طوبیا وکتاب یهودیت وکتاب وزدم وکتاب ایکلیزیاستیکس

ومقابینك ایکی کتابی حقنده سلفلرینك حکملرینه راضی اولمیوب
اشبو کتاب واجب الرد ومسلم دکلدر دیدیلر .
وکتاب استیرك بعض بابلرنده سلفلرینك حکملرینی رد وبعضلرنده
دخی قبول ایلدیلر .
چونکه بو کتاب اون التی بابدن عبارت اولوب پروتستانلر
کتابك اولندن طقوز باب واونجی بابدن اوچ آیت واجب
التسلیم وباقی قلان التی باب واجب الرددر دیدیلر . وبو انکار
ورد خصوصنده التی وجه ایله تمسك ایتمشلردر .

(١) بو کتابلر فی الاصل عبرانی وچالدی لسانلری اوزره اولوب
حالبوکه شمدی او کتابلر بو لسانلر اوزره اوله رق موجود
دکلدر .
(٢) طائفهٔ یهود کتب مزبورهنك الهامی اولدیغنی تسلیم
ایتمزلر (٣) جمیع مسیحیین بو کتابلری تسلیم ایتمامشلردر
(٤) جیروم بو کتابلرك مسائل دینیهنك تقریر واثباتی
خصوصنده کافی اولمدیغنی بیان ایتمشدر .
(٥) کلوس تصریح ایتمشدرکه بو کتابلر او قونور انجق
هرمحلده اوقونمز (٦) یوس بیس نام راهب کتاب رابعك
یکرمی ایکنجی بابنده کتب مذکورهنك وخصوصیله کتاب مقابین
ثانینك محرف اولدقلرینی تصریح ایتمشدر .
(عبرت) شو تعداد اولنان وجوهدن وجه اول وثانی
وسادس اسلاف نصارانك دینسزلکلرینی نه صورتله اثبات ایتمشدرکه
انلردن بیکلرجه نفوس نسخهٔ اصلیهلری مفقود وترجمهلری
عند الیهود محرف ومردود اولان کتابلرك وخصوصیله کتاب

مقابينك ثانيلك واجب التسليم اولديغنه اجماع واتفاق ايتمشلردر .
مخالفلرينك اوزرينه بويله براجماع واتفاقلرينك نه اعتبارى
اوله بيلور . وقتوليك فرقه سى ايسه اسلافنه تبعاً الآن
كتب مزبوره يى تسليم ايتمكده در .

مطلب ثانى اهل كتابك عندنده كتب عهد عتيق وجديددن
هيچ بر كتابه سند متصل بولنمديغى بياننده در

معلوم اوله كه بر كتابك واجب التسليم والقبول اوله رق كتاب
سماوى اولمسى شو كتاب فلان پيغمبر واسطه سيله يازيلوب
اصلا تغيير وتبديل اولنمقسزين سند متصل ايله بزه واصل
اولمشدر ديه رك دليل تام ايله اثبات اولنمسى لازمدر . يوخسه
مجرد ظن ووهم ايله صاحب الهام اولان بر شخصه استناد
ايتمك كتاب مزبورك مصنفى اولديغى اثباتده كافى اولهمز .
وكذلك بر وياخود برقاچ فرقه نك ادعاى مجردلرى دخى كتابك
مقدس اولديغى اثباتده كافى اولهمز . كورلزمى كه كتاب
مشاهدات وسفر صغير للتكوين وكتاب المعراج وكتاب الاسرار
وكتاب تستمنت وكتاب الاقرار موسى عليه السلام وكذلك كتاب
عزرانك سفر رابعى عزرا عليه السلام واشعيانك كتاب معراج
وكتاب مشاهداتى اشعيا عليه السلام وارميانك كتاب مشهورندن
غيرى بر كتاب ارميا عليه السلام وبرطاقم الفاظ وكلمات
حيقوق عليه السلام وبرطاقم زبورلر دخى سليمان عليه السلام
وعهد جديدك كتب مذكورهٔ مشهوره سندن غيرى يتمش
عددى متجاوز كتابلر جناب مسيح وحضرت مريم وحوارييون
وتابعلرينه منسوب ايكن بيله شمديكى حالده مسيحيون بو كتابلرى

اصلا طانيميوب اكاذيب مصنوعه دن اولدقلرينى ادعا
ايتمكده درلر . واشبو دعوالرنده كريك وقتوليك وپروتستان
كليسالرى متفقدرلر . كذلك عزرانك سفر ثالثى عزرايه منسوب
وكريك كليساسنجه عهد عتيقدن جزء واجب التسليم بر كتاب
مقدس ايكن قتوليك وپروتستان كليسالرى قولنجه او دخى
اكاذيب مصنوعه دندر . ويوقاروده بيان اولنديغى كبى
كتاب باروخ وكتاب طوبيا وكتاب يهوديت وكتاب وزدم وكتاب
ايكليزياستيكس ومقابينك ايكى كتابى وكتاب استيردن برجزؤ
قتوليك مذهبنده واجب التسليم وپروتستان مذهبنده واجب
الرددر . اشته بو حالده كتب مسيحيه دن بر كتابك بر نبى يه
وحوارييوندن برينه مجرد استناد ايله آنك واجب التسليم كتاب
الهامى اولديغى اعتقاد ايده ميه جكمز كبى طائفهٔ نصارانك
ادعاى مجردلرى باعث اعتقاد اوله ميوب بلكه شروط سابقه يى
شامل اولان دليل لازم وضروريدر . بونك ايچوندر كه
علماى اسلاميه طرفندن فحول علماى نصارادن كتب
مقدسه لرينك صحتنه دائر هر نه زمان سند متصل طلب اولنمش
ايسه طلب اولنان دليلك اتيانه قادر اوله مامشلردر .
واثناى مباحثه ده بيان عذر ايدرك بزم عندمزده سبب فقدان
سند اوچيوز اون سنه قدر مسيحيون اوزره واقع اولان
فتن ومصائبدر ديرلر . وعلماى اسلاميه طرفندن آنلرك كتب
اسنادى هر نه زمان تفتيش وتفحص اولنمش ايسه مجرد
ظن اوزرينه تكلم وبعض قرينه لره تمسك ايتديكلرندن ايچنده ظن
وتخميندن بشقه برشى كورمك ممكن اوله مامشدر . حالبوكه

آنفا بيان اولنديغى وجهله باب اسناده ظن وتخمين مفيد
دكلدر مادامكه دليل شافى وسند متصل اتيان ايده ميورلر
آرتق بزه بو بابده تورات وانجيل تسميه ايتدكلرى تاريخلرك
كتب مقدسه دن اولدقلرينى منع مجرد ايله منع ايتمك كفايت
ايليوب دليل كتورمك انلرك وظيفه سيدر . قطعا برزم (مسلمانلرك)
وظيفه مز دكل ايسه ده كنديلرينه ايوجه قناعت حاصل
اولمق ايچون على طريق التبرع بر مقدار مباحثه يه ابتدار
اولنور . انجق كتب مزبوره دن كافه سنك سندلرينى بيان
ايتمك موجب ملال اوله جغندن يالكز بعضيسنك سندى تذكار
وايراد اولنور .

والآن يدلرنده موجود اولان تورات وانجيل كتب مقدسه دن
اولميوب بلكه مؤلفلرينك اسم وشهرتلرى نامعلوم وصحيح
وسقيمك تميزينه غير مقتدر برطاقم كسه لرك تأليفلرى
اولديغى آكلاشيلور .

(مطلب ثالث) اهل كتابك عندنده موجود اولان تورات
حضرت موسى عليه السلامك تصنيفى وكندوسنه نازل اولان
تورات شريف اولمديغنه دليل اولمق اوزره ذكر وتعداد
اولنان امور بياننده در

(امر اول) حضرت موسى عليه السلام نسخهٔ توراتى يازوب
احبار يهوده وسائر كبراى بنى اسرائيله تسليم ايلدى . ونسخهٔ
مزبوره نك شهادت صندوقه سنه وضعله امر محافظه سنه
اهتمام اولنمسنى وهر يدى سنه ده بركره بيرام كوننده چيقاروب
قرائت اولنه رق احكام مندرجه سنك بنى اسرائيله اشتديرلمسنى

وصيت بيوردى . وطبقهٔ اولى حضرت موسى نك وصيتى
اوزره تا بتقدم اولديلر . وصكره طبقهٔ مزبوره منقرض اولنجه
بنى اسرائيلك حالى متغير اولوب داود عليه السلامك زمان
سلطنتنه قدر بعض كره مرتد اولورلر وبعض كره دخى
دين موسى يى قبول ايدرلردى
ومشار اليه داود عليه السلامك وسليمان عليه السلامك زمان
سلطنتلرنده حاللرى كوزللشوب ايمانى قبول ايتديلر ايدى .
انجق انقلابات مزبوره دن طولايى صندوقه يه وضع اولنان
تورات شريف نسخه سى ضايع اولدى . واشبو نسخه نك
سليمان عليه السلامك سلطنتندن اول ضايع اولديغى معلوم
ايسه ده قنغى تاريخده ضايع اولديغى ونره ده قالديغى
بيلنه مامشدر
زيرا سفر الملوك الثالثك سكزنجى فصلنده (آيت ٩ وتابوتده
نسنه يوق ايدى ايكى طاش لوحه لردن غيرى كه آنلرى موسى
حوريبده قودى چونكه رب بنى اسرائيل ايله مصر ديارندن
چيقدقلرى زمانده معاهده ايلدى) واقع اولان كلامك
شهادتيله سليمان عليه السلامك زماننده صندوق شهادت
آچيلدقده احكام عشره يى حاوى اولان ايكى لوحه دن غيرى
برشى بولنمديغى ثابتدر . وسليمان عليه السلامك وفاتندن
صكره حكومت اسرائيليه ايكى قسمه منقسم اولوب اسباطك
اونى برطرفده وايكيسى ديكر طرفده قالەرق اسباط عشره يه
(يوربعام) نام ذات سلطان اولوب اولوب سلطنت اسرائيليه
وديكر سبطه سليمان عليه السلامك اوغلى (رحبعام) حاكم

اوله‌رق سلطنت یهودا تسمیه اولنمشدر . وایکی سلطنتك
آره‌سنده کفر وارتداد شیوع بولمشدر . چونکه (یوربعام
سریر سلطنته جلوس ایدنجه مرتد اولوب واسباط عشره
دخی اکا تبعیتله مرتد اولدیلر . وایکیوز اللی سنه کفر
وارتداد اوزره قالدیلر . بعده جناب حق کندیلری اوزرینه
سوریه لولری مسلط ایلیوب کیمنی اسیر وکیمیسنی ممالك سائره‌یه
تبعید ایتمش اولملریله مملکتلرنده انجق بر فرقهٔ قلیله قالوب
وبونلر دخی عبدهٔ اوثان ایله اختلاط ایدرك بری برلرندن
قیز آلوب ویردکلرندن ذریتلرینه سامری تسمیه اولنمش .
بوسببدن یوربعامك ابتدای سلطنتندن سلطنت اسرائیلیه‌نك
انقراضنه قدر اسباط عشره‌نك توراتدن علاقه‌لری کسلمش
وآره‌لرنده تورات شریف عنقا کبی براسم بی مسمی قالمشدر .
اشته اسباط عشره‌نك حالی بومنوال اوزره‌در . وسلطنت
یهودانك حالنه کلنجه سلیمان علیه السلامك وفاتندن اوچیوز
یتمش ایکی سنه مرورینه قدر یهودا سلطنتنك تختنه جلوس
ایدن حکمدارلر یکرمی کشیدن عبارت ومرتدلری مؤمنلرندن
زیاده ایدی . و (رحبعام) كه زماننده دخی بتپرستلك
شیوع بوله‌رق هر براغاجك آلتنه بر صنم وضعیله عبادت
اولنوردی . و (آحازیا) نام حکمدارك زمان سلطنتنده
بیت المقدسك قپولری قپاتدریلوب بتلری ایچون قدس شریفك
هر طرفنده عبادتخانه‌لر یاپمش . وانك زمان سلطنتندن
اول قدس شریف ایله بیت المقدس وحکمدارك سرایی بری
حکومت مصریه ودیکری مرتد اولان حکومت اسرائیلیه

طرفلرندن ایکی دفعه تسلط اولنوب زیاده‌سیله نهب وغارت
اولنمشدر . وبعده (منشا) نام پادشاهك زماننده کتدکجه
کفر وضلال کسب شدت ایدرك خلقك پك چوغی بت پرست
اولمش وبیت المقدسك حوالیسنده اصنامه مخصوص مذبحلر
یاپیلوب منشانك معبود اتخاذ ایتدیکی صنم بیت مقدسه وضع
اولنمشدر . کذلك منشانك اوغلی (آمون) نك زماننده
دخی کفر وضلالنجه حال یهود بومرکزده ایدی . صکره
آمونك اوغلی یوشیا سریر سلطنته جلوس ایدنجه تائب ومستغفر
اولوب کندیسی وارکان حکومتی کفر وضلالك رسوم
وعاداتنی هدم ایله ملت موسویه‌نك ترویجنه کمال درجه سعی
واهتمام ایتدیلر . انجق ابتدای سلطنتندن اون یدی سنه مرورینه
قدر تورات شریف نسخه‌سنی نه بر کیمسه کوردی ونه‌ده
ایشتدی . مؤخراً اون سکزنجی سنه‌ده بیت مقدسده تورات
نسخه‌سنك بولندیغی (حلقیا) نام کاهك طرفندن ادعا
اولنوب ونسخهٔ مزبوره‌یی (شافات) نام کاتبه ویروب اول
دخی مشار الیه یوشیایه قرائت ایلمش . وسفر ملوك ثانینك
یکرمی ایکنجی واخبار ایامك سفر ثانیسنك اوتوزدردنجی
بابلرنده مصرح اولدیغی وجهله مشار الیه یوشیا نسخهٔ
مذکوره‌نك احکام مندرجه‌سنی ایشیدنجه بنی اسرائیلك
عصیان وطغیاننه یقاسنی ییرته‌رق کمال درجه‌ده حزن واسف
اظهار ایلمشدر . انجق مادامکه آحاز یانك زمان سلطنتندن
اول بیت مقدس ایکی دفعه یغما اولندی . وصکره دخی بتخانه‌یه
تحویل ایله هر کون بوکا مخصوص اولان خدمه وکهنه کیروب

چيقمقده اولدقلرى ويوشيا ايله وكلاسى و رعايانك كافه‌سى كمال سعى و اجتهاد ايله شريعت موسويه‌يه اتباع ايتمكده بولندقلرى حالده سلطنت يوشيانك اون يدنجى سنه‌سنه قدر تورات نسخه‌سنك بونلردن هيچ بريسى طرفندن نه كورلمش ونه‌ده ايشيدلمش اولديغنه نظراً نه نسخهٔ مذكوره‌يه ونه‌ده حلقيانك قولنه اصلا اعتبار اولنه‌مز . و صحيح غير صحيح آغزدن آغزه ايشتمش اولديغى روايانى جمع و ترتيب ايدرك موسى عليه السلامه نسبت ايتمشدر . و بونكله اوغراشمسى پادشاه وقت اولان يوشيا ايله اركان دولتنك شريعت موسويه حقنده كمال توجهلرى كورلمسندن نشئت ايلمشدر . و بو مثللو اكاذيب و مفتريات ترويج دين ايتمك و اعتبار بولمق ايچون متأخرين يهود ايله قدماى مسيحيه نزدنده بر عادت مستمره وبلكه مستحبات دينيه‌لرندندر . (قبّحهم الله) وفرض محال اوله‌رق نسخهٔ مذكوره اصل تورات نسخه‌سى اولديغى فرض اولنسه بيله مشار اليه يوشيا برحيات اولدقجه يالكز اون اوچ سنه قدر دستور العمل اتخاذ اولنمشدر . ومشار اليهك وفاتندن صكره (ياهوحاز) تخت سلطنته جلوس ايتمسيله مرتد اولوب اشاعهٔ كفر وضلال ايلدى . وكنديسنك اوزرينه ملك مصر مسلط اولوب اسير ايدرك قرانداشنى سرير سلطنته اقعاد ايلدى . واول دخى باباسى و عمسى كبى مرتد اولوب (بخت نصر) بنى اسرائيلدن پك چوق كمسه‌لر ايله برابر كنديسنى اسير و بيت مقدس وحكمدارك خزينه‌سنى يغما وعمسنى سرير سلطنته اقعاد ايلدى واول دخى قرنداشى اوغلى كبى مرتد اولدى

(نتيجه) اشته سو حاللره كسب اطلاع اولندقده توراتك تواتر و سند متصلى يوشيانك زماندن اول منقطع اولديغى جاى اشتباه دكلدر . و كندى زماننده حلقيانك معرفتيله بولنديغى دعوى اولنان نسخه‌يه اصلا اعتماد اولنه‌مدقدن بشقه كنديسيله تواتر ثابت اوله‌مز . و بونكله برابر انجق اون اوچ سنه كنديسيله عمل اولنوب آندن صكره نسخه‌مز بوره نه اولديغى ونرده قالديغى اصلا معلوم اوله‌مامشدر . بوجهتله ظاهر حاله باقلدقده يوشيانك اولادى آره سنده كفر وارتداد عودت ايتديكندن بخت النصرك حادثه‌سندن اول نسخهٔ مذكوره محو اولمش اولديغى آشكاردر

(ايكنجى امر) بخت النصرك تخت سلطنته اقعاد ايتمش اولديغى حكمدارك بخت نصره عاصى اولوب اظهار طغيان ايتديكندن بخت نصر كنديسنى اسير ايدوب ابتدا اولاد و عيالنى كوزى اوكنده بوغازلدقدن وكنديسنك ايكى كوزينه ميل چكوب بوقاغى ايله بابله كوندردكدن و بيت مقدس ايله قدس شريفده بولنان حكومت سراينى وكبرانك قوناقلرينى وسائر بالجمله بيوت و ابنيه‌يى ياقوب يقدقدن وقدسك حصارينى خاك ايله يكسان ايتديكدن و بنى اسرائيلك سائر قبيله‌لرينى طوتوب تحت اسارت ومملوكيته آلدقدن صكره اوراسنى باغچوان و چفتچى مقوله‌لرينك اسكانيله اعمار ايلدى

اشته بو حال بخت نصرك ايكنجى حادثه‌سى اولوب اشبو حادثه‌ده تورات ايله وقعهٔ مذكوره‌دن اول تصنيف اولنمش اولان بالجمله كتب عهد عتيقك صفحهٔ عالمدن قالدير لديغى

کندی تاریخلرنده مفصلاً بیان اولندیغی و جهله اهل کتابك عندنده دخی امور مسلمه دندر

(اوچنجی امر) اهل کتابك زعمنجه عزرا علیه السلام الهام ایله عهد عتیقی بر دها یازدقدن صکره بو دخی دیگر بر وقعهٔ فجیعه ده معدوم اولدیغی (مقابین) کتاب اولنك باب اولنده مذکور اولان مقالات ایله ثابتدر . ومقالات مزبوره نك خلاصه سی (فرنك حکمدارلرندن (انتیکوس) نام کمسه قدس شریفی ضبط و تسخیر ایلدیکی اثناده هر بر طرفدن عهد عتیق نسخه لرینی جمع ایتدیروب کاملا یاقدرمش . وهر کیمك یاننده تورات نسخه سی بولندیغی ویاخود تورات شریفك احکامنی اجرا ایتدیکی کورلدی ایسه اول کمسه نك قتل و اعدامنی امر ایتمشدر . وبو بابده دها زیاده شدت ایدیوب تعیین ایلدیکی مأمورین مخصوصه واسطه سیله کیفیت هرآی باشنده تفتیش وتحقیق اولنه رق هر کیمده تورات بولنور و یاخود احکام شرعیه دن برینك اجراسنه رعایت ایلدیکی تبین ایدرسه اومثللو کمسه لرك حقلرنده قتل ایله مجازات اولنور و اله کچن تورات نسخه لری دخی محو ایدیلوردی) مآلنده در .

بوندنصکره یهودی (یوسف) تاریخله سائر تواریخ یهودده مفصلاً بیان اولدیغی وجهله اشبو حادثه میلاد عیسادن یوز التمش برسنه مقدم ظهور ایدوب اوچ بچق سنه حال بومنوال اوزره مرور ایتمش وعزرانك یازدیغی نسخه لرك کافه سی منعدم اولمشدر . وقتولك علماسندن (جان ملنر)

نام کمسنه عزرانك واسطه سیله تورانك روایات صحیحه سی ظاهره چیقمش ایسه ده بو دخی (انتیکوس) وقعه سنده ضایع اولمشدر . وبوندنصکره کتب مذکوره نك صدقنه دائر حضرت مسیح ایله حواریونك شهادتلرندن ماعدا بر شی قالمدیغی بیان ایلمشدر .

انجق عهد عتیق وعهد جدید کتابلرینك الفاظی تواتر ایله اثبات اولنه میوب مصنفلرینه متسلسلاً سند متصل بولنه مدیغی واهل دیانت طرفندن ایشلرینه اویغون کلان مسائلك تأییدی ویاخود اعتراضات وارده نك دفعی ایچون کتب مزبوره ده هر در لو تحریفاتك وقوعی درجهٔ ثبوت وبداهته وارمش اولدیغندن کتب مزبوره ده علمیمزه احتجاجه صالح اوله جق آیات وفقراتك وجودینه قائل اولمق ممکن اولمیه جغی شبهه سزدر .

(دردنجی امر) بووقوعاتدنصکره فرنك حکمدارلری طرفلرندن یهودیلر اوزرینه دها برچوق مصائب و بلیات ایقاع اولنوب عزرا علیه السلامك منقولاتیله حد و حسابه کلمز نسخه لر ضایع اولمشدر .

ازجمله بالاده بیان اولندیغی وتفصیلاتی یوسفك تاریخیله سائر تواریخده بیان اولندیغی وجهله روما حکمدارلرندن تیتوس نام حکمدار عروج عیسانك اوتوز اوچنجی سنه سنده قدس شریف ایله حوالیسنه مستولی اولوب یهودیلردن آصوب کسمك وآچ براقوب آتشه یاقمقله وقوعبولان وفیاتك مقداری برملیون بوز بیك نفوسه بالغ اولمش ویتمش بیك

نفری دخی اسیر ایدیلەرك شورادە بورادە صاتلمش اولدیغندن بشقە برچوق نفوس دخی اقطار بلاد یهودیەدە تلف اولمشدر ٠

(بشنجی امر) جمهور اهل کتاب دیرلرکە اخبار ایامدن سفر اول وثانی یحیی وذکریا علیهما السلامك اعانەلریلە عزرا علیە السلام تألیف ایتمشدر ٠ وفی الواقع بو کتابلر انبیای ثلثۀ مشار الیهمك تصنیفلریدر ٠ انجق اولاد بنیامین حقندەکی سفر اولك یدنجی وسکزنجی بابلرندە اولان کلاملری بری برینە متناقضدر ٠ کذلك بو بیاندە تورات مشهورە ایکی جهتلە مخالفت ایلمشلردرکە بری اسملرندە ودیکری عددلرندەدر ٠ زیرا یدنجی بابدن بنیامینك اوغللری اوچ کمسە وسکزنجی بابدن بش کمسە وتوراتدن دخی اون کمسە اولدقلری اکلاشیلور ٠ وعلمای اهل کتاب سفر اولدەکی کلامك غلط اولدیغنە اتفاق ایتمشلردر ٠ وغلط وقوعنك سببنی بیان صددندە (عزرا علیە السلام اولاد ایلە احفادی فرق وتمییز ایدەمامسندن ومأخذ نقل اتخاذ ایتمش اولدیغی اوراقك ناقص اولمسندن بو وجهلە غلط ایتمشدر) دیدیلر ٠ ومعلومدرکە ذکر اولنان شو اوچ نبی احکام توراتە تابعدرلر ٠ امدی اکر تورات موسی شو تورات مشهور اولەیدی اشبو نبیلر اول توراتە مخالفت ایتمزلر وغلط دخی دوشمزلر وعزرا علیە السلام دخی توراتی ترك ایلە اوراق ناقصەیە اعتماد ایتمز ایدی ٠ کذلك آنلرك زعملرینە کورە عزرانك الهام ایلە صکرەدن یازدیغی تورات شو تورات مشهور اولەیدی عزرانك

اول توراتە مخالفت ایتمسی ممکن اولەمزدی

(نتیجە) مقدمات مسرودەدن معلوم اولدیکە اشبو تورات مشهورە موسی علیە السلامە ارسال اولنان تورات ونەدە عزرانك یازدیغی تورات اولمیوب بلکە یهودیلرك آرەسندە مشهور اولان قصص وروایاتدن عبارت صحیح وسقیمی تمییز اولنمیەرق یهود خاخاملرینك یازمش اولدقلری بر مجموعەدر ٠

(التنجی امر) برکمسنە کتاب حزقیالك قرق بشنجی وقرق التنجی بابلرینی سفر العددك اوتوز سکز واوتوز طقوزنجی بابلریلە مقابلە ایلسە احکامدە آچیقدن تخالف بولور ٠ حالبوکە حزقیال علیە السلام توراتە تابع ایدی ٠ اکر زماندەکی تورات اشبو تورات مشهورك عینی اولەیدی احکام تخالف ایتمز ایدی ٠ اشتە جملۀ اختلافاتندن اولەرق توراتك مواضع متعددەسندە واقعدرکە (اولاد بابالرك کناهلریلە اوچ بطنە قدر مؤاخذە اولنورلر) ٠ وکتاب حزقیالك اون سکزنجی بابندە یکرمنجی آیتندە واقعدرکە (خطا ایدن نفس هلاك اولور اولاد بابانك وبابا اولادینك کناهنی یوکلنمز عادلك عدلی ومنافقك نفاقی کندی اوزرینەدر) اشتە بو کلامدن معلوم اولدیکە برکیمسە آخرك کناهیلە مؤاخذە اولنمز ٠ وصواب اولان دخی بودر ٠

نتەکیم قرآن جلیلدە (ولا تزر وازرة وزر اخری) واقع اولمشدر ٠

(یدنجی امر) برکمسە زبوری وکتاب نحمیا وکتاب ارمیایی

وكتاب مزقيالى مطالعه ايلسه يقينا جزم ايدركه اصول تصنيف زمان سابقده دخى زمانمزده معتبر اولان اصوله موافقدر . شويله كه مصنف اولان كمسنه كندى نفسنك حالاتنى وكورديكى معاملاتى يازمق مراد ايلديكى حالده برصورتده يازاركه كتابنه نظر ايليانلر مؤلف كندى نفسنك حالاتنى وكورديكى معلاتى يازديغنى فهم ايدرلر . حالبوكه بوحال توراتك هيچ برموضعندن اكلاشلميوب بلكه عبارهسى شهادت ايدركه توراتك كاتب ومؤلفى حضرت موسانك غيرى بركسهدركه يهوديلر آرهسنده مشتهر اولان روايات وقصصى جمع ايلمشدر . ويازديغى اقوالك آرهسنى تميز ايدرك كندى زعمنه كوره قول خدا اولنلرى (الله ديدى) وقول موسى اولنلرى (موسى ديدى) جملهلرينك آلتنه درج ايلمش . وجميع مواضعنده حضرت موسى عليه السلامى غائب صيغهسيله ذكر ايلمشدر . ايمدى اكر تورات موسى عليه السلامك تصنيفاتندن اوليدى متكلم صيغهسى زيادهاعتبارى موجب اولديغندن هيچ اولمز ايسه كندى نفسندن برقاچ موضعده متكلم صيغهسيله تعبير ايدردى . حالبوكه توراتك هيچ برموضعنده موسى عليه السلامدن كنايه اولهرق متكلم صيغهسى واقع اولمامشدر . اشته ظاهر حالك شهادتى بو مركزده اولديغندن خلافنه دليل قوى كتورلمدكجه شهادت مزبوره مقبولدر .

هركيم خلافنى ادعا ايدر ايسه دليل كتوروب بيان ايتمسى لازمكلور .

(سكزنجى امر) تورات ديدكارى تاريخده پيغمبران عظام عليهم السلام افنديلرمز حضراتنه ايديلان افترآت ايله تاريخ مزبور موسى عليه السلامك واكا تابع اولان انبياى كرامدن برينك تصنيفى اولمق شويله طورسون بلكه هيچ برمؤمنك قبول ايدهجكى شى اولميوب عادتا بربت پرست كتابى اولديغنى بيان ايدهجكدر .

وانبياى كرام حضراتنه ايديلان افترآتى نقل ايتمكلكى هرنقدر استكراه ايدر ومشار اليهمك حق عاليلرنده بومثللو كفرياتى اعتقاد ايتمكدن يوز بيك لسان ايله تبرى ايدر ايسهده انجق پروتستان كفرهسى كندى كتابلرينه واقف اولميان عوام ناسى تغليط ايدرك برطاقم هذيانات باطله ايله شبههيه دوشورمكه چالشدقلرندن وحضرت فخر رسالتك حق عاليلرنده دخى زيادهسيله اطالهٔ لسان ايدوب وحبهنى قبح ايتمكه جسارت ايتدكارى جهتله كنديلرينك كفرياتنى ميدانه چيقارمق ايچون جناب واجب الوجود حضرتلرينه استعاذه ايدرك برمقدارينى نقل ايتمكه مجبوريت كلدى .

(ومن الله العصمة والتوفيق) (۱) آدم عليه السلامك قصهسى بينلرنده مشهور اولوب سفر تكوينك فصل ثالثنده مسطوردر . وانلرك آعتقاد فاسدلرنجه آدم عليه السلام قصداً كناه ايشليوب وجناب حق توبه ايله امر بيورديغنده ذنبنه معترف اولمدى وآخر حياتنه قدر توبهسى ثابت اولمدى . پروتستان علماسندن (وليم اسمت) ۱۸٤۸ تاريخ ميلاديهسنده هندستان طرفنده طبع ايتدرديكى (طريق اوليا)

نام کتابنك یکرمی اوچنجی صحیفه‌سنده (تأسف اولنور که آدمك (علیه السلام) توبه‌سی ثابت اولمدی وگناهی ایچون اللهه هیچ برکره استغفار ایتمدی) دیمشدر . (نعوذ بالله تعالی) بوقصه‌نك یلان اولدیغی عقلاً ونقلاً ثابت ومحققدر تفصیل وبیانه اصلا حاجت یوقدر

(۲) سفر تکوینك طقوزنجی بابنده اون سکزنجی آیتندن یکرمی بشنجی آیتنه قدر حضرت نوح علیه السلامك حق عالیلرنده شو مآلده برافترا یازلمشدر . که (کمیدن چیقان نوحك اوغللری سام وکنعانك باباسی حام ویافث اولوب نوح (علیه السلام) اکینجیلکه وباغجیلغه باشلدی وشراب ایچوب مست اوله‌رق چادرینك ایچنده آچیق یاتدیغندن کنعانك باباسی حام عورت یرینی کوروب طیشاری چیقدیغنده قرنداشلرینه خبر ویردی . ونوح (علیه السلام) اویانوب وسرخوشلقدن آییلنجه کوچك اوغلنك نه یاپدیغنی اکلایوب کنعان ملعون اولسون وقرنداشلرینك قوللرینه قول اولسون دیدی (نعوذ بالله تعالی) اشته بوسوزلرنده نوح علیه السلامك شارب خمر وسرخوش اولوب وعریان اولدیغنده صراحت واردر . (حاشا وکلا) شوکا تعجب اولنور که باباسنك عورت یرینه نظر ایتمکله کناهکار اولان حام اولوب لعنت ایله معاقب اولان وباباسنك کناهیله مؤاخذه اولنان اوغلی کنعان اولمش . بوایسه عدل وحقانیتك خلافیدر . نته‌کیم کتاب حزقیالك اون سکزنجی بابنده (خطا ایلیان نفس هلاك اولور واوغل بابانك وبابا اوغلك کناهی

یوکلنمز وعادلك عدلی ومنافقك نفاقی کندی اوزرینه‌در) واقع اولمشدر . وقرآن جلیلده دخی هیچ برکسنه‌یه دیکرینك کناهی تحمیل اولنمیه‌جغی (ولا تزر وازرة وزر اخری) آیت جلیله‌سیله بیان بیورلمشدر . وحکمت عقل دخی بونی اقتضا ایده‌جکنده شبهه یوقدر

(۳) طریق اولیا دیدکلری مزخرفاتك اون سکزنجی صحیفه‌سنده حضرت ابراهیم علیه السلامك حالنی بیان صددنده حضرت ابراهیم (علیه السلام) بت پرستلرك آره‌سنده بیویوب اکثر عمری انلرك ایچنده کچدیکندن وابوینی آله حق بیلدکلرندن یتمش یاشنه قدر اولان حالی معلوم اولمیوب جناب حق کندیسنه ظاهر اولمدقجه بتلره طاپمسی محتملدر . صکره جناب حق ظاهر اولوب کندیسنی ابنای عالم آره‌سندن انتخاب ایله عبد خاصی قیلدی) واقع اولمشدر. اشته بوهذیانلرندن اکلاشیلور که ابو الانبیا اولان حضرت ابراهیم علیه السلامك حق عالیلرنده ظن فاسدلری یتمش یاشنه قدر بت پرست اولوب صکره پیغمبر اولمشدر . (نعوذ بالله تعالی) چونکه آنلرك اصول باطله‌لرنجه انبیای کرام نبوتلرندن صکره بیله عبادت اصنامدن معصوم اولمیوب قنده قالدیکه نبوتلرندن اول معصوم اولملری شرط اوله . ومشار الیهك نبوتندن صکره اولان حالی سفر تکوینك اون ایکنجی بابنده واقع اولمشدرکه ابراهیم (علیه السلام) شهر مصره یاقلاشنجه زوجه‌سی سارا حضرتلرینه خطاباً سن زیاده کوزلسین سنی مصرلیلر

کوردکلرنده بو ابراهیمك زوجه‌سیدر دیه‌رك بنی اولدیروب
سنی آلیقورلر . بو جهتله کرم ایلیوب بن براهیمك قیز
قرنداشی‌یم دیملیسین که سنك سببکله بکا خیر ومنفعت حاصل
اوله وسنك اجلندن جانم حیاتده قاله) دینلمشدر .
اشته بو باطل سوزلرندن اکلاشلدیغنه کوره (نعوذ بالله)
ابراهیم علیه السلام کذب ایتمش . وسبب کذبی یالکز
قورقو اولمیوب بلکه منفعت ذاتیه ملاحظه‌سیله برابردر .
وهمده منفعت ذاتیه افاده‌ده تقدیم اولندیغی جهتله دها اقوادر .
واون بشنجی واون التنجی آیتلرنده (مصره دخوللرنده
فرعون مصرك وکلاسی سارایی کوردکلرنده فرعونه ثنا
ایدوب و حضرت ساره فرعون مصرك سراینه آلندی
وبو سببدن ابراهیمه چوق احسانلر ایلدی) مفادی اوزره
تصریح اولندیغی وجهله ابراهیم علیه السلامك منفعت
ذاتیه‌سی حاصل اولدی . ومع هذا قتلدن قورقمسی مجرد
بر وهمدن عبارت ایدی . وخصوصیله تصریح
ایتدکلری کبی ابراهیم علیه السلام حضرت ساره‌یی ترك
ایتمکه راضی اولنجه قورقمه‌نك هیچ بر وجهی یوق ایدی .
ای اولی الالباب نظر انصاف ایله باقیکز هیچ بر عقل تجویز
ایدرمی که ابراهیم علیه السلام عیالنك ایادی اغیاره ترك
وتسلیمنه راضی اولسون ومخالفت ومدافعه ایتمسون .
(نعوذ بالله) کوزکوره اهل وعیالنك ترکنه ادنی درجه‌ده
غیرتی اولان برآدم بیله راضی اولمز نره‌ده قالدی که حضرت
ابراهیم کبی صاحب غیرت وحمیت بر ذات عالیشان منفعت

ذاتیه‌سنك ملاحظه‌سی وجانك هلاکندن قورقمسی سببیله
مدافعه ومقاتله ایتمکسزین اهل بیتنی ید اغیاره تسلیم ایتمکه
راضی اوله . بونك کذب صریح وبهتان اولدیغنده هیچ شبهه
یوقدر . (سوّد الله وجوههم) (٤) ینه مزخرفات
مزبوره‌نك ٩٢ و ٩٣) صحیفه‌لرنده (ابراهیمك هاجری نکاح
ایتمسنده کناهکار اولماسی ممکن اوله‌مز زیرا انجیلده یازیلان
مسیحك (بدأدن خلق ایلیان جناب کبریا کندیلرینی ارکك
ودیشی اوله‌رق خلق ایتمشدر .
وبو سببدن کشی انا وباباسنی ترك ایدوب زوجسنه یاپشور
وایکیسی جسد واحد اولورلر) قولنی پك اعلی بیلوردی)
واقع اولمشدر .
نه تحف مسخره‌لق . ابراهیم علیه السلام اولو العزم
وشریعت مستقله صاحبی وعیسی علیه السلامدن برقاچ یوز
سنه‌لر اول بعث اولنمش بر پیغمبر ذیشان ایکن وانجیلك یربو
زنده حالا هیچ بر اثری یوق ایکن عجبا ابراهیم علیه السلام
حضرتلرینه حضرت عیسانك شریعتیله عامل اولمق ندن
لازم کلیور ایمش . وبو شاشقین حریفك اعتراضی قانون
حماقت وعناددن غیری قنغی بر وظیفه‌یه تطبیق اولنه بیلور .
(٥) سفر تکوینك اون طقوزنجی بابنده اوتوزنجی آیتندن
اوتوز سکزنجی آیتنه قدر شو مآلده یازلمشدرکه (لوط علیه
السلام) صاغرده اوتورمغه خوف ایلدیکندن اورادن
چیقوب ایکی قزیله برابر طاغده بر مغاره‌ده ساکن اولدیلر .
وبیوك قیز کوچك قیزه خطاباً بابامز اختیار اولدیغندن

ولايتنده دخی بزی آله جق ارككك اولمديغندن اولاد ايدنمك
ايچون كل بابامزه شراب ايچوره لم وانكله ياته لم ديه رك كوچك
قيزی قانديروب وبابالرينه شراب ايچروب اول كيجه بيوك
قيز باباسنك قوينته كيروب ياتدی .
ولوطك (عليه السلام) نه ياتديغندن ونه ده قالقديغندن
خبری اولمدی . وايرتسی كيجه منوال مزبور اوزره كوچك قيزی
دخی ياتوب باباسنك اصلا خبری اولمدی وقيزلرك ايكيسيده بابالرندن
كبه قالوب بيوكنك طوغورديغی چوجغه موآب تسميه ايتدی
والی الآن موآبيلرك باباسی اودر .
وكوچوكنك طوغورديغی چوجغه عمون تسميه ايتدی والی
الآن عمونيلرك باباسی اودر) انتهی
وطريق اولياانك ١٢٨ صحيفه سنده بوحالی نقل ايلدكدن
صكره ديمشدر كه (لوطك (عليه السلام) حالنه اغلامق
لايقدر . وبز (يعنی پروتستانلر) تأسف ايليوب ونفسمز
اوزرينه خوف وخشيت ايتدكدن صكره لوطك (عليه السلام)
حالنه تعجب ايدرز . اوميدركه سادومك جميع شرورندن
پاكدامن اوله رق قالدی . حالبوكه طريق حقه سلوكنده
قوی و بلدهٔ مزبوره نك جميع نجاساتندن بری ايدی .
انجق طاغه چيقدقدن صكره كنديسنك اوزرينه فسق غلبه
ايلدی . بويله برذاته فسق غلبه ايدنجه آرتق بلده ده
ومغاره ده فسقدن كيم امين اوله بيلور) انتهی مزخرفاته .
بز اهل اسلام اولا ديرزكه دليل عقلی وقرآن كريمك
شهادتيله وآنلرك مسلمری اولان پطريسك رسالهٔ ثانيه
سندن باب ثانيسنده لوط عليه السلامك بار وصالح اولديغنه

شهادت ايدرك مدح ايتمسيله بوقصهٔ كاذبه نك مفتريات دن
اولديغنه اصلا شبهه يوقدر . وثانيا شونی ديرزكه زنا ايله
تولد ايليان موآب وعمونی جناب حق قتل ايتميوب كندی
اعتقاد فاسدلرنجه اوريانك زوجه سيله داود عليه السلامك زنا
ايتمسندن طوغان چوجغی قتل ايلدی . ديمك اوليوركه
بو شاشقينلرك عندنده بشقه سنك زوجه سيله زنا ايتمك كندی
قيزلريله زنا ايتمكدن دها اشددر . وبونكله برابر موآب ايله
عمون اللهك مقبول قوللری اولديلر . اما موآب كندی
كتابلرينك شهادتيله عوبيدك باباسيدر . وعوبيد دخی
داود عليه السلامك جديدركه والده سنك اسمی راعوث در .
وراعوث دخی اولاد موآبدن اولديغی جهتله موآبيه در .
وهمده داوود وسليمان وعيسی عليهم السلامك جداتندندر .
واهل كتابك زعملرينه كوره داوود وسليمان عليهما السلام
ابن اللهدرلر . وعيسی عليه السلام خرستيانلرك زعم فاسدلرينه
كوره اللهك (حاشا) بريجك اوغليدر وهمده اللهدر .
واما عمون متانك انجيلندن برنجی بابده تصريح اولنديغنه كوره
رحبعام بن سليمان عيسی عليه السلامك اجدادندندر .
و رحبعامك والده سی ايسه سفر ملوك اولك اون درديجی
بابنده تصريح اولنديغی وجهله اولاد عموندن اولوب عمونيه در .
ايمدی بودخی انلرك زعملرينه كوره اللهك بريجك اوغلنك
وبلكه اللهك جداتندندر . بوجهتله ولد زنا ديدكلری
موآب ايله عمونك دها زياده نه شرفلری اوله بيلوركه موآبك
بعض قيزلری انلرك زعملرينه كوره اللهك اوغلرينك و بلكه

اللهك بيوك والده لرى اولدى . وعمونكدخى بعض قيزلرى
انلرك زعملرينـه كوره اللهك بربيجك اوغلنك و بلكه اللهك
بيوك والده سى اولدى . وبرده شو داسى جاى دقتدركه
بو ايكى بيوك والده لرك اعتباريله عيسى عليه السلامك نسبى
مؤاب وعمونه واصل اولنجـه مشار اليهك مؤابى وعمونى
اولمسى لازم كلور . حالبوكه سفر تورات المثنى نك يكرمى
اوچنجى بابنده (٣ عمونى ومؤابى اولان كمسـه ربك جماعتنه
كيرميه . اونجى دهرده اولسه بيله ابدا ربك جماعتنه كيرميه لر)
عباره سنده تصريح اولنديغى وجهله مؤابى وعمونى اولان
كمسـه نك جماعت ربه داخل اولمسى ممكن دكل ايكن عيسى
عليه السلام نه وجهله جماعت ربه داخل اولدى . وهمده
اوجماعتك رئيسى اولدى . وبلكه انلرك زعملرينـه كوره
اللهك بربيجك اوغلى اولدى . اما ديه جك اولورلر ايسه
كه نسبك اعتبارى بابالر جهتيله اولوب انالر جهتيله
اولمديغندن عيسى عليه السلام عمونى ومؤابى اولمز . جوابنده
ديرزكه بوصورتده اسرائيلى داودى سليمانى اولمامسى لازم كلور .
زيرا جناب مسيحك حقنده اوصاف مزبوره نك حصولى والده سى
اعتباريله اولوب پدرى اعتباريله دكلدر . واوصاف مزبوره نك
عدم اعتبارى حالنده مسيح موعود اولمامسى لازم كلور .
واوصاف مزبوره ايله اتصافى والده سى طرفندن اعتبار
اولنوبده بيوك والده لرى اعتباريله مؤابى وعمونى اولمامسى
ترجيح بلا مرجحدر . واشبو سؤال راعوث اعتباريله داود
وسليمان عليهما السلامه دخى وارد اولور . انجق بو بحثده

برسوزى اوزاتميوب اصل قصه يه رجوع ايدلك شونى
ديرزكه پروتستان علماسى حالنه اغلادقلرى لوط عليه
السلام اصلا شك وشبهه اولنميه رق دليل عقلى وقرآن كريمك
شهادتلريله بو افترادن بريدر . وكنديلرينك مسلملرى اولان
انجيلك شهادتيله دخى باروصالح وقدّيس در .
فسبحان الله تعالى نه جسارت ونه حماقتدركه اكثر اوقاتده مخمور
اولان سرخوش واراذل ناسدن بيله مثلى ايشيدلميان بويله
برحركت شنيعه يى اوبله برذات عاليقدر و پيغمبر ذيشانه افترا
ايتمكدن قاچنميورلر . حالبوكه دائما سرخوشلغه مبتلا اولان
كمسه لر شهادت ايدرلركه انسان سرخوشلغى حالنده كندى
قيزلرينى اجنبيلردن فرق وتمييز ايدر . وشرابك شدتندن
كندى قيزلريله اجنبيلرك آره لرينى فرق وتمييزه اقتدار قالمنجه
سرخوش اولان كمسنه ده جماع ايتمكه دخى اقتدار قالمز . واكر
ديدكلرى كبى شراب انسانى بومرتبه يه كتورسه ايدى يهوديلر
ايله خرستيانلرك حاللرينه چوق تأسف ايدرزكه انالرى وقيز
لرى وقيز قرنداشلرى اوغللرندن و بابالرندن و قرنداشلرندن
نصل قورتيله بيلورلر . خصوصيله خرستيانلرك حالنه دها
زياده تأسف ايتمليدركه اكثر اوقاتده سرخوش كزرلر .
وشوكا دخى تعجب اولنوركه قديس مشار اليه برنجى كيجه
بوحاله مبتلا اولدقدن صكره ايرتسى كيجه دخى مبتلا اولدى
ديورلر . مكر شويله دنيلورسه كه اللهك اوغللرى وبلكه الله
(حاشا وكلا) بعض قيزلرندن طوغمق واللهك بربيجك اوغلنك
سلسلهٔ نسبنه داخل اولمق ايچون بويله برامر عجيب قضاء

الهی اوله‌رق واقع اولمشدر . نعوذ بالله تعالی . حالبوکه آحاد ناسدن بیله بویله بر امر عجیب واقع اوله‌جق اولسه ایدی کمال حزن والمدن بر یوزی کندینه طار کلوب نه یاپه‌جغنی بیلمز . قنده قالدیکه بر پیغمبر ذیشاندن بویله بر حالك وقوعی تجویز اولنه . بیك لسان ایله بویله بر افترادن قاچینورز نعوذ بالله تعالی

﴿ تنبیه ﴾

تطویلدن احترازا بوندن صکره نقل اولنه‌جق افترالرك محللری بیان اولنه‌رق اجمالا نقل اولنه‌جقدر . تفصیلاتنی مراد ایلیان محللرینه مراجعت ایلسون

(٦) سفر تکوینك یکرمی التنجی بابنده یازلمشدرکه اسحق علیه السلام جراره‌ده ساکن اولدقده زوجه‌سی غایت کوزل اولدیغندن قتل اولنمامق ایچون باباسی کبی یلان سویلیوب سؤال ایدنلره قیز قرنداشمدر دیمش .

وطریق اولیانك ١٦٨ صحیفه‌سنده اسحق علیه السلامك یلان سویلسی سببیله (نعوذ بالله) ایماننك زوالنی بیان ایلدکدن صکره تأسف ایدوب اغلادقلرینی دخی بیان ایلمش . دردینه یانسون وارسون اغلاسون . بویله رذیل اعتقادده بولنانلری الله هیچ بر وقت کولدرمسون .

(٧) سفر تکوینك یکرمی بشنجی بابنده یازلمشدرکه (بر وقت یعقوب (علیه السلام) آش پیشوردر ایکن بیوك قرنداشی اولان عیس آودن یورغون کلوب پیشوردیلان طعامدن کندیسنه ویرمسنی یعقوبدن نیاز ایلدکده یعقوب بکا بکورتیك

(یعنی بیوکلك) حقکی صات آندن صکره ویره‌یم دیمسی اوزرینه عیس جوابنده اشته اوله‌جکم بکا بکورتیك فائده‌سی نه‌قدر . دینجه یعقوب یمین ایتمسنی تکلیف ایلیوب اولدخی یمین ایدرك بکورتینی صاتدی) انتهی

اشته باقیکز ای اولی الالباب شو شاشقین حریفلرك اعتقادلرینه‌که اسحق علیه السلامك بیوك اوغلی عیسك دیانتی اولمیوب منصب نبوتك استحقاقنه سبب اولان بکورتینی بر پارچه اتمك ایله مرجمك شوربا سنه صاتمش . ویرده یعقوب علیه السلامك اصلا شفقت و مرحمتی اولمیوب قرنداشنك بلاعوض قارننی طیورمامش . (حاشا وکلا) بونك دخی افترا اولدیغی کون کبی آشکاردر . بونی ادنی درجه‌ده اولوب دیانتی طانیان آحاد ناسدن برکمسنه بیله قبول ایتمز قنده قالدیکه بر پیغمبر ذیشان قبول ایلیه

(٨) سفر تکوینك یکرمی یدنجی بابنده طول و دراز بر قصهٔ کاذبه یازلمشدرکه خلاصه‌سی (یعقوب (علیه السلام) منفعت ذاتیه‌سیچون اوچ دفعه یلان سویلمش . وبن سنك بیوك اوغلك عیسم دیه‌رك باباسی اسحق علیه السلامی آلدادوب کندیسنه دعا ایتدرمش . و اشبو خدعه اسحق علیه السلامك کوزلری کورمدیکندن کندوسنه تأثیر ایلدیکی کبی (حاشا وکلا) الله تعالی حضرتلرینه دخی تأثیر ایلمش . چونکه اسحق علیه السلام عن صمیم القلب عیسه دعا ایلیوب یعقوبه دعا ایتمدی . انجق دعا ایتدیکی وقت اوغللرینی فرق و تمییز ایده مدیکی کبی جناب حق دخی اجابت و قتنده فرق ایده میوب عیسك

حقنده ایدیلان دعابی یعقوب علیه السلامك حقنده قبول ایلمش) انتهی

اشته بونك دخی صرف یلان اولدیغی ادنی ملاحظه ایله معلوم اولور . تقریر و بیانه اصلا حاجت یوقدر انجق مقامه مناسب برحکایه ایراد اولنور . شویله که (بانوا) فرقه سندن برفاجر لعین اشکجینك بردن کندیسنك آیغرآتی ایچون براز اوت استدیکنده اشکنجی ویرمامش . اول فاجر دخی طاریلوب (اکرویرمز ایسه ك بن بواخشام دعا ایدرمده سنك اشكك اولور دیه رك چیقوب کلمش . واو اخشام کندی آتی اولمش . صباحلین حریف اویقودن اویانوب آتنك حالنی کورنجه باشنی صاللایه رق ایوا ه ایواه بزم تکریملرك تکریلکی اوزرینه ملیونلرجه سنه لر کچدی حالبوکه بووقته قدر آت ایله اشکك فرقده دکل ایمش که بن اشکك اولمسنه دعا ایلمش ایکن طوتوب آتمی اولدردی) دیمش

اشته توراتده نقل اولنان قصهٔ کاذبه بعینه بونك کبیدر . اکر بنی اسرائیل انبیاسنك پدرلرینك دیانتلری بو مرکزده وجناب حقك علمی دخی دیدکلری کبی اولسه ایدی منکرین ایچون شونی دیمك واردرکه انبیای بنی اسرائیلك جناب حق ایله اولان معاملاتی بویله حیله وخدعه اوزرینه اولنجه جائزکه عیسی علیه السلام دخی خلقی دینه دعوت ایتمك اوزره کندیسنه معجزات وکراماته اقتدار ویرلمسنی دعا ایلمش . انجق جناب حق صدق و کذبی تمییز ایده مدیکندن حضرت عیسایه اقتدار ویروب کندی نفسنك ربوبیتنی ایچون دعا

ایلمش والعیاذ بالله بغی وعصیان ایلمش اوله . بومثللو امور واهیهٔ باطله دن یوز بیك لسان ایله جناب حقه استعاذه ایدرز (نعوذ بالله)

(۹) سفرتکوینك یکرمی طقوزنجی بابنده اوزون اوزادی یه برقصهٔ کاذبه یازلمشدرکه خلاصه سی یعقوب علیه السلام طابیسنك قیزی راحیله تعشق ایدوب زوجه لکه آلمق ایچون طابیسنه یدی سنه چوبانلق ایلمش و تکمیل مدتدن صکره طابیسی لابان دوکون یاپوب راحیلك بیوك قیزقرنداشی کوزلری آغریقلی لیایی زفاف ایتدردی . زفافك ایرتسی کونی یعقوب طابیسنه طاریلوب بن سکا راحیل ایچون یدی سنه خدمت ایتمش ایکنی الدادوب لیایی ویردك دیمسی اوزرینه طابیسی بزم مملکتده بیوك قیزی ویرمزدن اول کوچکنی ویرمك عادت اولمدیغندن بوایشی یاپدم . راحیلی دخی آلمق استرسه ك یدی سنه دها خدمت ایتمك اوزره برهفته قدر صبرایله ده آنی دخی ویره یم دیمش وهفته باشنده راحیلی دخی ویرمش) انتهی اشته بوقصه نك یلان اولدیغی میدانده اولمسی شویله طورسون ایکی وجهله کندیلرینه اعتراض وارد اولور (۱) یعقوب علیه السلام لابانك خانه سنده ساکن اولدیغی حالده قزلرینك ایکیسنی دخی یوزلرندن وجسملرندن وسسلرندن طانیمق لازم کلوردی . باخصوص که راحیله عاشق اولمسیله برابر لیانك کوزلرنده ضعف وار ایدی . اشته بورا سی شاشیله جق برحالدرکه بتون کیجه بریتاقده یاتدقلری حالده نصل اولدی ده طانیمدی . (۲) مکره ومجبور اولیه رق

كندى اختياريله قيز قرنداش اوله رق ايكى قادى وقاديلرينك ايكى عدد دخى جاريه لرينى نفسنه تزويج ايلدى . حالبوكه مسيحيونه كوره درت دكل ايكى قادى يله تزوج ايتمك ممنوع اولديغى جهتله (حاشا) يعقوب عليه السلامك اولادلرى واولادلرينك اولادلرى ولدزنا اولمق لازم كلور . باقيكز اى اولى الالباب بو حريفلرك قاعدهٔ فاسده واعتقادات باطله لرينه كه اكثر انبياى بنى اسرائيلك ولدزنا اولدقلرينه قائل اوله يورلر . (حاشا ثم حاشا) بو زبيك لسان ايله تبرى ايدرز امابزجه (يعنى اهل اسلام اعتقادينه كوره) بو قصه نك كذب وصدقندن قطع نظرله شرايع سابقه ده ايكى قيز قرنداشك نكاح واحد تحتنده اولمسى جائز اولديغندن و انبياى سابقه مقدم وشريعت مستقله اصحابى بولندقلرى جهتله هيچ بريسى عيسى عليه السلامك مؤخر اولان شريعتيله مكلف اولمدقلرندن ايكى قيز قرنداشك نكاح واحد تحتنده جمعندن اصلا بر محذورك لازم كلميه جكى دركاردر

(١٠) سفر تكوينك اوتوز دردنجى بابنده مفصل برمقالهٔ كاذبه يازلمشدركه اجمالى حضرت يعقوبك قزى (دينا) ولايتك قيزلرينى كورمكه چيقديغنده پادشاهك اوغلى (شخيم بن حمور) دينايى كورنجه تعشق ايدوب يانته آله رق جماع ايتمكله ذليل وكنديسنه دلنوازلقلر ايلمش . و قيز دخى شخيمه علاقه ايتمش . بعده باباسى حموره حالنى بيان ايدوب نكاح ايله آلمسنى رجا ايتمسى اوزرينه باباسى يعقوبك اوغللرندن طلب ايلديكنده سنتسز آدملره قيز ويرمك بزم عادتمز دكلدر ديو جواب ويردكلرندن پادشاه اراده ايدوب

اوغلى و بتون اهالى سنت اولمشلر وقيزى دخى شخيم آلمش . واوچنجى كونده هركس سنت آغريسيله ياتوركن يعقوبك اوغللرندن شمعون ايله لاوى قيز قرنداشلرينه زنا اولنديغندن طولايى قليچلرين آلوب اول شهرك پادشاهيله برابر نقدر ارككلرى وار ايسه كافه سنى قتل ايتمشلر . و يعقوبك ديكر اوغللرى شهرك كافهٔ اشياسنى وحيواناتنى يغما وقيزلرينى وقاديلرينى اسير ايتمشلر) . انتهى اشته بونك اساسا بلان اولديغى برقاچ وجهله آشكاردر .

(١) يعقوب عليه السلامك اوغللرى بركشيدن انتقام آلمق ايچون بربلده اهاليسنك كافهٔ ذكورينى قتل واعدام ونسوان وصبيانى اسير واموالنى نهب وغارت ايدرك ظلم ايتمك ويعقوب عليه السلام بر پيغمبر ذيشان ايكن وقوعندن اول اوغللرينى بويله برحركت شنيعه دن منع ايتمامك وصكره كنديلرينى حكم شرع ايله قصاص ايتمامك ونسوان وصبيانى واشيايى مغصوبه يى رد ايتمامك وقصاص ايله رده اقتدارى يوق ايديسه بومثللو خونريز ظالملرك رفاقتنى ترك ايدوب آيرلمامق عقل ونقله مخالف اولديغنده اصلا شبهه يوقدر . (٢) بلدهٔ مزبوره اهاليسى سنت اولمه دن طولايى خسته اولدقلرى هرنقدر فرض اولنسه بيله يالكز ايكى كشى پاى تخت اولان بربلده نك كافهٔ اهاليسنى نصل قتل ايده بيلورلر . هيچ بويله برشيئى قنغى عقل قبول ايده بيلور . (حكايه) حريفك برى لحنه چالمق ايچون بغچه نك برينه كيرمش . بروقتدن صكره صاحبى يتيشوب سن بوراده نه آرايورسين ديه رك چيقيشنجه حريف

جوابنده شدتلی روزکار اسوب بنی بو رایه آتدی دیمسی اوزرینه صاحبی هایدی اویله اولسون یا بوحنه لری کیم قوپاردی دیو سؤال ایلدیکنده حریف بن یره دوشمامك ایچون حنه لره صارلدمده قوپدیلر دینجه صاحبی هایدی بودخی دیدیکك کبی اولسون یا شوحنه لری چواله کیم طولدردی دیه رك سؤال ایتمسی اوزرینه حریف بوصله یی شاشیروب بن دخی بونی تفکر ایده یورم دیمش . اشته بوحریفلرك توراة دیدکلری تاریخلرنده یازیلان یلانلر طبق بونك کبیدر .

(١١) سفر تکوینك اوتوز بشنجی بابنده یازلمشدر که یعقوبك بیوك اوغلی روبیل باباسنك اوطه لغیله یاتمش و بنی اسرائیل دخی بونی طویمش انتهی . های کیدی اوتانمز کافرلر پیغمبر ذیشانه بوقدر افترا ایتمك لایقمیدر . هیچ اولورمی که بر پیغمبر اولادی کندی باباسنك زوجه سنه زنا ایلیه و یعقوب علیه السلام صاحب شریعت ایکن نه اوغلنه ونه ده زوجه سنه حد زنایی اجرا ایتمیه .

وسفر مزبورك اوتوز سکزنجی فصلنده بیان اولندیغنه کوره یعقوب علیه السلام آخر حیاتنده بو اوغلنه خیر ایله دعا ایتمش (نعوذ بالله تعالی) بویله بردنائتی آحاد ناسدن الك ادنا وجاهل برکمسنه نك قبول ایتمیه جکی برحال اولمسی شویله طورسون بالفرض بویله برفعل قبیح برکمسنه نك اولادندن صادر اولسه ابدی اولادینك قتلندن بشقه برشی ایله متسلی اوله میه جغی درکار ایکن نه جسارت ونه حماقتدر که صاحب شریعت اولان بر پیغمبر ذیشانه بویله برامر قبیح افترا واسناد اولنه .

فسبحان الله العظیم

(١٢) سفر تکوینك اوتوز سکزنجی بابنده مفصلا برقصهٔ کاذبه یازلمشدر که اجمالی یعقوب علیه السلامك اوغلی یهوذانك کلینی طول قالدقده دیکر اوغلی اونانه تزویج ایله وفات ایدن قرنداشنه اولاد یتشدرمسنی امر ایتمش . اونان دخی قرنداشنه نسل یتشدرمامك ایچون قادینك یاننه کیردکجه یره انزال ایتدیکندن ربك غضبنه اوغرایوب هلاك اولمش . ایکنجی دفعه اوله رق قادین طول قالدقده قاین پدری یهوذا ایله زنا ایلیوب حامله قاله رق بری فارض ودیکری زارح نامنده ایکی چوجق طوغرمش . انتهی . نه تحف مسخره لق . اولا شوراسی شاشیله جق شیدر که نکاح ایله آلنان طول برقاری چوجق طوغردقده وفات ایلیان قوجه سنك اولمسی لازمکلیوردایمش . (ثانیا) شمعون ایله لاوی بربلده اهالیسنی قتل ایتمش و یهوذا کلینی ایله (حاشا) زنا ایتمش ایکن قتل اولنمیوبده اونان عزل منی سببیله طرف حقدن قتل اولنمش . نه عجایب عدالت .. (ثالثا) یعقوب علیه السلام اوغلی یهوذا ایله زانیه اولان قادینه حد زنایی اجرا ایتمدکدن بشقه تکدیر وتعزیر بیله ایتمامش . و بوندن بشقه سفر مزبورك قرق طقوزنجی بابندن اکلاشلدیغنه وره یعقوب علیه السلام روبیل و شمعونی و لاوی یی کندیلرندن صادر اولان کناهلردن طولایی ذم ایلیوب یهوذایی ذم ایتمیوب سکوت ایتمش و زیاده سیله مدح و ثنا ودعای کامل وسائر قرنداشلری اوزرینه ترجیح ایتمش . نه غریب یلان (رابعا) متی انجیلنك

برنجی بابنده تصریح اولندیغی وجهله حضرت داود وسلیمان و عیسی علیهم السلام باجمعهم اولاد فارض سلاله سنه داخلدرلر.

(خامسا) کندی اعتقاد فاسدلرینك اقتضاسی اوزره اوریانك زوجه سیله (حاشا وکلا) زنا اولنه رق حاصل اولان حضرت داودك اوغلی طرف حقدن قتل اولنوبده زنادن حاصل اولان فارض ایله زارح قتل اولنمامشلر. دیمك اولیورکه بوقوم ضالهنك اعتقادلرنجه اجنبی برکسه نك زوجه سیله زنا ایتمك کندی اوغلنك زوجه سیله زنا ایتمکدن دها اشد ایمش. نه غریب اعتقاد. نعوذ بالله تعالی

(١٣) سفر خروجك اوتوز ایکنجی بابنده برقصهٔ کاذبه یازلمشدرکه خلاصه سی جماعت بنی اسرائیل حضرت موسی علیه السلامك طاغده اکلندیکنی کوردکلرندن حضرت هارونك یاننه جمع اولوب بزی مصردن اخراج ایلیان موسایه نه اولدیغنی بیلمدیکمز ایچون قالق بزه دلیل اوله جق آلهلر یاپ دیدکلرنده هارون زینته دائر اولان آلتونلرینی طلب ایلمسی اوزرینه جمله جماعت خاتونلرینك قولاقلرنده بولنان کوپه لرینی اخراج ایلیوب وسائر زینتلرینی دخی هارونه تسلیم ایتملریله هارون آنلری اریدوب بربوزاغی یاپدی ودیدیلرکه یا اسرائیل سنی مصردن چیقاران الهلر بونلردر. وهارون بونی کورنجه اوکنده برمذبح یاپمش وایرتسی کون دخی بیرام ایدلمسنی امر ایدرك سلامت قربانلری کسیلوب بیرام ایدلمش) انتهی

اشته بوعباره لرنده تصریح اولندیغی وجهله هارون تکری دیه رك بوزاغی یاپوب طاپدرمش وقربانلر کسدیروب بیرام ایتدرمش. حالبوکه سفر خروجك دردنجی والتنجی ویکرمی دردنجی وسفر عددك اون سکزنجی بابلرندن ومواضع سائره سندن ظاهر وباهر اولدیغنه کوره حضرت هارون موسی علیه السلامك شریعتنه تابع برپیغمبردر وهمده سفر خروجی مطالعه ایدنلره ظاهر اولورکه فرعونك مقابله سنده صدور ایلیان معجزاتك اکثریسی حضرت هارونك یدنده ظاهر اولمشدر.

نه تحف ونه رذیل اعتقاددر بوکه پیغمبر طانیدقلری برذات عالیقدره بت پرستلك افترا ایتمشلردر. (حاشا وکلا) حضرت هارون موسی علیه السلامك وزیر ومعینی اولدیغنده هیچ شبهه یوقدر.

کندی کتابلرنده تصریح اولندیغی کبی قرآن کریمده دخی حضرت هارونك وزیر ومعین اولدیغی مصرحدر.

(١٤) سفر خروجك ایکنجی بابنده یازلمشدرکه موسی علیه السلام بیودکده قرنداشلرینك ایشلرینی کورمك اوزره چیقوب مصریلردن بری برعبرانی یی ضرب ایتدیکنی کورنجه اطرافه باقوب کوره جك هیچ برکسه اولمدیغنی کورمسیله مصری یی قتل ایدرك قوملغه صاقلادی) انتهی. اشته بوقصه لرندن اکلاشلدیغنه کوره موسی علیه السلام عبرانینك اقربالغی سببیله بغیر حق مصری یی قتل ایلمش. حالبوکه قرآن جلیلك خبر ویردیکی کبی عبرانی حضرت موسادن استمداد ایدوب

بنى بوظالمك الندن قورتار دينجه موسى عليه السلام مصرىيى، قاقيو برمسيله مصرى دوريلوب هلاك اولمش . ديمك اوليوركه موسى عليه السلام مصرلى قبطىيى قصداً اولدرميوب خطاً واقع اولمش . وكتب فقهيه‌ده بيان اولنديغنه كوره بركسنه ديكرينه توقات وياخود آلت جارحه‌دن معدود اولميان برشى ايله اورسه وياخود محل هلاك اولميان بريره قاقيو برسه ومضروب ايله قاقيلان وفات ايتسه ضارب ايله قاقان كمسنه‌لر قاتل اولمزلر .

(١٥) سفر خروجك دردنجى بابنده بك غريب برقصهٔ كاذبه يازلمشدركه خلاصه‌سى موسى عليه السلام طرف الهيدن خلقى دينه دعوت ايتمكه مأمور بيورلدقده موسى عليه السلام يارب سن بيلورسينكه اوته دنبرو بن آغر لسانلى اولديغم جهتله بو وظيفه‌نك عهده‌سندن كله‌مام ديمسى اوزرينه جناب حق ياموسى انسانك آغزينى ودلسزى وصاغرى وبصيرى وكورى برادن كيمدر بن دكلى يم .

ايمدى واربن سنك آغزك ايله اوله‌يم . وسويليه‌جكك سوزلرى سكا اوكرده‌يم بيورنجه موسى عليه السلام يارب بكا لطف ايله‌ده كيمك اليله كوندرير ايسه‌ك كوندر ديمسى اوزرينه موسى عليه السلامه ربك غضبى شدتلشدى)
انتهى .

اشته بوفاجرلرك اعتقاد باطللرينه كوره جناب حق موسى عليه السلامه اعانه ايتمكى وعد ومطمئن قيلمش ايكن موسى عليه السلام (حاشا وكلا) منصب نبوتدن استعفا ايلمش

وكندوسنك اوزرينه غضبى مشتد اولمش . آفرين پس يهوديلر كافهٔ پيغمبران عظامه درلو درلو افترالر ايتمك آز كلدى ده موسى عليه السلامى دخى منصب نبوتدن عزل ايتديكز . هايكيدى اوتانمز عارلانمز كافرلر . انشاءالله جزاى سزاكزى كوره‌جكسكز

(١٦) سفر الاعدادك يكرمنجى بابنده اولكيسندن دها اغرب برقصهٔ كاذبه يازلمشدركه جناب حق (حاشا) حضرت موسى وهرون عليهما السلامه خطاباً سزبنى اسرائيلك حضورنده بنى تصديق وتقديس ايتمديككز ايچون آنلره هبه ايتديكم ارض مقدسه‌يه بوجماعتله داخل اوليه‌جقكز . وسفر توراة المثنانك اوتوز ايكنجى بابنده يازلمشدركه جناب حق موسى عليه السلامه خطاباً (حاشا) ياموسى بو (عبريم) طاغنه مؤاب ولايتنده (اريحا) مقابله‌سنده اولان (نابو) طاغنه چيق . وبنى اسرائيله ميراث ملكى ايچون ويرديكم كنعان ولايتنه باق . واوچيقديغك طاغده وفات ايله . وكندو قوملريكه ارتحال ايله . نتكم قرنداشك هرون (هور) طاغنده وفات ايدوب قومنه ارتحال ايتمشدر . زيرا سزبنى اسرائيل آره‌سنده قادس غوغاسنك صولرى يانده (صين) بريه‌سنده بكا عصيان ايتديكز وبنى اسرائيل اره‌سنده بنى تقديس ايتمديكز . ايمدى بنى اسرائيله ويرديكم ولايته قرشودن باقوب ايچنه كيره‌ميه‌جكسين) انتهى .

اشته بوعبارهٔ باطله‌لرنده تصريح اولنديغنه كوره موسى وهارون عليهما السلام (حاشا وكلا) جناب حقى تصديق

وتقديس ايتدكلرندن عاصى اولمشلر وارض مقدسه يه كيرمكدن محروم قالمشلر .

اى خبيث ملعونلر بويله رذيل اعتقادده بولنديغكز حالده حضرت موسى يه ايمانمز واردر ديه رك دعوايه قالقشمهكز عادتا بت پرست اولديغكزى اعلان ايديكز .

(١٧) سفر حاكملرك اون التنجى بابنده طول ودراز غايت مبالغه لى بر قصهٔ كاذبه يازلمشدر كه اجمالى شمسون نبى (غزه) ده بر فاجره قارى ايله زنا ايتمش صكره شوراق واديسنده (دليلا) نامنده بر فاحشه يه علاقه وتعشق ايدوب هر وقت خانه سنه كيدوب كلمكده اولديغندن وكنديسى غايت قوتلى اولوب وفلسطين اهاليسندن صاييسز آدملر تلف ايليوب هيچ بر وجهله ضبط اولنمسى ممكن اولمديغندن فلسطين اهاليسنك كبراسى فاحشهٔ مزبوره يه پك چوق عطيه لر وعد ايدرك شمسونك نه ايله باغلانيلوب ضبط اولنمسى ممكن اوله بيله جكنى كنديسندن سؤال ايتمسنى امر ايتلرى اوزرينه فاحشه بونى كنديسندن سؤال ايتمش وشمسون اوچ دفعه يلان سويلمش نهايتنده كنديسنى زياده سيله تضييق ايدوب سنى چوق سودم ديورسين حالبوكه بكا اوچ دفعه در يلان سويليورسين ديمسى اوزرينه شمسون طيانه ميوب فاحشه يه اسرارينى فاش ايدرك بنم باشمك صاچنى تراش ايدرلرسه قوتم زائل اولوب عادى بر آدم اولورم ديمجه فاحشه يه فلسطين كبراسنه خبر ويروب وشمسونى ديزلرنده اويودوب بر بربرى دعوت ايدرك شمسونك باشندن يدى طوتام قيل تراش ايتمسيله

كنديسنك قوتى زائل اولوب فلسطينلولره اسير اولمش وكوزلرينى چيقاره رق زندانه آتمشلر . وصكره بر كون فلسطين اهاليسندن ذكور واناث صاييسز حسابسز خلق غايت بيوك بر قوناغه تجمع ايدوب شمسونى كتورده رك اوينامشلر اواثناده شمسون قوناغك ايكى ديركنى طوتوب صالليه رق دويروب كنديسى واوراده بولنانلرك جمله سنى بر فرد قورتلمقسزين هلاك ايلمش) انتهى .

حالبوكه سفر مزبورك اون اوچنجى واون دردنجى بابلرنده ورساله عبرانيه نك اون برنجى بابنده شمسونك نبى اولديغنه دلالت ايده جك متعدد آيتلر واردر . (فسبحان الله العظيم) بونه بيوك افترا وهذياندر كه طرف حقدن مبعوث پيغمبر اولان بر ذات محترم بو خبيثلرك غروايتد كارى كبى بغير حق برچوق نفوسى تلف وزنادنصكره ينه برچوق نفوس ايله برابر كندى نفسنى تلف ايدرك قاتلى قاتل اوله . ادنى درجه ده ديانتى اولان بر آدم هيچ بويله بر هذيان ايتمكه جسارت ايده مزايكن (حاشا) پيغمبر اولان بر ذات محترم بو مثللو خباثتلرى ارتكاب ايده بيلورمى . وار تكاب ايليان بر آدم پيغمبر اوله بيلورمى الله عقل وانصاف احسان ايليه .

(١٨) سفر صموئيل ثانينك اون برنجى بابنده بر قصهٔ كاذبه يازلمشدر كه اجمالى داود عليه السلام (اوريا) نامنده بركمسنه نك زوجه سنى طامده غسل ايدركن كوروب غايت كوزل اولديغندن آدم كوندروب قاريى كتورده رك (حاشا ثم حاشا) زنا ايلمش . آندنصكره قوجه سنى

محاربه‌یه كوندروب اوراده جبله ایله اعدام ایتدیره‌رك
قادی‌یی تحت نكاحنه آلمش . ودیكر بابلرنده‌دخی مشار
الیه حضرتلری ایله اوغللرینك حق عالیلرنده برطاقم
عزویات یازلمشدركه هیچ بریسنك اصل وفصلی یوقدر
جمله‌سی یالاندر . وحتی (ص) سورهٔ جلیله سنك تفسیرنده
قاضی بیضاوی حضرتلری نقل ایدركه حضرت علی
رضی الله عنه افندمز (اهل قصصك نقل ایتدكلری وجهله
حضرت داود علیه السلامه افترا ایدرك اوریایی محاربه‌یه
كوندروبده تلف ایتدیره‌رك زوجه‌سنی آلدی دیو هر كیم
سویلر ایسه یوز آلتمش جلده ضرب ایدرم) بیورمشلردر .
وبو ماده‌نك صرف یالان وافترا اولدیغنی تفصلا بیلمك استیانلر
(ص) سورهٔ جلیله سنك تفسیرنده فخر الدین الرازی
حضرتلرینك بحثلرینی مطالعه ایتسونلر .
(١٩) سفر الملوك الثالثك اون برنجی بابنده غایت مفصل
برقصهٔ كاذبه یازلمشدركه مجملی حضرت سلیمان علیه السلام
طائفهٔ نسوانه زیاده سیله محبت ایلیوب هر درلو قبائلدن
وطرف حقدن اختلاطی منع اولنان بت پرستلردن دخی
متعدد قادیلر آله‌رق ونهایت عمرنده قادیلر كندیسنی
(حاشا وكلا) آزدیره‌رق اللهه عصیان ایلیوب بت پرست
اولمش وجناب حقك غضبنه اوغرامش . اشته بوقصه‌نك
دخی صرف یالاندن عبارت اولدیغی ادنی برملاحظه ایله
معلوم اولور .
واشبو ذكر اولنان حكایات كاذبه ومفتریاتدن بشقه پیغمبران

كرام حضراتی حقنده دها پك چوق عزویات ومفتریات
یازلمشدركه عقول سلیمه اصحابنك قبول ایده‌میه‌جكی شی
اولمسی شویله طورسون صبیان ومجانینی بیله حیرتده
براقه‌جق شبهه‌سزدر . وبویله یالانلری لسانه آلوبده
نقل ایتمك هر نقدر مستكره ومنفور اهل اسلام ایسه‌ده
ضعفای امتك اعتقادات اسلامیه‌لرینی محافظه ایتمك ایچون
جناب كبریا حضرتنه استعاذه ایدرك ویوز بیك لسان ایله
بومثللو مفتریات وكفریاتی اعتقاد ایتمكدن تبری ایدرك
برمقدارینك نقلنه مجبوریت حاصل اولدی .
(نتیجه) شو ذكر اولنان سكز امردن تورات دیدكلری
تاریخ جناب موسی علیه السلام حضرتلرینه نازل اولان
تورات شریف وحضرت عزرانك صكره‌دن یازدیغی كتاب
اولمیوب بلكه بت پرستلرك یازدقلری بركتاب اولدیغی
كونش كبی ظاهر اولدی . هیچ اولورمی كه پیغمبران
كرام علیهم السلام حضراتی عباد اللهك ارشادی ایچون
طرف الهیدن مبعوث اولسونلرده بو كفره‌نك افترا ایتدكلری
وجهله عمرلرینی رضای الهینك خلافنده صرف واستهلاك
ایلسونلر . عجبا بونی قنغی برعقل سلیم صاحبی تسلیم
ایده‌بیلور نعوذ بالله تعالی . وبرده جای دقت شورا سیدركه
جناب حق پیغمبران عظام حضراتنه كوندردیكی كتب
مقدسه عباد اللهك دینجه ودنیاجه اولان احتیاجاتنی بیان
ایتمیوبده رذالتدن بشقه ذره قدر هیچ برفائده‌سی اولمیان
برطاقم عزویات وافترآت ایله طوب طولو اوله بیلمه‌سی

نه وجهله تصور اولنه بیلور . عادی بر مؤرخك كندیسنه اسناد اولنمسنی قبول ایتمیه جكی برطاقم هذیانات ایله طولدیریلان اوراق كتب مقدسه در دیه رك جناب كبریا حضرتلرینه عزو ایتمك نه بیوك حماقت و جسارتدر . عجبا بونك فوقنده دها بر حماقت و بلاهت اوله بیلورمی . و شوراسیده جای تعجبدر كه انبیای كرام حضراتی افعال و اقوالنده مقتدابه ایكن یلان سویلمك و زنا ایتمك و سرخوش اولمق و حقسزیره قتل نفوس ایتمك و دها بو مثللو افعال نامرضیه نك كندیلرندن صدوری نه وجهله تصور اولنه بیلور . و مشار الیهم حضراتی بو كفرهٔ فجره نك دیدكاری كبی (حاشا و كلا) اولمش اولسه لر ایدی تبلیغ رسالت خصوصنده كندیلرینه كیم امنیت ایده بیلوب ده كتوردكلری دین و شریعتی قبول ایدردی .

(اخطار) مؤرخین اسلامیه دن بعضیلری جاهل اولدقلری حسبیله حقیقت حاله واقف اولمیه رق و سویلدكلرینی معیار شرع شریفه و عقاید دینیهٔ اسلامیه یه تطبیق ایتمكسزین علی العمیا تورات دیدكلری تاریخدن كیمیسی عینا و كیمیسی دخی نامعقول برطاقم تأویلات بارده ایله تأویل ایدرك انبیای ذیشان علیهم السلامك حق عالیلرنده برطاقم ترهات یازمشلردر . انجق مأخذلری بسبتون یلان و اكاذیبدن عبارت اولدیغندن اصلا نظر اعتباره شایان اولمیوب مطالعه لری بیله جائز اولمدیغی اخوان دینه اخطار اولنور .

(تنبیه)

خلاصه اوله رق ذكر اولنه جق عقیدهٔ اسلامیه دعوالرینك

اداله سیله تورات دیدكاری تاریخده پیغمبران كرام علیهم السلام حضراتنه اید یلان افترا آنك صرف یلان اولوب هیچ برسنده مستند اولمدیغی غایت واضح بر صورتده میدانه چیقه جغندن اودین خائنلری كفرهٔ فجره نك ردیله طول و دراز اوغراشمقدن صرف نظرله (عقلا و اولنلره سیوری سینك ساز اولور عقلی اولمیانلره طاول زورنا آز اولور) ضرب مثلی مفادنجه عقلا و اهل انصاف اولانلرك وجدانلرینه احاله ایدرك بو مقدار ایله اكتفا اولندی (ومن الله العصمة والتوفیق)

(پیغمبران عظام علیهم السلام افندیلریمزك حق عالیلرنده اولان خلاصهٔ عقیدهٔ اسلامیه) (١) دعوی * پیغمبران عظام علیهم السلام حضراتنك هر بر امور و خصوصنده صادق اولملری لازم و واجب اولوب بونك ضدی یعنی كاذب و یلانجی اولملری محالدر .

(٢) دعوی * پیغمبران كرام علیهم السلام هر بر ایشلرنده امین و طوغری اولوب حرام و یاخود مكروه اوله رق طرف الهیدن نهی اولندقلری بر فعل قبیحی ارتكاب ایله خائن اولملری محالدر . (٣) دعوی * پیغمبران كرام علیهم السلام خلقه تبلیغ ایتمك اوزره مأمور بیورلدقلری احكام الهیه یی زره قدر زیاده و نقصانسز تبلیغ ایلیوب هیچ بر شیئی صاقلاملری محالدر .

(٤) دعوی * پیغمبران كرام علیهم السلام حضراتنك حق عالیلرنده مراتب علیهٔ نبوه لرینك نقصاننه مؤدی اولایان

اعراض بشریه ایله ابتلا اولنملری جائز اولوب اصلا بر محذور یوقدر . خسته اولمق واکا مماثل اولان احوال عارضه کبی .

(اما برنجی دعوانك برهانی) انبیای ذیشان علیهم صلوات الرحمن حضراتی صادق اولمیوب ده کاذب اولسه‌لر جناب واجب الوجود حضرتلرینك خبرنده کذب واقع اولمق لازم کلوردی . بو ایسه قطعا محالدر . بو صورتده کافهٔ انبیای کرام جمیع اقوالنده صادق اولوب کندیلرندن صدور کذب محال اولمق لازم کلور . (اما ملازمه‌نك بیانی) یعنی پیغمبران عظام صادق اولمیوب ده کاذب اولسه‌لر جناب حقك خبرنده کذبك لازم کلمسی شونك ایچوندر که جناب کبریا حضرتلری انبیای کرام حضراتنه معجزات باهره احسانیله نبوتلرینی تأیید وتصدیق ایتمسی (بنم قولم طرف عزتمدن سزه هر نه که خبرویررسه صادقدر) دیمك حکمنده اولدیغندن پیغمبران کرام صادق اولمدقلری حالده جناب حقك (حاشا) کاذب اولمسی لازم کلور . تعالی الله عن ذلك علوا کبیرا .

(ایکنجی دعوانك برهانی) پیغمبران کرام علیهم السلام امین اولمیوب طرف الهیدن حرام ویاخود مکروه قلنان بر فعلی ارتکاب ایله خیانتلك ایتسه‌لر حرام ویاخود مکروه اولان نسنه‌لرك بزم حقمزده طاعته منقلب اولمسی لازم کلور . بونك ایسه محالیتی کونش کبی ظاهر وهویدادر . (اما ملازمه‌نك بیانی) یعنی پیغمبران کرام امین اولمدقلری حالده حرام ومکروهك طاعته تحولنك لزومی شونك ایچوندر که جناب واجب الوجود حضرتلری انبیای کرامك افعال واقوالنه

اقتدا ایتمکله انسانلره امر بیوردی . حالبوکه جناب حق حرام ومکروه قیلدیغی نسنه‌لرك ایشلنمسنی تجویز ایله امر ایتمسی عقلا ونقلا محالدر

(اوچنجی دعوانك برهانی) پیغمبران کرام علیهم السلام تبلیغنه مأمور قیلندقلری جمیع احکامی تبلیغ ایتمیوبده کتمان ایله تجویز قصور ایتمش اولسه‌لر ینه خیانتلك ایتملری لازم کلور . وبونك دخی محال اولدیغی آنفا بیان اولندی

(دردنجی دعوانك برهانی) یعنی پیغمبران کرامك اعراض بشریه ایله متصف اولملرینك جوازی اجرلرینی چوغالتمق وامور مذکوره‌نك مشروع اولدقلرینی بیان ایلمك ودنیای دنیه‌نك عند اللهده خست قدرینه تنبیه وامتلرینی تسلی قیلمق ایچون طرف ربانیدن ابتلا ایله کندیلرنده بالفعل وقوع ومشاهده اولنمسیله ثابتدر . وبومثللو امور ایله ابتلا اولنملری حاشا که شان عالیلرینه بر نقیصه ایراث ایلیه . بلکه طرف حقدن ابتلا اولندقلری بلیاته صبر ایله قدر عالیلرینك نه درجه‌لرده اولدیغی عقول سلیمه اصحابنه ظاهر اوله جغی وارستهٔ قید اشتباهدر . (صلی الله تعالی علی نبینا وعلیهم اجمعین)

(بشنجی بحث مختصرجه برقاچ دلیل ایله عیسویلرك عهد عتیق وعهد جدیدك الهامی اولدقلرینی دعوایه مجاللری اولمدیغی بیانده‌در)

علمای مسیحیه‌نك مشهور مؤلفلرندن (هورن) نام ذاتك کتابنك جلد ثانیسندن یدیوز طقسان سکزنجی صحیفه‌سنده (اکهارن) نام مؤلف الهام موسایی معترف اولمیان

المانیا علماسندن بریسیدر دیه‌رك صراحةً ذکر وبیان
ایلدکدنصکره سکز یوز اون سکزنجی صحیفه‌سنده (علمادن
شلزوران وزورن ملرود اکنزجدس) نام مؤلفلر حضرت
موسی ایچون صاحب الهام اولمیوب بلکه کندوسنه منسوب
اولان کتب خمسه‌نك مجموعی اوعصرك روایات مشهوره‌سندندر
دیمشلردر) فقره‌لرینی تصریح ایتمش واشبو زعم فاسد
الآن المانیا علماسی بینلرنده غایت شایع اولمشدر . وینه
کتابنك صحیفهٔ مذکوره‌سنده (یوسیف) نام مؤلف وکذا علمانك
کبار محققیننده‌ن مرقومدن صکره کلانلر جناب موسانك سفر
الخلیفه‌یی مدینده قاین آتاسنك خانه‌سنده اقامتی اثناسنده
دعی غنم ایدرکن یازدیغنه قائل اولدیلر) دیمشدر . فتولك
علماسندن (وارد) ١٨٤٠ سنهٔ میلادیه‌سنده طبع ایتدردیکی
کتابنك اوتوز سکزنجی صحیفه‌سنده فاضل مشهور (لوطر)ك
کتابنك خلد ثالثندن قرقنجی وقرق برنجی صحیفه‌لرنده (بز
موسایه منسوب اولان کتابلردن اوقیوب دکلمیز وآنلره دخی تقلید
ایتمیز زیرا حضرت موسی انجق طائفهٔ یهوده پیغمبر اولمشدر
وآنك بزه برشیده علاقه ومناسبتی یوقدر) دیدیکنی روایت
ایتمشدر . وینه لوطر بربشقه کتابنده (بزلر موسایی وتوراتنی
تسلیم وقبول ایتمیز زیرا موسی عیسایه عدو اکبردر (دیو
یازلمش اولدیغی کبی مواضع سائره‌ده دخی (موسی جلاد
وخونریزلرك استادکاملیدر) و (موسایه منسوب اولان
احکام عشره‌نك مسیحیونه هیچ علاقه ومناسبتی یوقدر .
وموسایه منسوب اولان احکام عشره یریوزندن قالدیرلملی که

دنیانك هرطرفنه یایلمش اولان بدعتلر زائل اولسون .
زیرا احکام عشرهٔ مذکوره باجمعها بدعتلرك منبعیدر)
دیمشدر . وکندوسنك شاکردی اولان (اسلی پیس)
نام کمسنه دخی شو احکام عشره بالجمله کلیسالرده تعلیم اولنمز)
دیمش اولمسنك اوزرینه (انتی نومنایس) فرقه‌سی (شو باطل
اعتقادی تلمیذ مذکورك کتابلرندن آلوب قبول ایدرك
اعتقادجه بربشقه فرقه اولمشدر . زیرا آنلر کتاب توراتك
کلام الله اولدیغنه اعتقاد ایتمك لایق اولمدیغندن بجمله اکر
برکمسه زانی ویافاجر ویاخود بربشقه کناهی مرتکب اولورسه
اوکمسنه البته فلاح ونجات یولنه کتمش اولور . وبرکمسه
هرنقدر بحر عصیانه طالوب بلکه قعرینه دك واصل اولسه ده
مؤمن اولدیغی حالده فوت اولسه ینه اول کمسه روضهٔ
سرور وصفاده‌در . اما افکار واقوال واطوار ومشوارنی
موسایه منسوب اولان احکام عشره‌یه تطبیق ایدن کمسه‌لرك
علاقه ومناسبتلری موسانك ذریتی اولان شیطانلره اولمش
اولور دیرلر) دیمشدر انتهی . اشته پروتستان فرقه‌سنك
امام ومقتداسی وآنك تلمیذ صاحب رشد وذکاسی اولان
ذاتلرك حضرت موسی ایله تورات حقنده نه‌سویلدکلرینه
نظر ایتملیدر . بونلرك امام ومقتداسی حضرت موسایی
وتوراتی انکار ایدوبده اطالهٔ لسانه تصدی ایتدکاری
صورتده احکام عشره‌یه مخالف اوله‌رق جناب حقه شرك
قوشمق وبنلره طاپمق واباوینه تعظیم ایتمامك وقومشولرینه
اذا وجفا ایتمك وخرسزلق وزنا وقتل نفوس ایتمك ویلان

شهادتده بولنمق وزكات ويرمامك وخنزير اتى وسائر مردار
شيلرى ييمك پروتستان مذهبنده بولنانلرك اركان دينلرندن
اوليور . زيرا احكام عشره يه تبعيت ايتيوبده بونلره بنا بيع
بدعت ديدكلرى صورتده خلافنى ايشلمكده كنديلرى دينجه
مكلف اولورلر . وفرقهٔ مذكوره دن بعضيلرى موسى
(عليه السلام) بزم عندمزده نبى اوليوب بلكه تأسيس
قوانينه مقتدر برعاقل ذات ايدى . و بعضيلرى دخى
(حضرت) موسى بزجه خرسزلق ايدر برآدم ايدى
ديرلر . و بو مقوله خبيثلرك اصلاحى خصوصنده دعا
اولنديقده انجيل يوحنادن اونجى بابنك (بندن اول
كلنلرك جملهسى خرسز وحرامى ايديلر ولكن قيونلر آنلرى
دينلمدى) مآلنده اولان سكزنجى آيتى حضرت موسى ايله
سائر انبياى بنى اسرائيله اشارتدر ديرلر . ينه مقتداى
فرقهٔ پروتستان اولان لوطر (رسالهٔ يعقوب حقنده خس
وخاشاك قبيلندن اولوب كتب الهاميه دن معدود اولهمز)
ديديكى كبى اشبو حواريوندن اولان يعقوب رسالهسنك
بشنجى بابنده محرر اولان (ايچكزدن بريكز كيفسز اولديغكز
وقت كليسانك شيوخنى دعوت ايلهسون تاكه آنك اوزرينه
دعا ايلهسونلر وآنى تدهين ايتسونلر) مفادنده اولان عبارهلره
كتابنك ايكنجى جلدنده اعتراض ايليوب (اكر رسالهٔ يعقوب
يعقوب ديدكلرى حوارينك ايسه بن مقام اعتراضده ديهبيلورمكه
اشبو حوارى كنديلكندن برحكم شرعى تعيين وتخصيص
ايدهمز . زيرا كندى عندندن حكم شرعى بى تعيين وتحديد

ايتمك منصب جليلى يالكز حضرت عيسايه مخصوصدر)
ديدى انتهى . اشته يعقوبه منسوب اولان رساله امام
مرقوم عندنده الهامى دكلدر .
وكذلك حواريونك كندى كنديلكلرندن تخصيص وتحديد
ايتدكلرى احكام دخى الهامى اولهمز . زيرا حواريونك
تخصيص ايتدكلرى احكام الهامى اولورسه امام مذكورك
حكم شرعى بى تعيين وتخصيص ايتمك منصبى يالكز حضرت
عيسايه مخصوصدر قولى معناسز قالمق لازم كلور . وينه
علماى نصارادن (كلى مى شيش) نام مؤلف حواريوندن
متى ومرقسك تحريراتلرى يكديكرينه مخالف ومتناقض اولوب
بعضاً اتفاق ايتدكلرى صورتده موسى اليهمانك قوللرى لوقانك
قولى اوزره ترجيح اولنور) ديمشدر . اشته بو سوزدن
ايكى شى اكلاشيلور (اولكيسى) قصص موجوده دن هيچ
برقصهده اتفاق لفظى اولمديغندن مرقس ومتانك محرراتندن
بعض مواضعده اختلاف معنوى بولنمسيدر . (ايكنجيسى)
اشبو اناجيل ثلثه يعنى متى ومرقس و لوقا انجيللرينك قول
مذكوره نظراً الهامى اولهماميسيدر . زيرا الهامى اولمش
اولسهلر برنجى وايكنجى انجيلك انجيل ثالث اوزرينه ترجيح
اولنمسى لازم كلور بو ايسه ترجيح بلا مرجحدر . وينه اسناد بحثنده
فاضل (نورتن) طرفندن تأليف اولنوب ١٨٤٧ سنهٔ
ميلاديه سنده (بوستن) نام بلدهده طبع اولنان كتابدن
جلد اولك ديباجهسنده ديمشدركه . نصارانك معتمدوسندلرى
اولان (اكهارن) نام عالم كتابنده (موجود اولان

اناجیلمزدن پك چوق اجزاده قدمامزك اشتباهلری اولوب حقیقت حالی فصل وتمییز ایتمکه مقتدر اوله مدیلر) دیدکدن صکره دیکر برمحلنده دخی . (صحت حالی تحقیقه استعدادلری اولمیان اناس بو انجیللرك ظهورندن بری زیاده ونقصان ایله وبرلفظی مرادفنه تبدیل ایله مشغول اولوب شوحال ایسه شایان تعجب برشی دکلدر . زیرا تاریخ عیسانك ظهورندنبرو احوال مسیحیه یه ومواعظه دائر اوله رق بولدقلری عباره لری علملرینه کوره ناسك تبدیل ایده کلدکلری عادت مقرره اولوب شوعادت وقانون طبقهٔ ثانیه وثالثه دن دخی اختیار واجرا اولنمشدر . قرن ثانیده ایسه دین مسیحه مخالف کورینان مسئله لرده توقف ایلدکلری مشهوردر . وعلمای وثنیه دن (سلسوس) ك عیسویلره اعتراض ایله انجیللرینی اوچ دردت کره وبلکه دهازیاده مفهوم ومزایاسی تغیرایده جك صورتده تبدیل ایتمشلردر دیمسی آندن نشئت ایتمشدر) دیو یازمش . وکلیمنس نام عالم دخی (قرن ثانی اواخرنده خلق انجیلی تحریف ایتدیلر ومتی انجیلنك بشنجی بابنده اون برنجی آیت بعض نسخه ده (ملکوت السموات انلرکدر) وبعض نسخه ده (کامل اولدیلر) وبعض نسخه ده دخی (انلربرمقام بولورلرکه اوراده ملامت کورمزلر) عباره لریله یازلمش اولمسی بیان اولنان تحریفدن ایجاب ایلمشدر دیه رك ذکر ایتمشدر) کلاملرینی اکهارتك روایتی وجهله نقل وایراد ایتدکدن صکره ینه فاضل مومی الیه نورتن (شو رأی یالکز اکهارتك رأیدر ظن اولنمسون . زیرا المانیا علماسی بیننده

آنك کتابندن دها مقبول هیچ برکتاب یوقدر . واناجیل خصوصنده المانیا متأخرین علماسندن پك چوغنك رأیلری دخی آنك رأینه موافقدر . واناجیلك صحتی حقنده الزامی مستلزم اولان امور دخی بویله در) دیمشدر . (انتهی عبارة نورتن مجملا) . اشته انجیلك حامیسی اولان نورتن اکهارتك کلامنی نقل ایلدکدن صکره کندزعمی اوزره ردایلمش ایسه ده مطالعه سندن مستبان اوله جغی وجهله بوبابده شایان قبول اوله جق برشیء اتیان ایده مدیکندن بشقه کندوسی دخی شو انجیللردن یدی موضعك محرف اوله رق صکردن الحاق وعلاوه اولندیغنی واصل انجیل صاحبلرینك کلاملرندن اولمدیغنی اعتراف واقرار ایتمشدر (برنجیسی) انجیل متادن برنجی وایکنجی بابلر متانك تصنیفی اولمدیغی کتابنك اللی اوچنجی صحیفه سنده مصرحدر . (ایکنجیسی) متی انجیلنك یکرمی یدنجی بابنده (یهوذا الاسخربوطی) قصه سنه دائر اولان اوچنجی آیتدن اونجی آیته قدر مندرج اولان آیتلریلان صکره دن الحاق اولنمش اولدیغی کتابنك التمش اوچنجی صحیفه سنده محرردر . (اوچنجی ینه باب مذکوردن اللی ایکنجی واللی اوچنجی آیتلر الحاقیاتدندر . (دردنجیسی) مرقس انجیلنك اون التنجی بابنك طقوزنجی آیتندن یکرمنجی آیتنه قدر اون ایکی آیتك الحاقیاتدن اولدیغی کتابك بشنجی صحیفه سنده درج ایلمشدر . (بشنجیسی) لوقا انجیلنك یکرمی ایکنجی بابنك قرق اوچنجی وقرق دردنجی آیتلرینك دخی ملحقاتدن اولدیغی کتابنك سکسان طقوزنجی

صحيفه سنده يازلمشدر . (التنجيسى) يوحنا انجيلك
بشنجى بابندن (انلر صويك تحريك اولنمسنه منتظر اولورلر
زيرا حوضه آره صره ملكلر اينوب صويى تحريك ايدرلردى .
بو صورتله صو تحريك اولنديغى متعاقب حوضه كيم اينر ايسه
كندوسنه نه درلو علت عارض اولمش ايسه آندن قورتيلوب
شفاياب اولورلر ايدى) ٠١ آيتلرينى شامل اولان اوچنجى
ودردنجى آيتلرك دخى الحاقياتدن اولديغى كتابك سكسان دردنجى
صحيفه سنده بيان ايلمشدر . (يدنجيسى) ينه يوحنا انجيلنك
يكرمى يدنجى بابندن يكرمى دردنجى و يكرمى بشنجى آيتلرك
الحاقاتدن بولنديغى كتابك سكسان سكزنجى صحيفه سنده تصريح
اولنمشدر . اشته صايلان يدى موضع نورتنك عندنده
كلمات الهاميه دن اوليوب صكره دن الحاق اولنديغى صراحةً
بيان واعتراف ايتمشدر . وينه محقق مومى اليه كتابنك التمش
برنجى صحيفه سنده (اوقاتك معجزات مسيح حقنده اولان
روايتلرندن ايكيسنه يلان قارشمش و يازان كاتب دخى اكا
برطاقم مبالغهٔ شاعرانه ضم وعلاوه ايلديكندن شو زمانده
يلاندن طوغرى يى فرق وتمييز ايتمك غايت متعسر بولنمشدر)
ديدى انتهى . عجبا بويله يلان ومبالغهٔ شاعرانه قارشمش
اولان كتابك نه صورتله الهامى اولديغى دعوا ايدرلر .
(نتيجه) المانيا متأخرين علماسندن يك چوغنك مقبول ومختارى
اولان اكهارنك كلامندن بو مقامده درت امر ظاهر اولمشدر .
(امر اول) انجيلك اصل نسخه سنك غايب اولمسيدر) (امر
ثانى) شمدى موجود اولان انجيللرده هم روايات صادقه وهم

روايات كاذبه نك بولنمسيدر (امر ثالث) انجيللرده تحريفك
وقوعى تحقق ايتمسى اوزرينه علماى وثنييندن سلسوسك
(خرستيانلر قرن ثانيده انجيللرينى مضامين ومزاياسنى تغير
ايده جك صورتده اوچ درت دفعه و بلكه دها زياده تبديل
ايتديلر) ديو بار بار باغردقده هيچ برجواب آلهمامسيدر .
(امر رابع) قرن ثانينك انتهاو قرن ثالثك ابتدالرنده اشبو موجود
اولان انجيللر حقنده بر كونا اشارت بولنمامسيدر
(نتيجهٔ كلام) اشبو تقرير اولنان ادله دن غايت واضح صورتده
ظاهر اولديكه ايادئ نصاراده موجود اولان اناجيل
اربعه نه جناب حقك عيسى عليه السلامه انزال بيورمش
اولديغى انجيل شريفدر ونه ده حواريونك تأليفلريدر .
بلكه مجهول الاسم برطاقم كسه لرك تأليفلرى اولديغندن اصلا
شايان اعتماد وامنيت دكلدرلر . و بونكله برابر كنديلرنده
اوامر ونواهيدن واحوال آخرت وامور عبادته دائر هيچ
برشى بولنمديغندن وعباره لرنده تناقض وتكاذب وتخالف
وغلطات صايلمقدن دها زياده اولديغندن مطالعه لرى بيله
تضييع اوقاتى موجبدر .
(تنبيه) تورات ايله انجيلك حاوى اولدقلرى تناقض وتكاذب
وتخالف وغلطاتى وعباره لرينك ركاكتنى واحوال سائره لرينى
تفصيلاً بيلمك مراد ايدنلر مشاهير علماى هنددن رحمة الله
دهلوى حضرتلرينك (اظهار الحق) اسميله بنام اولان كتاب
مستطابنى وامام قرطبى حضرتلرينك رد نصاراسنى مطالعه
بيورسونلر .

(مطلب رابع) اهل کتابك عندنده موجود اولان انجيللر قرآن کريمده خبرويرلديکی وجهله عيسی عليه السلام حضرتلرينه جبريل امين واسطه‌سيله نازل اولان انجيل شريف اولمديغنه دليل اولمق اوزره ذکر وتعداد اولنان امور بياننده در . واشبو مطلب بش بحث اوزرينه ترتيب اولنوب

برنجی بحث انجيللك مؤلفلری بياننده در

معلوم اوله که انجيل شريف حضرت عيسی عليه السلامه طرف الهيدن نازل اولان برکتاب جليلك اسميدر . انجق حضرت عيسی عليه السلامك مدت دعوتی اوچ سنه‌يه قريب آز بر وقت اولوب وکنديسنه ايمان ايدن حواريون دخی پك آز کسه‌لردن عبارت اولمسيله برابر اکثريسنك اوقيوب يازملری دخی اولمديغندن دين عيسی لايقيله تقرر ايده‌ميوب وانجيل شريف دخی اطراف عالمه منتشر اوله‌مديغندن حضرت عيسی عليه السلامك سمايه رفع بيورلمسيله برابر انجيل شريف دخی مفقود ونايات اولمشدر .

اما طوائف نصارانك يدلرنده بولنوب (اناجيل) اربعه تسميه اولنان واساس دين اتخاذ ايتدکلری درت عدد کتاب قرآن کريمده ذکر اولنان وجبريل امين واسطه‌سيله انزال بيوريلان کتاب جليل اولميوب بلکه حضرت عيسی عليه السلامك سمايه عروجندن برخيلی زمانلردن صکره تاريخ وسير نوعندن اوله‌رق تأليف اولندقلری نصارانك کنيسا تاريخلرنده مسطوردر . وبرنجی مؤلفلرينك اسمی (متی) اولوب نصارانك روايت ايتدکلرينه کوره کنديسی حواريوندن

اولديغندن بعض احبابنك طلب والتماسلريله عيسی عليه السلامك سمايه عروجندن بر روايتده سکز وروايت اخرا ده اون ايکی سنه صکره عيسی عليه السلامك ولادتنی مبين (ميلاد عيسی) ناميله برکتاب تأليف ايلمش . وايکنجيسنك اسمی (مرقس) اولوب نصارانك روايتنه کوره کنديسی حواريوندن اولميوب بلکه حواريون ايله کورشمش برکسنه اولوب عيسی عليه السلام حقنده کنديلرندن ايشتديکی سوزلری مبين بعض احباسنك رجاريله تاريخ عروجدن يکرمی سکز سنه صکره برکتاب تأليف ايلمش . واوچنجيسنك اسمی (لوقا) اولوب بو دخی کنديلرينك روايتلرينه کوره حواريوندن اولميوب انجق بعضيسنه يتيشوب عيسی عليه السلامك حقنده ايشيده بيلديکی سوزلری تاريخ عروجدن اوتوز بر وعلی رواية اوتوز ايکی سنه صکره برکتاب تأليف ايلمش . ودردنجيسنك اسمی (يوحنا) اولوب بودخی نصارانك زعم وروايت ايتدکلرينه کوره حواريوندن اولميوب تاريخ عروجدن علی رواية قرق بش وعلی رواية التمش بش سنه صکره عيسی عليه السلامك احوالنی وسوزلرندن بعضيسنی مبين برتاريخ يازمش . اشته بو وجهله بونلرك احوالی معلوم اولنجه اناجيل اربعه ديدکلری کتابلر اهل اسلامك ايمان وتصديق ايتدکلری کلام الله اولان انجيل شريف اولمدقلری کون کبی آشکاردر . وبونکله برابر کتب مذکوره‌نك پك چوق يرلرنده تناقض واصل واساسسز برطاقم عزويات ويلانلر بولنديغی جهتله اساس دين اولمق شويله طورسون اصلا شايان سمع واعتبار اولمدقلری

دخی مطالعه ایلیانلرك معلومیدر . وبروده اناجیل اربعهٔ مذكوره یك چوق اختلافات وتناقض واصل واساسسز برطاقم اكاذیب ومفتریاتی شامل اولدقلرندن كتب مذكوره نك اساس دین اولمغه لیاقتلری دخی شویله طورسون تاریخ وسیر دیه رك مطالعه اولنملری بیله تغلیط اذهان واوهام وخیالاتدن بشقه هیچ برفائده‌یی مفید اولمدیغندن عبث ایله اشتغالدر . وعوام ناس حقنده عادتا برسم مهلكدر . واناجیل مزبوره حواریونك تألیفلری اولوب اولمدیغنده علمای مسیحیه یك چوق اختلافلر ایتمشلردر . اشته اختلافلرندن برنبذه‌جك بیان ایده‌لمده اهل انصاف اولنلر عبرت آلسونلر

﴿ ایكنجی بحث متانك انجیلی حقنده
اختلافات علمای مسیحیه بیاننده در ﴾

انجیل متی خرستیانلر عندنده اناجیل اربعه‌نك اقدمی اولوب حالبوكه ایادیٔ نصاراده الآن موجود اولان انجیل مومی الیهك تألیفی اولمیوب اصل نسخه‌سی تبدیل وتحریف ایدلدكدنكره ضایع اولدیغی نصارانك كبار علماسنك سوزلریله مثبتدر .

شویله‌كه كافهٔ قدما ایله اكثر متأخرین عیسویه‌نك رأی واتفاقلری اوزره متانك انجیلی عبرانی العباره اولوب مؤخرا بعض فرقهٔ عیسویه تحریف وتغییر ایتملریله اصل نسخه‌سنك بسبتون امحا اولندیغی محققدر . نته‌كیم (انسائی كلوپید یابرتیننكاه) نام كتابك اون طقوزنجی بابنده واقع اولمشدركه (عهد جدیدك بالجمله كتابلری یونان لسانی اوزره یازلمش

وانجیل متی ایله رسالهٔ عبرانیه‌نك لسان عبرانی اوزره تألیف اولنمش اولدیغی دلائل قاطعه ایله مثبتدر (لاردنر) كلیاتنك جلد ثانیسنده یوز اون طقوزنجی صحیفه‌سنده (متی انجیلنی لسان عبرانی اوزره یازوب بعده هركس لیاقت واقتدارینه كوره كتاب مذكوری ترجمه ایلمش اولدیغی (پی پیس) یازمشدر عباره‌سی مصرحدر . اشته (هركس لیاقت واقتدارینه كوره ترجمه ایلمشدر) عباره‌سی انجیل مذكورك یك چوق كمسه‌لر طرفندن صور متعدده‌ٔ متفارته اوزره ترجمه اولندیغنه بردلیل صریحدر . حالبوكه اسناد صحیح ایله ترجمهٔ موجوده‌نك مترجمی بیلنمدكجه وبیلندكدنصكره دخی صاحب الهام اولدیغی یقینا معلوم اولمدقجه ترجمه ایتدیكی كتاب نصل كتب الهامیه‌دن صاییلوبده اساس دین اوله بیلور . مترجمك صاحب الهام اولمسی شویله طورسون كندینك حالاكیم اولدیغی معلوم اولمدیغندن موثوق الكلام ومعتمد علیه اولمسی بیله مثبت دكلدر . ینه (لاردنر) كلیاتنك جلد ثانیسنده یوز یتمشنجی صحیفه‌سنده (پاولوس ایله پطروس روم دیارنده وعظ ونصایح ایله مشغول اولدقلری اثناده متی دخی لسان عبرانی اوزره یهودیلره انجیلی یازمش اولدیغی علمای مسیحیه‌دن (ارنیوس)دن نقلا بیان ایلمشدر .

ینه جلد مذكورك بشیوز یتمش دردنجی صحیفه‌سنده دخی بوبابده (اورجن) ك اوچ فقره‌سی اولوب مذكور فقره‌لر (یوسیف) دن نقل اولندیغی درمیان ایتمشدر . مذكور فقره‌لرك برنجیسی (متی لسان عبرانی اوزره انجیلی مؤمن

اولان یهودیلره اعطا ایلدی) ایکنجیسی (متی اولا انجیلی
یازوب عبرانیلره ویردی . اوچنجیسی (ابراهیم ایله داود
علیهما السلامك نسلندن موعود اولان ذاته منتظر بولنسان
عبرانیلر ایچون متی انجیلنی یازدی) وینه لاردنر جلد رابعك
طقسان بشنجی صحیفه سنده یوسیف) دن روایت ایله (متی
عبرانیلرك وعظ و نصیحتلرینی ایفا ایدوب دیگر بر مملکته
عزیمتی تصمیم ایلدیگی اثناده عبرانیلره کندی لسانلری
اوزره انجیلی یازوب اعطا ایلدی) دیمشدر . وکذلك
جلد مذکورك یوز سکسان یدنجی صحیفه سنده ابی فانیسدن
نقل ایله (متی انجیلی لسان عبرانی اوزره یازمش اولدیغی
مثلاو عهد جدیدك تحریرنده لسان مذکوری منفرداً
استعمال ایلیان متی اولدیغی اثبات ایتمشدر . وکتاب مذکورك
مواضع عدیده سنده دها بونك کبی پك چوق اثباتلر واقعدر .
و (هورن) تفسیرینك جلد رابعنده دیمشدر که کافۀ علمای
متقدمین واکثر متأخرینك رأیلرنجه اپی یسك انجیل
مذکور لسان عبرانی اوزره یازلمشدر دیدوکی قول مختاردر .
وبرده انجیل مذکور قنغی لسان اوزره جمع و ترتیب
اولندیغنه دائر بین المتأخرین بیوك منازعه واختلافلر
وقوعبولمش ایسه ده اقوال قدماده انجیل فلسطین اهالیسنه
مخصوص اولان لسان عبرانی اوزره یازلدیغی مصرح
اولدیغندن بو اختلافك دفع وازاله سیچون قدمانك متفق
علیهی اولان (متی لسان عبرانی اوزره انجیلی یازمشدر)
قولنك حاکم حاسم عد اولنمسی لازم گله جکنی (دوالی

وردچردمیت) تفسیرنده یازلمشدر . قالدی که نسخۀ عبرانیه نك
فقداننه حضرت عیسانك الوهیتنی انکار ایدن (ایبونه)
فرقه سی سبب اولوب اشبو فرقه نسخۀ عبرانیه یی
(نذریا) کتبخانه سندن آلوب استدکاری کبی بعد
التحریف (یروشالم وقعه سندن نصکره بسبتون
وجودینی محو ایتدکاری وعندالبعض ناصریلر ویاخود
دین عیسایه داخل اولان یهودیلر طرفندن نسخۀ مزبوره
تحریف ایدلمش وایبونه فرقه سی طرفندن دخی برچوق
فقره لرینك اسقاط ایدلمش اولدیغی (هنری و اسکات)
تفسیرینك جامعلری طرفلرندن بالاطراف بسط و بیان
اولنمشدر .

ایمدی اقوال مشروحه دن اکلاشلدیغی وجهله بالجمله قدمانك
اتفاقیله متانك انجیلی لسان عبرانی اوزره یازیلوب نسخه سی
دخی (جیروم) ك زمانه قدر موجود ومعمول بها اولدیغی
ومترجمنك ایسه اسمی بیله حالا بیلنه مدیکی وکذلك وردچردمیتك
اقراری اوزره بوبابده اولان قدمانك اتفاقی فصل دعوایه
سند قوی و هورن دخی قدمانك اتفاقنه معترف اولمسیله برابر
(غالبا متی انجیلنی هم عبرانی و همده یونانی لسانلری اوزره
یازمشدر) دیمسی دلیلسز بر دعوای مجرددن عبارت
اولدیغندن اصلا شایان اعتبار دکلدر . وبرده دردنجی
قرنده (مانکیز) فرقه سنك علمای بنامندن اولان
(فاستس) نام ذاتك ذهابنه کوره متایه نسبت اولنان انجیل
کندوسنك تألیفی اولمیوب بلکه مجهول الاحوال برکسنه نك

تأليفي اولديغي و المانيالي پروفسور نام عالم دخي انجيل مذكورك
كافهٔ موادي اختراعي اولديغندن اليوم كتاب مذكورك حقنده
مسيحيلرك حسن اعتماد و اعتقادلري اولمديغني بيان ايلمش
اولديغي و انجيل مذكور (مارسيونه) و (ابيونه)
و (يوني تيرين) و (اليفسبس) و (ليمس) فرقه‌لري
نزدنده مسلم ايسه ده بونلر دخي برنجي و ايكنجي بابلرينك زائد
و الحاقي اولديغني اعتقاد ايلدكلري مثللو (نورتن) دخي
هم بابين مذكورني و همده انجيل مزبورك اكثري محللريني
ردوجرح ايتمش اولديغي هزي و اسكات تفسيري جامعلرينك
سوزلرندن صراحةً اكلاشلور (نتيجه) اشته مقدمات
مذكوره دن اكلاشلديغنه كوره عيسويلرك الك معزز ومكرم
و اساس دين طوتدقلري كتابك اورمجك بووه سي قدر قوتي
اولمديغي كنديلرينك كبراي علماسنك اقرارلريله ثابت اولديغي
كون كبي ظاهر اولدي . آرتق بويله بر كتابك كوستره جكي
يوله سلوك ايدنلرك نه درجه لرده كمراه وضال و مضل
و آجنه جق برحالده اولدقلريني اهل عقل و انصافلي اولنلر
دوشونسونلر . . (اوچنجي بحث يوحنايه نسبت اولنان
انجيلك احوالي بياننده‌در) اشبو انجيل دخي يوحنانك تأليفي
اولديغني طوائف نصاري برسند قوي ايله اثباته مقتدر
اولمدقلرندن بشقه ايراد اولنه جق اموردن انجيل مزبورك
مؤلفي مومي اليه يوحنا اولمديغني اثبات ايدر (برنجي امر)
انجيل مذكورك ظاهر سبك و عباره‌سي يوحنانك بالذات
مشاهداتني تحرير ايتمامش اولمسنه دلالت ايدر . وبرشي كه

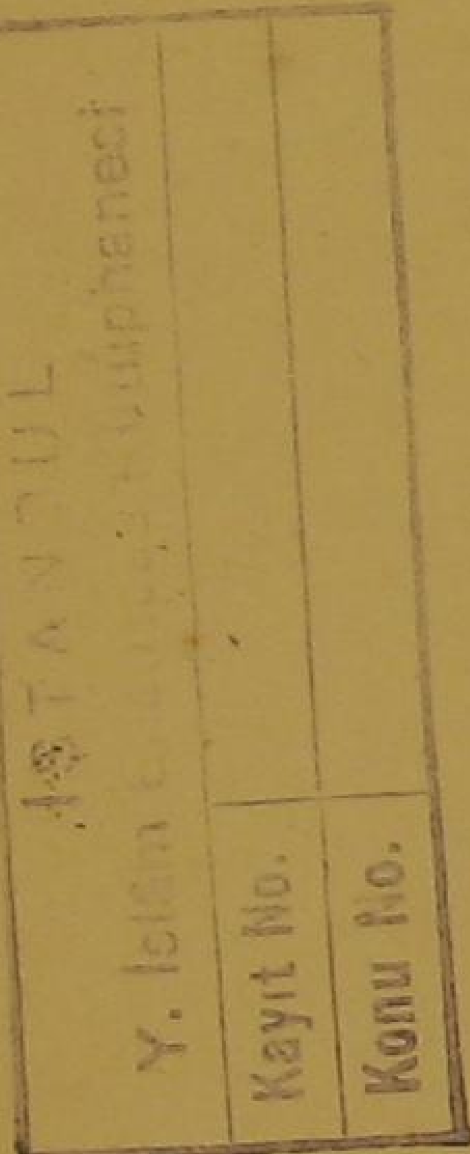
كنديسنه ظاهر حال شاهد اوله خلافنه دليل قوي اقامه
اولنمدقجه نظر قبول و اعتباردن ساقط اولهمز . (امر ثاني)
انجيل مزبورك يكرمي برنجي بابنك (بو اول شاگرددركه بوكا
شهادت ايدر و بوني يازدي و بزلر دخي بيلورزكه آنك شهادتي
حقدر) مآلنده اولان يكرمي دردنجي آيتنده يوحنايه ضمير
غائب ارجاع اولنوب اصل كاتب كنديسني صيغهٔ متكلم ايله
ياد و تذكار ايلديكندن انجيل يوحنانك كاتبي يوحنا
اولميوب بشقه بريسي اولديغي ظاهر اولور . وشو حاله
نظراً انجيل مزبورك كاتبي هركيم ايسه يوحنانك واقف
اولديغي منقولاتني حذف و علاوه كبي تصرفات ايله محو
و اثبات ايدرك انجيل مزبوري يازمش اولديغي اكلاشيلور
(امر ثالث) انجيل مزبور يوحنانك تصنيفي اولوب اولمديغنه
دائر قرن ثانيده ظهور ايدن اختلاف و انكار اثناسنده
يوحنانك تلاميذندن (پوليقارب) ك شاكردي
(ايرنيوس) برحيات اولديغي حالده استادندن تلقي
و حفظ ايلديكي شيلردن الك ادناسنك تصحيح رواياتنده كمال
اعتناسي اولمقله برابر انجيل مزبورك مصنفي يوحنا اولوب
اولمديغي بحثنده الزام منكرينه اصلا تصدي ايتمامش اولديغندن
كنديسنك بويله بر امر عظيمده سكوت ايتمسي و بوكا دائر
هيچ بر كونا مسموعات و رواياتي بيان ايلمامسي انجيل مزبورك
تصنيفي يوحنا اولديغي بسبتون ظلام اشتباهده براقه جغي
بر امر آشكاردر . حالبوكه طائفهٔ وثنيه‌دن (سلسوس)
نام كسنه قرن ثانيده (مسيحيلر انجيللريني اوچ دورت دفعه

وبلكه دها زياده معانيسى مختل ومبدل اولوب صورتله تبديل
وتحريف ايتديلر) ديو بار بار باغيرد ايدى . و (مانى كيز)
فرقه سنك اعظم علماسندن (فاستس) نام كسنه دخى
قرن رابعده انجيلك دفعاتله تحريف اولنديغنك تحقق وثبوتندن
بحثله بو عهد جديد (يعنى انجيل) نه مسيح عليه السلامك
ونه ده حواريونك تأليفيدر بلكه بونى مجهول الاسم برآدم
تأليف ايليوب ناسك اعتبارينى جلب ايتمك ايچون حواريونه
وانلرك رفيقارينه نسبت ايتمش و برطاقم اغلاط وتناقضى
حاوى كتابلر تأليفيله عيسويلرى زياده سيله اينجتمشدر ديه رك
فريادينى عيوقه چيقارر ايدى . بويله برامر عظيمده نه ايچون
اختيار سكوت ايدوبده جواب ويره مديلر . شبهه يوق كه
اثباته اقتدارلرى يوق ايدى . بويله برامر مذبذبى نصل اثبات
ايده بيلسونلر .

(دردنجى بحث بعض اختلافات انجيل بياننده در)

حضرت عيسى عليه السلامك نسبى بحثنده متى ايله لوقانك
انجيللرى برى برلرينه التى جهتله مغايردر (١) متى انجيلنده
حضرت يوسف يعقوب عليه السلامك اوغللرندن اولديغى
مصرحاً بيان ايتمش ايكن (لوقا) نك انجيلنده يوسف
عليه السلام (هالى) نك اوغلى اولديغى اكلاشيلور (٢)
ينه انجيل (متى) ده عيسى عليه السلام سليمان ابن داودك
اولادندن اولديغى مصرح ايكن لوقانك انجيلندن مشار اليه
حضرتلرينك ناثان ابن داود اولادندن اولديغى اكلاشيلور
(٣) متى نك انجيلنده جناب مسيحك كافهٔ آباء و اجدادى

حضرت داوددن بابل منفيلكى زمانه قدر بتون سلاطين
مشهوره دن اولديغى مذكور ايكن لوقانك انجيلندن اجداد
مسيح ايچره داود ايله ناثاندن بشقه نه برپادشاه ونه ده
مشهور بر كسنه نك اولمديغى اكلاشيلور (٤) انجيل متى ده
(شئلتائيل يوحنيانك اوغلى اولديغى مذكور اولوب
حالبوكه انجيل لوقاده مومى اليه شئلتائيل (نيرى) نك اوغلى
اولديغى مسطوردر .
(٥) انجيل متى دن بابل پادشاهنك اوغلنك اسمى (ريصا)
ايدوكى ذكر اولنمشدر . حالبوكه بابل پادشاهنك اسامىٔ
اولادى اخبار ايامدن سفر اولك اوچنجى بابنده تعداد
اولنوب انلرك ايچنده ايسه اويله ايهود وريصا اسملرنده
كمسنه يوقدر . اشته شو حال زياده سيله شايان استغرابدر .
ديمك اوليوركه بونلرك ايكيسيده ياكلشدر . (٦) حضرت
داودك عصرندن جناب مسيحه كلنجيه قدر كچن فامليالر
انجيل متانك بيانه كوره يكرمى التى و لوقانك بيانه كوره
قرق اولوب مسيح ايله داودك آره لرنده مرور ايدن
زمانك بيك سنه مدت اولديغنه باقلديغى حالده متانك بيانه
كوره هر برفاميليانك آره سى قرق ولوقانك بيانه يكرمى بش
سنه اولور . شو ايكى بيانك بيننده اولان اختلافات ايسه
ادنى تأمل ايله ظاهر اولديغندن علماى مسيحيه بو ايكى انجيلك
يوم اشتهارلرندن شمدى يه قدر بو مقوله اختلافاتى
توجيه وتأويل خصوصنده حيرتده قالوب عاقبة الامر
برطاقم توجيهات وتأويلات ركيكه يه مجبور اولمشلردر كه

سوقاق چوجقلرینه کوسترلسه قهقهه ایله کولرلر .
بونك ایچون محققین علمای عیسویه دن (آکهاردین) و (کیسروهیس) و (دیوت) و (دیز) و (فرمش) کبی ذوات اختلافات مذکوره نك قابل تأویل اولمدقلرینی اعتراف واقرار ایتملریله برابر بو کتابلرك معنی جهتیله دخی نیجه اختلافاتی شامل اولدقلرینی بیان ایتمشلردر .

(فائده) اختلافات مزبوره دن آکلاشیلدیغنه کوره متانك تألیف ایتمش اولدیغی انجیل لوقانك زماننده مشهور و معتبر دکل ایمش چونکه معتبر اولمش اولسه ایدی لوقانك نسب مسیحی بیان صددنده یازمش اولدیغی ابحاث علمای مسیحیه یی تحیرده براقه جق صورتده متانك یازدیغنه مخالف اولمسی نوجهله تصور اولنه بیلور . وشو اختلافی ازاله ایچون لوقانك هیچ بر شی قال وقلمه آلمامسی نه معنایه حمل اولنه بیلور .

(نتیجه) بویله عرب صاچی کبی قارمه قاریشق کتابلرك الهامی اولدقلرینی تصدیق ایدوبده ذره قدر کندوسنده شائبهٔ اختلاف بولنمیان و معجز اولدیغی کون کبی آشکار اولان قرآن کریمك کلام حق اولدیغنه اینانمیانلرك حقنده نه سویلملی . .

الله عقل وانصاف احسان ایلسونده دوشونسونلر سوزندن بشقه برشی دیه میز . چونکه بویله احمق آدملرك حقنده هرنه سویلنسه درجهٔ حماقتلرینی بیان ایلمك ممکن اولهمز .

(در دنجی باب کفرهٔ قریشك حضرت فخر عالم واصحاب کرامنه ایتدکلری ایذا وجفا بیاننده در . واشبو باب درت فصل اوزره ترتیب اولنوب برنجی فصل نبوتك برنجی سنه سندن بشنجی سنه سنه قدر وقوعبولان احوالی اجمالاً بیان ایده جکدر)

حضرت فخر رسالت خلقی دینه دعوت ایدوب اصنام باطله لرینه تعرض ایتمزدن مقدم (ابولهب وکعب) کبی برقاچ ملعوندن ماعداسی حضرت فخر رسالته پك چوق تعرض ایتمزلردی . صکره جناب حق مشرکینك طوتدقلری مسلك باطل واصنام عاطله لرینی تعییب وآباء واجدادینك کفر اوزرینه کیدوب جهنمده معذب اولدقلرینی اخبار بیورنجه و (فاصدع بما تؤمر واعرض عن المشركين) آیت جلیله سیله (که خلاصهٔ معنای منیفی ای حبیبم طرف عزتمدن مأمور بیورلدیغك امر دعوتی اظهار ومشرکیندن اعراض ایله دیمکدر) مأمور بیورلدیغی وجهله ناسی آشکار اوله رق دین حقه دعوت ایتمکه باشلا یخه کفرهٔ مرقومه عداوتلرینی تشدید واظهار ایدرك خاطر وخیاله کلمیه جك وار اذل ناسدن بشقه کمسنه نك قبول ایتمیه جکی درجه لرده حقارتلره قالقشدیلر . اشته ایتدکلری حقارتلردن برنبذه جك بیان ایده لم که هرکس منصفانه وجدانه مراجعت ایدوب ایشی محاکمه ایتسونده (سیف ایله دینه دعوت ایتمك اولورمی بوقدر قان دوکمك یازق دکلیدر) کبی برطاقم یاوه کولقلرله فیلسوفلق صاته رق اشکلك ایتملیدر . ودین اسلامك نه یولده تشکیل اولنوب وجوده کلدیکنی اکلاملیدر . حضرت عائشهٔ صدیقه دن مرویدر که

(ابو لهب وعقبه) فاجر پلیدلری بر طاقم نجاستلر جمع ایدوب
حضرت فخر عالمك یولی اوزرینه دوكرلردی . حضرت
فخر عالم خانهٔ سعادتندن چیقدیغنده غضب ایتیوب قول لین
ایله (یا بنی عبد مناف بو نصل قومشولقدر) دیر ودوكدكلری
نجاستلری یولاوزرندن دفع ایدردی . و برده حج موسمنده
خلقی ایمانه دعوت ایدوب (یا ایها الناس قولوا لا اله الا الله
تفلحوا یعنی كلمهٔ منجیهٔ توحیدی سویلیه رك ایمان كتوریكزكه
فلاح وظفر بولهسكز) بیوردقلرنده ابو لهب خبیثی قومیله
برابر آردندن طاش آته رق ومكه یه كلنلره خطاباً ای قوم
محمددن (علیه الصلوة والسلام) اعراض ایدیكز صقین انك
فتنه سیله مفتون اولمیه سكزكه محمد (علیه الصلوة والسلام)
ساحردر . وكاه شاعر وكاهن ومجنوندر دیه رك سید كائناته
جور وجفا ایدرلردی . حضرت فخر عالم افندمز كفار
خاكسارك بو اوضاع نابجالرندن هرنقدر متأذی اولورلر
ایدیسه ده ینه صبر وحلم ایله معامله بیوروب امر دعوتده
ثبات كوستردی . وحق جل وعلا حضرتلری دخی كفار
قریشی تكذیب وحبیب ذیشاننی متسلی قیلار آیات جلیله
ارسال بیوردی . سعید بن جبیر حضرتلرندن مرویدركه
حضرت فخر عالم افندمز خلقی آشكاره دینه دعوت بیوروب
كفار قریشك اصنام باطله لرینه تعرض ایتدكدن صكره
حج موسمی یتشدكده (ولید بن مغیره) خبیثی كه قوم قریشك
اك عقلاو اك اختیارلری ایدی . رؤسای قریشی جمع
ایدوب (ای قوم موسم حج كلدی . اطراف واكنافدن قبائل

عرب كلوب كعبه یی زیارت ایده جكلردر . حالبوكه محمدك
(علیه السلام) صیت وشهرتنی ایشتمشلردر . بهمه حال یانینه
واروب سوزلرینی ایشیده جكلر وكوكللرینه دخی میل ومحبتی
دوشوب دین اسلامی قبول ایده جكلردر . صكره بزم ریاستمزك
كیده جكنده هیچ شبهه یوقدر . ایمدی بو خصوصده بر فكر
وتدبیر ایتملیسكز . ومحمدی (علیه السلام) برنسنه ایله متهم
قیلملیسكزكه قبائل آنك سوزلرینی ایشتدكلرنده میل ایتیوب
متنفر اولهلر . وجمله كز دخی متفق الكلم اولوب بشقه بشقه
سویلیوب ده بری بریكزی تكذیب ایدرك سوزكزده تناقض
ایتمملیسكز) دیدوكنده رؤسای قریش ملعون مزبوره
خطاباً (یا ابا عبد الشمس سن بر فكر وتدبیر ایله ده بز اكا
متابعت ایدوب بالاتفاق انجق او سوزی سویلیه لم) دیدیلرینه
جواباً خبیث مزبور (سز سویلیكز ده نه یولده تدبیر ایده
جككزی اكلایه لم) دیمسی اوزرینه رؤسای قریش
(كاهندر دیه لم) دیدكلرنده ولید (والله محمد كاهن دكلدر
وسویلدیكی سوزلر اصلا كاهن سوزلرینه بكزه مز . سز
بویله دیسه كز حاجك نظر دقتلرینی جلب ایتمش اولورسكز .
دینجه رؤسا (مجنوندر دیه لم) دیدكلرنده ولید (محمد مجنون
دكلدر . وسوزلری قطعا مجنون سوزلرینه بكزه مز . وبویله
بر مجنون كورلمامش وایشدلمامشدر . بونك یلان اولدیغی
ادنی ملاحظه ایله معلوم اولور) جوابی اوزرینه رؤسا
(ساحر ویاخود شاعردر دیه لم) ولید پلید (والله محمد نه
ساحر ونه ده شاعردر . چونكه بز شعری پك كوزل بیلورز

انجق محمدك سویلدیکی سوزلری هیچ بریرك سویلمکه قطعا
اقتدارمز اولمدیغی کبی شمدی یه قدر دخی بویله فصیح وبلیغ
سوزلر سویلنمامشدر . وساحرلری دخی بیلورز . اما
بو وادیده ادای کلام ایتمه‌لری هیچ بر وقت وقوعبولمامشدر .
والله محمدك کلامنده اویله بر حلاوت واردرکه هرشیئه غالب
اولور . وکندیسیله فصاحت وبلاغتده هیچ برکسه مقاومته
مقتدر دکلدر . وحسب ونسبنك شرفی دخی هرکسك معلومیدر .
اعدی محمدك حقنده هرنه سویلر ایسه‌ك یلانجی اولدیغمزی
جمله‌سنك اکلایه‌جقلرنده شبهه یوقدر) جوابنی ویرنجه
رؤسا (ای ابوعبدالشمس البته سن بوبابده برتدبیر ایدوبده
چاره‌سنی بولملیسین) دیه‌رك نیاز ایتدکلرنده ولید برمقدار
تأمل ایتدکدن صکره (ای قوم حاجه محمد ساحرله بکزر .
چونکه کندیسنده برطاقم سوزلر واردرکه بابا وآنایی اوغلدن
وقرنداشی قرنداشدن واقربایی اقربادن تفریق ایدر .
صقین کندیسیله کورشملیسکز دیمکدن بشقه چاره یوقدر)
دیدی . عروة بن الزبیر عبدالله بن عمرو بن عاصدن کفرهٔ
قریشك حضرت پیغمبره ایتدکلری ایذا وجفالردن قنغیسنك
دها زیاده اولدیغنی سؤال ایلدیکنده ؛ عبدالله بن عمرو جوابنده
برکون اشراف قریش حجرده جمع اولوب (محمد بزه شتم
ایده‌یور ودینمزی تعییب ایده‌یور وجماعتمزی تفریق
وتکریلرمزی سب ایده‌یور . بونه عجیب وغریب برحالدرکه
بز سسمزی چیقارمیوب آنی کندی حالنه براقیورز . بونك
برچاره‌سنه باقملی یز) دیه‌رك سویلشدورلرکن سید عالم حرم

قپوسندن کیروب استلام رکن ایتدکدنصکره طوافه باشلادی .
اثنای طوافده آنلرك یانندن کچدیکنده لایق اولمیه‌جق
صورتده تعریضاته قالقیشوب اول قدر فنا سوزلر سویلدیلر که
اول سوزلرك اثر کراهتنی جمال مبارکنده مشاهده ایلدم .
ایکنجی واوچنجی طوافنده دخی اول مقوله لایقسز سوزلر
تفوّه ایلدیلر . انجق اوچنجی دفعه‌سنده حضرت فخر عالم
طوروب (ای معشر قریش سوزیمی دیکلیکز . اول
ذات اجل واعلی حضرتلرینه قسم ایدرمکه محمدك جانی آنك
قبضهٔ قدرتنده در . اکر ایمان ایتمز ایسه‌کز سزی بوغازلرم .
صانورمیسیکز که ایتدیککز خباثتلر یانکزه قاله‌جقدر)
بیوردسیله کفار قریشك بوغازلری صیقلمش کبی انداملرینه
لرزه دوشه‌رك تملق ایتمکه باشلادیلر . واك زیاده طعن
وتشنیع ایلیان کافر ایاغه قالقوب رفق وملایمتله (یا ابا القاسم
کیرودون ایشیکه باق سن برجاهل آدم دکلسین بزه اویمه)
دیه‌رك غضب رسول اللهی تسکین ایتمکه قالقشدی . حضرت
فخر عالم دخی کیرودونوب طوافنی اتمام ایلدی . ایرتسی کون
ینه کفرهٔ قریش محل مزبوره طوپلانوب مشاوره‌یه
باشلادیلر . شویله که (دونکی کون محمده بوقدر طعن وتشنیع
ایتدك انجق غضبه کلوبده بزه چیقیشمه قورقوسندن جمله‌مزك
دیلی طوتیلوب معارضه ایتمکه قادر اوله‌مدق . بزه یاپدیغی
ایش نه‌ایدی . اکر بوکون کندیسنی کوره‌جك اولور ایسه‌ك
نه‌یاپه‌جغمزی بیلورز) دیرکن حضرت فخر رسالت قپودن
ظاهر اولوب طواف ایتمکه باشلینجه کفرهٔ مزبوره غیظ

وغضبلرندن جمله‌سی بردن اوزرینه هجوم ایدوب (یا محمد بزم
تکربلرمزك حقنده سوز سویلیان سن میسین) دیدكلرنده سرور
عالم افندمز اوت او سوزلری سویلیان بنم . و بوندن صکره
دخی سویلیه جکم . بیورمسی اوزرینه ایچلرندن بر کافر
آتیلوب ردای شریفنك اتکندن طوته‌رق مبارك بوینونه
طولادی . و اول درجه چکدی که نفسی طوتیله یازدی
ایدی . حضرت ابا بکر الصدیق اورا ده بولنوب بو حالی
کورمسیله فریاد وفغان ایله آغلیه‌رق (ای جماعت قریش
بنم تکریم الله‌در . و بن سزه ربکزدن دلائل واضحه
کتوردم . دیان ذات اکرمی قتلمی ایده‌جکسکز) بیورمسی
اوزرینه کفار خاکسار حضرت فخر عالمدن ال چکوب ابو بکره
هجوم ایتدیلر . و مبارك باشنی یارنججه‌یه قدر دوکدیلر .
جابر بن عبدالله حضرتلرینك روایتنه کوره کفرهٔ قریش
کوندن کونه اهل ایمانك ترقیده اولدقلرینی کوردکجه نه یاپه‌جقلرینی
شاشیروب هر کون اجتماع ایدرك بر در لو افساد وتزویره
قالقشدقلری مثللو بر کون دخی ایچلرندن بر طاقمی قالقوب
(ای قوم ایچکزده زیاده سحر وکهانت وشعر بیلن کیم
ایسه میدانه چیقسون آنی محمده کوندره‌لم که مباحثه
ومعارضه ایلسون وکندوسنی بو دعوادن دوندرسون)
دیدیلری اوزرینه (عتبه ابن ربیعه) دیدكلری خنزیر قالقدی .
قریش دخی آنی تنسیب ایدوب کوندردیلر . کافر مزبور
حضرت فخر عالمك حضورینه کلدیکنده سوزه باشلایوب
(ای قرنداشم اوغلی سنك نسبك بر مرتبه‌ده عالیدر که

سن بیلورسن . انجق سن قومك آره‌سنده بر امر عظیمه
قالقشدك که جماعتك تفریقنه باعث اولدك . و قومك
معبودلرینه طعن ایتدك . و آباء واجدادینك تکفیرینه
قائل اولدك . و بزی عرب میاننده بر مرتبه رسوای ایتدك که
قریش آره‌سنده بر ساحر وکاهن پیدا اولمش که بابا و آنایی
اوغلدن تفریق ایدر دیو کسب شهرت ایتدك . بو امره باعث
داعیهٔ شهوت ایسه استدیکك قیزی سکا نکاح ایده‌لم . یوق
احتیاج وفقر ایسه سکا اولقدر مال جمع ایده‌لم که جمله‌مزدن
زنکین اوله‌سین . و اکر بو دعوادن مرادك بزه پادشاهلق
ایتمك ایسه سنی پادشاه اتخاذ ایده‌لم . و اکر دفعنه قادر
اوله مدیغك بر خواب وخیال ایسه سکا معالجه ایده‌جك
بر طبیب حاذق کتوره‌لم . و هر نه مصارف اولورسه
بز ویره‌لم) دیه‌رك بر طاقم مقدمات باطله سندن صکره
سید رسل کافر مزبوره خطاباً (ای عتبه سوزیکی تمام
ایتدکمی) سؤالنه جواباً خائن مزبور (تمام ایتدم) دیمسی
اوزرینه حضرت فخر عالم افندمز بسملهٔ شریفه‌یی
کتوردکدنصکره سجده آیتنه قدر (فصلت) سورهٔ
جلیله‌سنی اوقودی . و عتبه دخی اللرینی آرقه‌سنه قویوب
تمام دقت ایله استماع ایلدی . بعده عتبه‌یه توجه ایدوب
(یا ابا الولید اشته ایشتدیکنی ایشتدك . شمدی استدیکك
یره کیت) بیوردیلر . کافر مرسوم یورغون اشك کبی
قولاقلرینی صارقیده‌رق هایوسا قومنك یانلرینه کیدرکن
قوم والله عتبه‌نك کلیشی کیدیشنه بکزه‌میور لونی متغیر

اولمش دیدیلر . نهایة الامر عتبه یانلرینه واردیغنده (ای جماعت قریش بو بابده نافله یورغونلق چکمیکز والله محمددن بر کلام ایشتدم که هیچ بر وقت مثلنی ایشتمامیشم . خدا حقیچون اول کلامك شعر وسحر و کهانته هیچ مناسبتی یوقدر . ای کروه قریش بنم سوزیمی دیکلیك محمده اصلا تعرض ایتمیوب کندو حالی اوزره براقیکز . لات وعزایه یمین ایدرمکه محمدك کلامنك شان عظیمی واردر . اکر سائر قبائل عرب کندیسنه غالب کلورسه سزدن بو غائله‌یی دفع ایدوب قورتیلورسکز . واکر محمد آنلره غالب اولوب سلطنته ایریشورسه قرابتکز جهتیله قومك الك سعادتلوسی اولورسکز) دیمسی اوزرینه قوم (ای ابو الولید لات وعزایه یمین ایدرزکه محمد سکا سحر ایتمشدر . دیملرینه جواباً (عتبه) بن معقول ومناسب کوردیکمی سویلدم سز استدیککز کبی حرکت ایدیکز دیدی . بونك اوزرینه کفرهٔ قریش تیقن ایتدیلر که مباحثه ومعارضه ایله غلبه ایدوبده رسول اکرمی دعواسندن وبتلرینه طعن وتشنیع ایتمکدن وازکچورمك ممکن اوله میه جقدر . آندنصکره دها زیاده ایذا واضراره سعی ایتمکه قرار ویروب (محمدی واصحابنی هر نره ده بولور ایسه‌ك الیمزدن کلان تعذیب وتنکیلی ایتملی یز) دیدیلر . ودیدکلرینی اجرایه قالقشدیلر . نته کیم عبدالله بن مسعود حضرتلرندن منقولدرکه برکون سرور عالم افندمز حرم کعبه ده نماز قیلار ایکن ابو جهل لعین قریشدن بر طاقم کفره ایله کلوب واول حوالیده

بوغازلنوب قارنندن چیقان بردوه‌نك قانلی ونجاستلی مشیمه‌سی طورر ایدی . لعین مزبور قومنه خطاباً (شو مشیمه‌یی آلوبده محمد سجده‌یه واردیغنده آرقه‌سنه هر کیم آتارسه کندوسنه احسان ایدرم) دیمسی اوزرینه (عقبه بن ابی معیوط) ملعونی اول مشیمه‌یی آلوب حضرت فخر عالم افندمز سجده‌یه وارنجه مبارك آرقه‌سنه آتدی . وحضرت فخر رسالت اول موضع مبارکه مشیمه‌نك دوشمسنی استمدکلرندن سجده ده توقف ایدوب قالقمدی . واول ملعونلر دخی آرقه‌سی اوستی یاتهرق قهقهه ایله کولرلردی . ابن مسعود حضرتلری دیرکه اوآرالق بن اوراده بولندم انجق کفره‌نك شرلرندن خوف ایتدیکمدن هیچ برشی سویلیه‌مدم . وحضرت فخر عالم افندمز اول حال ایله سجده ده قالوب تاکیم برکشی فاطمة الزهری حضرتلرینی اول حالدن خبردار ایدرك کلوب اول مشیمه‌یی مبارك آرقه‌سندن بیابانه آتدی . حضرت فخر رسالت نمازدن فارغ اولنجه مشرککینك نمازه ایتدکاری حرمتسزلکدن طولایی مبارك اللرینی قالدیروب اوچ دفعه تکرار ایدرك (اللهم علیك بقریش) دیه رك اجمالاً علیهلرینه دعا ایلدکدنصکره تفصیل ایدوب (اللهم علیك بابی جهل بن هشام وعقبة بن ربیعه وشیبة ابن ربیعه وعقبة ابن ابی معیوط وابی بن خلف وامیة بن خلف وعمارة بن الولید) بیوردیلر . راوی ابن مسعود حضرتلری دیرکه (خدا حقی ایچون اول کون رسول کبریا اسملرینی تعداد ایدرك علیهلرینه دعا ایتدیکی کفرهٔ فجره‌نك جمله‌سنك بدر غزاسنده قتل اولندقلرینی ولاشه‌لرینك قیویه آتلدیغنی

کوردم . انجـق امیهٔ بن خلفك جسم ناپاکی پارچه‌لنوب هر بر پارچه‌سی بر برده قالدی . و برده حضرت فخر عالم افندمزك عمیسی ابو طالب و کبار صحابه‌نك هر برینی کندیلرینك قوم و عشیرتی حمایه ایتدکلرندن کفار قریش استدکلری کبی ایذا و جفا ایتمکه مقتدر اوله‌میه‌جقلرینی اکلاملریله بتون بتون ال چکمدیسه‌لرده یان اولنان ایذا و اضرارك دها ایلروسنه کچه‌میوب انجق قوم و عشیرتی اولمیان ضعفا و غربای اهل ایمانه راست کلدکلری محلده محمدك دیننندن واز کچوب لات و عزایه ایمان کتوریکز دیه‌رك درلو درلو ایذا و جفالر ایدوب کیمیسنی آچلق و صوسزلق ایله حبس ایدرك و کیمیسنك چپلاق آرقه‌سنه زره کیدوروب کونشده طوته‌رق و کیمیسنی دخی شدتله ضرب ایدرك تعذیب و تنکیل ایدرلردی . صبری آز اولانلردن بعضیسی صمیمی اولمیه‌رق دیل اوجیله رجوع ایتدك دیمکله خلاص و بعضیسنك دین اسلامه یقینی بر کمال اولدیغندن رتبهٔ شهادتدن قاچمدقلرندن بلایه صبر ایله ثابتقدم اولورلردی . نته‌کیم بلال حبشی حضرتلری امیهٔ بن خلفك کوله‌سی اولوب هر کون کندوسنی بطحاء مکه‌یه کتورر و ای سیهرو محمدك دیننندن دون و لات و عزایه ایمان کتور دیه‌رك عریان ایدوب و سجاق قومه یاتیروب قیزغین طاشلری قارننه و کوکسنه باصه‌رق اذیت ایدردی . بلال حبشی حضرتلری ایسه صبر و ثبات ایدوب قطعا سوزلرینه التفات ایتمزو (احداً احداً) یعنی واحد اولان جناب حقه طپارم دیر ایدی . بر کون ابابکر الصدیق

حضرتلری بلالك بو حالی پرملالنی کورنجه امیه‌نك یانینه واروب (بهی غدار اللهدن قورق بو بیچاره‌دن نه استرسین) دیمسی اوزرینه کافرمز بورا ابابکر الصدیقه خطاباً ای ابو قحافه اوغلی بلالی لات و عزادن آییروب محمدك دیننه تشویق ایتدیکك جهتله آنی بو بلالره کرفتار ایلیان سنسین اکر مرحمت ایده‌یور ایسه‌ك پاره‌سنی صایوب قورتار . دیمسیله ابو بکر بو سوزی جاننه منت بیله‌رك بلالی صاتون آلوب او آنده آزاد ایلدی . روایت صحیحه ایله ابن عباس حضرتلرندن و بنی مخزوم قبیله‌سی ویدسندن منقولدرکه کفار مکه عمار بن یاسری و باباسنی و آناسی سمیه‌یی و صهیبی و بلال و حبابی طوتوب هر کون بطحاء مکه‌یه ایلیده‌رك درلو درلو جور و جفالر ایدرلردی . و بر کون دخی سمیه‌یی آیاقلرندن ایکی دوه‌یه کروب برچوق جفالر ایتدکدن صکره کافرك بری بر حربه ایله اوروب شهید ایلدی . و یاسری دخی برچوق تعذیب و تنکیل ایله شهید ایتدیلر . (ابتدا اسلامده مقتول اولانلر آنلر ایدی) اما عماره پك چوق جبر و اکراه ایتدکدن صکره دیل اوجیله محمدك دیننندن دوندم دیدردیلر . و بو خبر حضرت فخر رسالته واصل اولدقده (حاشا که عمار کافر اوله تحقیق بودرکه عمار باشدن آیاغه وارنجه ایمان ایله طوبطولودر و ایمان آنك هر طرفنه سرایت ایتمشدر) بیوردیلر . و عمار رضی الله عنه حضرتلری اول ملعونلرك اللرندن خلاص اولنجه حضور سعادته کلوب کفار خاکسارك ایتدکلری جور و اعتسافلرندن شکایت ایدرك آغلدی . سرور عالم افندمز دخی مبارك اللریله عمارك کوزلری یاشنی سیلوب تسلیه بیوردی .

ایکنجی فصل بشنجی سنه نك وقایع مشهوره سندن اصحاب کرامك حبشه جانبنه هجرت ایتدکلری بیاننده در

نبوتك بشنجی سنه سنه قدر اهل اسلامك چکدکلری محن ومشاق بیان اولنان منوال اوزره واقع اولمسیله برابر دین مبین اسلام کسب عزت ایدرك ضیای شمس کبی آفاقه منتشر اولمغه یوز طوتدیغندن کفرهٔ فجره نك براسه قوشی کبی کوزلری قاشوب غیظ وغضبلرندن هر بری برکلب عقور کبیله رك اصحاب رسول اللهه تحمل اولنه میه جق درجه لرده ایذا واضراری حدندن آشوردقلرندن و آنلره نسبتله حالا اهل اسلام قلیل وحضرت فخر عالم افندمزك امت مرحومه سی حقنده نفس نفیس عالیلرندن دها زیاده شفقت ورأفتی اولدیغندن اول فاجرلرك شرلرندن تخلیص ایتمك اوزره اصحاب کرامنك هجرت ایتملرینه رخصت ویروب کندولرینه خطاباً (حبشه پادشاهی هر نقدر حالا دین نصاری اوزره ایسه ده مستقیم الاطوار برکیمسه اولوب کندو الکاسنده هیچ بر کیمسه بر فرده ظلم ایتمکه مقتدر دکلدر . جناب حق بزه سلامت و رفاه حال احسان ایدنجیه قدر سزدن هر کیم استر ایسه اورایه کیدوب ساکن اولسون) بیورمسی اوزرینه نبوتك بشنجی سنه سی ماه رجبنده رجالدن اون ایکی و نسادن درت کشی کیزلوجه مکه دن چیقوب پیاده اوله رق دکز کنارینه قدر کتدکدن صکره نصف دیناره بر کمی استیجار ایدوب حبشه دیارینه هجرتله ملك نجاشینك جوارنده امین وآسوده اولوب اسکان ایتدیلر . اوراده بر مدت اقامتلرندن صکره اصلی

یوق اغوای شیطانیه دن ناشی بر سببه مبنی کفار مکه ایذا واضراردن ال چکوب صلحه قرار ویردکلری خبری مهاجرینه واصل اولمغله وطن اصلیلری اولان مکه یه کلدیلر . بعده سبب مزبورك اصلی اولمیوب اغوای شیطانی اولدیغی طرف رسالتدن کفاره بیلدیرلمسیله صلحدن رجوع ایدوب بتکرار ایذا وجفایه قالقشملری اوزرینه مهاجرینك مکه ده طورمغه هیچ بر وجهله اقتدارلری اولمدیغندن سرور عالمدن رخصت آلوب بتکرار حبشه دیارینه هجرت ایتدیلر . و رجال ونسادن دها برخیلی کمسنه لر آنلره التحاق ایدوب کتدیلر . سرور عالم افندمز مکه ده طوردقلری مدت ظرفنده حبشه دیارینه هجرت ایدنلر صبیاندن ماعدا رجالدن سکساندن زیاده یه ونسادن اون برعدده بالغ اولدیلر . کفار مکه اصحاب کرامك هجرت ایتدکلرینه واقف اولدقلرنده شوکت اسلامیه نك اول حوالیده دخی کسب عزت ایده جکنی اکلاملریله بتون بتون چیلدیروب چارچابوق ملك نجاشی یه و وکلاسنه برچوق آغر هدیه لر ورشوتلر جمع وترتیب ایله عمرو بن عاص وعمارة بن الولیدی اول طرفه سوق واعزام ایتدیلر . دیار حبشه کلدکلرنده ابتدا وکلایه ترتیب ایتدکلری رشوتلری تقدیم ایتدیلر . بعده حضور نجاشی یه داخل اولوب سجده و پرستشلر ایتدکدن صکره کتوردکلری هدایایی عرض ایدرك نه ایچون کلدکلرینی افاده یه باشلیوب (بزم عمیلرمز اوغلانلرندن برجماعت آباء واجدادمزك وسنك آباء واجدادینك دیننه مغایر بریکی دین پیدا ایدوب کندولرینك طوتمش اولدقلری دیندن

ماعدا نقدر دینلر وار ایسه جمله‌سنه مخالفتله طعن وتشنیع
ایتدکلرندن کافهٔ اهالی اتفاق ایدوب کندیلرینی بو افکاردن
واز کچورمك ایچون هر درلو تشبثاته قالقیشلدی ایسه ده
برفائده‌یی مفید اولمدقدن بشقه سزك جماعتکزك آره‌سنه دخی
تفرقه دوشورمك اوزره بورایه کلمش اولدقلرندن آنلرك
بزه تسلیم اولنملری جمله اشراف قریش طرفلرندن رجا
اولنور) دیملری اوزرینه وکلای نجاشی آلمش اولدقلری
رشوتلردن طولایی بونلری تصدیق ایدوب (اوت پادشاهمز
بو آدملر ثقه‌دن آدملر اولوب یلان سویلمزلر . وقوملرینك
احوالنی بزدن دها ایو بیلورلر . وبرده بویله برطاقم ضعفا
ایچون بوقدر قبائل عرب وخصوصیله صنادید قریش ایله
بوزشمق مسلك پولتیقه‌یه الویره‌میه جکندن مهاجرینك
بو آدملره تسلیم اولنملری عین صوابدر) دیه‌رك بنیاد دام
تزویره قالقشملریله ملك نجاشی حضرتلری غضبه کلوب
(خدا حقیچون قورمش اولدیغکز دام تزویری قطعا قبول
ایدمم . وبرقومکه الکامه کلوب بکا صغنمش اوله‌لر بن آنلری
دشمنلرینه تسلیم ایدمم) مقال محقانه‌سیله راشی ومرتشیلری
رسوای ایتدکدن صکره دین اسلامك نه بولده اولدیغنی
بالذات کندوسی تحقیق ایتمك اوزره مهاجرین اسلامیه‌نك
حضورینه جلب اولنملرینی اراده بیوردی . خبر مذکور
مهاجرین اسلامیه‌یه واصل اولنجه جمله‌سی بریره
جمع اولوب (پادشاهه نه دیه‌لم ونه درلو جواب
ویره‌لم خاطرینه خوش کله‌جك سوزلرمی سویلیه‌لم

یوخسه واقع حالی طوغریجه‌می بیان ایده‌لم) دیه‌رك استشاره
ایتدکلرنده جعفر طیار رضی الله تعالی عنه حضرتلرینك (حقیقت
حالی طوغریجه بیان ایتمکدن دها اعلا هیچ برسوز اوله‌مز)
بیورمسی اوزرینه کافه‌سی قبول ایلیوب کندیسنی پیشوا
اتخاذ ایدرك حضور نجاشی‌یه چیقدقلرنده قاعدهٔ اسلامیه
اوزره سلام ویروب حبشیلرك عادتلری اوزره ملك نجاشی‌یه
سجده ایتمدیکلرندن مشارالیهم مهاجرین مومی الیهمه خطاباً (نیچون
رسم تعظیمی اجرا ایتمیوب پادشاهه سجده ایتمدیکز) دیملری
اوزرینه جعفر طیار رضی الله تعالی عنه حضرتلری جوابنده
(بز پیغمبرمزدن آلدیغمز تعلیماته بناءً جناب پروردکارمزدن
غیری‌یه سجده ایتمیز) بیورنجه نجاشینك قلبنده برمهابت
عظیمه حاصل اولوب مومی الیهمه خطاباً (ای مسافرلر مکه‌دن
کلان بو آدملر دیورلرکه سز آباء واجدادیکزك دینی ترك ایدوب
بزم ویهود دیننه دخی کیرمامشسکز ایمدی کندی دینکزك
نه یولده اولدیغنی بکا خبرویریکز) بیورمسیله جعفر طیار
حضرتلری جوابه تصدی ایدرك (ای پادشاه مقدما بز قریش
دیننده بولنوب برطاقم بتلره طپار ایدك . حق تعالی حضرتلری
لطف وعنایت ایدوب بزه اویله بر پیغمبر کوندردی که آنك نسبی
وصدق وعفتی بزم معلوممزدر . واول رسول خدا جناب حقك امریله
بزی تکری‌یه طاپمغه وبرلمکه دعوت بیوروب ادیان سائره‌دن
منع ایلدی وبزه معروف ایله امر ومنکردن نهی ونماز وصوم
وزکات وصلهٔ رحم وجمیع اخلاق حسنه ایله امر بیوردی . وبزه
اویله بر تنزیل قرائت ایلدی که هیچ برنسنه اکا بکزه‌مز . ودلائل
واضحه ومعجزات باهره ایله اللهك رسولی وکتوردیکی دینك

حق اولدیغی معلوممز اولوب نبوتنی تصدیق ایله ایمان کتوردك . وقوممزك دین باطلندن دوندك . قوم قریش ایسه اللهدن قورقیوب بو سببدن بزه و پیغمبرمزه پك چوق جور و ایذا ایتدیلر . بزم دخی آنلره مقاومته قدرتمز اولمدیغندن و پیغمبرمز سنك مستقیم الاطوار اولدیغکی و ولایتکده هیچ برکمسه نك برفرده ظلم ایده میه جکنی بیلدیککندن سنی اختیار ایدوب حمایه کزده بولنمق ایچون بزی بو طرفلره کوندردی) بیوردیغنده ملك نجاشی (پیغمبریکزه نازل اولان کلامدن سزده برمقدار وار ایسه بکا قرائت ایدیکزده دیکلیه یم) دیمسیله جعفر طیار جوابنده اوت واردر دیوب (کهیعص) سورهٔ جلیله سندن برمقدار تلاوت قرأن کریم ایدنجه ملك نجاشی اولقدر اغلادی که کوزلرینك یاشی محاسنی اوزره جریان ایلدی . ومجلسنده بولنوب صحف آچه رق دیکلیان نصاری علماسنك ریسلری دخی اولقدر اغلادیلر که اوزلری واوزلرنده کی صحف کوز یاشنه غرق اولدی . بونك اوزرینه ملك نجاشی آغلیه رق حضورنده بولنانلره خطاباً (الله حقیچون بو کلام ایله عیسی علیه السلامه نازل اولان کلامك ایکیسیده برچراغك نوریدر) بیوردقدنصکره عمرو بن عاص ایله عمارة بن الولیده توجه ایدوب (والله بن آنلری هیچ برو جهله سزك الیکزه تسلیم ایده مام) بیوردیغنده عمرو ایله عماره (بونلر عیسی ابن مریم حقنده سکا مخالفدرلر) دیه رك ینه افساده قالقشملری اوزرینه ملك نجاشی جعفر طیاره خطاباً (حضرت عیسی حقنده سز نه دیرسکز سوألنه جواباً جعفر طیار (تنکریمزك بیوردیغنی دیرز) دیوب و (هو عبدالله و رسوله وکلمته القیها الی مریم و روح منه الآیة آیت جلیله سنی تلاوت

ایتمسی اوزرینه ملك نجاشی الینه برچوب پارچه سی آله رق (ای کروه حبشه وقسیسان و رهبانان شویله بیلیکز که انجیلده اولان کلام ایله بوذاتك اوقودیغی کلامك آره لرنده شو چوب قدر تفاوت یوقدر) بیوردقدن صکره مهاجرینه توجه ایدوب (ای مسافرلر سزك قدومکزه وسزی بورایه ارسال بیوران ذات اکرمه تشکر ایدرم . وجناب اللهك حق رسولی اولدیغنه دخی شهادت و ایمان ایدرم وانجیل شریفده وصفنی کوردیکمز و عیسی علیه السلامك تشریفلرینه اشارت بیوردیغی اول ذات اکرم یعنی حضرت محمد علیه الصلاة والسلام اولدیغنده اصلا شبهه یوقدر . ای مسافرلر هر نره ده راحت ایدرسه کز صفای بال ایله اوتوریکز . بوندنصکره سزه بنم قرنداشمسکز . آه اکر شواغل مملکت وسلطنت اولمیدی بن اول ذات اکرمك حضور سعادتنه واروب نعلینی طوتار ومبارك اللرینه واباقلرینه آبدست صونی دوکردم) بیوردی وقوم قریشك کوندردکاری هدایایی ایلچیلرینه تسلیماً کیرویه رد ایلدی . وایلچیلر دخی مجلسندن چیقوب خائب وخاسر اوله رق دونوب کتدیلر .

{ اوچنجی فصل نبوتك التنجی سنه سندن اون برنجی سنه سنه قدر اولان وقایعك اجمالی بیانده در }

برکون ابوجهل لعین سرور کائناته پك چوق اذا وجفا ایدوب شتم ایلدیکنده سرور عالم تحمل ایدوب هیچ برجواب ویرمدی . انجق عبدالله ابن جدعانك جاریه سی بو حالی کوروب کندیسنه آغر کلدیکندن عم رسول الله حمزة بن عبدالمطلب حضرتلری صید وشکاردن کلوب بیت شریفی طواف ایلدکدنصکره کیفیتی کندیسنه خبر ویروب

(بو كون ابو جهل سنك قرنداشك اوغلى محمده (صلى الله تعالى عليه وسلم) پك چوق جور وجفالر ايدوب شتم ايلدى . ومحمد صبر ايدوب هيچ برجواب ويرمدى) ديمسيله حضرت حمزه غضبه كلوب ابو جهلك يانه كتدى . واول لعين قوميله برمجلسده اوتورركن حضرت حمزه كندوسنه خطاباً (بهى ملعون سن قرنداشم اوغلى محمده اذا وجفا ايدرك شتم ايتمشسين . حالبوكه بن آنك دينى اوزره يم نه جسارتله بو ادبسزلكاره قالقيشيورسين) ديه رك تكدير ايتدكدنصكره اوموزنده كى ياىى ايندروب باشنه چارپمسيله ملعونك باشى ياريلوب كلب كبى بوارلندقدنصكره قالقدى . وقورقوسندن حضرت حمزه يه تواضع كوستروب كوكلنى آلمغه چالشديسه ده حضرت حمزه اصلا التفات ايتميوب طوغريجه حضور سعادته كيدرك شرف اسلامى قبول ايلدى . حضرت فخر عالم افندمزك مسلمان اولمسندن پك زياده ممنون اولدى . واهل اسلام دخى آنك مسلمان اولمسيله قوت بولديلر . بونك اوزرينه كفرهٔ قريش حضرت حمزه دن زياده قورقدقلرندن عادت مألوفه لرى اوزره حضرت فخر عالم افندمزه واصحاب كرامنه اولكى كبى حقارت ايتمكه جسارت ايده مز اولديلر .

واول سنه ده حضرت عمر افندمز دخى شرف اسلام قبول ايلدى . وسبب اسلامى (انكم وما تعبدون من دون الله حصب جهنم انتم لها واردون) آيت جليله سى نازل اولنجه

ابو جهل لعين خبر آلمسيله جماعت قريشك اورته سنده اياغه قالقوب (اى جماعت قريش محمد (عليه السلام) سزك تكريلركزه سب ايدوب سزى دخى سفيه عد ايديور . وآباء واجداديكزك كفر اوزرينه كيدوب معبودلريله برابر جهنم آتشينك اوطونلرى اولدقلرينى سويليور . شويله بيلكزكه محمدى (عليه السلام) هر كيم قتل ايده جك اولورسه يوز رأس قزيل وقره تويلى دوه ويك وقيه كموش ويرمك بويمك بورجى اولسون) دينجه عمر ابن الخطاب (كه حالا مسلمان اولمامشدى) قيام ايدوب ابو جهله خطاباً (يا ابا الحكم بو وعد ايتديكك شيئه كفيلك وارميدر) سؤالنه جواباً لعين مزبور پشين ويره يم دينجه حضرت عمر لات وعزى حقيچون طوغريمى سويلرسين ديمسيله ابو جهل لات وعزى حقيچون طوغرى سويلرم ديوب وحضرت عمرى بيت كعبه يه كوتوروب بتلرينك اعظمى اولان هبلك قارشوسنده يمين ايدرك كنديسنى بو قضيه يه شاهد طوتنجه حضرت عمر قليجنى بوينه طاقوب وتيروكماننى الينه اله رق سرور عالمك قصديله يوله روان اولدى . اثناى راهده نعيم بن عبد اللهه تصادف ايدوب حضرت عمره نره يه كيده جكنى سؤال ايلديكنده عمر محمدى (عليه السلام) قتل ايتمكه كيديورم دينجه نعيم اى عمر فرضا بو ايش سنك الندن كله جك اولسه بيله بنى هاشم وبنى عبد المطلبدن نصل قورتيله بيلورسين ديمسيله عمر غضبه كلوب اى نعيم سنك سوزكدن اكلاشلديغنه كوره محمدك دينه ميل ايتمشه بكزيورسين .

اویله ایسه ابتدا سنك وجودیڭی قالدیره‌یم صکره ایشیمه کیده‌یم دیه‌رك نعیمه هجوم ایدنجه نعیم جانڭی قورتارمق ایچون ای عمر سکا بندن دها یقینی واردرکه قیز قرنداشك ایله انشته‌ك مسلمان اولمشلردر دیدیکنده حضرت عمر آندن ال چکوب ای نعیم بو سوزیڭك طوغری اولدیغنی نره‌دن بیله‌یم سؤالنه جواباً نعیم آنلرسنك کسدیکك حیوانك اتڭی ییمزلر دینجه حضرت عمر همشیره‌سنڭك خانه‌سنه متوجه اولوب قپویه واردیغنده برسس ایشتدیکندن براز طوروب دیکلدی . (که اول کون انشته‌سیله همشیره‌سی (طه) سورهٔ جلیله‌سنی تعلم ایتمك اوزره (حباب ابن ارث) رضی الله تعالی عنه حضرتلرینی خانه‌لرینه دعوت ایتمشلر ایدی .) صکره قپویی شدتلیجه چالدیغنده حضرت عمر اولدیغنی طانیدقلرندن حباب حضرتلرینی و سورهٔ مذکوره‌یی یازدقلری صحیفه‌لری برمحله کیزلیوب قپویی آچدیلر . حضرت عمر ایچرو کیرنجه (شو ایشتدیکم صدا نه ایدی) سؤالنه جواباً بربریمزله سویلشیوردق دیدیلر . بونك اوزرینه حضرت عمر قالقوب بر قیون بوغازلیه‌رق کباب ایتدکدنصکره ییکه چاغردیغنده همشیره‌سیله انشته‌سی سعید حضرتلری اجابت ایتمیوب بز بوکون طعام ییمامکه نذر ایتمشز دیدیلر اوزرینه عمر مسلمان اولدقلرینی اکلایوب هلاك ایتمك قصدیله انشته‌سنڭك صاچلرندن طوتدیغنده همشیره‌سی زوجنی قورتارمق اوزره حضرت عمره صاریلنجه عمر بر یومروق اوروب همشیره‌سنڭك باشنی مجروح ایدرك

قانه بویامسیله همشیره‌سی برکناره چکیلوب (ای عمر هوای نفسکه متابعت ایدرك بغیر حق بزه بو حقارتلری ایتمکه نصل جسارت ایده‌بیله‌یورسین . سنی بو قدن وار ایدن اللهدن اوتانمیورمیسین . دوکمك دکل اتلریمزی پارچه پارچه ایتسه‌ك بیله دین حقدن دونمك احتمالی یوقدر . باشمده اولان جریحه‌یه وملامت کفره‌یه تحمل ایده میوبده سعید عالمدن ال چکرزمی ظن ایده‌یورسین) دینجه حضرت عمره ندامت کلوب برکناره چکیله‌رك کمال خجالتله براز تفکر ایتدکدنصکره (اوجه اوقودیغکز صحیفه‌یی کتورك کوره‌یم) دیمسنه جواباً همشیره‌سی (بزم اوقودیغمز صحیفهٔ قرآنیه‌در . جناب اللهك کلامیدر . رعایتسزلك ایده‌جککی بیلدیکمزدن سنك الینه ویره‌میز) دیدوکنده حضرت عمر رعایتسزلك ایتمیه‌جکنه یمین ایدنجه همشیره‌سی (قرآن کریمك و صفنده (لایمسه الا المطهرون) بیورلمشدر . سن ایسه شرك نجاست ایله آلوده‌سین . صحیفه‌یی آلمق دیلدیکك حالده اولا غسل ایتملیسین) دیمسی اوزرینه حضرت عمر قالقوب غسل ایتدکدنصکره صحیفه‌یی الینه اله‌رق سورهٔ جلیله‌یی تلاوت ایتمکه باشلایوب (له ما فی السموات و ما فی الارض الی آخره آیت جلیله‌سنی اوقودیغنده (نه کوزل اللهدر اوکه بو قدر اشیایه مالکدر بزم ایسه (١٥٠٠) آلهه‌مز اولوب هیچ برنسنه‌یه مالك اولمدقندنشقه بزم اعانه‌مزه محتاجدرلر .) دیدکدنصکره ینه تلاوته باشلایوب (وان تجهر بالقول فانه یعلم السر واخفی) آیت جلیله‌سنی

اوقودیغنده آغلامغه باشلدی . و (الله لا اله الا هو له
الاسماء الحسنی) آیت جلیله سنی اوقودیغنده تاب وتوانی
کسیلوب (برالله که وصف جمیلی بویله اوله آندن غیری یه
عبادت اولنمق لایق دکلدر (اشهد ان لا اله الا الله
واشهد ان محمدا رسول الله) دیمسیله حباب میدانه
چیقوب (مژده اولسون سکا یاعمر که دون کیجه حضرت پیغمبر
(اللهم اعز الاسلام بابی جهل ابن هشام او بعمر ابن الخطاب)
دیه رك دعا ایتمشدی . سنك حقنده دعاسی مقبول اولمش)
دیدی . بونك اوزرینه حضرت عمر سرور عالم افندمزك خاکپاینه
یوز سورمك قصدیله حضرت حمزه نك خانه سنه واروب
قپویی چالدیغنده اصحاب کرامدن بری باقوب حضرت
عمری مسلح کوردیکندن احتیاط ایدرك قپویی آچیوب
سرور عالمه خبرویرنجه حضرت حمزه (یارسول الله امر
بیوریکز قپویی آچسونلر اکر عمر نیت خیر ایله کلیورسه مبارك
اولسون . شر نیتیله کلیورسه عون حق ایله کندی قلیجیله
باشنی کسرم) دیمسی اوزرینه سرور عالم اراده بیوروب
قپویی آچدیلر . عمر رضی الله عنه حضرتلری ایچرو کیرنجه
سرور عالم افندمز قارشوسنه چیقوب عمرك بازولرندن طوته رق
(یاعمر اکر صلحه کلدك ایسه سندن ال چکرم . واکر جنك
ایتمکه کلدك ایسه سنی هلاك ایدرم) بیورمسی اوزرینه
حضرت عمر کمال نجابتله یارسول الله صلحه کلدم (اشهد ان لا اله
الا الله وانك رسول الله) دیوب شرف اسلامی قبول ایدنجه
سرور عالم فرحندن تکبیر کتورمسیله جمله اصحاب کرام عمرك

مسلمان اولدیغنی اکلایوب سویندکلرندن آنلردخی صوت
بلند ایله تکبیر ایدرك مشارالیهی استقبال ایلدیلر .
بونك اوزرینه بر مجلس انور کرماکرم ایدلدکدنصکره حضرت
عمر افندمز کندوسیله برابر عدد صحابه قرقه بالغ اولدیغنه
مطلع اولمسیله (یارسول الله اربعین تمام اولدی . آرتق
ترك خلوت ایده لم . طاش واغاجدن مصنوع برطاقم
عاجز بتلره آشکاره عبادت ایدیلورکن جمله عالمك صانعی اولان
قادر ذوالجلال حضرتلرینه کیزلیجه عبادت اولنمق لایق دکلدر .
اراده بیوریلور ایسه بیت شریفه کیدوب آشکاره عبادت
ایده لم) دیه رك نیاز ایتمسی رهین قبول بیورلدقده طرف
رسالتدن کندیسی بدرقهٔ طریق ایدیله رك کعبهٔ مکرمه یه
عزیمت بیورلدی . حضرت عمر افندمزه منتظراً بیت شریفده
تجمع ایتمش اولان کفرهٔ قریش مشارالیهك معیتنده جماعت
اصحاب کرامی کوردملریله سوینه رك بری برلرینه خطاباً
(باقیکز عمر ابن الخطاب قربانلق قیون سوریسی کبی مسلمانلری
طوپلامش کتوره یور دیه رك افتخار ایلدیلر . انجق ابوجهل
لعین اهل اسلامك سکوتنی تحسین ایده مدیکندن (ماورائك
یاابن الخطاب) دیو سؤالنك اوزرینه (اشهد ان لا اله الا الله
وان محمداً رسول الله) جوابنی آلمسیله نار حسدتاجانکاهنه تأثیر
ایتدیکندن برآه سرد چکه رك یورغون اشك کبی بر کوشه یه
چکلدی . بعده حضرت عمر افندمز سل سیف ایدرك
(ای جماعت قریش بنی بیلنلر بیلور . بیلمیانلر وار ایسه اشته
بن عمر ابن الخطابم . الحمدلله تعالی شرف اسلامی قبول ایله

ضلالت كفردن خلاص اولدم . اكر سز دخى شرف اسلامى
قبول ايدرسه كز مرحبا بكم . قبول ايتميوبده اهل اسلامه
تعرض ايتديككز حالده جمله كزى قليجمه حواله ايدرم) ديه رك
نطق بيورمسى اوزرينه كفرهٔ فجره خائب وخاسر اولديلر .
واهل اسلام امام الانبيايه اقتدا ايده رك ايكى ركعت نماز
قيلديلر . بونك اوزرينه سيد عالم صلى الله عليه وسلم حضرت
عمر افندمزه (فاروق) تسميه ايلديلر . رضى الله تعالى عنه
كفار خاكسار قريش حضرت حمزه وحضرت عمر افنديلرمزك
مسلمان اولمريله زمرهٔ ناجيهٔ اسلاميانك كونبكون تزايد وترقيده
اولدقلرينى وزمرهٔ خاسرهٔ كفره نك رفته رفته تناقص
ايتدكلرينى كورملريله نار حسد قلوب كفرآلودلرينى علوكير
ايدرك كلاب عقوره دوندروب سرور عالم افندمزك اهلاكنه
قرار ويرديلر . وويردكارى قرارى حامئ زمرهٔ اهل
ايمان عم رسول الله ابو طالب حضرتلرينه تبليغ ايتمك اوزره
ابو جهل لعين كلوب (يا ابا طالب قرنداشكك اوغلى محمد
(عليه السلام) اقوام عرب ميانده بربكى دين احداث ايدوب
آباء واجدادمزك كفر اوزرينه كيدوب معذب اولدقلرينى
سويليور . وآلهه مزه سب وطعن ايده يور . بو جهتله
بزى اقوام عرب بيننده رسواى وبدنام ايتديكندن بزم آنى
بوحال اوزره براقه مزك احتمالى يوقدر . يا قرنداشكك اوغلى
بزه تسليم ايدرسين وياخود بزمله محاربه يه حاضر اولورسين)
ديوب كتدكدنصكره ابوطالب سرور عالم افندمزى دعوت
ايدوب (اى نور ديدهم حسدهٔ قريش اتفاق ايدرك سنك هلاكنه

قصد ايتدكارى جهتله آلهه لرينه طعن وتشنيع ايتمكدن فراغت
ايلمه سه ك تعرضلرندن رهاياب اولورز . يوخسه شمديكى حالده
بزم بو قدر قبائل عرب ايله محاربه ايتمكه اقتدارمز يوقدر)
ديه رك نصيحت پدرانه ايتمسى اوزرينه سيد عالم صلى الله تعالى
عليه وسلم افندمز (اى بنم عم مشفقم بنم هر ايشم ارادهٔ الهيه
ايله اولديغندن تهديدات مشركين ايله تبليغ اوامر آلهيه ايتمكدن
فراغت ايده مام . اكر بو خصوصده بكا معاونت ايده جك
اولورسه ك كندى نفسكه ايولك ايتمش اولورسين . ومعاونت
ايتمديكك حالده بكا عون ربانى وتأييدات صمدانى كفايت ايدر) نطق
همايونلرى ابو طالبه تأثير ايله بكاء ايدرك (اى نور عينم سن كندى
ايشكه مشغول اول . وتبليغ رسالتدن كيرو طورمه . بن صاغ
اولدقجه عندهٔ قريشك سكا ظفر بولملرى ممكن دكلدر) ديه رك
تسليه ويردكدن صكره بهادران بنى هاشم وبنى عبد المطلبى جمع
ايدوب صورت حالى بيان ايدرك محافظهٔ جناب پيغمبرى
خصوصنده كنديلرندن معاونت طلب ايلديكنده ابولهبدن ماعدا
جمله سى موافقت ايدوب ابوطالبك سعادتخانه سنه اجتماع برله امر
محافظه يه مسارعت كوسترملرى اوزرينه ابوجهل لعين كافهٔ قبائل
قريشى جمع ايدوب فيما بعد بنى هاشم وبنى عبد المطلبله اصلا
الفت ايتامك وقيز آلوب ويرمامك وآلش ويرش ايتمامك
وهيچ برامرده معاونت ايتامك وكنديلرينى زاست كلدكلرى
يرده ضرب ايله حقارت ايتمك اوزره عقد مقاوله ايدرك برقطعه
عهدنامه يازوب جمله سنه امضا ايتدردكدنصكره بيت شريفه
تعليق ايتديلر . بونك اوزرينه اهل ايمانك تضييقنه اهتمام
ايدوب تحت محاصره يه آلديلر . وبرايش ضمننده چارشويه

چیقان اهل ایمان ایله اصلا آلش ویرش ایتمدکلرندن بشقه
جور وجفا ایدرلردی . وحتی موسم حجده هیچ برفرده اذیت
ایتمامك عادت قدیمه‌لرندن ایکن طشره‌دن کلان اهل قافله‌دن
برشی صاتون آله‌جق اولسه‌لر کفرهٔ مزبوره مانع اولوب
غالی فیأتله کندیلری صاتون آلورلردی . معتبران مؤرخینك
بیانلرینه کوره کفرهٔ قریشك بوحال ضلالت اشتماللری تمام
اوچ سنه ممتد اولدی . مدت مزبوره ختامنده عهدنامه‌یی
یازان منصور ابن عکرمه ملعوننك الی قورویدی . وبرده
حکمت حق ایله برکووه قورد جغزی پیدا اولوب معلق اولان
عهدنامهٔ غدارانه‌لرینك ایچنده بولنان لفظهٔ جلالدن ماعدا
یازولرینی ییدی . بو اثناده کفرهٔ قریشدن بش کمسنه اهل
اسلامه ایتدکلری غدردن پشیمان اوله‌رق عهدنامهٔ مذکورك
احکامنی فسخ والغا ایتمك اوزره اکابر قریشك مجلسلرینه
موا صلتله ایچلرندن بری احکام مذکوره‌نك فسخ والغاسنده
وقوعبوله‌جق محسناتی تعداد ایتدیکنده رفقاسی دخی تصدیق
ایتلری اوزرینه ابوجهل لعین یاران بدکردارلریله برابر
بونلره خصومت ایدرك تهورانه رد ایله جواب ویردیلر .
اوآرالق ابو طالب حضرتلری دخی مجلس مزبوره کله‌رك
کفرهٔ قریشه خطاباً (حق جل وعلی حضرتلری برکووه
قورد جغزی حواله ایدوب سزك یازمش اولدیغکز عهدنامه‌نك
لفظهٔ جلالدن بشقه کلماتنی ییه‌رك بوزمش اولدیغنی محمد بکا
خبرویردی . اکر بو سوزنده صادق ایسه سزدخی انصاف
ایدوب فسخ والغا ایتملیسکز . واکر کاذب ایسه سزه تسلیم

ایده‌یم استرسه‌کز هلاك ایدیکز) بیورمسی اوزرینه کفرهٔ
قریش ابو طالبك اشبو سوزینی تحسین ایدرك عهدنامه‌یی
ایندیروب آچدقلرنده سرور عالم افندمزك طبقی خبرویردیکی
کبی بولدیلر . بونك اوزرینه ابوجهل لعین وتبعه‌سی خجل
ورسوای اولملریله برابر ینه لج وعناد ایدرك عهدنامه‌یی بوزمامق
اوزرینه مصر اولدقلرنده مذکور بش کمسنه سل سیف ایدرك
(نحن براء من هذه الصحیفة القاطعة الظالمة) دیه‌رك عهدنامه‌یی
پارچه‌لیوب نقض عهد ایتدیلر . وبنی هاشم وبنی عبدالمطلبی
کندی خانه‌لرنده اسکان ایله حرمت ورعایتده بولندیلر .
بونی متعاقب نبوتك اوننجی سنه‌سنده ابو طالب حضرتلری
ارتحال دار بقا ایلدی . واوچکون صکره خدیجة الکبری
رضی الله عنها حضرتلری دخی تشریف حرمسرای جنان
ایلدی . بری برینی متعاقب اشبو مصائبك وقوعی سرور عالم
افندمزك باعث حزن قلب همایونلری اولدیغی مناسبتله سنهٔ
مرقومه‌یه (عام الحزن) تسمیه بیورلدی . وابو طالبك
وفاتیله اشرای قریش شنلکلر ایتدیلر . چونکه مشار الیهك
وفاتی کندیلرنجه بربیوك مسرت اولدی . بونك اوزرینه
مشار الیهك زمان حیاتنده سرور عالم افندمزه ایده مدکلری
اذا وجفالرك اجراسنه قالقشدیلر . وجور وجفالری حدینی
آشدقده سید عالم افندمز امر دعوتی ایفا ایده مدیکی جهتله
معیت سعادتلرنده زید ابن حارثه اولدیغی حالده طائف بلده‌سنه
عزیمت بیورلدی . واوراده اون کون قدر ساکن اولوب اشرافنی
شرف اسلامه دعوت بیوردیسه ده ایمانه استعدادلری اولمدیغندن

سید المرسلینی استهزا یه قالقیشوب ایچلرندن بری (یا محمد (علیه السلام) حق تعالی سندن بشقه پیغمبر ایده جك بر کمسه بوله مدیمی . ودیکری (یا محمد حق تعالی بنی آدمه پیغمبر کوندره ایدی مکه ویاخود طائفدن بر زنکین کمسنه یی اختیار ایدر دیده طلب معاونت ایچون قبیله قبیله کزلازدی . وبردهاسی (اکرسن پیغمبر ایسه‌ك بن کعبه او رتوسینی سرقت ایتمش اوله‌یم . وبردهاسی (اکرسن پیغمبر ایسه‌ك سکا تعظیماً سوز سویلمك لایق دکلدر . واکر پیغمبر دکل ایسه‌ك سکا سوز سویلمکه تنزل ایتمام دیدی . وبونکله ده قناعت ایتیوب اراذل ناسی مسلط ایدرك سرور عالم افندمزه سب و دشنام ایدر و طاش آتارلردی . والحاصل طائفده کفره نك جور وجفالرندن ماعدا برشی مشاهده اولنه مامسندن اوراده عودتله (بطن نخله) دینیلان محلده بر کیجه بیتوتت بیورلدقده صوت بلند ایله تلاوت قرآن ایدیله‌رك نماز قیلارلر ایکن (نصیبین) شهری جنیلرندن یدی نفر کمسنه تلاوت قرآن جلیلی ایشتملریله مدهوش اولوب انسان شکلنه کیره‌رك حضور سعادته کلوب شرف ایمانی قبول ایلدیلر . وقبیله لرینی دخی ایمانه دعوت ایتمکه طرف رسالتدن مأمور قلندیلر . واشبو قصه‌دن خبر ویرن (واذ صرفنا الیك نفراً من الجن یستمعون القرآن فلما حضروه قالوا انصتوا فلما قضی ولوا الی قومهم منذرین . قالوا یاقومنا انا سمعنا کتاباً انزل من بعد موسی مصدقاً لما بین یدیه یهدی الی الحق والی طریق مستقیم یاقومنا اجیبوا داعی الله وآمنوا به یغفر لکم من ذنوبکم ویجرکم من عذاب الیم .)

آیات جلیله سیدر . واول یدی نفر کمسنه ایفای وجیبهٔ مأموریت ایدرك طوائف جنی ایمانه دعوت ایتدکلرنده حضرت فخر عالم افندمزی کورمکسزین پك چوق کمسه‌لر شرف اسلامی قبول ایلدیلر . (استطراد) طوائف جن سرور عالم افندمزك شرف ملاقاتنی آرزو ایتملری او زرینه بطن نخله کیجه سندن اوچ ماه مدت صکره بر کیجه تخصیص بیوریلوب مکهٔ مکرمه قبرستاننده (شعب حجون) نام موضعده طوائف مزبوره اجتماع ایتدکلرنده سرور عالم افندمز عبدالله ابن مسعود حضرتلریله برابر محل مزبوری تشریف بیوروب بیعت رسول اللهه نائل اولدیلر . وسرور عالم افندمز ایچلرندن اون نفر کمسنه یی انتخاب ایدرك اصول دینیه یی تعلیم بیوروب وکندیلرینی سائرلرینه تعلیم ایتمکه مأمور قیلدیلر . ایرتسی کون بطن نخله دن حرکتله مکهٔ مکرمه یه عزیمت بیوریلوب انجق حسدهٔ قریش سفهای طائفك ایتدکلری جور وجفایی ایشتدکلرندن کندیلری دخی اولکندن زیاده جور وجفا ایتمك عزمنده بولندقلرینه کسب اطلاع بیورلدیغی جهتله مکهٔ مکرمه یه کیدلمکدن صرف نظرله جبل حرّایی تشریف بیوردیلر . واصول عرب اوزره قومشولری طرفندن استقبال اولنمسی خصوصنده رؤسای قریشك هربرینه خبر کوندرلدیسه ده هیچ بریسی سمع واصغا ایتیوب رد ایله جواب ویردیلر . انجق (مطعم بن عدی) یه خبرك واصل اولمسیله قوم وقبیله سنی طوپلایوب تجهیز اسلحه یه مسارعتله علی الصباح سرور عالم افندمزك استقبالنه

گیدرك كمال دبدبه واحتشام ایله بیت الحرامه داخل اولوب زیارت بیت الله ایله ادای صلاتدنصكره خانهٔ سعادتلرینه واصل اولدی . ابوجهل لعین بو حالی كورنجه مطعمه خطاباً (ای مطعم محمدك تابعی میسین یوخسه دیننه می میل ایلدك) دیدوكنده مطعم (اراذل ناسدن كندولرینی حفظ وحمایه ایتمك استرم) دیدی . و مجمع قریشه واروب (ای كروه قریش بن محمده (علیه السلام) عهد وامان ویرمیشم اولمیه كه بریكز جور وجفا ایده سز) دیدی وسوزنده دخی ثبات ایلدی .

{ در دنجی فصل حبیب رحمن علیه صلوات المنان افندمز حضرتلرینك هجرت نبویه لری بیاننده در . }

حضرت فخر عالم افندمز مواسم حج حلولنده اشراف عربه تصادف بیوردقجه ایفای وجیبهٔ رسالتله شرف اسلامه دعوت ایتمك معتاد كریمانه لری اولدیغی جهتله تاریخ بعثتك اون برنجی سنه سی دخی زیارت بیت الله قصدیله خزرج قبیله سندن ومدینهٔ منوره اهالیسندن التی كشی یه (عقبه) نام محلده تصادفله آیات جلیلهٔ قرآنیه تلاوت اولنه رق شرف اسلامه دعوت اولندقلرنده مشار الیهم آخر زمان نبیسنك ظهوری قریب اولدیغی علماء یهوددن پك چوق دفعه لر ایشتمش اولدقلرندن جناب فخر رسالتك جمال دلاراسنی كوره رك آیات جلیلهٔ قرآنیه یی استماع ایدنجه حضرت فخر عالم افندمزك نبی آخر زمان اولدقلرینی اكلایوب بلا توقف شرف اسلامی قبول ایلدیلر . بونك اوزرینه

حضرت فخر عالم افندمز كفرهٔ قریشدن متغیر الخاطر اولوب مدینهٔ منوره یه هجرت ایتمك خصوصنده كندیلریله مشاوره بیوردقلرنده مشار الیهم جوابنده (یا رسول الله مدینه اهالیسی اوس ایله خزرج قبیله لرندن عبارت اولوب آنجق آره لرنده بر عداوت مستمره اولمق حسبیله برلكده تشریف بیورلدیغی حالده اوس قبیله سنك عدم موافقتلری مظنون قوی اولدیغندن شمدیلك بز یالكزجه كیده لمده اهالیٔ مدینه یه ایشتدیكمز آیات قرآنیه یی تلاوتله بیان كیفیت ایدرك ملت بیضای اسلامه ترغیب ایدر ایسه ك عنایت حق ایله كله جك سنه بالجمله علمای اوس وخزرجك خاكپای سعادتكزه یوز سوره جكلرینی وقبیله لرك آره سنده اولان نفاق وعداوتك مبدل وفاق ومودت اوله جغنی امید ایدرز) دیملری رهین قبول بیوریله رق مدینهٔ منوره یه عودتله مسند سعادت دارین اولنلره تلاوت قرآن عظیم و تعداد محاسن اخلاق رسول كریم ایدرك پك چوق كمسه لری مشتاق جمال رسول الله ایلدیلر . ایرتسی سنه اكابر قبیلهٔ خزرجدن اون كشی واكابر اوسدن ایكی كشی مكهٔ مكرمه یه كله رك جناب اللهك ورسول كریمك خلاف اراده لرنده بولنمامق اوزره رسول اكرمه بیعت ایتدیلر . بعده امر رسول الله ایله (مصعب بن عمیر) رضی الله تعالی عنه حضرتلری مومی الیهمه ترفیق اولنه رق مدینهٔ منوره یه عودتله تعلیم علوم دینیه ایتدیلر . بر سنه صكره مدینه اهالیسندن رجالدن یتمش ونسادن ایكی كمسنه مكهٔ مكرمه یه كلوب شرف اسلامی قبول ایله بیعت ایتدیلر . بونك اوزرینه حضرت جبریلك اشارتیله تحكیم

بنیاد اسلام اولمق ایچون قبیلتینك اشرافندن اون ایکی کشی‌یه نقیبلك رتبهٔ جلیله‌سی ویرلدکده شیطان علیه مایستحق کفار قریشی بو خبردن آگاه ایدرك (ای معشر قریش اهالیٔ مدینه محمده (علیه السلام) بیعت ایدوب سزکله محاربه ایتمك اوزره تهیهٔ اسباب ایتمکده درلر) دیمسی اوزرینه کفار قریش خوف و تلاشه دوشه‌رك مدینه‌لیلرك قافله‌لرینه کیدوب (ای قبیلهٔ اوس و خزرج اشرافی بو آنه دکین آره‌مزده اثر عداوت یوغیدی شمدی سز محمده (علیه السلام) بیعت ایدرك بزمله محاربه ایتمك اوزره حاضرلنمقده اولدیکزی ایشتدك بو خبر صحیحمیدر دکلمیدر) دیه‌رك سؤال ایتدکلرنده مدینه مشرکلرندن بریسی (بزم بویله شیدن خبرمز یوقدر . اکر بو ماده‌دن بزم خبریمز وار ایسه لات و عزی آتشنه یانه‌لم) جوابیله تسلیت ویردیسه ده قافلهٔ انصار مدینهٔ منوره‌یه عودت ایتدکلرنده بیعتلرینك مقارن صحت اولدیغی منتشر اولنجه حسدهٔ قریش بتون بتون کندیلرینی شاشیروب وار قوتلرینی بازویه ویره‌رك بالاتفاق اصحاب کرامه هر درلو جور و جفا ایتمکه قالقشملری اوزرینه باشارت سرور عالم بلوك بلوك اصحاب کرامی مدینهٔ منوره‌یه هجرت ایدوب اوراده تشکیل جمعیت اسلامیه ایلدیلر . سرور عالم افندمزك نزد عالیلرنده ابا بکر الصدیق و علی ابن ابی طالب رضی الله عنهما حضرتلرندن غیری هیچ بر صحابه قالمدی . بونك اوزرینه کفرهٔ قریش اهل اسلام حقنده مدینهٔ منوره‌نك

بر حصن رصین اولدیغی و هجرت نبویه‌نك وقوعی دخی بر امر مسلم اولدیغی جهتله ایلروده باشلرینه کله‌جك بلیه‌یی درك و تیقن ایلدکلرندن اول شمع خدایی سوندرمك زعم باطیله دار الندوه‌یه تجمع ایلدیلر . و شیطان علیه اللعنه دخی بر پیر سالخورده قیافتنه کیره‌رك اول مجلس مشؤمه حاضر اولدی . کفرهٔ قریش کندیسنی طانیمدقلرندن کیم اولدیغی سؤال ایلدکلرنده شیطان (بن نجد طرفندن بر کشی‌یم . سزلرك یوزلریکزك و قوقولریکزك کوزل اولدیغی کوردیکمدن و نه مقصده مبنی بورایه تجمع ایتمش اولدیغکزی بیلدیکمدن سوزلریکزدن اقتباس ایتمك اوزره مجلسکزی آرزو ایدوب کلدم اکر بنم بوراده بولنمامدن خوشلانمز ایسه‌کز کیده‌یم) دیمسی اوزرینه کفرهٔ قریش بری برینه باقیشوب (بو آدم نجدیدر . مکی دکلدر . بزه هیچ بر ضرری اولماز . وارسون اوتورسون) دیدکدنصکره سوزه باشلادیلر (آفرین قوم قریش . نه کوزل مستشار مؤتمنه نائل اولدیلر . اذا کان الغراب دلیل قوم سیهدیهم الی دار البوار . ضرب مثلینك مفادنجه عاقبت لاشهٔ مردارلری خاك مذلتده سورینه‌رك روزی غراب و کلاغ اولدی) شویله‌که محمدك (علیه السلام) اصحابی مدینه‌کبی بر امنیتلی محله هجرتله اعوان و انصار پیدا ایدرك تقویت بولدیلر . کندیسی دخی یقین وقتده اورایه کیدوب باشمزه بر فلاکت عظیمه چیقاره‌جغنده هیچ شبهه یوقدر . ایمدی بونك بر چارهٔ سریعه‌سنه

باقه‌لم دیدكلرنده ایچلرندن (ابو البختری بن هشام بدنام
دهن ناپاكك قبحله محمدی (علیه السلام) برزندانه آتوب
قاپولرینی محكم قپادقدنصكره یه‌جك وایچه‌جكنی پنجره‌دن
ویروب هلاك اولنجیه‌یه قدر اورادن چیقارمیز) دیه‌رك
بیان رأی ایلدیكنده پیر نجدی بو رأیی تحسین ایتمیوب
(محمدك (علیه السلام) قوم و قبیله‌سی ایشتدكلرنده
آنی سزك یدیكزدن تخلیص ایدرلر . وبلكه بو ایش
مقاتلهٔ عظیمه‌یه باعث اولوب سزه غالب كلورلر)
دیدكدنصكره وجه ناپاككه (ابو اسود بن ربیعه) طرفنه
چویردیكنده ابو اسود (قبحه الله) فیما بعد ارض حجازه
قبول اولنمامق شرطیله طرد وتبعید ایده‌لم) دیدیكنده شیخ
نجدی بونی دخی تحسین ایتمیوب سز محمدك (علیه السلام)
نه ذات عالیقدر اولدیغنی بیله‌مامشسكز كه هر قنغی برمحله
وار دیغنده جمال دلارا ومنطق جانفزا واخلاق باصفاسنی
كورنلر البته كندیسنه مائل وحیران اولوب بیعت ایدرلر .
وصكره تجمع ایدوب سزك جمله‌كزی قلیجدن یچیره‌رك
محو وپریشان ایده‌جكلرنده هیچ شبهه یوقدر دیدكدنصكره
ملاعین كفره پیر نجدینك دخی ظهوره نبودن مضطرب
اولدیغنی كورنجه (مرحبا بك ای پدر مشفق نه طوغری
سوزلر سویلیورسین) دیه‌رك تعظیم و تكریم ایتدیلر .
بعده روی مردارینی ابو جهل لعینه دوندروب سن بو بابده
نه رأی ایدرسین) دیدوكنده لعین مزبور (بكا قالورسه
هر قبیله‌دن بر دلاور انتخاب اولنوب جمله‌سی بردن محمدك

(علیه السلام) اوزرینه هجوم ایدرك قتل ایدیلورسه
كافهٔ قبائلك حصه‌لرینه بر رقطره قان اصابت ایده‌جكندن
بنی عبدمناف قبائلك جمله‌سیله مقاتله ایده‌مكه قالقیشه‌میوب
بالضروره دیتنه راضی اولورلر بو جهتله دیتنی ویره‌رك
قورتلمش اولورز) دیو بیان رأی ایتمسی اوزرینه شیخ
نجدی (اشته رأی صحیح بودر) دیوب تحسین ایدنجه
كفرهٔ مرقومه دخی قبول برله رأی مذكورك اجراسنه
قرار ویریله‌رك مجلس طاغلدی . وامر مزبورك تداركنه
قالقشدیلر . واشبو قرارك منوال مزبور اوزره واقع
اولدیغنی مبین (واذ یمكر بك الذین كفروا لیثبتوك او یقتلوك
او یخرجوك و یمكرون و یمكر الله والله خیر الماكرین) آیت
جلیله‌سیدر . بو قراری متعاقب جبریل امین نازل
اولوب (یا رسول الله كفار خاكسارك بو مثللو بر طاقم افكار
فاسده‌لری اولدیغی جهتله (علام الغیوب) اولان
جناب كبریا حضرتلری بو كیجه یتاغكزده یاتمیوب
مدینهٔ منوره‌یه هجرت ایتمكزی اراده بیوردیلر)
سیاقنده بیان حال ایلدیكنده سرور عالم افندمز علی
كرم الله وجهه حضرتلرینی دعوت بیوروب
(یا علی جناب كبریانك ارادهٔ علیه‌سیله بو كیجه
مدینهٔ منوره‌یه هجرت ایده‌جكم . بنده بولنان
بر طاقم امانتی صاحبلرینه تسلیم ایتمك اوزره سنك
بوراده قالمقلغك لازم كلدیكندن بو كیجه
بنم یتاغمده یاتوب جقسین دیو اراده وكفار خاكسارك

كندينه هيچ بر ضرر لرى اولميه جغنى تأمين بيورمسى اوزرينه اول شير خدا جناب رسالتپناهك (رداى حضرمى) مباركنه صاريله رق فراش خاصنده ياتوب سرور عالم افندمزك اوغورنده فداى جان ايلدى . رضى الله تعالى عنه . كيجه قرارمغه باشلادقده اشقياى عربدن برنيچه لعين بى حيا واسع بر محلده تجمع ايدرك اجراى مافى الضميره قالقشديلر . انجق مهابت نبويه دن بردنبره هجوم ايتمكه جسارت ايده مدكلرى جهتله سرور عالم افندمزك اويومسنه منتظر اولوب وسعادتخانه لرندن قاچرماميق ايچون بتون اطرافنى تحت محاصره يه آلديلر . حضرت فخر عالم افندمز بالعز والاجلال سعادتخانه لرندن چيقوب (يس) سورۀ منيفه سنى (وجعلنا من بين ايديهم سدا و من خلفهم سدا فاغشيناهم فهم لا يبصرون) آيت جليله سنه قدر تلاوتله يردن براوچ طپراق آلهرق ملاعين مخشده اوزرلرينه آتمسيله بحكمة الله تعالى اعين كفره يه برپردۀ ادبار چكيله رك سرور عالم افندمز آره لرندن چيقوب هيچ بريسى كوره مدى . واشبو صاچيلان طپراق هر كيمك باشنه اصابت ايتديسه غزوۀ بدرده قتل اولنه رق حصب نار جحيم قلنديلر . صباح تقرب ايلدكده شيطان عليه اللعنه انسان صورتنه كيره رك مشركينك سبب اجتماعلرينى سؤال ايدوب محمد (عليه السلام) منتظر زجوابنى آلديغنده براه سرد چكه رك (ايواه باشكزه صاچلمش اولان طپراغه باقيلور سه محمد (عليه السلام) سزى چيكنيه رك چيقوب كتمشدر) ديمسى اوزرينه هر برى باشنى يوقلايوب طپراغه بولاشمش اولديغنى بولديلر .

بونك اوزرينه باب سعادتك آره لغندن باقوب برذاتك بردحضرمى يه صاريله رق جامه خواب رسالتپناهيده اويوديغنى كوردكلرنده سرور عالم افندمزك ظنيله جمله سى بردن هجوم ايله ايچرويه كيرديلر . حضرت على افندمز كفارك داخل اولدقلرينه واقف اوله رق ياتاقدن قالقديغنده ملاعين كفره كمال تلاش ايله كندوسندن حضرت فخر رسالتى سؤاللرينه جوابا جناب مرتضى (صباحه قدر بتون اطرافنى چويره رك بكلديكز دها شمدى اول حضرتى بنه بندمى سؤال ايده يورسكز) ديديكنده مشار اليهى برمقدار توقيف ايتدكدنصكره ابو لهبك رأييله صاليويروب جناب فخر رسالتك تفتيش وتفحصنه تشمير ساق ايتديلر . حضرت فخر عالم افندمز سعادتخانه لرندن چيقدقلرنده ابو بكر صديقك خانه سنى تشريف بيورديلر . انجق جبل ثورده كى غارده اوچ كون قدر اقامت اولنمق اقتضا ايده جكندن مشار اليه كوندزدن حاضرلمش اولديغى لوازم سفريه وايكى رأس دوه يى كتورمك وقولاغوزلق خدمتنى ايتمك اوزره (دئل) قبيله سندن (عبد الله بن اربقط) ايله مقاوله اولندى . وصديق اكبرك آزادلوسى عامر بن فهير دخى بهر كيجه بر مقدار سود كتورمك خدمتنه تعيين وعبد الله بن ابى بكر حضرتلرى دخى غايت جسور وعاقل ودانا اولديغى جهتله كوندزلرى جمعيت كفاره كيدرك ايشيده يلديكى وقوعاتى كيجه لرى غاره كلوب خبر ويرمك خدمت مهمه سنه مأمور قلندى . بعده رفاقت صديق اكبرله مدينۀ منوره يه متوجهاً

حركت ايدرك اول كيجه جبل ثورده برغاره مواصلت اولنددی . انجق اول غار سباع وحشيه‌نك مسكن ومأواسی اولمغله مشهور اولديغندن صديق اكبر (يارسول الله برلحظه‌جك بوراده توقف بيوريكز ابتدا غاره بن كيره‌يم . شايد برضررلی شی وار ايسه وجود همايونكزه اصابت ايتمسون) ديه‌رك استيذان ايدوب ايچرو كيردی . وال‌اللريله غارك هريرينی يوقلايوب دليك بولديغی يرلری كيمش اولديغی اثوابی پارچه ليه‌رك طيقادی . انجق بربيوك دليك قالوب اثوابيله طيقايه‌مديغندن اياغنك اوكجه‌سيله باصوب ايچرويه بيورك يارسول الله ديدی . والحاصل اول كيجه اوراده ياتوب صباح اولدقده سرور عالم افندمز صديق اكبری عريان كورنجه (يا ابابكر سنك اثوابك نه اولدی) سؤالنه جواباً (يارسول الله پارچه‌ليوبده دليك بولديغم يرلری طيقادم) ديمسی اوزرينه سرور عالم افندمز خيردعالر ايلدی . وصباحه قدر صديق اكبرك اياغنی ييلان وعقربلر صوقوب حالنی كيزلردی . انجق كمال اضطرابندن كوزلرينك ياشی سرور عالم افندمزك جان شريفنه طاملاديغندن تسليه ايدوب (يا ابابكر محزون اولمه زيرا جناب كبريا بزمله‌در) بيوردی . وآندنصكره جناب كبريا حضرتلری دخی قلبنه صبر وسكينت ويروب يارەلرينك آجيسنی ايشتمز اولدی . وحشرات مزبوره‌ده دخی اضراره قادر اوله‌مديلر . وبرده جناب كبريا حضرتلری حبيب اكرمنك محافظه‌سيچون اول كيجه غارك قپوسی اوكنده برمغيلان اغاجی خلق

ايلديكی كبی ايكی عدد كوكرجين دخی خلق ايدوب اول مغيلان اغاجنده يووه ياپديلر . وبرقاچ يومورطه پيدا ايدرك نغمه ساز اولوب اعدای بركمدارك داخل غار اولمرينه برپرده چكديلر . وبونی متعاقب اورمجكلر كلوب باب غارده آغلر ودائره‌لر كروب اعين اعدادن ستر ايلديلر . اشبو وقعه‌نك صباحيسی فجره قريش ايزسورمك فننده مشهور ومتعارف اولان (كرز بن علقمه‌يی استصحاب ايدرك اللرنده قلنجلر وعصالر ايله ايزلرينی طوتوب جبل ثوره واردقلرنده قولاغوزلری ايزی شاشيروب (اشته بورايه قدر كلمشلردر اما بوندنصكره نره‌يه باصدقلرينی بيلميورم) ديدی . وغارك يانه واردقلرنده (ای جماعت عرب سزك مطلوبكز اولان كشيلر بوغاری تجاوز ايتمامشلردر . واصل آمال اولمق داعيه‌سنده ايسه‌كز غاره داخل اولمليسكز) ديمسی اوزرينه خذلهٔ مرقومه غاره هجوم ايدنجه ذكری سبقت ايدن كوكرجينلر اوركوب فرار ايلديلر . وكوكرجينلرك يومورطه‌لرينی واورومجكلرك يووه‌لرينی كوردكلرنده اذهان كفره تخديش اولنوب قولاغوزك سوزينه اعتماد ايتميه‌رك اطراف غاری جستجويه باشلاديلر . موخراً صناديد قريشدن امية بن خلفك (ای قوم نافله يره زحمت ايدوبده غاره كيرميكز . زيرا ميلاد محمد (عليه السلام) دن قرق سنه اول قپوسنده اورمجكلر پرده وكوكرجينلر يووه ياپان غارك ايچنده انسان بولنمق ايمكن ومتصور دكلدر . اكر بورايه كيره ايديلر يومورطه‌لرك قيرلمسی وپرده‌لرك

بو ظلمى لازم كاوردى) ديمسى اوزرينه كفرهٔ فجره خائب وخاسر اوله رق عودت ايتديلر . والحاصل غار مزبورده اوچ كيجه اقامت بيورلدقدنصكره برموجب مقاوله عبدالله بن ازيقط دوه لرى كتوروب وعامر بن فهر دخى كلوب دوه لرك برينه سرور عالم افندمز له ابا بكر الصديق حضرتلرى راكب اولوب وبرينه دخى عبدالله ايله عامر راكب اوله رق سواحل جهتيله مدينهٔ منوره يه طوغرى توجه بيورديلر . اول كون كيجه سيله برابر كيديلوب ايرتسى كونى قوشلق وقتى تصادف اولنان بر بيوك طاشك كولكه سنده برمقدار استراحت بيورلدقدنصكره ينه يوله روان اوله رق اول كيجه (قديد) نام محله ايرشدكلرنده (ام معبد عاتكه بنت خالد خزائيه) نك خيمه سنه مسافر اولديلر . ام معبد كمال احترام ايله قارشولايوب خدمتلرينه مسارعت ايلدى . انجق قيونلرك رعيله مشغول اولوب اوزاجق محلده بولنديغى جهتله طعامك تأخرندن طولايى بيان معذرت ايلديكنده سرور عالم افندمز خيمه سنك اطرافنه احالهٔ نظر بيوروب بر كوشه ده يقيلوب قالمش غايت آريق وضعيف برقيون كورمسيله ام معبددن بالاستيذان قيونى اوكنه آله رق مبارك اللريله ممه سنه ياپيشوب (بسم الله الرحمن الرحيم اللهم بارك لها فى شاتها) بيورديغنده قيون آياقلرينى يايوب ممه لرى سود ايله طوانجه مشار اليهايه امر ايله برقاب كتورده رك سود صاغدى . و اولقدر كثرت اوزره سود ويردى كه بالجمله حضار دفع غائلهٔ جوع

ايلدكدنصكره آنيهٔ موجوده دخى طولديرلدى . واول قيون سرور عالم افندمزك اثر معجزه سى بركاتيله صباح واخشام صاغيله رق تمام اون سكز سنه دها يشايوب عمر الفاروق رضى الله تعالى عنه حضرتلرينك زمان خلافتنده وفات ايلدى . ام معبدك زوجى (ابو معبد اكثم) خيمه يه كلديكنده مشار اليها اوصاف نبويه واخلاق محمديه يى نقل ايدنجه برلكده هجرت ايدرك شرف اسلامى قبول ايلديلر . اشته بو وجهله كفار خاكسار خائب وخاسر اوله رق مكه يه عودت ايتدكلرنده ابو جهل لعين صوت بلند ايله ندا ايدوب (هركيم محمدى (عليه السلام) ياخود صاحبى ابوبكرى (رضى الله عنه) بولوب قتل ايدر وياخود اسير اوله رق كتوررسه هر برينك ديتلرى اولان يوز رأس دوه احسان ايدرم) ديه رك وعد ايتمسى اوزرينه (سراقة ابن مالك) درعقب سلاحلنوب آتنه بينه رك سرور عالم افندمزى بولمق آرزوسيله يوله چيقدى . وعادت جاهليه اوزره تفاؤل ايدوب نائل امل اوله ميه جغى اصابت ايتمش ايسه ده اعتبار ايتميوب كيجه سنى كوندزه قاته رق آتنى سوردى . عاقبة الامر سرور عالم افندمزك صداى مباركنى ايشيدوب براوق منزلى تقرب ايلديكنده ابو بكر حضرتلرى دائما اطرافه التفات بيورديغندن حاله واقف اولنجه (يا رسول الله قد لحقنا هذا الطلب) يعنى يا رسول الله بو طلب بزه لاحق اولدى . بيوردقلرنده سيد عالم افندمز (لا تحزن ان الله معنا) كلام معجز بيانيله تسليه بيورديسه ده

صديق اكبرك رسول اكرمه كمال شفقت ومحبتى اولديغندن
كندوسنى ضبط ايده ميوب بكاء ايدرك (يارسول الله يولنه
جانم فدا اولسون بن كندى حالمى دوشنميورم . انجق
وجود همايونكزه برضرر كلمسنى استرم) ديمسى اوزرينه
رسول اكرم (اللهم اكفناه بما شئت) نطق همايونيله دعا
ايدنجه سراقه نك آتنك آياقلرى ديزلرينه قدر يره كومولدى .
سراقه بو حالك اثر دعاى جناب پيغمبرى اولديغنى امثالى
دلالتيله استدلال ايدرك (امان يارسول الله سوء قصديكزدن
نادم اولدم خلاصم حقنده دعا ايله) ديه رك رجا و نياز اتمسى
اوزرينه سرور عالم افندمزك (اللهم ان كان صادقا
فاطلق فرسه) دعاسى بركاتيله خلاص اولنجه شوكت
اسلاميه نك كيدرك جهانكير اوله جغنى اكلاديغندن برقطعه
امان نامه احسان بيورلمسنى نياز اتمكله عامر بن فهيره يازوب
اعطا بيورلمسى اوزرينه مع الممنونيه عودت واثناى راهده
مشركيندن هر كيمه راست كلديسه (جمله يوللرى تحرى
وتفحص ايتدم انجق محمددن واصحابندن هيچ بر اثر بوله مادم
نافله يورلمايكز) ديه رك كيرويه چويردى . وحنين
غزاسندن عودتنده سرور عالم افندمزه ملاقات ايدوب
امان نامهٔ مزبورى ارائه ايدرك شرف اسلامى قبول
ايلدى . وبرده (بريدة بن الحصيب الاسلمى) موعود اولان
دولته نائل اولمق آرزوسيله قوم و قبيله سندن يتمش نفر
بهادرى بالاستصحاب سرور عالم افندمزى تعقيب ايده رك
يتشديكى كيجه مجالس سعادتلرينه حاضر اولوب رسول اكرمك

درجهٔ كمالده اولان فصاحت وبلاغت و وجه مبارككنده
لمعان ايدن نورى كورمسيله هدايت ربانيه يتيشوب رفقاى
موجوده سيله برابر شرف اسلامى قبول ايلديلر . وايرتسى
كون رسول اكرمك مساعدهٔ سنيه لريله (بريدهٔ اسلمى)
باشنده كى صاريغى برمزراغه باغليه رق اوكلرينه دوشوب
علمدار رسول الله اولدى . خلاصهٔ كلام ماه ربيع
اولك غره سنده مكهٔ مكرمه دن چيقوب ماه مزبورك اون
ايكنجى پازار ايرتسى كونى عز و اقبال ايله مدينهٔ منوره يه
واصل اولديلر . واهالىٔ مدينه (حرّه) نام موضعه
قدر استقباله چيقوب كمال توقير واحترام ايله مراسم استقبالى
اجرايه مسارعت ايلديلر . واو رادن قالقوب هوا
غايت صيجاق اولديغندن مدينهٔ منوره قربنده قبانا حيه سنده
بنى عمرو بن عوف جماعتنك اولرنده برقاچ كونلر مسافرتله
استراحت بيورديلر . على ابن طالب كرم الله وجهه
حضرتلرى هجرت نبويه دنصكره اوچ كون دها مكهٔ
مكرمه ده اقامتله سپارش بيوريلان امانتلرى صاحبلرينه
تسليم ايدرك هجرت ايدوب سرور عالم افندمز
قبانا حيه سنده ايكن يتشوب كلدى . بعده سرور عالم
افندمز بر موجب ارادهٔ الهيه مسجد قبانا بناسنه مسارعت
بيورديلر . واصحاب كرام ايله مجتمع اولوب اولا آشكاره
جماعتله نماز قيلدقلرى اشبو مسجد شريفده واقع اولمشدر .
قباده برقاچ كونلر استراحت بيورلدقدنصكره مدينهٔ منوره
شهرينه داخل اولوب اقرباى سيد الابرار اشرف بنى النجار

ركاب همايونلرنده يورويه‌رك بنى سالم بن عوف جماعتنه
كلوب جمعه نمازى وقتى حلول ايلدكده يوز نفر اصحاب كرامه
امام اوله‌رق (رانونا) نام موضعده جمعه نمازينى قيلديلر .
بعد اداء الصلاة يوله روان اولوب اشراف انصارك
خانه‌لرى اوكندن چكرايكن مسافرت سعادتلرينى نياز ايدنلره
(بنم دوه‌مك زمامى دست تقديره حواله اولنديغى جهتله مأمور
اولديغى محلدن برخطوه ايلرو كچه‌مز بو سببدن استدعاى نزوللة
كندوكزه زحمت ويرميكز) ديه‌رك خاطرلرينى تطييب
بيوردرلردى . بونك اوزرينه (جدعا) نام دوه صاغنه
صولنه باقه‌رق كيدركن مالك نجارك خانه‌سى يانه
كلديكنده چوكدى . برمقدار توقف ايتدكدنصكره قالقوب
ابى ايوب انصارى رضى الله عنه حضرتلرينك قپوسى
اوكنده چوكدى . تكرار اورادن دخى قالقوب
ينه اولكى چوكديكى موضعه كله‌رك اوراده
چوكوب وبوينى اوزادوب براوستنه قودى .
بعده سرور عالم افندمز (انشاءالله هذا المحل) ديوب نازل
اولدى . وابو ايوب انصارى حضرتلرينك خانه‌سنه
مسافر اولدى . وموضع مزبور (معاذ بن غفران)
انصارى حضرتلرينك زير تربيه‌سنده اولان (سهل
وسهيل) نام ايكى يتيمك پدرلرى عمرودن موروث برمحل
ايدى . سرور عالم افندمز موضع مزبورى صاتون آلوب
اوراده مسجد شريف نبوى بنا قلندى . (خلاصه)
سرور عالم افندمزك سن عاليلرى قرقه بالغ اولدقده خلعت

نبوتله تشريف بيوريله‌رق اوچ سنه‌يه قريب مأموريت
جليله‌لرينى اظهار ايتميوب خفياً خلقى دين حقه دعوت بيورديلر .
بعده علناً دعوت ايمانه مأمور اولوب اون سنه قدر بوقارودنبرو
بيان اولنديغى وجهله امر دعوتده اصلا قصور ايتميوب
غايت حكيمانه ادلهٔ عقليه ونقليه بسط وبيان واظهار معجزات
باهره ايدرك طرف الهيدن امر اولنديغى كبى آشكاره خلقى
شرف ايمانه دعوت بيوردى . نبوتلرينك اوچنجى سنه‌سنده
دخى هجرتله مأمور بيوريلوب اون سنه قدر مدينهٔ منوره‌ده
اقامتله مأموريت جليله‌لرينى تمامها ايفا ايدرك اعلاى كلمة الله
ايله دين مبين اسلامى اعزاز بيوردقدن صكره آلتمش اوچ
ياشنده ايكن دار عقبايى تشريف بيورديلر . (صلى الله عليه وسلم)
(استطراد) اى شمدى انصاف ايتلى مشركين مكه
حضرت فخر عالم افندمزك حين صباوتندن نبوتى زماننه
قدر كندوسندن اصلا كذب وغدر وخيانت وسائر اوصاف
ذميمه‌نك هيچ بريسى صدور ايتمديكنه جزم ويقينلرى اولمغله
(محمد الامين) تسميه ايدرك اخلاق جميله ايله موصوف اولديغنى
جمله‌سى معترف ايديلر . وپك چوق معجزات باهره‌لرينى
عيناً مشاهده ايتديلر . ازانجمله برى قرآن كريم وفرقان
مبيندر كه كندولرى فصاحت وبلاغتده ممتاز عالم ايكن
براقصر سورهٔ جليله‌سنه نظيره كتورمدن جمله‌سى عاجز
قالديلر . وپك چوغى دخى قول كلامى اولمديغنى اعتراف
ايتديلر . وهر برى اعقل ناسدن وفطانت ودرايتده بى نظير
ايكن مجرد رياست دنيويه‌لرينى وقايه ايتك ايچون عناداً

و استكباراً شرف ايمانى قبول ايتمدكارندن بشقه كندولرينى
دين حقه دعوت ايليان بويله برمحبوب رب العالمين حضرتلرينه
بوقدر حقارتلر و اذا وجفالر ايتمك لايقمى ايدى . اون اوچ
سنه قدر ايشنى وكوجنى ترك ايدوبده كيجه كوندز فتنه وفساده
چالشمقلغى هيچ براهل انصاف قبول ايدرمى . ومجرد دين
حق قبول ايتدكلرى ايچون بوقدر خون بى كناهانى ارتكاب ايتمكه
قالقشمق يرا شورمى ايدى . حالبوكه حضرت فخر عالم
افندمز انبياى سالفه كبى هلاكلرينه دعا ايتمش اوليدى
تارومار اوله جقلرنده اصلا شبهه يوغيدى . بونكله برابر كمال
رحم وشفقتندن ناشى كندولرندن هرنه زمان حقارت
كوردىسه اصلاح حاللرينه دعا ايدر وكندولرى طرفندن
جناب حقه اعتذار ايدردى . عجبا خصمنك هلاكنه مقتدر
ايكن بويله سنه لرجه حقارتلرينه صبر ايدرك اصلاح حاللرينه
چالشمق پيغمبران عظامدن غيرى قنغى بركسه نك ياپه بيله جكى
ايشدر . هيهات هيهات . و اصلاحى قبول ايتميه جكلرى جزما
معلوم اولدقدن صكره بو مثللو ملاعينك وجود خباثت
آلودلرينى يريوزندن قالدرمقلغى محكمهٔ انصاف و عدالت
تجويز ايتمزمى . تجويز ايتمسى شويله طورسون فرض عين
كوره جكنده بيله قطعاً شبهه يوقدر (تمثيل) برخسته نك
پارمغى چوريه رك معالجه قبول ايتميوبده بتون وجودينه
سرايت ايده جكنى برطبيب حاذق مشاهده ايلدكده اول پارمغى
كسمك طبيب حاذقك مرحمتسزلك وشفقتسزلكنه ويريلورمى .
خيرخير . بلكه عين شفقت و مرحمتدر . وبرده كلاب عقور

وقورد و دها بو مثللو سباع و حشيه بر بلوك انسانلره و ياخود
بر سورى قيونه هجوم ايتدكلرنده كندولرينى هلاك ايتمكلكى
عقل سليم تحسين ايتمزمى . البته ايدر . وبرده منتظم
برباغ و بغچه نك ايچنده يبان ديكنلرى پيدا اولدقده باغبان
كامل اول ديكنلرى كسمزمى . مضر اولدقلرينى تيقن
ايتديكى و باغ صاحبنك امرى منضم اولديغى حالده چاره سز
كسه جكدر . اشته بونك كبى حضرت فخر عالم افندمز طرف
الهيدن جميع امراضه معالجه ايدر برطبيب حاذق و انسانلرك
هلاك ظاهرى و معنويلرينه قصد ايدن كلاب عقوردن
كندولرينى حافظ و باغ وجودلرينه ايصال خسار وزيان
ايدن ديكنلرى قلع ايدرك شرف ايمان و اخلاق حميده
شكوفه لريله تزيين ايتمك اوزره مأمور بيورلديغى جهتله اعضاى
وجوددن چوروك پرمق وجماعت روحانيه دن سباع وحشيه
و اشجار مثمره ايچنده مضر ديكن مشابه سنده بولنان كفار
خاكسارك وجود خباثت آلودلرينى روى زميندن قالدرمسى
رحمةً للعالمين اولمسنه منافى اولورمى . حاشا بلكه عين رحمت
اولديغى كون كبى ظاهردر . كافهٔ عالمه مضرتلرى دركار
اولان بويله برطاقم خبيثلرك وجودلرينى قالديره رق باغ جهانى
ازهار ايمان ايله تزيين ايتديكندن حبيب رب العالمين حقنده
سفاك دماء ايدى ديمك ياقيشورمى . عجبا بويله سوزلر
سويليان كسه لر باشلرينى اوكارينه اكوبده هيچ دوشونمزلرمى .
مدنيتك برج اعلاسنه اعتلا ايتمش صانيلان برطاقم ملوك
مجرد كيرلرينه طوقنان بعض هوادن طولايى جهانه واوله

ویروبده حدوحسابه کلمز انسانلرك تار ومار اولملرینه سبب
اولمدیلرمی وحالا اولیورلرمی . بونلره حالا اونظرله باقیلوبده
اعلای کلمة الله ایله محافظهٔ دین وناموس ملّی ایچون
برطاقم اشقیانك اعداءیله اصلاح احوال جهان ایدنلره
اطالهٔ لسان ایتدکلری عجبا مدنیتك قنغی مکتبنده اوکرندیلر .
(مثل) بچینك قویروغی دائما دیك طوردیغی جهتله
عورت یرلرینك مسیره کاه حیوانات اولدیغنه باقیوبده
قیو نه تعرض ایدرك (سن بچید برندن آتلار کن
بن سنك عورت یرلرینی کوردم) دیمسی کبی . بومثللو
کمسه‌لردخی دین ودنیالرینك خراب وعرض وناموسلرینك پایمال
کلاب اولدیغنه باقیوبده افعال الهیه وافعال نبویه یه دخل
وتعرض ایتلری نه بیوك حماقتدر . نعوذ بالله تعالی

بشنجی بابك مقدمه سی

قوم یهود ونصارانك کتابلری بیان اولندیغی وجهله تبدیل
وتحریف اولنمسندن ناشی انبیای سالفهٔ کرامك حق عالیلرنده
اطالهٔ لسان ایله برطاقم افترالره قالقشدقلری آز کلوب کفر
وضلالك درجهٔ نهایه سنه کیدرك واوتانوب عارلنمغی ترك
ایدرك پروتستان کفرهٔ فجره سی عوام ناسی غلطه دوشورمك
خلیای باطلیله دام تزویره سلوك برله سرور عالم افندمزك
حق عالیلرنده برطاقم تفوهاته قالقیشوب (دین اسلام قوهٔ
جبریه وجهاد ایله نشر واشاعه اولنمش بردیندر) دیدکلری
وامر جهادی برطاقم تقریرات عجیبه وغریبه ایله یازه‌رق
نشر ایتدکلری وبونك منشئ کفر وعناد صرف اولدیغی

جهتله جوابه شروع اولنمزدن اول امور خمسه تمهید اولنوب
ثانیا بتوفیقه تعالی جوابه تصدی اولنه جقدر (امر اول)
اهل دینه کوره یقینا معلومدرکه جناب الله کفر وعصیانه
راضی اولمیوب بغض ایدر وآخرتده بونلرك سببیله مجازات
ایدر . وبعضا دنیاده دخی کفار وعصاته عقاب ایلیوب کاه
عموما اغراق ایله کفار خاکساری تعذیب وتنکیل ایدر .
حضرت نوح علیه السلامك زماننده اهل سفینه دن غیری
کافهٔ ذوی حیاتی اغراق ایلدیکی کبی . وکاه خصوصا
اغراق ایله تعذیب وتنکیل ایدر . حضرت موسی علیه السلامك
زماننده فرعون واعوانی اغراق ایلدیکی کبی . وبعضا
دخی سمادن کبریت وآتش یاغدیره‌رق وشهرلری آلت اوست
ایدرك کافرلری هلاك ایدر . لوط علیه السلامك زماننده
سادوم وعاموره ونواحیلرنده بولنان کافرلری بووجهله هلاك
ایلدیکی کبی . وبعضا دخی کفار خاکساری امراض ایله
اهلاك ایدر اسدودیلری انواع بواسیر ایله هلاك ایلدیکی کبی .
نته کیم سفر صموئیل اولك بشنجی بابنده تصریح اولنمشدر .
وبعض کره دخی انبیای کرام وتوابعی واسطه سیله کفاری
هلاك ایدر . نته کیم امر ثانیده بیان اولنه جقدر . وبومثللو
بعضا دخی عاصیلری هلاك ایدر . نته کیم سفر الاعدادك اون
التنجی بابنده تصریح اولندیغی وجهله حضرت موسی
علیه السلامه مخالفتلری سببیله (قوراح) و (داثان)
و (ابیرم) ی واولاد وعیال واموال واثقال وتوابعلرینی
یر یوزی آچیله‌رق قعر زمینه ایصال ایله باتردقدنصکره

و عظیم آتش چیقوب دها ایکیوز اللی کشی یی یوتدیغی کبی .
و ایرتسی کونی آنلرك هلاك اولملرندن طولایی بنی اسرائیل
حضرت موسی وهارون علیهما السلامه مخالفتلری سببیله
غضب ربانی ایریشوب فجأة اون درت بیك یدیوز کشی
هلاك اولندیغی کبی . وسفر ملوك اولك التنجی بابنده
تصریح اولندیغی وجهله بیت شمسك آدملری ربك تابوتنه
نظر ایتدکلری ایچون کندیلرندن اللی بیك یتمش نفرینی
هلاك ایلدیکی کبی . و بعضا دخی ملك ارسالیله اهلاك ایدر .
نته کیم سفر صموئیل ثانینك یکرمی دردنجی بابنده بیان اولندیغی
وجهله داود علیه السلامك زماننده برکونده یتمش بیك کشی
هلاك اولندیغی کبی . و بعضا دخی دنیاده کفار وعاصیلره
عقوبت اولنمز . کورلمزمی که طوائف نصارانك اعتقاد فاسدلرنجه
حواریون حضرت عیسادن ماعدا کافهٔ انبیای کرامدن
دها افضلدرلر . وحواریونك قاتللری دخی عصر نوح ولوط
وموسی علیهم السلامك زمانلرنده بولنان کافرلردن دها
کتودرلر . حالبوکه مشرکیندن ملوك رومه غلبه ایلیان
(نیرو) دیدکلری ظالم پطریس حواری یی وزوجه سنی
و پاولوسی ومسیحیوندن دها پك چوق کمسه لری انواع حقارتله
قتل ایلمش وکذلك کفرهٔ سائره دخی حواریلری وتوابعنی قتل
ایلمش ایکن یله جناب حق سابقا بیان اولنان عقوباتدن هیچ
بریسیله کندیلرینی هلاك ایتمدی (امرثانی) انبیای سالفهٔ
کرام علیهم السلام حضراتی حدود حسابه کلمز کفار خاکسار
قتل ایلدیلر و اولاد وعیاللرینی اسیر ومماللرینی دخی یغما

ایلدیلر . امور مزبوره آنجق شریعت محمدیه یه مخصوص
دکلدر . نته کیم ایکی عهدك کتابلرینی مطالعه ایلیانلرك
معلوملریدر . واشبو مدعامزی اثبات ایده جك ادله
پك چوق ایسه ده تطویلدن احترازا نمونه اولمق اوزره
برمقدارینك ذکریله اکتفا اولندی (برنجی دلیل) سفر
توراة المثنی) نك یکرمنجی فصلنده یازلمشدرکه (آیت ۱۰
برشهری دوکمك و مقاتله ایتمك ایچون یناشدیغك زمان اولا
آنی صلحه دعوت ایده سین (۱۱) و اوله که اکرسکا صلح
جوابنی ویروب آچیلورسه ایچنده بولنان جمله قوم سکا
خراجکذار اولوب خدمت ایده لر . (۱۲) واکرسنك ایله
صلح ایتمیوبده جنك ایده جك اولور ایسه آنی محاصره
ایده سین . (۱۳) واللهك رب آنی سنك الکه ویردیکی
زمان جمله ارککلرینی تیغ بران ایله قتل ایده سین .
(۱٤) انجق عورتلر و اوشاقلر و حیوانلر و شهرده
نه که وار ایسه جمله غارتلرینی کندوکه یغما لیه سین واللهك
رب سکا ویردیکی دشمنلرینك طویملغنی یه سین .
(۱٥) بوامتلرك شهرلرندن اولمیوب سندن پك ایراق
اولان جمله شهرلره بویله ایده سین . (۱٦) نهایت بوقومك
شهرلرندن که اللهك رب سکا میراث ایچون ویرر برجانی
استحیا ایتمیه سین یعنی دیری براقمیه سین . (۱۷) بلکه
انلری اهلاك ایده سین حیثیلری آموریلری کنعانیلری
فریزیلری حویلری ویابوسیلری نیجه که اللهك رب سکا
امر ایلدی ایسه . (۱۸) تاکیم کندی الهلرینه ایتدکلری

جمله کریهاتنه کوره سزی ایتمکه او کرتمیه لر واللهکز ربک اوزرینه کناه ایتمیه سز . (انتهی) اشته بو عباره لردن اکلاشلدیغنه کوره جناب حق ذکر اولنان التی قبیله اهالیسنک ارکک و دیشی واطفالنک کسکین قلیج ایله قتل اولنملرینی وماعداسنک حقنده دخی اولا صلحه دعوت اولنملرینی وصلحی قبول ایتدکاری حالده اطاعت ایله جزیه ویرملرینی وقبول ایتمدکاری حالده کندیلریله محاربه اولنوب حین ظفرده ارککلرینک قتل اولنملرینی ونسوان وصبیانک اسیر ومماللرینک یغما اولنمسنی امر ایلمش . وقبائل ستهنک قریه لرندن بعید اولان جمله قری اهالیسنه دخی معاملهء مزبورهنک اجراسنی امر ایلمش اولدیغی آشکاردر (نتیجه) عبارهء مذکوره یالکز اولدیغی حالده کفرهء مرسومهنک تقریرات واهیه لرینه جواب مسکت اولور . واشبو جوابی آنلره مقابلهده سلفاً وخلفاً علمای اسلامیه نقل ایتمشلردر . انجق پروتستانلر مخالفلرینک سوزلرنده بو جوابی کورمامش کبی سکوت ایدرلر . واصلا تسلیم ویاخود تأویل ایله هیچ بر وقت جوابه تصدی ایتمزلر . (خذلهم الله) (ایکنجی دلیل) سفر خروجک یکرمی اوچنجی بابنده یازلمشدر که (آیت ٢٣ بنم ملائکه لرم سنک اوکنه دوشوب سنی آموریلرک وحیثیلرک وفریزیلرک وکنعانیلرک وحویلرک ویابوسیلرک ولایتلرینه کوتوردوب انلری قیره جغم (٢٤) انلرک الهلرینه طاپیه سین وآنلره عبادت ایتمیه سین وانلرک عمللرینه کوره عمل ایلمیه سین بلکه انلری بالکلیه بوزوب

بتلرینی بالتمام پاره لیه سین . انتهی (اوچنجی دلیل) بنه سفر مزبورک اوتوز دردنجی بابنده امم سته حقنده یازلمشدر که (١٢) صقین کیره جککک ولایتک ساکنلری ایله عهد کسمیه سین تاکیم سنک حقنده طوزاق اولمیه لر (١٣) بالکلیه مذبحلرینی ییقوب وبتلرینی پاره لیوب قورولرینی کسه سین . انتهی (دردنجی دلیل) سفر اعدادک اوتوزاوچنجی فصلنده یازلمشدر که (٥١) بنی اسرائیله امر ایدوب دیکه اردنی کچوب کنعان ولایتنه کیردیککز زمان (٥٢) اوککزدن اول یرک جمله اهالیسنی قووه سکز وآنلرک جمله صورتلرینی بوزه سکز وآنلرک جمله یوکسک یرلرینی ییقه سکز (٥٣) هر یری ضبط ایدوب ایچنده ساکن اوله سکز (٥٥) واکر ولایتک اهالیسنی اوککزدن قوغمز ایسه کز اوله که آنلردن براقدیککز آدملر کوزلریکزه دیکن ویانلریکزه مزراق اولورلر وساکن اولدیغکز یرده سزه مضایقه ویررلر (٥٤) وصکره آنلره ایتمکه قصد ایتدیکم شیئی سزه ایدرم . انتهی (بشنجی دلیل) سفر خروجک یکرمی ایکنجی بابنده یازلمشدر که (آیت ٢٠ هر کیم اللهدن غیری بتلره عبادت ایدر وانلر ایچون قربان کسر ایسه قتل اولنسون (التنجی دلیل) سفر تورات المثنانک اون اوچنجی فصلنده تصریح اولنمشدر که اللهدن غیری بر یسنک عبادتنه دعوت ایلیان کسنه صاحب معجزات اولسه دخی قتل اولنمسی واجبدر . وکذلک بتلرک عبادتنه دعوت ایلیان اقارب واصدقادن اولسه دخی طاش ایله رجم اولنمسی واجبدر

وبرشهر وياخود بركوى اهاليسى بتلره عبادت ايلسه‌لر حيوانيله برابر كافه‌سنك قتل اولنمسى و مملكتلرينك واموال واشياسنك آتش ايله ياقلمسى واويله‌جه خراب ويباب اولەرق براقلمسى واجبدر . (يدنجى دليل) سفر خروجك اوتوز ايكنجى بابنده يكرمى التنجى آيتدن يكرمى طقوزنجى آيته قدر عبادت عجل حقنده يازيلان كلاملرك خلاصه‌سى (حضرت موسى عليه السلام مناجاتندن عودتنده بنى اسرائيلك بوزاغويه طاپدقلرينى كورنجه غضبه كله‌رك محله‌نك قپوسنده طوروب بنى اسرائيله خطابا (هركيم جناب حقك يولنده ثابتقدم اولورسه بكا كلسون) ديو امر ايدنجه لاوى اوغللرى حضرت موسانك يانته طوپلانديلر . بونك اوزرينه حضرت موسى كندولرينه خطابا (جناب حقك امرى شودر كه جمله كز قليجلريكزى طاقوب قپودن قپويه كزه‌رك بوزاغى‌يه طاپدقلرى ايچون هركس كندى قرنداشنى ويولداشنى قتل ايلسون) امرينى ويرنجه لاوى اوغللرى دخى اشبو امرى قبول ايليوب همان اول كون جماعتدن يكرمى اوچبيك كشى قتل ايلديلر) انتهى (سكزنجى دليل) حضرت موسى عليه السلامك وفاتندنصكره حضرت يوشع توراتك احكام مندرجه‌سيله عمل ايليوب برقاچ مليون نفوس قتل ايلمشدر . (طقوزنجى دليل) سفر الملوك الثالثك اون سكزنجى فصلنده مفصلا بيان اولنمشدر كه مجملى ايليا عليه السلام (بعل) ديدكلرى بتك پيغمبرلكنى دعوى ايليان درتيوز اللى كشى‌يى ضبط والزام ايلدكدنصكره جمله‌سنى بوغازلادى .

خلاصهٔ كلام) حضرت عيسى عليه السلامك زماننه كلنجيه قدر كافهٔ انبياى بنى اسرائيل سل سيف ايدرك پك شدتلو محاربه‌لر ايتمشلر وحتى چوق دفعه‌لر قتل عام ايله مأمور اولوب كفره‌نك نسوان وصبيانى بيله برفرد براقمقسزين قتل ايلمشلردر . ومحاربه‌لرى دخى كتب توراتك تصديق ايتديكى مصرح بولنديغى جهتله جناب حقك امريله اولديغى بالضروره اهل اديانك مسلمريدر . خصوصيله نسخك وجودينه قائل اولميان طوائف نصارانك مسلمرى اولديغى اظهر من الشمسدر . والا معتقدات دينيه‌لرنده تناقض ايتلرى لازم كلور . كتب توراتك تصديقى شويله طورسون نصارانك اوقوسقوجه مقدس پاولوسلرى بيله رسالهٔ عبرانيه‌سنك اون برنجى بابنده انبياى سالفه‌نك محاربه‌لرى وقتل نفوس وتخريب بلدان ايتلرى جناب حقك امريله وايمانلرينك قوتيله اولوب ظلم اولمديغنى تصديق ايلمشدر . بوصورتده نصارانك (دين اسلام قوهٔ جبريه ومحاربات كثيره ايله تشكيل اولنمش بردينه‌در) ديملرى كندى كتابلرينك احكامندن بى خبر اولوب جهل وعناددن نشئت ايتمش برعارسزلق دكلميدر . بوكا ده شبهه وارميدر . وبووجهله اولان اعتراضلرى قانون مناظره‌نك قنغى ماده‌سنه تطبيق اولنه بيلور ... آفرين پروتستانلر نه كوزل آووقاتلق تحصيل ايتمشسكز . عجبا مسلمانلرى كنديكز كبى احمق وجاهلمى ظن ايده‌يورسكز . درديكزه ياننكز . (امر ثالث) شريعت سابقه‌ده موجود اولان احكام عمليه اصلا تغير

ایتمکسزین اولندن آخرینه قدر بعینها شریعت لاحقه ده
باقی قالمسی شرط دکلدر . بلکه مصالح وازمان ومکلفینك
اختلافی حسبیله احکامك دخی اختلافی واقعدر . نته کیم
شرایع سابقه ده قیز قرنداشك نکاحی جائز اولوب شریعت
موسویه ده حرام قلندی . وبرده شریعت موسویه ده
هرقنغی برسببله اولور ایسه اولسون کشی قاریسنی بوشامق
وقارینك دیکر برقوجه یه وارمسی جائز ایکن شریعت
عیسویه ده انجق زنا سببیله طلاق جائز اولوب ومطلقه نك
زوج آخره نکاحی جائز اولمدیغی کبی . وشریعت موسویه ده
برچوق حیواناتك اکلی حرام اولوب شریعت عیسویه ده
نصارانك مقدسلری اولان پاولوسك اباحهٔ عامه فتواسیله حیوانات
نجسه نك اکلی جائز اولمشدر خنزیراتی کبی وبرده شریعت موسویه ده
جمعه ایرتسی کوننه تعظیم ایتمك فرض وجزئیجه برایش ایله
مشغول اولنلرك قتلی واجب اولوب شریعت عیسویه ده
نسخ اولندیغی کبی . وبرده ختان یعنی ذکرینك قلفه سنی
کسمك شرایع سابقه نك کافه سنده موجود اولوب وحتی
حضرت عیسانك سنت اولندیغی لوقانك انجیلندن ایکنجی بابك
یکرمی برنجی آیتنده مصرح ایکن بعد العروج ینه اومقدسلرینك
امریله نسخ اولندیغی کبی . وبرده امر جهاد شریعت
موسویه ده غایت شدتلی برطریق اوزره ثابت اولوب شریعت
عیسویه ده مشروعیتی قالمدیغی کبی . وشریعت عیسویه نك
ابتدالرنده جهادك عدم مشروعیتی حضرت عیسایه تابع
اولنلرك قلتندن ایدی . وحتی تابع اولنلریله کتب نصارانك

شهادتیله حضرت عیسی علیه السلامی یهودیلر طوتدقلری
وقتده پطریسدن ماعدا جمله سی فرار ایتمشلر . وایش
طارلاشدیغنده پطریس دخی مشار الیهه ایمان ایتدیکنی انکار
ایلمش . دیمك اولیورکه عیسی علیه السلامك جهاد ایله
مأمور بیورلماسی مجاهدینك قلتندنناشی ایمش . یوخسه
مجاهدینك کثرتی اولیدی مأمور بیوریله جغنده اصلا شبهه
یوغیدی . وبوکاده دلیل شودرکه حضرت عیسی علیه السلام
بریوزینه نازل اوله جغی وقتده دجال وعسکرینی قتل ایلیه جکی
(تسالونیقی) اهالیسنه ارسال اولنان رسالهٔ ثانیه نك باب
ثانیسنده ومشاهداتك اون برنجی بابنده کندی مقدسلرینك
تصریحیدر (تنبیه) امر ثانیده بیان اولندیغی وجهله کفر
وعصیانه جناب حقك رضاسی اولمدیغی جهتله امر نبوت
ووحیك حق اولدیغنی اعتقاد ایلیانلرك امور مذکوره
حقنده دیل اوزادوبده هیچ برشریعت اوزره اعتراض
ایتملری جائز اوله مز . چونکه افعال الهیه یه اعتراض ایتمك
جمیع ادیانده کفر اولدیغی بیاندن مستغنیدر . پیغمبران
عظامك افعالی دخی جناب حقك امر ورضاسیله اولدیغی
کندیلرینه انزال بیوریلان کتابلرك تصدیق وشهادتیله ثابت
ومحقق اولمسی حسبیله افعال انبیایه اعتراض ایتمك دخی کفر
صریح اولدیغی جای اشتباه دکلدر . مثلا طوفان نوحده
اهل سفینه دن ماعدا کافهٔ ذی حیاتی اهلاك ایتمك وعهد
لوطده سادوم وعاموره ونواحیلرینی اهلاك ایتمك وانبیای
سالفه نك محاربه لرنده صاییسز وحسابسز انسانلرك اتلاف

واهلاك ایدلمسی (حاشا وکلا) ظلمدر دیمك كبی . انجق ملحد وزندیق اولانلر بومثللو اموره دخل وتعرض ایدرلر . آنلر ایسه صنوف انسانیه دن معدود اولمدقلری جهتله کندیلریله بحث وجداله قالقشمایز بلکه بزم بحثمز الوهیتی اقرار وامر نبوتی تصدیق ایلیوبده کفر وضلالتده قالان یهود ونصاری ایله در . (امر رابع) پروتستان علماسی کذب اوزرینه اتفاق ایدرك دین اسلامك سیف ایله نشر اولندیغنی ادعا ایدرلر حالبوکه کندیلرینك افعالی اقوالنی تکذیب ایدر چونکه کندیلری واهل تثلیثدن اولان سلفلری (معاذالله) برقوه مسلط اولدقلرنده بسبتون مخالفلرینك محوینه چالیشورلر . اشته کندی علماسنك تاریخلرندن بعض حاللرینی نقل ایده لمده اهل انصاف اولنلر عبرت آلسونلر وسیف ایله شایع اولان دین اسلاممیدر یوخسه کندیلرینك مذاهب باطله لریمیدر هرکس اکلاسون .

(طوائف نصارانك قوم یهوده واقع اولان تسلطلری)

پروتستان علماسندن (دقترکیت) نام کشیشك انکلیز لسانی اوزره تألیف ایتمش اولدیغی کتابی ینه پروتستان علماسندن (مریك) نام کشیشك لسان فارسی اوزره ترجمه ایدوب ١٨٤٦ سنهٔ میلادیه و ١٢٦٢ سنهٔ هجریه سنده (ادن برغ) شهرنده طبع ایتدیردیکی (کشف الآثار فی قصص بنی اسرائیل) نام کتابنك ٢٧ صحیفه سنده دیورکه (تقریبا سنهٔ هجریه دن اوچیوز سنه مقدم اولان بیوك قسطنطین قرال یهودیلرك قولاقلرینك کسلمسیله اقالیم مختلفه یه نفی اولنملرینی امر ایلدی .

وصکره قرون مسیحیه دن قرن خامسده ملوك رومی قرالی یهودیلرك محل امنیتی وهر طرفدن کلوب محل استراحتلری بولنان اسکندریه شهرندن اخراج ایدلملرینی وعبادتخانه لرینك یقلمسنی وعبادتلرندن منع اولنملرینی وشهادتلرینك قبول اولنمامسنی ومالندن برشیء وصیت ایده نك وصیتنك قبول اولنمامسنی امر ایلدی . بونك اوزرینه احکام مزبوره نك برمقدار تخفیف ویاخود عفو اولنمق امیدی یهودیلر طرفندن ظاهر اولنجه جمیع مالللرینی یغما وپك چوق کمسه لری قتل ایلدی) ویکرمی سکزنجی صحیفه سنده دیمشدرکه (انطیوح بلده سنك یهودیلری مغلوب اولوب اسیر اولدقدنصکره برطاقمی قتل اولندی وبرطاقمنك دخی اعضالری کسلدی . وباقیلری نفی اولندی . وملوك رومی قرالی کافهٔ ممالکنده بومسکینلره انواع ظلم ایله ظلم ایتدکدنصکره نهایتنده کندی الکاسندن بسبتون یهودیلری طرد واخراج ایلدی وکیتدکاری مملکتلرك والیلرینی یهودیلره بووجهله ظلم ایدلمسی اوزرینه تهییج وتحریك ایلدی . حاصلی بیچاره یهودیلر آسیادن اوروپانك نهایتنه قدر بووجهله انواع ظلم وحقارته دوچار اولدیلر . بعده برمدتجك صکره اسپانیول الکاسنده اوچ شرطك بریسنی قبول ایتمکله مکلف اولدیلر . برنجیسی نصرانیلکی قبول ایتمك . ایکنجیسی نصرانیلکدن قاچیندقلری حالده حبس دائمی . اوچنجیسی هرایکیسندن قاچیندقلری حالده وطنلرندن نفی اولنملری . وفرانسه ممالکنده دخی کندیلرینه بومثللو معاملهٔ ظلمیه اجرا اولنور

ایدی . وآسیای کبیرده دخی کندیلری ایچون امنیت حاصل
اوله میوب اکثر اوقاتده ممالك افرنجیه ده اولدیغی کبی قتل
اولنورلر ایدی . حاصلی بیچاره یهودیلر اقلیمدن اقلیمه
طولاشوب هیچ بریرده کندیلرینه بر موضع قرار حاصل
اوله مدی . ویکرمی طقوزنجی صحیفه سنده دیمشدر که
(قتوللك ملتی یهودیلری کفاردن عد ایدرك کندیلرینه ظلم
ایدرلردی . شویله که ملتلرینك یوکاری عقد مجلس مشاوره
ایلیوب یهودیلر حقنده برطاقم احکام ظلمیه وضع ایتدیلر .
(۱) برمسیحینك علیهنه اوله رق هرکیم بریهودی یی حمایه
ایدر ایسه خطا صاحبی اولوب آفو روز ایدیله رك ملتدن
خارج اولور (۲) هیچ بردولتده یهودیلره منصب ویرلمامیدر
(۳) برمسیحی یهودی کوله سی اولور ایسه آزاد ایدیلیدر
(٤) هیچ برکمسه یهودی ایله طعام ایتمامیدر (٥) یهودی
چوجقلری انا و بابالرندن آلینوب خرستیانلرك تربیه سنده
اولملیدر) واوتوز ایله اوتوز برنجی صحیفه لرنده دیمشدر که
(فرانسز قراللری یهودیلر حقنده شویله بر امر تدبیر
ایتدیلرکه یهودیلر کسب وتجارتله زنکین اولنجیه قدر کندی
حاللرنده براقیلوب صکره ماللرینی مصادره ایدرلردی .
واشبو ظلم قراللرك طمعلرندن ناشی درجهٔ نهایه سنه قدر بالغ
اولدی صکره (فلیپ اوك سطس) فرانسه قرالی اولنجه
ابتدا فرانسزلرك یهودیلره اولان بورجلرندن بشده برینی
آلوب بعده باقیسنی دخی ذمتلرندن ابراء ایلیوب یهودیلره برحبه
اولسون ویرمدکدن بشقه مملکتلرندن دخی طرد ونفی ایلدی .

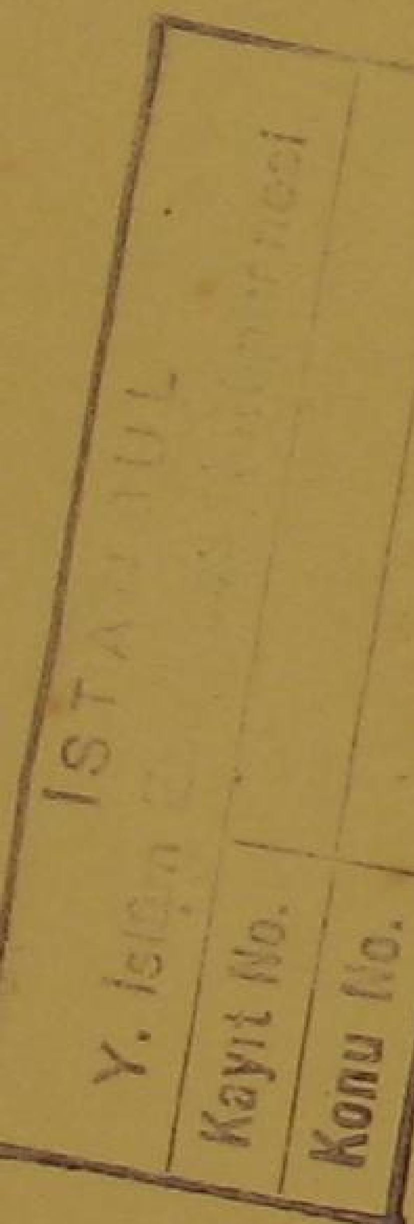
واندنصکره کلان قراللر دخی یهودیلری برقاچ دفعه لر
کتوروب نفی ایلدیلر والحاصل فرانسه دن انواع حقارتله
یدی دفعه نفی اولنمشلردر واسپانیادن نفی اولنان یهودیلر اقل
قلیل یوز یتمش بیك کشیدر ونیچه الکاسنده دخی برچوق نفوس
قتل وبرطاقمنك ماللری مصادره اولندی . وتنصر ایدرلرك آزی
قورتلدیلر ایسه ده آنلرده بشقه صورتلرله اهلاك ایدلدیلر .
وانکلتره ده دخی یهودیلره پك چوق حقارتلر ایدلمشدر .
حتی انکلیز امراسی قراللرینه عصیان ایدنجه ناسه شوکت
وقدرتلرینی اظهار ایتمك ایچون یدی یوز یهودینك ماللرینی
غصب ایتدکدن صکره کندیلرینی دخی قتل ایلمك عادتلرندن
ایدی . وبرده انکلتره قراللرندن (رچاردوجان) واوچنجی
(هنری) برقاچ دفعه لر ظلم وشفقتسزلکله یهودیلرك ماللرینی
مصادره ایلدیلر . خصوصیله هنری بردرجه ده ظلم وغدر
ایدردیکه قوم یهودك کبار اغنیاسنی فقیر ایلدی وحتی شدت
ظلمندن ناشی یهودیلر هجرت ایتمکه راضی اولوب رخصت
استدیلر ایسه ده آکاده مساعده اولنمدی . وصکره سریر
سلطنته برنجی (ادورد) جلوس ایدنجه یهودیلرك بسبتون
ماللرینی غصب ایدرك ایشلرینی بیتوروب بالغایت مشقتله اون
بشبیك نفوسدن زیاده یهود نفی ایلدی . واوتوز ایکنجی
صحیفه سنده دیمشدر که پورتکال اهالیسی یهودیلره اول درجه ده
حقارت ایدرلر ایدیکه یهودیلری طوتوب آتشه آتاروق ورجال
ونسوانی طوپلانوب بیرام کونلرنده کی کبی شنلکلر ایدرلر ایدی
واوتوز اوچنجی صحیفه سنده دیمشدر که قاتولیك فرقه سنك

یوكلری بولنان پاپا قوم یهود حقنده غایت شدتلی بر طاقم
قوانین ظالمه وضع ایلمدی . انتهی كلام كشف الآثار .

قاتولیك فرقه سنك كندیلرندن غیری
عیسویلره ایتدكلری ظلم وحقارات

۱۸۴۹ سنهٔ میلادیه سنه بیروت شهرنده لسان عربی اوزره طبع اولنان (ثلث عشر رسالة) یعنی اون اوچ رساله دن عبارت اولان كتابك اون اوچنجی رساله سنك ۱۵ و ۱۶ صحیفه لرنده یازلمشدر كه (روما كلیساسی پروتستانلرك ضدینه اولمق اوزره آوروپا ممالكنده برچوق دفعه لر غایت فنا حالده ظلم وحقارانه قالقشمشلردر . وشویله ظن اولنور كه حضرت عیسایه ایمان ایله یالكز كتب مقدسه یی سبب هدایت وایمان واعماله سبب ارشاد اتخاذ ایدوب ده پاپایه ایمان ایتمیانلردن ایكیوز اوتوز بیك كشی قدر ساده آتشده یاقیله رق اهلاك ایدلمشدر . قلیج وحبس وتخلیع مفاصل وسائر تعذیبات متنوعه نك افظع واشدیله دخی نیچه بیكلرله انسانلر قتل اولنمشدر . وحتی فرانسه ده (مارپرثولماوس) دیو تسمیه اولنان بریورطی كونده رجالدن اوله رق اوتوز بیك كشی قتل اولنمشدر . اشته بو اسلوب اوزره پاپالرك ایتدكلری قدیسین قانلریله قینه لنمشدر) انتهی كلامه . وكتاب مذكورك اون ایكنجی رساله سنده یازلمشدر كه (تولید واسپانیاده مجمع ملتئمده وضع اولنان برقانونده دیورکه (بز بر قانوندن وضع ایده لم كه بوندن صكره هركیم بو مملكته اقبال وتوجه ایدر ایسه ابتدا كندی الكاسنده قاتولیكدن غیری هیچ برفردك یشامامسی اوزرینه یمین ایتمز

ایسه كرسی حكمداری یه صعود ایتمسنه اذن ورخصت ویرمیه لم . وبو وجهله یمین ایتدكدن صكره عهدینه مخالفت ایده جك اولورسه آفوروز لانوب الله سرمدینك حضورنده محروم ونار ابدیه نك حطبی كبی اولسون) وینه رساله مزبوره ده یازلمشدر كه (۱۵۵۱ سنهٔ میلادیه سنده اوچنجی پاپا (پولیویوس) ك تحت ریاستنده اوله رق پیسقپوسلرك ایتدكلری یمینلرنده شو كلام واردركه سیدیمز پاپایه وشو خلفه لرینه ایمان ایتمیان كمسه لر معند واهل انشقاق وعاصی ومجرم درلر وار قوتمزی صرف ایدرك آنلری لعن وطرد ایدرز . ومجمع قسطنطیا دیرلركه هركیم بو مثللو معند وعاصیلری اله كچورر ایسه هیچ بركمسه طرفندن ممانعت اولنقسزین بتون مالنی آلوب كندی نفسنه صرف ایتمسنه اذن ورخصت واردر وپاپا (اینوشنیسوس) دیمشدر كه بو مثللو معندلرك حقنده قصاصك اجرا اولنمسی جمیع ملوك وحكامه امر ایدرز وبونی كلیسانك قصاصلری تحتنه الزام وادخال ایدرز . واون برنجی (لویس) قرال اون سكز قانون وضع ایتمشدر . برنجیسی شودركه بزم الكامزده یالكز قتولیك دینی مأذون اولدیغنه امر ایدرز . ودین آخره تمسك ایدنلر مدت عمرلرنده كورككه وضع اولنسونلر . ایكنجیسی جمله واعظلركه جماعتلرینه قتولیك عقایدندن غیری برعقیده وآنلرك مذهبنه مخالف برعبادت تعلیم ایدرلر موت ایله عقاب اولنملرینی امر ایدرز . و ۱۱۹۴ سنه سنده اسپانیاده اراغون شهرینك ملكی (دیفونسو) الكاسنده بولنان مخالفلرینك نفی اولنملرینی امر

ایلدی و ١٢٠٦ سنه سنده پاپانك امریله فرانسه قرالی (تولوس) شهرینه اوچیوز بیك عسكر كوندروب مذهبلرینك مخالفلرینی نفی ایتمكدن قاچندیغی ایچون (رآیمون) نام امیر ایله محاربه ایلیوب نیچه بیك نفوس قتل ایلدیلر . وطوتدقلری اسیرلری كونا كونا عقوبتلر ایله تعذیب ایتدیلر . و ١٤٤٠ سنه سنده دخی ساردنیا دولتی اداره سنده قتولیك مذهبنه مخالف بولنان عیسویلر اوزرینه پاپانك آدملری هجوم ایلیوب پك چوق نفوس قتل و اعدام ایتدیلر . و ١٥٦٠ سنه سنده ایتالیا ممالكندن (كالابریا) شهرنده برطاقی عسكرلر طرفندن وبرطاقی دخی محكمهٔ بیت التفتیش طرفندن اولهرق نیچه بیكلرله پروتستانلر قتل اولندیلر و ١٦٥٥ و ١٦٨١ سنهلرنده (اودیا بید مونت) ده قوانین ظلمیه تجدد ایدرك پاپانك اشارتیله اون دردنجی (لویس) آپ آنسزین هجوم ایلیوب اهالی غایت طمانینتله خانهلرنده ساكن ایكن عسكرلر پك چوق خلقی بوغازلدیلر واون بیك كشیدن زیادهسنی حبسه آتوب پك چوغی علیلهلك وآجلقدن تلف اولدی . وآجلقدن تلف اولمیانلری نفی اولنمق اوزره غایت شدتلی برقیش كوننده محبسدن چیقاریلوب صغوقدن تلف اولدیلر . وحتی چوجقلری قوجاغنده اولهرق پك چوق قادینلر دخی تلف اولوب یوللرده سریلوب قالدیلر و ١٥٢١ سنه سنده بشنجی (قارلوس) فلمنك دیارنده بولنان پروتستانلری طرد ایتمك اوزره پاپادن برامر آلوب بوسببله بشیوز بیك نفر قتل ایلدی . و ١٥٧٢ سنه سنده فرانسه قرالی پروتستانلرك

علما واشرافندن اولان امیر (نافار) نام كمسنهیه قیزقرنداشنی عقدنكاح ایتمكی وعد ایتمسی اوزرینه امیر نافار واصدقاسی وكلیساسنك اعیانی امرازدواجك اتمامی ایچون پارس شهرنده اجتماع ایتدیلر . ایرتسی كون صباح عبادتی ایچون چاكلر چالندیجه امیر مزبورك واصحابنك وسائر پروتستانلرك علیهلرینه اولان اتفاق سابقلری حسبیله بغتةً قالقوب عبادت وقتی ایچون اون بشبیك نفر پروتستانی بوغازلدیلر . واشبو امر (رویت) و (لیون) وفرانسهنك اكثر شهرلرنده اجرا اولندی . حتی مؤرخیندن بعضیلری دیمشدركه اول كون آلتمش بیك كشی قدر قتل اولنمشدر . وبو وجهله اولان ظلم وحقارت پروتستانلر سلاحه طوراتوب مقاومته چالشدقلری ایچون تمام اوچ سنه قدر ممتد اولوب پروتستانلردن طقوز یوز بیك كشی هلاك وتلف اولمشدر . وفرانسه قرالنك (ماریرتولماوس) یورطیسنده پروتستانلره ایتدیكی ظلم وحقارتلر (روما) شهرنده ایشیدلدیجه قلعهلردن شنلك طوپلری آتیلدی . وپاپا دخی قاردینالرله برابر (مارپطریس) كلیسالرنده مزمور شكری ترتیل وتلاوت ایتمك ایچون كتدی . واشبو عملك اجراسیله روما كلیساسنه قرالك ایتدیكی خیر كثیر وفعل جمیلی اوزرینه شكران وتعظیمی بیان ایچون قراله مكتوب یازدی . (انتهی عبارته مجملا ومترجما) (اخطار) دها بونك كبی وقوعات پك چوقدر . بوراده بیان اولنانلری برنمونهٔ جزئیهدر . (حكایه) وقتیله حریفك بری ایاقلرینه چینه قراقلرطاقوب كزرمش . كندیسندن سببی سؤال اولندقده

قلبنه خوف الٰهی غلبه ایتسندناشی قرنجه وسائر حشراتی
اوركودوبده ایاقلری التنده چیكنامامك ایچون اولدیغنی بیان
ایلمش . واو آرالقده برچوق خانه لر صویلوب هیچ
بروجهله سارقلری بولنه مدیغندن بو حریفدن شبهه اولندیغنه
مبنی هر نصلسه خانه سنك باصلمسی اوزرینه سرقت ایتدیكی
اشیا ایله خانه سی قوسقوجه بر بدستان هیئتنه كیرمش اولدیغی
مشاهده اولنمش . اشته بونك كبی پاپالر حضراتی دخی
لایخطیلك دعواسنده كزه یورلر عالمه قارش قارش جنت
صاتیورلر . چوق پاره ویرنلرك كناهلرینی عفو ایده یورلر .
حالبوكه خطا ومعاصینك الك بیوك واشنعی اولان بلاجنحه
بوقدر خلقك قانلرینه كیرمكدن اصلا قاچنمیورلر . عجبا
بو قدر انسانلرك قانلریله قینه لنان انكار یله كندیلری نره ده
یاته جقلر . وبو مزداغی چوواله نصل صیغدیره جقلر . آفرین
مدنیلر آفرین . سزدینكزی وعظ ونصیحتلر ایله نشر
ایده یورسكز باپالر لكیده مسلمانلر ایده یورلر .

پروتستانلرك قتولكلره ایتدكاری ظلم وحقارات

۱۸۵۱ سنه میلادیه سنده طبع اولنوب قتولیك علماسندن
(طامس) نام كشیشك انكلیز لساندن اردو لسانی اوزره
ترجمه ایتمش اولدیغی (مرآة الصدق) نام كتابك ۴۱ و ۴۲
صحیفه لرنده دیمشدركه پروتستانلر ابتدای امرده التییوز
قرق بش باب مسافرخانه وطقسان باب مدرسه وایكییك
اوچیوز یتمش آلتی باب كلیسا ویوز اون باب خسته خانه
ضبط ایله یغما ایتدكدنصكره امراسی بیننده مقاسمه اولنوب

اماكن مزبوره دن نیچه بیك مساكین وفقرایی چیپلاق
اوله رق طرد واخراج ایلدیلر . و ۴۵ صحیفه سنده دیمشدركه
(پروتستانلرك بدطمعلری امتداد ایدوب نوع عدمده بولنان
مزارده كی اولولرك جسدلرینه بیله اذیت ایدوب كفنلرینی
صویدیلر . و ۴۸ و ۴۹ صحیفه لرنده یازمشدركه (بوقارغشه لقده
پك چوق كتبخانه لر ضایع اولدی . شویله كه پروتستانلر
كتابلرینی یغما ایدوب بر طاقمنك كاغدلرینی كتاب پیشورمك
وشمعدانلرینی تطهیر وقوندوره لرینی سیلمك كبی شیلرده
استعمال ایلدیلر . وبرطاقمنی دخی غایت اهون فیئاتله
عطار وبقال وصابونجیلره ومجلدلره صاتدیلر . وكتب
مزبوره اویله یوز ویاخود اللی جلد كتاب اولمیوب بلكه
بوكلر طولوسی ایدی . وحتی بو وجهله ضایع ایتدكارینه
اقوام اجنبیه بیله تعجب ایدوب حیرتده قالدیلر . وتاجرلردن
برینك ایكی كتبخانه طلوسی كتاب یكرمی روبله یه صاتون
آلدیغنی بیلوردم . وبو ظالملر ایله برابر كلیسالرك خزینه لرندن
یالكز عریان اوله رق دیوارلرینی براقدیلر . وصكره ده
كندی نفسلرینی اهل وقاردن عد ایلیوب كلیسالری كندی
ملتلریله طولدردیلر . واللی ایكنجی صحیفه سندن اللی التنجی
صحیفه سنه قدر یازلمشدركه (پروتستانلرك قتولیكلر حقنده
بوآنه قدر ایتمش اولدقلری جور وجفالری شمدی بز ملاحظه
ایده لم . چونكه عدل ومرحمتك خلافنه اوله رق مجرد ظلم
ایتمك ایچون یوزدن متجاوز قانونلر وضع ایتمشلردر . اشته وضع
ایتدكاری قانونلرك برمقدارینی بیان ایده لم . (۱) هیچ برقتولیك

ابوینك تركه سنه وارث اوله‌مز (۲) یاشی اون سکزی متجاوز اولان قتولیکلردن اراضی‌یه دائر هیچ کمسه برشیء صاتون آله‌میه جقدر . انجق پروتستان اولور ایسه صاتمسی جائز اوله‌جقدر (۳) قتولیکلرك هیچ بر یرده مکتبی اولمیه جقدر (٤) قتولیکلردن هیچ برفرد تعلیم علم ودین ایله مشغول اوله‌میه جقدر وبو حکمه مخالفت ایلیان اولورسه دائما حبس اولنه‌جقدر (٥) قتولك ملتندن اولنلر ایکی قات خراج ویره جکلردر (٦) قتولیك کشیشلرندن بری عبادت ایده‌جك اولورسه مالندن اوچیوز اوتوز روبله جزای نقدی ویره جکدر . کشیشلردن غیری برقتولیك عبادت ایدرسه یدیوز روبله ویردکدن صکره برسنه مدت حبس اولنه جقدر . (۷) قتولیکلردن بری تحصیل علم ایچون انکلتره الکاسنك خارجنه اوغلنی کونده‌ره‌جك اولورسه هم اوغلو وهمده باباسی قتل اولنه جقلر وکافهٔ ماللری غصب اولنه جقدر (۸) طرف دولتدن قتولیکلره منصب ویرلمیه جکدر (۹) پازار ویاخود یورطی کونلرنده قتولیکلردن پروتستان کلیساسنه کلمیان اولورسه هرآی ایکیوز روبله جزای نقدی ویره جکندن بشقه کافر عد اولنه‌جق وکندیسنه منصب ویرلمیه جکدر (۱۰) قتولیکلردن بری بش میل مسافه بعدنده لوندره‌دن بر یره کیده جك اولورسه بیك روبله جزای نقدی ویره جکدر (۱۱) حسب القانون حاکملرك عندنده قتولیکلردن هیچ بریسنك یالوارمسی مسموع اولمیه جقدر (۱۲) قتولیکلرك نکاحلری وموتالرینك تجهیز وتکفینی واولادلرینك تعمیدی کندی

آیینلرنجه نافذ اولمیوب پروتستان کلیساسنك آیینجه اولورسه نافذ اوله‌جقدر (۱۳) قتولیك ملتندن برقادین قوجه‌یه واره‌جق اولورسه طرف دولتدن جهازینك ایکی ثلثی آلنه‌جق وقوجه‌سنك ترکه‌سنه وارثه اوله‌میه‌جق وقوجه‌سی ترکه‌سندن هیچ برشیء وصیت ایده‌میه‌جك وهرآی باشنده دولته اون روبله ویاخود اراضیسنك ثلثنی ویرمدکجه قاریلری حبس اولنه جقدر (١٤) قتولیکلرك جمله‌سی پروتستان اولمزلر ایسه زندانه آتیلور وصکره مؤبد اوله‌رق وطنلرندن نفی اولنورلر . اکر حبسدن ویاخود امرسز نفی اولندقلری محلدن رجوع ایده جك اولورلرسه پك بیوك مسؤلیتده قاله‌جقلردر (۱٥) قتولیکلردن بری قتل اولندقده ویاخود وفات ایتدکده یاننده هیچ برپاپاس بولنمیه جقدر (۱٦) قتولیکلردن هیچ بریسنك خانه‌سنده سلاح بولنمیه جقدر (۱۷) قتولیکلردن هیچ برفرد قیمتی اللی روبله‌دن زیاده اولان برآته بینه‌میه جکدر (۱۸) هرقنغی برکشیش کندینه متعلق اولان خدمتلردن بریسنی ادا ایده‌جك اولور ایسه مؤبداً اوله‌رق زندانه آتیله‌جقدر.

(۱۹) مولدی انکلتره وپروتستان اولمیان برکشیش انکلتره‌ده اوچ کوندن زیاده اقامت ایده‌جك اولور ایسه غدار اولدیغی تصور اولنوب قتل ایدیله جکدر (۲۰) کشیش مزبوری مسافرلکه قبول ایلیان کیمسه قتل اولنه جقدر (۲۱) عدالتده هیچ برقتولیکك شهادتی قبول اولنمیه جقدر .

اشته بو قوانین ظلمیه اوزره (الیصابت) نام قرالیچه زماننده

یوز دردی کشیش وباقیسی اهل ثروتدن اوله‌رق ایکیوز درت کشی قتل اولندی . وبونلرك قتولیك اولدقلرینی اقرار ایتملرندن غیری هیچ برقباحتلری یوق ایدی . وطقسان کشیش وکباردن برطاقم کمسنه‌لر زندانده اولدیلر . وبوز بش کشی مؤبد اوله‌رق نفی اولندیلر . وبك چوق کمسنه‌لر قرباج ایله ضرب اولندیلر واموال واملاکی مصادره اولنه‌رق اهل وعشیرتلری کلیا هلاك اولدی . وحتی (الیصابت) ك تیزه‌سی قیزی (اسکات) قرالیچه‌سی مشهوره (میری) قتولیك ملتندن اولدیغی ایچون اودخی قتل اولندی بوندنصکره ٦٥ و ٦٦ صحیفه‌لرنده یازلمشدرکه (الیصابات) قرالیچه‌نك امریله قتولیك علماسندن وکشیشلرندن پك چوق کمسنه‌لر کمیلره طولدیریلوب دکزه اغراق اولندیلر . وصکره انکلیز عسکرلری (ایرلانده) اهالیسندن قتولیك اولانلری پروتستان ایتمك ایچون شهر مزبوره کیدوب قتولیك کلیسالرینی یاقدیلر وعلماسنی قتل ایتدیلر . وهیچ برکمسه‌یه امان ویرمزلر ایدی . وویرسه‌لر بیله ینه دونوب قتل ایدرلر ایدی . و (سمروك) قلعه‌سنده بولنان عسکرلری بوغازلدیلر . وقصبه وکویلرینی یاقوب حبوبات وحیواناتنی دخی افساد ایتدیلر . ویاشنه ورتبه‌سنه حرمت ایتمیه‌رك بلا امتیاز اهالیسنی نفی ایتدیلر . وآنصکره ١٦٤٣ و ١٦٤٤ سنه‌سنده (پارلمنت) مجلسی بلا امتیاز قتولیکلرك جمیع اموال واراضیلرینی غصب ایتمك ایچون برطاقم پاشالر کوندردی . وبیان اولندیغی وجهله انواع ظلم تاریخی (جیمس)

نام قرالك زماننه قدرباقی اولوب آنك زماننده ظلمده برمقدار تخفیف حاصل اولدی . وصکره ١٧٧٨ سنه‌سنده قرال ترحم ایلیوب استراحتلرینی تأمین ایتمکه قالقشمسی اوزرینه پروتستانلرك ناموسنه طوقنوب ١٧٦٠ خزیرانده قرق درتبیك قدر پروتستان تجمع ایدوب قتولیك ملتی حقنده کمافی السابق قوانین ظلمیه‌نك مرعی الاجرا طوتلمسنی استدعا ایتدیلر سه‌ده پارلمنت طرفندن استدعالرینه التفات اولنمدی . بونك اوزرینه اوندرده تمام یوزبیك پروتستان طوپلانوب قتولیکلرك کلیسالرینی احراق وامکنه‌لرینی هدم ایتدیلر . وحتی حریق بر موضعدن یاقلدیغی حالده اوتوز اوچ محلده کورینور ایدی . وبوفتنه وقرغشه‌لق تمام التی کون قدر امتداد ایلدی . آندنصکره ١٧٩١ تاریخنده قرال برقانون آخرچیقاروب قتولیك ملتنك حقوقنی اعطا ایلدی . (انتهی عبارته مترجما) آفرین مسیونرلر نه کوزل وعظ ونصیحتلرله دینلرینی نشر واشاعه ایتمشلر . وهیچ کمسه‌نك ضررینه دخی راضی اولمیوب مدنیت وعدالت قانونلریله معامله‌ده بولنمشلر فقط بومزراغی قنغی چوواله صیغدیروبده مسلمانلره باربار دیه بیله جکلر . بوقاروده کی لجنه خرستیانك حکایه‌سی تذکر اولنه . انسانده اوتانمق عارلنمق اولمدقدنصکره دیلده کموك اولمدیغی جهتله هرشیئی سویلیه بیلور . اما خرستیانلرك مسلمانلره ایتدکلری مظالم وتعدیات اندلس وبودین وموره ودها بونلرك امثالی اولانلر وقعه‌لر ایله مثبت وهرکسك معلومی اولدیغندن تطویلدن

احترازا ذکرندن صرف نظر اولندی . (امر خامس)
شریعت محمدیه ده حکم جهاد شو وجهله درکه ابتدا کفار موعظهٔ حسنه ایله دین اسلامه دعوت اولنورلر . قبول ایتدکلری حالده هیچ بر شیلرینه طوقونلمقسزین بزم کبی اولورلر . قبول ایتدکلری حالده کفار مشرکین عربدن ایسه شریعت موسویه ده امم سبعه و مرتد و بت پرستلرك حقنده اولدیغی کبی آنلرك حکمی قتل اولنمقدر . مشرکین عربك غیری ایسه ابتدا جزیه واطاعتی قبول ایتمکله صلحه دعوت اولنورلر . قبول ایدرلر ایسه قانلری وعرضلری ومالاری بزم قانمز وعرضمز کبی اولوب استراحتلری تأمین اولنور .
قبول ایتدکاری حالده شریعت موسویه ده امم سبعه نك غیریلری حقنده اولدیغی کبی کتب فقهیه ده بیان اولنان شروطه رعایتله محاربه اولنور . اما پروتستانلرك بو مسئله حقنده نقل ایتدکاری خرافات بعضلری مفتریات وبعضیلرینك دخی هذیانات اولدیغنده قطعا شبهه یوقدر . اشته دعوامزه دلیل سر عسکر اهل اسلام خالد بن ولید رضی الله عنه حضرتلرینك رستم زال ومهرانه کوندردیکی مکتوبك ترجمه سی (بسم الله الرحمن الرحیم خالد بن ولیددن جماعت فارسده بولنان رستم ومهرانه . هدایته تابع اولنلره جناب حقك سلامی اولسون بوندن صکره معلوم اوله که بز سزی دین اسلامه دعوت ایدرز . قبول ایتمز ایسه کز ذلیل وحقیر اوله رق جزیه ویریکز . بوندن دخی قاچینور ایسه کز بنم یانمده بر جماعت واردرکه عجم شرابی سودکاری کبی آنلرده

فی سبیل الله مقاتله یی سورلر . والسلام علی من اتبع الهدی .
وبرده حضرت عمر رضی الله تعالی عنه افندمز اسلامده نهایت درجه شدید وجهادانك اك بیوکی شام شریف وایلیانك محاصره سنده بالذات حاضر بولنمش اولمسیله برابر عیسویلر جزیه ویرمکه راضی اولنجه هیچ بریسنی قتل ومسلمان اولمقلغه اجبار ایتمدی وکلیسالرینك وصلیبلرینك ووقفلرینك هیچ بریسنه ایلشمدی . وکندیلرینك استراحتلرینی تأمین ایله شروط حسنه اعطا ایلدی . وبو امرك بو وجهله اولدیغنی عیسویلرك مؤرخ ومفسرلری دخی معترفدرلر . وبرده دولت آل عثمان ابدهم الله الی آخر الزمان حضراتندن غازی سلطان محمد فاتح و یاوز سلطان سلیم و سلطان سلیمان کبی قهرمانان جهان بو قدر فتوحاته نائل اولمش وجهانکیر اولمق درجه لرینی احراز ایتمش ایکن فتح وتسخیر ایتدکلری ممالکدن قنغی بر مملکتك رعایاسنی قتل عام ویاخود اموال واشیاسنی یغما ویاخود دین اسلامه جبر واکراه ایتدیلر . واوامر مزبوره نك اجراسنده بولنه ایدیلر کندیلرینه کیم نه سویلیه بیلور ایدی . اشته اهل انصاف اولانلر ایشی محاکمه ایدوبده خرستیانلقمی قوهٔ جبریه ایله تشکیل اولنمش یوخسه مسلمانلقمی . شبهه یوقکه دین اسلامك طوغری وحق بر دین اولدیغی کون کبی آشکار اولدیغیچون عقلا اولنلر محکمهٔ انصافلرینه مراجعت ایدرك کندی نفسلرینی کفر وضلالدن قورتارمق ایچون دین اسلامی قبول ایتمشلردر . عقللی اولمیانلرك دخی کیمیسی حماقت و کیمیسی دخی عناد واستکبارلرندناشی

وضلالتده قالمشلردر . (استطراد) جهاد مسئله سی حقنده شریعت
موسویه ایله شریعت محمدیه بیننده فرق ایکی وجهله در . برنجیسی
شریعت محمدیه ده ابتدا کفار موعظهٔ حسنه ایله ایمانه دعوت اولنورلر .
بو ایسه شریعت موسویه ده یوقدر . وشوراسیده عقلا اولنلره
خفی دکلدرکه بو وجهله اولان دعوتده وامتناع اولندقدنصکره
قتل اولنمقده اصلا بر قبح اولمیوب بلکه عین انصافدر .
ایکنجیسی شریعت موسویه ده کفار امم سبعه دن اولدقلرنده
حکم قتل نسوان وصبیانه تعمیم ایدیلور ایدی . حالبوکه
کفار خاکسار مشرکین عربدن اولسه لر بیله شریعت محمدیه ده
حکم قتل نسوان وصبیانه تعمیم اولنمز . (نتیجه) اشته مقدمات
خمسه نك تمهیدندنصکره اولاشونی دیرزکه عقلا ونقلا جهاد
اسلام مسئله سنده هیچ بر قبح وشناعت یوقدر . اما نقلا
قبح وشناعتك اولمامسی امور مذکوره ده مفصلا بیان
اولندی . واما عقلا برهان صحیح ایله ثابتدرکه قوهٔ نظریه نك
اصلاحی قوهٔ عملیه نك اصلاحی اوزرینه مقدمدر . بو جهتله
اصلاح عقاید اصلاح اعمال اوزرینه مقدم اولدیغی ظاهردر
واشبو قضیه یی ملیت دعواسنده بولنانلرك کافه سی تسلیم
ایدرلر . وبونك ایچوندرکه اهل ادیانه کوره اعمال صالحه
ایمان اولمقسزین هیچ بر فائده یی مفید اوله مز . وبو بابده
عیسویلر دخی بزه عناد ایده مزلر . زیرا آنلره کوره مسیحه
ایمان ایتمکسزین اعمال صالحه سبب نجات اوله مز . وجناب
مسیحه ایمانی اولمیان جومرد وحلیم ومتواضع بر کافر
جناب مسیحه ایمان ایلیان بر بخیل وغضوب ومتکبر اولان

مؤمندن دها کتودر . وثانیا شونی دیرزکه تجربهٔ صحیحه
ایله ثابت اولمشدرکه انسان قومنك وجاهت وشوکتندناشی
اکثریا حقه اطاعت ایلمز . وصنف آخردن اولان کشینك
سوزینه قولاق ویرمز . خصوصیله سویلیه جکی سوز صنفنك
طبیعتلرینه واصول وقاعده لرینه مخالف اولورسه قطعا قبول
ایتمیه جکی درکاردر . بو صورتده عبادات بدنیه ومالیه نك
اداسنی قبول ایتمیه جکی شبهه سزدر . اما قومنك وجاهت
وشوکتی منکسر اولدقده انسان کاملك سوزینی دیکلمك
وقبول ایتمکدن اصلا قاچینمز . وینه تجربهٔ صحیحه ایله ثابت
اولمشدرکه بر دشمن کندی مخالفنك تنبللك وسکونتنی کورنجه
مملکتنه تسلط ایتمکی طمع ایدر وحتی اکثر دول قدیمه نك
سبب زوالی بودر . وتسلط ایلدکدنصکره او مملکتك
اهالیسنه دین ودنیاجه بیوك بیوك مضرتلرك حاصل اوله جغی
بیاندن مستغنیدر . بونك ایچوندرکه خرستیانلر متداول اولان
انجیللرینه وعیسی علیه السلامك (شره مقاومت ایتمیکز .
بلکه صاغ یناغکه اورانه صول یناغکی چویر وسکا خصومت
ایدوب ثوبکی آلمق استیانه مخالفت ایتمیوب رداکی ویر .
وسنی بر میل مسافه قدر یره کوتوروب قولاغوزلق ایتدرمك
استیانه مخالفت ایتمیوب ایکی میل مسافه یره کوتور .
وسندن بر شی استیانه اسرکیوب استدیکی شیئی ویر) کلامنه
مخالف اوله رق کلیسالرنده برطاقم قصاصلر اجرا اولنور .
خصوصیله روما کلیساسنده ومعهود آفوروز سیله اجرا
اولنان قصاصلردن تلف اولنلرك حدو حسابنی کیم بیلور .

وهمده عقاید دینیه لرینك اوتوزیدنجی عقیده لرنده مصرحاً
بیان اولنمشدر كه حكامك اوامریله طوائف نصاری سلاحه
یاپیشوب محاربه یه مباشرت ایتملری جائزدر . نته كیم اون اوج
رساله كتابلرینك اون ایكنجی رساله سنك ۳٦۰ صحیفه سنده
بیان اولنمشدر . بونكله برابر طوائف نصاری اوتانیوب
(بزم مرقس و یوحنانك انجیللرنده محاربه یه دائر هیچ برامر
یوقدر) دیه رك افتخار ایتملری زیاده سیله تعجب اولنه جق شیء
دكلمیدر . عجبا اناجیل اربعه دیدكلری كتابلرنده بر طاقم
حكایات غریبه دن ماعدا نه واردر كه محاربه یه دائر هیچ
برامر بولنمش . حق الانصاف ملاحظه اولندقده بداهت
عقل شونی اثبات ایدر كه بر پیغمبرك ارسالندن مقصود
انسانلره عقاید دینیه و اخلاق حسنه وعبادات بدنیه و مالیه
تعلیمی ایله كندیلرینی دنیا وآخرتجه سعادت حاله ایصال
ایلمكدر . بونلره دائر انجیللرنده قنغی برامر ونهی واردر
وقنغی برعبادت بیان اولنمشدر . وهمده افتخار ایتدكلری كبی
مذاهب باطله لرینی وعظ ونصیحتله می ترویج ایده یورلر .
هیهات هیهات . بلكه قوۀ جبریه نك درجۀ نهایه سنه قدر
چالیشیورلر . نته كیم امر رابعده برمقداری بیان اولندی .
(مثل) اوسته خرسز خانه صاحبنی خرسز ایدر . ایدر
اما خانه صاحبی آوانق براحمق اولورسه . (لطیفه)
حریفك بری عفتی مشكوك برقادینی نفسنه تزویج ایتمش :
حالبوكه قادین بشقه سندن گبه بولندیغی جهتله دردنجی آی
باشنده براوغلان طوغورنجه بلا فتور قوجه سنه خطاباً

بو اوغلانك آدینی نه قویه لم دیمسی اوزرینه حریف (بویله
طقوز آیلق یولی درت آیده آلان چوجغه تاتار تسمیه اولنمق
پك مناسبدر) دیمش . اشته بونك كبی پروتستانلر كندیلرینه
مدنیت وظرافت ونزاكت وعدل وحقانیت سوسی ویره رك
وایتدكلری مظالم وتعدیاتی صاقلیه رق ومسلمانلره باربار
دیه رك كندیلرینه نه اسم تسمیه ایده جكلرینی بیلمیورز .
فقط علمای اسلامیه كندیلری كبی احمق وجاهل دكلدرلر .
اویله قولای یلقله آلدانمزلر . وهروقت جوابه حاضردرلر
وبرموجب قانون الٰهی كندیلرینه نه تسمیه ایده جكلرینی
پك اعلا بیلورلر . (حكایه) پروتستان كشیشلرندن برقاچی
هندستانده انكلتره دولتی محكمه لرندن برینه كیدوب ایچلرندن
بری اهل اسلامی غلطه دوشوروب پروتستان ایتمك خلیای
باطله یله مفتی افندی یه سؤاله تصدی ایدرك (ای مفتی افندی
حضرتلری بنم مسلمانلره برسؤالم واردر كه جواب ویره جك
آدمه برسنه مهلت ویریرم) دیمسی اوزرینه جناب مفتی
جواب ویره كه تنزل ایتمیوب محكمه ناظری برظریف آدم اولدیغی
جهتله كندوسنه اشارت بیورمش ناظر مومی الیه كشیشدن
سؤالك نه اولدیغنی صوردیغنده كشیش (سزك پیغمبریكز
جهاد ایله مأمور اولدیغنی دعوی ایلدی حالبوكه حضرت
موسی وحضرت عیسی جهاد ایله مأمور دكل ایدیلر) دیمسی
اوزرینه ناظر جوابنی تفكر ایتمك ایچون برسنه مهلت ویردیكك
سؤال بومیدر دینجه كشیش (اوت بودر) دیو تصدیق ایتمسی
اوزرینه ناظر ایكی سیبدن طولایی سندن مهلت استیرم دیمدی

سکا جواب ویره یم . برنجیسی بز انکلیز دولتنه منسوب
اولدیغمز جهتله ایام تعطیلدن غیری دوشونه جك وقتمز
اولمدیغندن برسنه نصل مهلت ویره بیلورسین . ایکنجیسی
بویله بر سؤالك جوابنی تفکره اصلا حاجت کورهمم . ای کشیش
(جج) یعنی محکمه قاضیسنك حقنده نه دیرسین برقاتلك فعل
قتلی ثابت اولدقده انکلیز قانونلرینك موجبنجه قاتل مزبوری
قصاصا قتل ایده بیلورمی) سؤالنه جوابا کشیش قاضی
اجرا مأموری اولمیوب بلکه آنك وظیفه سی اعلام ایدرك
قاتلی (شیشن جج) یعنی کندیسندن دها بیوك برحاکمه
کوندرمکدر) دیمسی اوزرینه ناظر پك اعلا بو صورتده اول حاکم
کبیرك عندنده قتل ثبوت بولدقده بر مقتضای قانون قاتلی قتل
ایده بیلورمی . دیو سؤالنك اوزرینه کشیش (حاکم کبیر
دخی اجرا مأموری اولمدیغندن اودخی قتل ایدهمز بلکه آنك
وظیفه سی ایشی بردها تحقیق ایدوب اعلام ایدرك کندوسندن
دها بیوك برحاکمه کوندرمکدر) دینجه ناظر ای کشیش بو حاکملرك
اوچیده بر انکلیز دولتنه متعلق دکلیدرلر سؤالنه جوابا
کشیش (اوت اویله در انجق منصبلرینك اختلافی حسبیله
اقتدارلری دخی مختلفدر) دیمسیله ناظر اشته شمدی سنك
کلامندن جواب ظاهر اولدی . شویله که حضرت موسی
وحضرت عیسی علیهما السلامك اولکی ایکی حاکمك منزله سنده
وپیغمبرمز حضرت محمد علیه الصلاة والسلامك حاکم ثالث اعلی
منزله سنده اولدقلرینی بیلمکلکك لازمدر . ایمدی برنجی وایکنجی
حاکملرك عدم اقتدارلرندن اوچنجی حاکمك دخی عدم اقتداری
لازم کلمدیکی کبی حضرت موسی وعیسانك دخی عدم اقتدارلرندن

آخر زمان نبیسنك عدم اقتداری لازم کلمز دینجه کشیش
اوزون قولاقلینك چامورده قالدیغی کبی خبط
اولوب خائب وخاسر اولهرق همان محکمه دن طیشاری
چیقوب کیتمش . اشته پروستانلرك سائر اعتراضلری دخی
بو مثللو واهی شیلردن عبارت اولوب وتنزل ایدوبده شایان جواب
اولمدیغندن کتابمزه یازلملری مناسب کورلمدی . (ومن الله
العصمة والتوفیق

(بشنجی باب) فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم افندمز
حضرتلرینك غزوات وسرایاسی بیاننده در .

انجق رساله عاجزانه مزك اختصاری مطلوب اولدیغندن
غایت مجمل اولهرق بیان اولنه جغی اخطار اولنور .
تفصیلاتنه مطلع اولمق استیانلر کتب سیر واحادیثه مراجعت
بیورسونلر .

واشبو باب ایکی فصل اوزره ترتیب اولنوب برنجی فصل
غزواتك تعدادی وتاریخلری واجمالا کیفیتلری بیاننده در .
اولا معلوم اولهکه اصطلاح اهل حدیث وسیرده محاربه
قصدیله حضرت فخر عالم افندمزك بالذات بولندقلری سفره
(غزا وغزوه) تسمیه اولنور . وذات همایونلرینك
غزالری اصح روایات اوزره یکرمی بش دفعه واقع اولوب
طقوزنده اصحاب کرام ایله برابر نفس نفیس همایونلری دخی بالذات
مقاتله ایلمشدر . واول طقوز غزوه (بدر . احد .
مریسیع . خندق . قریظه . خیبر . فتح مکه . حنین .
طائف) غزالریدر . واون التی دفعه سنده بالذات محاربه ایتمیوب
بلکه قلبگاه اردوی همایونلرنده بولنمشلردر که بوندنصکره بیان

اوله جقدر . (اخطار) سرور عالم افندمزك بعض
غزالری بری برینی متعاقب اوله رق وقوعبولدیغندن ارباب
سیرك برطاقمی تداخل اعتبار دیله غزواتك دها آز اولدقلرینی
و برطاقمی دخی تداخللرینی اعتبار ایتیوب یكرمی یدی دفعه
اولدقلرینی بیان ایتمشلردر . و اشبو وجهله اولان اختلاف
ذات مادیه‌یه عائد اولمدیغندن (ارباب سیرك سوزلری بری برینه
مخالفدر) دیه رك دخل وتعرض اولنمامليدر . وارجح
روآیات اوزره غزواتدن الك اول واقع اولان غزا (ودان
وابواء) غزاسیدر كه مدینهٔ منوره‌یه تشریفلرینك اون ایكنجی
آیی اولان ماه صفرده (سعدبن عباده) حضرتلرینی صالح
عبادی رؤیت ایتمك اوزره مدینهٔ منوره‌ده استخلاف وحمزة
بن عبدالمطلب حضرتلرینی علمدار نصب ایدرك كفار قریش
ایله بنی ضمره قبیله‌سی تكثیر جیوش وسلاح ایدرك اهل اسلامی
راحتسز ایتمك نیتنده بولندقلرندن آنلری اخافه و تأدیب
ایتمك مقصدیله اصحاب كرامندن آلتمش قدر مرد بهادری
بالانتخاب مدینهٔ منوره‌دن چیقوب (ابواء) دیدكلری محله
كانجه (بنی ضمره) قبیله‌سنك رئیسی مصالحه ایچون استقبال ایلیوب
رجا و نیاز ایتمسی اوزرینه طرف رسالتپناهیدن قبول
بیوریله رق بردها اهل اسلام ایله محاربه و تكثیر جیوش
واعدادی دین اسلامه اعانه ایتامك شرطیله عقد معاهده
ایدیلوب محاربه اولمقسزین ایكی هفته ظرفنده مدینهٔ منوره‌یه
عودت بیورلدی .

(تنبیه)

معلوم اوله كه حضرت فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم افندمز

مدینهٔ منوره‌یه هجرت بیوردقلرندنصكره كفرهٔ قریش اهل
اسلامی اوراده دخی راحت براقمامق و تكثرینی منع ایتمك
و موجود اولانلری بتون بتون محو ایتمك افكارنده بولنوب
تجارت مقصدیله شام طرفلرینه بیوك بیوك كاروانلر ایله كلوب
كیدركن مدینهٔ منوره اطرافنده بولنان قبائل عرب ایله اتحاد
واتفاق ایدرك كندیلرینی اهل اسلامدن تنفیر ایلمك
و بو وجهله جمله‌سی بردن طوفان بلا كبی مدینهٔ منوره‌یه هجوم
ایلمك عزم قویسنده بولندقلری حضرت فخر عالم افندمزك
معلومی اولدیغندن قریشك مدینهٔ منوره طرفلرندن
اختلاطلرینی كسمك و اجرای مفسدتلرینه میدان ویرمامك
نیت خیریه‌سیله كاروانلرینی قورقیتمق واول جوارده اوغراتمامق
ایچون برقاچ دفعه كاروانلرینه تعرض اولنمق اوزره مدینهٔ
منوره‌دن چیقمشلردر . یوخسه پروتستانلرك دیدكلری كبی
مجرد یغما كرلك و بغیر حق قتل نفوس ایتمك هیچ بر وقت
كندیلرندن صادر اولمق شویله طورسون سیرت شریفهٔ
نبویه‌لرینی بیلنلر خاطر وخیاللرینه بیله كتورمزلر .
والحاصل دین اسلامك تشكلندنبرو واقع اولان محارباتك
تدافعی وتحفظی اولوب تجاوزی اولمدیغی معلومات تاریخیه‌سیله
برابر عقل وانصافی اولانلرجه امور مسلمه‌دن اولدیغی وارستهٔ
قید اشتباه اولوب تطویل مقاله اصلا حاجت یوقدر .
و بو سببدن بعض مؤرخین اسلامیه مسامحه ایلیوب امر
مزبوری بدیهیات جلیه‌دن عد ایدرك تنبیهندن صرف نظر
ایلمشدر . اشته هركس آكلامق ایچون تدافعی وتحفظی

محاربه نك نه ديمك اولديغنى برآز چوق تعبير ايله بيان ايده لم .
شويله كه حضرت پيغمبره أمور بيورلديغى وجهله ابتدا كفرهٔ
قريشى دين حقه دعوت ايلدى . عقلا و اولنلرى قبول
ايليوب مسلمان اولديلر . احمق ومعاند اولنلرك كبرلرينه
طوقنوب مسلمانلرى يريوزندن قالدرمق افكاريله هجوم
ايتديلر . مسلمانلرده كنديلرينى محافظه ايتمك ايچون باشلرينى
كسوب جانلرينى جهنمه كوندرديلر . سائر كافرلره دخى
نامه لر كوندريلوب دين حقه دعوت اولنديلر . برطاقمنك
كبر ونخوتلرينه طوقنوب مسلمانلرك اوزرلرينه هجوم ايدنجه
مسلمانلر جانلرينك محافظه سيچون محاربه ايدوب مرادلرينه
نائل اولديلر . (ايكنجى غزوه) بواط غزاسيدركه تاريخ هجرتك
ايكنجى سنه سنك ربيع الاولنده سرور عالم افندمز حضرتلرى
مدينهٔ منوره ده سائب بن عثمان بن مظعون حضرتلرينى خليفه
نصب ايدوب و بربياض سنجاق ترتيبيله سعد بن ابى وقاص
حضرتلرينى دخى سنجقدار ايدوب اصحاب كرامدن ايكيوز
دلاور آله رق كفار خاكسار قريشدن (امية بن خلف الجمحى)
نك رئيس بولنديغى كاروانه اورمق قصديله مدينهٔ منوره دن
چيقوب ودرت كونلك مسافه ده بولنان (رضوى) ناحيه سنده
بواط تسميه اولنان محله واصل اولوب كفار خاكساردن هيچ
برفرده ملاقى اوله مدقلرندن مدينهٔ منوره يه عودت بيورلدى .
(اوچنجى غزوه) عشيره غزاسيدركه ابوسفيان كفار قريشدن
برجماعتله شام تجارتى بهانه سيله قفادار پيدا ايتمك اوزره
كيتديكى سمع نبوى يه واصل اولمسيله مدينهٔ منوره ده (ابا سلمة بن

عبد الاسد) حضرتلرينى استخلاف بيوروب وحضرت حمزه يى
دخى علمدار نصب ايدوب يوز اللى قدر وبر روايتده ايكيوز
اصحاب كراميله هجرت نبويه نك اون التنجى آيى اولان
جمادى الاولىده مدينهٔ منوره دن چيقه رق اول كاروانى
اورمق قصديله عشيره دينيلان محله واصل اولدقده كاروان
مزبورك كذران ايتمش اولديغى خبرى واصل اولمسيله اول
محلده بولنان بنى مدلجدن برجماعتله عقد صلح ايدرك مدينهٔ
منوره يه معاودت بيورلمشدر .
(دردنجى غزوه) بدر اولى غزاسيدركه غزوهٔ عشيره دن
برقاچ كون صكره مدينهٔ منوره اطرافنده او تلامقده بولنان
دوه لرى (كرز بن جابر الفهرى) برطاقم اشقيا ايله نهب
وغارت ايتديكى خبرى سمع نبوى يه واصل اولمسيله زيد بن
حارثه يى مقام خلافته نصب ايدرك اشقياى مزبوره يى
آرامق اوزره حضرت على افندمز علمدار اولديغى حالده
برمقدار اصحاب كرام ايله مدينهٔ منوره دن چيقوب بدر طرفنده
(سفوان) دينيلان محله واصل اولدقلرنده اشقياى مزبوره نك
بچوب كتمش اولدقلرى تحقيق اولنمسيله ينه مدينهٔ منوره يه
عودت بيورلدى .
(بشنجى غزوه) بدر كبرى غزاسيدركه غزوهٔ عشيره نك سبب
وباديسى اولان كاروانك شام شريفدن عودت ايتديكى خبرى
حضرت فخر عالم افندمزه واصل اولمسى اوزرينه بعد
التحقيق (ابن ام مكتوم) رضى الله عنه حضرتلرينى مسند
خلافته تعيين بيوره رق مهاجرين اصحاب كرامدن تمش عدده

قریب وباقیسی انصاردن اولمق اوزره اوچیوز بش دلاوردن
مرکب برجماعتله متهیئ حرب وجدال اولوب کاروان مزبور
قصدیله تاریخ هجرتك ایکنجی سنه سنك اوننجی طقوزنجی آیی
رمضان شریفك اون ایکنجی کونی مدینهٔ منوره دن عز
واقبال ایله چیقدیلر . واشبو غزوه ده یالکز اوچ عدد آتلری
ویتمش عدد دخی دوه لری بولنوب نوبت ایله بینرلر ایدی .
رئیس کاروان کفرهٔ قریش ابوسفیان حضرت
رسالتپناهینك مدینهٔ منوره دن چیقدقلرینی خبر آلمسیله
(ضمضم بن عمرو الغفاری) یی استیجار ایدرك امدادلرینه یتشمك
اوزره کفرهٔ قریشی دعوت ایتمك ایچون مکه یه کوندردی .
کفرهٔ قریش دخی بو وقعه دن خبردار اولدقلری آنده غیرت
جاهلیه لری متحرك اولوب بیك نفره قریب مسلح برار دو
ترتیب ایدرك آلات حرب ومغنیه لر ایله جنبش وآهنك
ودرلو درلو هذیانلر ایدرك چیقدیلر . ومکه ده ابولهبدن
غیری رؤسای قریشدن هیچ برفرد قالمیوب جمله سی کیتدیلر .
واول ملعون دخی یرینه بر بدل کوندردی . وبونلرك
یوز آت ویدییوز دوه لری وار ایدی . فخر عالم صلی الله
تعالی علیه وسلم افندمز حضرتلری اصحابیله برابر (روحاء)
دیدکلری محله واصل اولنجه کفرهٔ مکه نك دبدبه ودارات
ایله چیقدقلری خبری مسموع عالیلری اولدقده اصحاب
کرامیله استشاره ایدوب محاربه ایتمکه قرار ویرلمسی اوزرینه
بدره قریب بر محله اردو قوریلوب رمضان شریفك اون

یدنجی جمعه کونی محاربه یه شروع ایدیله رك جناب پروردکار
حضرتلرینك نصرت واعانه سیله کفار خاکساری دوچار قهر
وانهزام ایلیوب رؤسای مرقومه دن یتمش نفری قتل ایله
لاشهٔ مردارلری قیولره طولدیریله رق نار جحیمه حواله
اولندی . ویتمش نفری دخی اسیر ایدیله رك تحت القهر
مدینهٔ منوره یه کتوریلوب هر برینك اقتدارینه کوره فدیه لری
آلندقدنصکره کیتملرینه رخصت ویرلدی . وسائرلری
دخی منهزم ومقهور اوله رق فرار ایلدیلر . واغتنام اولنان
دوه لر واسلحه وسائر اموال کفره طرف رسالتدن غزاة
مسلمینه مساوی اوله رق تقسیم اولندی . واشبو سفرده
آلتیسی مهاجریندن وسکزی دخی انصاردن اولمق اوزره
اون درت نفر اصحاب کرام شهید اولمشلردر .
(فائده) معلوم اوله که هجرت نبویه دنصکره کفار خاکسار
اوچ قسمه منقسم اولوب (برنجی قسمی) اهل اسلام ایله
محاربه ودشمنلرینه دخی اعانه ایتامك اوزره حضرت فخر
عالم افندمز ایله معاهده ایتمشلر ایدی که بونلر طوائف ثلثهٔ
یهوددر (قریظه نضیر بنی قینقاع) (ایکنجی قسم)
عداوتلرینی اظهار ایدرك اهل اسلام ایله محاربه ایلیانلردر .
کفرهٔ قریش وبونلره مماشات ایدن کفره کبی .
(اوچنجی قسم) متارکه ایدرك احوال اسلامیه نك نه یه منجر
اوله جغنه منتظر اولان کفره در . طوائف سائرهٔ
عرب کبی که بونلرك بعضیسی باطنده دین اسلامك ظهور
وغلبه سنی استرلر ایدی خزاعه قبیله سی کبی .

وبعضیلری بالعکس ایدیلر بنی بکر کبی . وبرطاقمی دخی ظاهراً مسلمان اولوب باطناً معین کفره ایدیلر وبونلر دخی منافقیندر . (خذلهم الله الی یوم القیام)

(التنجی غزوه) بنی قینقاع غزاسیدرکه بونك سببی اهل اسلام بدر غزاسندن ممنون ومغتنم اوله‌رق عودتلرنده بنی قینقاع یهودیلرینك قلوب قاسیه‌لرینه نار حسد دوشه‌رك نقض عهد ایلیوب (مسلمانلر اصول محاربه‌یی بیلمیان قریشیلر ایله محاربه ایلیوب مغتنم اولدیلر . بزم ایله محاربه ایلسونلرده حرب نیجه اولور کورسونلر) دیو هذیان ایتمکه باشلادیلر . و برکون دخی اهل اسلامدن برخاتون برقیومجی یهودینك دکاننه کیدوب خائن مزبور خاتونك خبری اولمقسزین جامه‌سنك اتکنه بردوکم باغلامش . خاتون دکاندن قالقنجه محل مستوری آچیلماسیله اوراده بولنان قوم یهود قهقهۀ استهزا ایله کولمکه باشلملری اوزرینه خاتونك ناموسنه طوقندیغندن فریاد وفغان ایدرك استمداد ایتدیکی آنده برمسلم غیور یتیشوب سل سیف ایتمسیله یهودینك جاننی جهنمه اصمرلادی . واوآنده یهودیلر بریکوب مسلم مشارالیهی شهید ایتدیلر . بونك اوزرینه حضرت فخر عالم افندمز رؤسای یهودی جمع ایتدیروب مسلمان اولملرینی تکلیف ایتمسی اوزرینه قبول ایتمدکلرندن بشقه هذیانه باشلیوب (یا محمد (علیه السلام) سن بزی قوم قریش کبیمی ظن ایده‌یورسن فن حربی بیلمیان برطاقم کسه‌لر ایله محاربه ایتدیککزدن بزه دخی غلبه ایتمك سوداسنده سکزهله حرب ایدیکزده کورورسکز) دیه‌رك حضور سعادتدن دفع اولوب کتدکلرنده حضرت

فخر عالم افندمز باراده‌ٔ الهیه اعلان حرب ایتدکدنصکره تاریخ هجرتك یکرمنجی آیی شوال شریفك نصفنده لوازم سفریه‌یی بعد التدارك (ابولبابه) رضی الله عنه حضرتلرینی مدینهٔ منوره‌ده مسند خلافته تعیین وحمزه رضی الله عنه حضرتلرینی دخی علمدار نصب ایدرك مقدار کافی اصحاب کرام ایله مدینهٔ منوره‌دن چیقوب اول خائن دین اولان کفرهٔ یهود طرفلرینه متوجه اولدی . واول قوم ضلالت انجام حصارلرنده تحصن ایدرك مقاومته چالشمشلر ایسه‌ده اون بش کون محاصره‌دنصکره فن حربی بیلدکلری وشجاعتلری اکلاشیلوب حصارلرندن نزول وسلاحلرینی ترك ایله تسلیمه مجبور اولدیلر . بونك اوزرینه حضرت فخر عالم افندمز کافه‌سنك قتلنی اراده ایتمشلر ایسه‌ده کروه منافقینك تصاحبلریله قتلدن قورتاریلوب اموال واشیا واسلحه وذریتلرینك اغتنامیله بین المسلمین تقسیم ایدیله‌رك کندیلری شام طرفنده (اذرعات) دینیلان محله نفی اولندیلر . وبعض روایتلردن اکلاشلدیغنه کوره طائفهٔ مزبوره یدیوز نفردن عبارت اولوب پك آز بر وقت ظرفنده جمله‌سی هلاك اوله‌رق دوزخ قرار اولمشلردر .

(یدنجی غزوه) غزای سویق درکه ابوسفیان بدر غزاسنده مقهور ومنهزم اوله‌رق مکه‌یه عودتنده اهل اسلامدن اخذ انتقام ایتمدکجه قوقولی شیلر سورنمامك وزوجه‌سنی استفراش ایتمامك اوزره یمین ایلدیکندن خذله مشرکینی تحریك ایدرك ایکیوز آتلو ایله مکه‌دن چیقوب خیال باطلنك اجراسی

قصدیله مدینهٔ منوره طرفنه طوغریلوب برکیجه وقتی (بنی نضیر)
قبیله‌سنه کلدکلرنده حیی ابن اخطبك خانه‌سنه مسافر اولمق
استمشلر ایسه‌ده مساعده کورمه‌دکلرندن سلام ابن مشکمك
خانه‌سنه قونوب تاصباح عیش وعشرت ایله اجرای شقاوت
ایتدکدن صکره ایرتسی کون علی الصباح اورادن قالقوب
مدینه‌یه اوچ میل مسافه‌ده بولنان (عریضه) ناحیه‌سنه
کله‌رك چفت سورن برصحابی یی خدمتکاری ایله برابر شهید
ایتدکدن صکره برایکی خرما اغاجی یاقوب زعم فاسدنجه
ایفای نذر ایتمش اولمغله فراره قدم باصدی . اشبو خبر سمع
نبوی‌یه واصل اولدیغی آنده ابولبابه حضرتلرینی مسند خلافته
تعیین بیوردقدنصکره مهاجرین وانصاردن مرکب اوله‌رق
ایکیوز بهادری بالاستصحاب تاریخ هجرتك یکرمی ایکنجی آیی
اولان ذی الحجه‌نك بشنجی بازار کونی ابوسفیانی تعقیب ایتمك
اوزره مدینهٔ منوره‌دن چیقوب (قرقرة الکدر) دیدکلری
محله قدر کتمشلر ایسه‌ده خذلهٔ مزبوره‌یه یتیشه‌مدکلرندن
مدینهٔ منوره‌یه عودت بیورلدی . واشبو سفر بش کون ظرفنده
تمام اولمشدر . خذلهٔ مزبوره حضرت فخر عالم افندمزك
تعقیب ایده‌جکنی سزدکلرندن یوکلرینك خفیفلتمسیله قاچوب
قورتلمرینه قولایلق اولمق ایچون یانلرنده بولنان کایتلی سویقی
(قاود حلوا ایسه‌دده عربلرك سفرده یدکلری برطعامدر) یولده
دوکوب اهل اسلامه غنیمت اولدیغندن اشبو سفره (غزوة السویق)
تسمیه اولنمشدر (سکزنجی غزوه) قرقرة الکدر غزاسیدرکه اهل
اسلامه ضرر وزیان ایتمك قصدیله (بنی سلیم وغطفان) قبیله‌لرندن

برجماعت (قرقره) نام محلده اجتماع ایتدکلری واصل
سمع نبوی اولدقده عبدالله ابن ام مکتوم رضی الله عنه
حضرتلرینی خلافت کبرایه تعیین وحضرت علی رضی الله
عنه حضرتلرینی دخی علمدار نصب ایدرك اصحاب کرامدن
ایکیوز مرد بهادر ایله تاریخ هجرتك ایکنجی سنه سنك نهایتنده
محل مزبوره واصل اولدقلرنده کفرهٔ مزبوره‌دن هیچ
برکسه‌یی بوله‌میوب فرار ایتدکلری اکلاشیله‌رق اوراده
تصادف اولنان چوبانلر ایله (یسار) نام غلامدن قنغی
طرفه فرار ایتدکلری سؤال اولنمش ایسه‌ده مرقوملر
بیله‌مدکلرندن تعقیب کفره میسر اوله‌میوب بشیوز عدد
دوه‌لری اغتنام اولنوب خمسنك اخراجندنصکره باقیلری
بین الاصحاب تقسیم ایدیله‌رك هرغازی‌یه ایکیشر دوه حصه
دوشمشدر . واشبو سفر اون بش کون ظرفنده تمام
اولمشدر .

(طقوزنجی غزوه) غطفان غزاسیدر وبونك سببی ایکی
قبیله رئیسی (غورث بن الحارث المحاربی) بنی ثعلبه وبنی
محارب قبیله‌لرینی مدینهٔ منوره‌یی یغما ایتمك اوزره تحریك
وتشویق ایدرك نجد ولایتندن (ذی امر وانمار) تسمیه اولنان
محلده اجتماع ایتدکلری خبری واصل سمع نبوی اولمسی اوزرینه
عثمان ابن عفان رضی الله عنه حضرتلرینی مسند خلافته تعیین
بیوردقدنصکره اصحاب کرامدن درتیوز اللی آتلو مردان
دلاورانی بالاستصحاب تاریخ هجرتك اوچنجی سنه‌سی ربیع
الاولنده محل مزبوره کیتمك قصدیله مدینهٔ منوره‌دن چیقدیلر .

اشقیای مرقومه حضرت فخر رسالتك چیقدقلرینی ایشتدکلریله طاغلره فرار ایتدیلر . اردوی همایون اول محله یقین (ذی القصه) دیدکاری موضعه ایرشدکلرنده بنی ثعلبه قبیله سندن (حبان) نام برشخصه تصادفله حضور سعادته چیقارلدقده دین اسلامه دعوت اولنوب بلا توقف قبوله مسارعتله شرف اسلامه نائل اولدی . وحضرت بلال حبشی یه ترفیق اولندی . واول کون زیاده جه رحمت نازل اولدیغندن ثوب پیغمبری اصلانوب قورودلق ایچون براغاج اوزرینه آصه رق کندیلری دخی اول اغاجه طیانوب برمقدار استراحت بیورمش ایدی . بونك اوزرینه پوصوده طوران اشقیا سرور عالم افندمزك عساکر اسلامدن اوزاق ویالکز قالدیغنی کوردکلری کبی غورثی تشجیع وتحریك ایلیوب (اشته محمد (علیه السلام) عسکرندن اوزاق ویالکز برمحلده اولدیغندن بوفرصتی فوت ایتیوب برچاره سنه باقلبسین) دیملری اوزرینه غورث تبدیل جامه ایلیوب سرور عالم افندمزك اوزرینه هجوم ایله سل سیف ایدرك (من یمنعك الیوم منی) یعنی بوکون سنی بنم الدن کیم قورتارر دیمسنه جواباً سرور عالم افندمز (الله تعالی) بیورمسیله (جبریل امین) نازل اولوب غورثك کوکسنه بریومروق اوردیغی آنده مرقومك عقلی باشندن کیدرك آرقه سی اوستنه دوشوب النده اولان قلیج دخی ساقط اولدی . سرور عالم افندمز مرقومك قلیجنی آله رق مقابله بالمثل قاعده سی اوزرینه (من یمنعك الیوم منی) بیورمسیله

مرقومك عقلی باشنه کله رك (لا احد وانا اشهد ان لا اله الا الله وانك رسول الله) یعنی بنی قورتاره جق هیچ برکسه یوقدر . وبن شهادت ایدرمکه معبود بالحق هیچ برتکری اولیوب انجق الله ذوالجلال حضرتلریدر وسن دخی اللهك رسولیسین) دیه رك شرف اسلامی قبول ایتمسی اوزرینه سرور عالم افندمز قلیجی ینه کندوسنه اعطا ایلدی . بونك اوزرینه سید عالمدن رخصت آله رق قومنی دین اسلامه دعوت ایتمك اوزره کیتدی . واشبو سفر اون برکون ظرفنده تمام اولوب مدینهٔ منوره یه عودت بیورلدی .

(اوتنجی غزوه) احد غزاسیدر . وبونك سببی بدر وقعه سنده سبب اولان کاروانی کفار قریش ساحل طریقیله آشورمش اولدقلرندن مکه یه عودت ایتدکلرنده رؤسادن برقاچی بریکوب (مسلمانلر بزی فنا حالده دوچار هزیمت ایلیوب بتون بیوکلرمزی قتل ایدرك اموال واسلحه مزی یغما ایتدیلر . وبزی عار التنده براقدیلر . اشبو انتقامی آلمق ایچون شامدن کلان کاروانده کی مالارمزك ربح وکارینی وقف ایدرك عسکر طوپلیه لمده بوعاردن قورتیله لم) دیه رك بسط مقال ایتملری اوزرینه ابوسفیان وآنکله هم افکار اولنلر بردنبره اظهار موافقت ایلیوب سائر سرمایه صاحبلری دخی اقناع اولنه رق مالارینك ربح وتمتعنی وقف ایتدیلر . وکاروان مزبورده بولنان مال ییك دوه یوکلو اللی بیك آلتونلق سرمایه دن عبارت ایدی . وشام طرفندن کتوریلان مالك تمتعی اووقت سرمایه نك برمثلی ایدی . بونك اوزرینه اموال

مزبوره صاتیلوب سرمایه سی صاحبلرینه ویرلدکدنصکره اللی بیك التون کارقالوب یکرمی بش بیك التونیله قبائل عربدن عسکر طوپلامغه قرار ویرلدی . اشبو قرار ویرلدکدنصکره غزوهٔ بدرده مقتول اولان کفرهٔ قریشی یاد ایله برطاقم مرثیه لر سویلیه رك خلقی محاربه یه تحریك وتشویق ایتمك اوزره جربزهٔ نطقه مالك برطاقم شعرا انتخاب اولنوب قبائل عربه کوندرلدی . اشته بو وجهله اوچ قبیله دن ایکیبیك قدر عسکر طوپلانوب کندی عسکرلریله برابر اوچ بیك نفره بالغ اوله رق یدیوز نفری زرهلی وایکیوزی آتلو واوچ بیك عدد دوه لری اولدیغی حالده مکه دن چیقدیلر . ویانلرنده رؤسای قریشك زوجه لرندن اون بش قدر خاتون بولنوب عسکری غیرته کتورمك ایچون چالغی چاله رق قصائد واشعار سویلرلردی . رسول اکرمك عمیسی عباس ابن عبدالمطلب حضرتلری بدر وقعه سنده فلاکته دوچار اولدیغی بیان ایله محاربه یه کتمدیکندن بشقه اوچ کونده مدینهٔ منوره یه واصل اولمق شرطیله (بنی غفار) دن اجرتله برساعی طوته رق کفرهٔ قریشك احوال وحرکاتنه دائر برمکتوب یازوب رسول اکرمه کوندردی . مکتوب مذکور رسول اکرمه واصل اولنجه محرمانه اوله رق (سعد ابن الربیع) رضی الله عنه حضرتلریله کیفیتی مذاکره دن صکره قریش اردوسنك احوالنی تحقیق وتجسس ایتمك اوزره (حباب ابن المنذر) رضی الله عنه حضرتلرینی کوندردی . واول دخی کیدوب ومدینه یه

برقوناق مسافه اولان (عریض) نام محلده قریشك اردوسنی کوروب عباس حضرتلرینك کوندردیکی مکتوبه موافق صورتده اولدیغنی رسول اکرمه عرض وبیان ایلدی . هجرت نبویه نك اوچنجی سنه سی شوالنك سکزنجی چهارشنبه کونی کفرهٔ قریش مدینهٔ منوره حذاسنه کله رك (احد) طاغنك یاننده واقع (عینین) نام طاغك یاننه قونوب پنجشنبه وجمعه کونلری اوراده قالدیلر . حضرت فخر عالم افندمزك جمعه کیجه سی کوردیکی رؤیانك اقتضاسنه نظراً عساکر اسلامیه نك مدینهٔ منوره ده قالوب تدافعی وتحفظی محاربه ایتملری طرف رسالتدن بیان بیورلمش واصحاب کرامك بعضلری ورئیس المنافقین عبدالله ابن ابی ابن سلول دخی بورأی عالی یی تصویب ومناسب کورمشلر ایسه ده انجق بدر غزاسنده بولنه میان بهادران اصحاب غزای مزبورده بولنان غازیلرك نائل اولدقلری اجر ومثوباتی وشهدای بدرك واصل اولدقلری درجاتی سرور عالم افندمزدن ایشتدکلری جهتله اول غزاده بولنه مدقلرینه پك زیاده تأسف ایتدکلرندن فخر رسالتدن نیاز ایدرك (یا رسول الله برجناب حقدن بوکونی طلب ایدردك بزی طیشارو چیقارکه دشمنلریمزایله کوکس کوکسه غوغا ایده لم) دیدیلر واصحاب کرامك بعضلری دخی (یا رسول الله طیشاری چیقمادیغمز صورتده دشمن بزم ضعفمزه وقورقاقلغمزه حمل ایدرك شمارر) دیه رك میدان جنکنی ترجیح ایتدیلر وعم رسول الله (حمزه) رضی الله عنه حضرتلری دخی غایت شجیع وبهادر برذات عالیقدر

اولدیغندن مدینه ده قپانوب طورمغه حوصله سی تحمل
ایده مدیکی جهتله همان چیقوبده کفار بدکردار اوزرینه
هجوم ایتمکی استدیکی سرور عالم افندمزك میدان جنکی
ایتملرینه قرار ویرمسنه سببیت ویروب وجمعه خطبه سنده
فضائل جهادی بیان بیوروب ایکندی نمازینی دخی جماعتله
ادا ایتدکدنصکره ابوبکر الصدیق وعمرالفاروق رضی الله
عنهما حضرتلریله برلکده حجرهٔ سعادته کله رك البسهٔ
سفریه سنی وزرهنی کیوب وقلیجنی قوشانوب بونلر ایله
برابرجه حجرهٔ سعادتندن چیقدی ٠ او آرالق اصحاب
کرام رسول اکرمك چیقملرینه منتظر ایکن انصار کرامدن
برایکی بیوك ذات میدان جنکنی استیا ناره خطاباً (سز
رسول اللهك ایشنه مداخله ایتاملی ایدیکز) دیه رك توبیخ
ایتملری اوزرینه آنلر دخی سویلدکارینه نادم اولوب رسول
اکرم حجرهٔ سعادتندن چیقنجه (یارسول الله بز سنك امر
شریفنه مداخله ومخالفت ایتمز دیلدیکك کبی ایشله) دیه رك
اظهار ندامت ایتشلر ایسه ده رسول اکرم سلاحلنوب آتنه بینمك
اوزره اولدیغندن (سلاحلندقدن صکره محاربه ایتمکسزین
کیرو دونمك پیغمبرله یاقشمز) دیو بیوروب ابن ام مکتومی
مقام خلافته تعیین ایدرك احد طاغنه طوغری عزیمت
ایتدیلر ٠ او اخشام (شلخین) دینیلان محلده کیجه لیوب
ایرتسی کون علی السحر اورادن قالقوب احد طاغنه طوغری
حرکت بیورلدی ٠ واهل اسلام اردوسنك مجموعی بیك کشی
قدر ایدی ٠ انجق رئیس المنافقین اولان (عبدالله ابن ابی ابن سلول

خبیثی کندیسنه تابع اولان اوچیوز قدر منافقین ایله کیرو
دوندیکندن اردوی همایونك مجموعی یدیوز کشیدن عبارت
قالوب آنلرك دخی یالکز یوز نفری زرهلی ایدیلر ٠ ورسول
اکرم ایله (ابو برده) حضرتلرندن ماعدا کافهٔ عساکر
اسلامیه پیاده ایدیلر ٠ اردوی سعادت احد طاغنه آرقه
ویره رك مدینه یه قارشو صف اولوب طوردی ٠ مشرکین
دخی اهل اسلامه قارشو صف اولوب طوردیلر ٠ رسول
اکرم لازمکلدیکی وجهله عساکر اسلامیه یی تحت انتظامه
آلوب ترتیب بیوردقدنصکره اردوی همایونك صول جانبنده
(عینین) نام بروادی اولوب اورادن دشمن سواریسنك
هجومی ملحوظ اولدیغندن عبدالله ابن جبیر رضی الله عنه
حضرتلرینی اللی نفر کمانکش ایله سواری هجومنی منع ایچون
اول وادینك اغزینه مأمور بیوروب (ودشمن اردوسنك
کرك غالبیت وکرك مغلوبیتی حالنده بندن خبر کلمدکجه سز
بورادن صقین آیرلمیه سکز) دیو امر قطعی ویردی ٠
اشته بو وجهله تقابل صفین واقع اولدقدنصکره محاربه یه
بدأ اولنوب کتب سیرده تفصیل اولندیغی کبی شجعان اسلام
هر بری بر ارسلان کسیله رك فوق العاده ابراز شجاعت ایدوب
کفار خاکساردن کندیسنه کووه نوبده میدانه چیقان بکلرینی
قلیچدن کچوره رك جانلرینی جهنمه اصمرلادقدن بشقه کندیلرینی
ضبط ایده میان برطاقم بهادرلر دخی دال قلیج اوله رق
کوکره مش ارسلان کبی لشکر کفاره هجوم ایله تارومار
ایلیوب قریش اردوسی فنا حالده بوزلدی ایدی ٠

حتی کیروده چالغی چالەرق قصائد و اشعار سویلیان قادینلر
بوحالی کورنجه غزللری (واویلا) یه تبدیل اولنوب فریاد
وفغان ایدرك طاغه طوغری فراره قرار ویردیلر . عساکر
اسلامیه کفرۀ فجره نك دوچار هزیمت اولدقلرینی کورنجه
غارت ویغمایه قالقشدیلر . کمانکشلر دخی بوحالی مشاهده
ایدنجه (عساکر اسلامیه غالب اولوب دشمن بتون بتون
بوزلدی نه طوره یورسکز هایدی غنیمت ایده لم) دیه رك
یغما کرلکه قالقشملری اوزرینه عبدالله ابن جبیر حضرتلری
رسول اکرمك امر قطعیسنی بیان ایله هرنقدر واز کچورمکه
چالشدیسه ده موفق اوله میوب یدی سکز کشیدن ماعداسی
طاغلدیلر . بونك اوزرینه قریش اردوسنك صاغ طرف
قومندانی خالد ابن ولید کمانکشلرك اوزلرینه برشدتلی هجوم ایله
کندیلرینی پریشان ایتدکدنصکره عبدالله ابن جبیر حضرتلرینك
اوزرینه دخی هجوم ایدرك کندیسنی ویانندەکی ارقداشلرینی
شهید ایلدی . (رضوان الله تعالی علیهم اجمعین) اشته
بو وجهله خالد ابن ولید اول موقعی ضبط ایتدکدنصکره
اردوی همایونك صول قوانندن طولاشەرق آرقه طرفدن
هجوم ایله اهل اسلامی شاشیردی . و ایچلرینه بربیوك
تفرقه دوشوردی . شویله که اهل اسلام غالب اولمش ایکن
ایش برعکس اولوب غالبیت اسلام مغلوبیته منقلب اولدی .
وحتی او اثناده ای جماعت آرقه کزه باقیکز دیو برسس
ایشیدلمسی اوزرینه اهل اسلامه برحیرت عارض اولوب
ایلرو سکرتمش اولنلر دهشت وتلاش ایله کیرو دوندکلرنده

آرقه لرنده کی اهل اسلامی دشمن ظنیله اوزلرینه هجوم
ایلیه رك بری برلرینی اورمغه باشلادیلر . کفار خاکسار
بوحالی کورنجه بوزیلوب طاغلمش ایکن کیرو دونه رك جمله سی
برآرایه طوپلانوب اهل اسلام اوزرینه بردها هجوم
ایتدیلر . اشته بوقارغشه لقده انصار کرامدن پك چوق
ذاتلر مجروح وشهید اولدیلر . (رضوان الله تعالی علیهم
اجمعین) کفرۀ قریش بو وجهله فرجه بولنجه سرور
جهان صلی الله تعالی علیه و سلم حضرتلرینك اوزرینه
دخی هجوم ایله پك چوق اوقلر وطاشلر آتدیلر . وملعونك
بری مبارك طوداغنی یاردی . وبر دیشنی دخی قیردی .
وبردیکری دخی مبارك یناغنك اوستنی چیزدی . وزرهنك
ایکی حلقه سی قیریلوب چیزیلان یرینه صاپلاندی .
حضرت فخر عالم افندمز دخی بوحاله مبتلا اولمش ایکن ینه
کفار خاکساره مرحمت ایلیوب مبارك قاننك یره دوزینه
طملامسیله قومنه عذاب الٓهی نازل اولمامق ایچون یوزندن
آقان قانی کندیسی سیله رك (یارب بنم قوممی هدایت ایله
زیرا آنلر جاهلدرلر . حقیقت حالی بیلمزلر) دیو اصلاح
حاللرینه دعا ایلر ایدی . وآندن صکره مشرکیندن اوچ
فرقه نوبت ایله رسول اکرمك اوزرینه هجوم ایتمشلر ایسه ده
علی (کرم الله وجهه) حضرتلری اوچ دفعه سنده دخی
ارسلان کبی قارشولرینه چیقوب رئیسلرینك جانلرینی جهنمه
اصمار ایلیه رك کفرۀ فجرەیی طاغتمشدر .
وبو هجوملردن بشقه دها پك چوق دفعه لرکاه یالکز وکاه

طاقم طاقم اولدقلری حالده کروه کفره رسول اکرمك اوزرینه شدتله هجوم ایتمشلر ایسه‌ده اصحاب کرام (علیهم رضوان الملك العلام) حضراتی طاغلدقدنصکره برآشوب جانلرینی فدا ایدرك رسول اکرمك اوزرینه آتیلان اوق وطاشلره قارشو طورمشلر و مدافعه ایدوب خیلوجه کفره‌یی نار سعیره کوندرمشلردر .

کفار قریش دخی قوهٔ اسلامیه‌نك محو اولمیه‌جغنی اکلاملریله محاربه‌یه باشلادی . بعده اویله آچیق ومخاطره‌لی اولان یرده طورمق مناسب کوریلمدیکندن فخر عالم افندمز اصحاب کرامیله برابر جبل احده آرقه ویره‌رك برمأمن وادی‌یه کیردیلر . بوندنصکره کفرهٔ قریشك رئیسلرندن ودین اسلامك اك بیوك دشمنلرندن (ابی ابن خلف) ملعونی که مکه‌ده ایکن سرور عالمه تصادف ایتدیکنده (یامحمد بن برآت بسلیورم که آنك اوزرنده بولندیغم حالده سنی قتل واعدام ایده‌جکم) دیه‌رك هذیان ایتمسنه جواباً سرور عالم افندمز (انشاءالله تعالی سن او آتك اوزرنده ایکن بن سنی قتل واعدام ایدرم) بیوردی ایدی . اشته اوصره‌ده کافرمزبور برنعره اوروب (یاسن یابن) دیه‌رك سید عالمك اوزرینه طوغری دیزکین هجوم ایلدیکنده اصحاب کرامدن بعضلری قارشولامق ایستمشلر ایسه‌ده رسول اکرم (براقیکز کلسون) دیو بیوروب مبارك الینه برحربه آلوب آتمسیله ملعون مزبور اوریلوب اکوکی قیریله‌رق قیمتلی آتندن دوشدی . همان بایغره‌یه باشلایوب (محمد بنی اولدردی)

دیو فریاد وفغان ایدرك قومنك یاننه قاچدیغنده ابو سفیان کلوب یاره‌سی اولمدیغنی کورنجه برشیٔ یوق دیو تسلیه ویرمسی اوزرینه ملعون مزبور (محمد مکه‌ده ایکن بن سنی اولدیررم دیرایدی ابدی بوضربه‌دن بن خلاص بولوب قورتیله‌مام) دیو جواب ویرمش . فی الواقع مکه‌یه کیدرکن اوکوز کبی باغیره‌رق کبروب حطب نار جهنم اولمشدر . (لعنة الله علیه وعلی اعوانه)

بیان اولندیغی وجهله سرور عالم افندمز اصحاب کرامیله برابر جبل احدك اول وادیسنده طوپلاندقدن صکره حضرت علی افندمز صوکتوروب رسول اکرم مبارك یوزینی یقادی وآبدست آلوب اوکله نمازینی قیلدی . بعده مبارك یوزینه صاپلانمش اولان ایکی حلقه‌یی ابوعبیدة ابن الجراح رضی الله عنه حضرتلری دیشلریله طوتوب چیقاردی . بو اثناده کفرهٔ قریشك قادینلری میدانك خالی قالدیغنی کوردکلرنده کلوب شهید اولانلرك بورونلرینی وقولاقلرینی کسه‌رك بیلازك وکردنلکلر یاپدیلر . ابوسفیان وادئ مزبورده برجمعیت اسلامیه پیدا اولدیغنی کورمسیله عونه‌سنی جمع ایدرك بربشقه یولدن آنلرك اوزرلرینه چیقمق ایستمش ایسه‌ده رسول اکرمك چیقه‌مامه‌لری حقنده واقع اولان دعاسی برکاتیله هرنقدر اوغراشدیلر ایسه‌ده بوقاری چیقه‌مادیلر . وبوجهتله طوفان حرب وجداله سکونت حاصل اولدی . وجناب حق قلوب مشرکینه برقورقو صالوب بسبتون محاربه‌دن فراغت ایدرك مکه یولنی طوتوب کیتدیلر .

بعده حضرت فخر رسالت شهدایی دفن ایتدکدنصکره اصحاب کرامیله برابر مدینهٔ منوره یه عودت بیوردی

اشبو محاربه‌ده اصحاب کرامدن یتمش کشی قدر شهید اولوب و برخیلی کمسه‌لر دخی یاره‌لندیلر . وشهدانک التمیسی مهاجریندن اولوب باقیسی انصاردن ایدیلر . (رضوان الله تعالی علیهم) وکفرهٔ قریشک تلفاتی اوتوز کشی‌یه قریب و برخیلیسی دخی یاره‌لنوب مکه یولنده دوزخ قرار اولمشلردر . (لعنة الله علیهم)

(تنبیه) اشبو وقعهٔ مدهشه‌ده اهل اسلامه وقوع بولان مصیبت شان نبوت واصحاب اهل فتوت حقلرنده (حاشا وکلا) موجب تحقیر اولمیوب بلکه اهل سیرک بیان ایتدکلرینه کوره مصیبت مزبوره پک بیوك برطاقم فوائدی وحکم ربانیه‌یی شاملدر .

(برنجی فائده) (عینین) نام وادینک محافظه‌سنه مأمور اولان اصحاب کرام ارادهٔ قطعیهٔ نبویه خلافنده حرکت ایتدکلری ورئیسلرینک سوزینی دیکلمیه‌رك موقع مزبوری ترك ایله مال غنیمت جمعنه آلداندقلری هم کندیلرینك وهمده سائرلرینك باعث شهادتلری اولدیغی قضیه‌سی بتون اهل اسلامه برعبرت اولوب حطام دنیایه آلدانه‌رق صادق ومستقیم اولان قوماندانك رأیندن طیشاری چیقمامليدر

(٢) الك بیوك بلالر ایله مبتلا اولمق پیغمبران کرام حضراتی حقنده برعادت مستمره اولدیغی جهتله سید الانبیاء محمد مصطفی حضرتلرینك حق عالیلرنده دخی بو مثللو بلالر ایله مبتلا اولمسی ارادهٔ الهیه اقتضاسندندر . وبونك فائده وحکمتی شودرکه دائما اهل اسلام منصور ومظفر اولسه‌لر ایدی کفرهٔ فجره‌یی خوف وخشیت استیلا ایلیوب نفاق صورتیله اهل اسلام آره‌سنه کیره‌رك افساد دینه قالقیشورلر ودوست ایله دشمنی فرق وتمییز ایتمك ممکن اولمز ایدی .

وهمده دائما منهزم ومنکسر اولسه‌لر ایدی پیغمبرك دعوتندن خلقك استفاده ایده مامسی لازم کلور ایدی . بو جهتله صادق اولانلر کاذب اولانلردن فرق وتمییز اولنمق ایچون حکمت الهیه اشبو ایکی امرك جمعنی اقتضا ایلمشدر . نته‌کیم بو غزوه‌دن اول منافقینك نفاقلری غایت خفی اولوب بحسب الظاهر اظهار صداقت ایدرلردی انجق حقیقت حالده اعدای اسلام ایله اتفاقلری اولدیغندن حیل ودسایس ایله اسرار مسلمینه واقف اولوب کفرهٔ فجره‌یی آکاه وخبردار ایلرلر ایدی .

واشبو غزانك وقوعندنصکره اهل نفاق مسرور اولوب قلبلرنده کیزلدکلری کفرلرینی قولا وفعلا اظهار ایتملری اوزرینه اهل اسلام متنبه اولوب ایچلرنده دشمنلری حاضر وموجود اولدیغنی بیله‌رك شرلرندن تحرز ومجانبت ایتمکه باشلادیلر .

(٣) دائمی صورتده نصرت ومظفریت واقع اولسه نفس اماره شماروب عجب وغروره دوشه‌رك محافظهٔ اسباب صوریه‌ده تکاسل ایدیله جکندن کسر نفس ایچون بعض مواقعده نصرتك تأخیرینی حکمت الهیه اقتضا ایلمشدر .

(٤) جناب واجب الوجود حضرتلری مؤمن قوللری

ایچون جنت اعلاده برطاقم درجات ومنازل عالیه حاضرلامشدرکه
اهل ایمانك اعمالی کندیلرینی درجات مزبوره یه ایصال
ایده میه جکندن مراد ومقصودلرینه واصل اولمق ایچون
بو مثللو بلیات ومحنتلر ایله مبتلا اولملرینی حکمت ازلیهٔ ربانیه
اقتضا ایلمشدر

(٥) محافظهٔ دین اسلام اوغورنده فدای جان وجهان
ایدرك رتبهٔ شهادته نائل اولمق مراتب اولیانك اك اعلاسی
اولدیغندن جناب واجب الوجود حضرتلرینك حکمتی اهل
اسلامی مرتبهٔ شهادته سوق ایلمشدر .

(٦) ارادهٔ ازلیهٔ الهیه کفرهٔ فجره واعدای دینك اتلاف
واهلاکنه تعلق ایلدیکندن کفر وطغیانلرنده اصرار ایدرك
حبیب اکرم واصحاب کرامنه ایذا وجفالری سببیله اشد عذابه
کرفتار اولملرینه کسب استحقاق ایتملری ایچون اشبو حالك
وقوعنی اقتضا ایلیوب مؤمنینك از هر جهت سبب سعادتی
وکافرینك باعث نکبتی اولمشدر . والله تعالی اعلم
بحقیقة الحال

(اون برنجی غزوه) حمراء الاسد غزاسیدرکه اهل سیرك بیان
ایتدکلرینه کوره کفرهٔ قریش احددن دونوب کیدرکن ابوجهل
لعینك اوغلی عکرمه رؤسای سائره یه خطاباً (مسلمانلره
بو قدر غالب اولمش ایکن بسبتون بتورمکسزین کیرو
دوندیککز جهتله یوك خطا ایتدیکز چونکه آنلر یقین وقتده
طوپلانوب بزدن انتقام آلمغه کلورلر . ایمدی کار عاقل
اودرکه آنلر بوحال پریشانیده ایکن بز کیرو دونوب مدینه یی

باصه لم وکافه سنی قتل ایدرك اسلام نامنی قالدیره لم) دیمسنه
جواباً (صفوان ابن امیه) اهل اسلامك شمدیکی حالده
بزه غیظ وغضبلری زیاده اولدیغی واوس ایله خزرج
قبیله لرندن محاربه یه کلمامش اولانلری شمدی حاضر اولوب ده
جمله سی بردن اوزریمزه شدتله هجوم ایدرلرسه بزی پریشان
ایده جکلری ملحوظ اولدیغندن بو افکاردن صرف نظر
ایتملی یز) دیمش ایسه ده قبول ایتدیره مدیکندن کیرو دونوب
مدینه یی باصمغه قرار ویرمشلر . بو اثناده (عبدالله ابن
عمرو المزنی) یانلرنده بولنوب ایرتسی کون علی الصبح مدینه یه
کلوب کفرهٔ قریشك سویلدکلرینی فخر عالم افندیمزه خبر
ویرمسی اوزرینه رسول اکرم ابوبکر الصدیق وعمر الفاروق
رضی الله تعالی عنهما حضرتلری ایله استشاره بیوردیغنده
مشار الیهما محاربهٔ سابقه دن طولایی اهل اسلامك ضعیف
دوشمدیکنی کوسترمك واعدای دینی قورقتمق اوزره کفرهٔ
خذله یی تعقیب ایتمکی مناسب کوردیلر . بونك اوزرینه
سرور عالم افندمز جماعتله صباح نمازینی ادا ایتدکدنصکره
یالکز احد غزاسنده بولنان اصحاب کرامك دعوت اولنوب
طوپلانملرینی امر بیوروب ابن ام مکتوم حضرتلرینی امر
خلافته تعیین ایدرك التیوز اوتوز قدر احد غزاسنده بولنان
اصحاب کرام ایله مدینهٔ منوره دن چیقدیلر . واوصره ده
یاره لو ومجروح اولنلر بیله یاره لرینی صاروب کتدیلر ایدی .
اشته بو وجهله مدینهٔ منوره یه سکز میل مسافه سی اولان
(حمراء الاسد) نام محله کله رك اردو قوردلر . ابو معبد

خزاعه‌نك اوغلی معبد (كه اول وقت حالا شرف اسلامی قبول ایتامش ایدی انجق دائما اهل اسلامك غیرت ومعاونتنده بولنور ایدی) بر ایش ایچون مكه‌یه كیدركن حبیب اكرمك یانه كلوب بركون اول واقع اولان احد غزاسنده اصحاب كرامنك مصاب اولمسندن طولایی تعزیه ایتدكدنصكره قالقوب كیتدی . (روحا) نام محلدن كچركن قریش اردوسنه اوغرادیغنده ابو سفیان (كیروده نه وار مسلمانلردن نه خبر ایشتدك) دیو سؤال ایتمسی اوزرینه (معبد) دخی جواب اوله رق (اوس وخزرج قبیله‌لرندن دونكی كون محاربه‌ده بولنه میانلر تأسف ایدرك بوكون جمله‌سی تجمع ایلیوب سزدن انتقام آلمق قصدیله محمد (علیه السلام) بریوك اردو ایله كلیور) دیدیكنده ابو سفیان (سن نه سویلیورسن آنلرده حرب ایده‌جك قدرت قالدیمی) دیمسنه جواباً معبد (انلر حمراءالاسده كلدیلر دها سز بورادن قالقمقسزین آنلرینك باشلرینی كوررسكز) دینجه كفاره بر قورقو كلوب بردنبره اردولرینی قالدیروب كیتدیلر . ومعبد بر آدم ارسالیله قریشك كیتدكلرینی اخبار ایتمسی اوزرینه رسول اكرم برقاچ كون دها اقامت بیوردقدنصكره بشنجی كون تمامنده مدینهٔ منوره‌یه عودت ایلدی

(اون ایكنجی غزوه) بنی نضیر غزاسیدر . بنی نضیر مدینهٔ منوره‌یه ایكی میل مسافه‌سی اولان بر ناحیه‌ده ساكن قوم یهوددن بریوك قبیله اولوب كندیلری زنكین وحصارلری متین وادوات حربیه‌لری اوبغون وتمام بر قوم بدفرجام

ایدیلر . اشبو غزانك سببی قوم مزبور اهل اسلام علیهنده بولنمامق وحین حاجتده معاونتده بولنمق اوزره حضرت فخر عالم افندمزله معاهده ایتمش اولدقلری جهتله بركون سرور عالم افندمز بر ایش ضمننده اصحاب كرامندن برجماعت قلیله استصحابیله بنی نضیرك ساكن اولدقلری ناحیه‌یه كیدوب بوكسك برخانه‌نك صچاغی آلتنده كولكه اولان برمحله نزول ایدرك ایشی بیان بیورمسی اوزرینه قوم مزبور (پك كوزل یا ابا القاسم استدیككز ایشی تسویه ایده‌لم انجق برمقدار توقفله استراحت بیوریكزكه براز طعام حاضرلیه‌لم) دیوب خلوتخانه‌لرینه كیرلنه‌رك (حیی ابن اخطب) نام بر جهود لعین قوم یهوده خطاباً (ای معشر یهود اشته شمدی وقت فرصتدر . بویله برفرصت هیچ بروقت اله كچمز . هركیم طام اوزرندن برطاش یواریلوب محمدی (علیه السلام) هلاك ایدرسه بتون جهانی هجوم اسلامیه دن قورتارر) دیه‌رك قومنی تشویق ایلدیكنده (عمرو بن جحاش) دیدكلری خبیث آیاغه قالقوب طام اوزرینه چیقمقده ایكن (سلام ابن مشكم یهودی) قوم مزبوره خطاباً (ای قوم سز بو فكردن واز كچیكز . والله سزك بو فكر فاسدكزی اكا طرف الهیدن خبر ویریلور . وهمده بو سوء قصدیكز بینمزده اولان معاهده‌یی نقض ایتمكدن عبارتدر . صكره باعث نكبت وخرابیكز اوله‌جقسكز) دیه‌رك نصیحت ویرمش ایسه‌ده قبول ایتمیوب اجرای ما فی الضمیره قالقشملری اوزرینه جبریل امین نازل اولوب یهود خائنلرینك اشبو سوء قصدلرندن خبر

ویرنجه سید عالم افندمز اصحاب کرامنی خبردار ایتمه‌دك هیچ
برشی سویلمکسزین قضای حاجته کیدرجه‌سنه یانلرندن
قالقوب مدینهٔ منوره‌یه طوغرلدی . رفیقلری بولنان
اصحاب کرام حضرت رسالتك اکلندیکنی کوردکلرنده
آرامق اوزره قالقوب کندیسنه واصل اولنجه سرور عالم
افندمز اصحاب کرامه حقیقت حالی خبرویردی . بونك
اوزرینه (محمد ابن مسلمه) رضی الله تعالی عنه حضرتلرینی
کوندروب کندیلرینه بلا سبب سوء قصد ایدرك نقض عهد
ایتدکلرندن طولایی فیما بعد مدینه جوارنده بولنملری ممکن
اولمیه‌جغی جهتله اون کون قدر مهلتله ترك دیار ایدوب
کیتملرینی و کیتمدکلری حالده باشلرینك کسیله‌جکنی اعلام
بیوردی . کفرهٔ یهود باشلرینه کله‌جك بلیه‌یی اکلادقلرنده
ترك دیار ایدوب کیتمکه حاضرلنمق اوزره ایکن رئیس
المنافقین عبدالله ابن ابی ابن سلول خبیثی کیزلیجه برخبر
کوندروب (صقین سز مملکتکزدن چیقمیه‌سکز بلکه
حصارلریکزده ثبات ایدوب طوریکز . زیرا یالکز بنم
معیتمده ایکی بیك کشی اولوب حصارلرکزه کلور امداد ایدرز .
وقریظه و غطفان قبیله‌لری دخی امداد ایدرلر) دیمسی
اوزرینه بنی نضیر یهودیلرینك رئیسی حیی ابن اخطب بوکا
آلدانه‌رق (بز ترك دیار ایدوبده وطنمزدن چیقمیز الکدن
نه کلورسه کیروبراقمه) دیو سرور عالم افندمزه خبر کوندردی .
بونك اوزرینه سرور عالم افندمز اصحاب کرامی طوپلایوب
جهاده حاضرلندقدنصکره ابن ام مکتوم حضرتلرینی مقام

خلافته تعیین بیوروب وعلی رضی الله عنه حضرتلرینه سنجاغی
شریفی ویروب همان اولکون که هجرتك دردنجی سنه‌سی
ربیع الاولنده حرکتله ایکندی نمازینی بنی نضیر صحراسنده
قیلدیلر . یهود خائنلری رسول اللهی کورنجه حصارلرینه
کیروب اوقلرینی وطاشلرینی حاضرلادیلر . انجق رئیس
المنافقین خبیثی قورقوسندن علنا معاونته جسارت ایده‌مدیکندن
وعدنده تخلف ایلدی . کذلك قریظه وغطفان
قبیله‌لری دخی معاونته جسارت ایده‌مدکلرندن بنی نضیر
یهودیلری یالکز قالوب آنلرك معاونتلرندن مأیوس
اولدیلر . حضرت فخر عالم افندمز بر روایتده التی وروایت
اخراده اون بش کون محاصره ایدنجه کفرهٔ یهود امانه کلوب
ترك وطن ایله قانلرینك عفو اولنمسنی رجا ایتملری اوزرینه طرف
رسالتدن رجالری قبول اولنوب کافهٔ اسلحه‌لرینك ترکیله
دوه‌لرینه یوکلده‌بیلدکلری قدر اشیا آله‌رق کیتملرینه رخصت
ویرلنجه التی یوز دوه‌یه اشیالرینی یوکلده‌رك کیمی شام نواحیسندن
(اذرعات) طرفنه وکیمی دخی خیبر طرفنه وبر طاقمی ده
بشقه طرفلره دفع اولوب کیتدیلر . کروه منافقین معاونت
ایده‌میوب کفرهٔ یهودك تارومار اولمسندن طولایی کیزلیجه
اجرای یأس وماتم ایتدیلر . (خذلهم الله فی الدارین)
کفرهٔ مزبوره طاغلدقدن صکره باقی قلان اموال واشیا
واسلحه حضرت رسالته قالوب اللی زره واللی دخی توغلغه
یعنی تیمور طاس واوچیوز قرق عدد قلیج اله کچدی . ابتدای
هجرتدن تا اول وقته قدر انصار کرام یعنی مدینهٔ منوره

اهالیسی مهاجرین اصحابی کندی خانه لرینه آلوب امر اداره لرینی متعهد اولدقلرندن حضرت فخر عالم افندمز انصار کرام حضراتنی جمع ایدوب (ینه اولکی کبی مهاجرینك امر تعیشلرینی متعهد اولمق اوزره بنی نضیردن آلنان اموال غنائمی جمله کزه تقسیم ایده یم . یوق استرسه کز اموال مزبوره‌یی یالکز مهاجرینه ویره یم ده سزدن آیریلوب برر خانه تدارك ایدرك کندی امور معاشلرینك تحصیلیله مشغول اولسونلر) دیه‌رك کندیلرینی مخیر قیلنجه انصار کرامدن سعد ابن معاذ وسعد ابن عباده رضی الله عنهما حضرتلری جوابنده (یارسول الله بزم کوکلمز آنی استرکه مهاجرین کرام حضراتی محبت دینیه دناشی وطنلرینی و اموال وعقارلرینی فدا ایتدکلری جهتله بنی نضیردن آلنان اموال غنائمی یالکز آنلره تقسیم بیوره سکز . وبزم اولریمزك برکتی آنلرك بزی تشریف ایتملریله اولدیغندن ینه اولکی کبی بزم اولریمزده قاله‌رق امر تعیشلرینه متعهد اوله لم) دینجه سائر انصار کرام حضراتی دخی اول ایکی مرد بختیاره اقتدا ایدوب (یارسول الله بز دخی جمله‌مز بو طریقه راضی یز) دیدکلرنده سرور عالم افندمز پك زیاده ممنون اولوب دعا ایتدکدن صکره اموال غنائمی یالکز مهاجرین کرامه تقسیم ایلدی . انجق انصاردن ابو دجانه وسهل ابن حنیف رضی الله عنهما حضرتلرینك فقر واحتیاجلری اولدیغی حسبیله آنلره دخی برر مقدار شی ویرلدی . وبرده بنی نضیرك رئیسلرندن ابن ابی حقیقك غایت کوزللکله مشهور

اولان قلبجی سعد ابن معاذ حضرتلرینه احسان بیورلدی .

(اون اوچنجی غزوه) بدر موعود غزاسیدر . وبونك سببی ابو سفیان احد غزاسندن دونوب کیدرکن (سزکله کله‌جك سنه بدرده برلشوب جنك ایدرز) دیمسنه جواباً رسول اکرمك امر شریفیله حضرت عمر افندمز (انشاء الله تعالی) بیورمش ایدی . وقت موعود یاقلاشدقده ابو سفیان اسلام ایله مقاتله ایتمك اوزره اهل مکه‌یی هرنقدر ظاهراً تحریك وتشویق ایدر ایدیسه ده اهل اسلامك قلبجندن قورقدیغی واول سنه مکه طرفلرنده قیتلق اولدیغی جهتله محاربه‌نك وقوعنی ایستمز ایدی . انجق خلف وعد آنك طرفندن اولوبده قورقاقلغنه حمل اولنمامق وبرده اهل اسلام سوزنده طوروبده بدر صحراسنه کلدکلری صورتده شوکت اسلامیه‌نك زیاده‌لشه‌جکی وکندیلرینك صیت وشهرتلرینك ضایع اوله‌جغی ملاحظه‌سنه مبنی بر دسیسه ایله شان وشوکتنی اهالیء مدینه‌یه بیلدیره‌رك مدینه‌دن طیشاری چیقمغه قورقوبده خلف وعد اهل اسلام طرفندن اولمق ایچون قوهء حربیه وعسکر تدارکیله مشغول اولمش ایدی . او اثناده مدینه اهالیسندن اولوب شرف اسلامی قبول ایتمیان نعیم ابن مسعود اشجعی مکه‌یه کلمش اولمغله ابو سفیان یاننه چاغیروب (ای نعیم بدر موعود وقتی تقرب ایتدی . کیتمدیکمز حالده قورقاقلغمزه حمل ایله شوکت وشهرتمز پایمال اولوب مسلمانلر فرجه بولورلر . وکیتدیکمز حالده قیتلق اولمق حسبیله حیوانانمزه ییدیره‌جك شی بوله میوب پك چوق

مشقتلره دوچار اوله جغز . بو جهتله شمدی سن مدینه یه
کیدوبده محمدی (علیه الصلاة والسلام) واصحابنی قورقوده رق
مدینه دن چیقمالرینه بر چاره سن! بولور و خلف وعدك
کندیلری طرفندن وقوعنه سبب اولور ایسه ك اوچر یاشنده اولمق
اوزره سکا یکرمی رأس دوه ویریرم دیمسی اوزرینه نعیم
(اشته بن شمدی مدینه دن کلیورم . وشونی بیان ایتمك ایچون
کلدمکه محمد (علیه الصلاة والسلام) تدارکات حربیه ایله
مشغول اولوب اوس وخزرج قبیله لرندن اولقدر عسکر جمع
ایتمشدرکه مدینه ایچی صیقصیق انسان ایله طولمشدر) دیدیکنده
ابوسفیانك قورقوسی برقات دها زیاده لشوب نعیمك کیدوب
مسلمانلری قورقوده رق اغوا ویرمسنه ابرام والحاح ایدنجه
نعیم قالقوب مدینه یه کلدی . اهل اسلام نعیمی کوروبده
ابوسفیان نك احوال واطوارندن سؤال ایتدکلرنده نعیم
ابوسفیان پك چوق عسکر جمع ایتمشدر . وقبائل عربك
آکثریسی کندوسیله اتفاق ایدوب سزکله محاربه ایتمك اوزره
مکه دن طیشاری چیقدیلر . اولمیه که سز یریکزدن حرکت
ایدوبده بدره کیده سکز . زیرا بو دفعه آنلر ایله باشه چیقمق
سزك ایچون ممکن اوله مدقدن بشقه هیچ بریکزك سلامتله
قورتیله جغکز امید اولنه مز) دیو جواب ویردی . حتی اولقدر
اهتمام ایلمش که بو سوزلری اصحاب کرامك اکثریسنه سویلمش .
وحسب البشریه اصحاب کرامه تأثیر ایلیوب مدینه دن
طیشاری چیقمغه خوشلانمز اولدیلر ایدی . اشبو شایعهٔ
کاذبه و اصحاب کرامك متأثر اولدقلری سمع رسول اللهه

واصل اولنجه بدر موعوده کیدلدیکی حالده اصحاب کرامدن
پك چوق کمسه لرك موافقت ایتمیه جکلری ملاحظه سنه بناءً قلب
سعادتلرینه بر مقدار حزن عارض اولدیغنی ابوبکر الصدیق
وعمر الفاروق رضی الله عنهما حضرتلری حس ایتملریله حضور
سعادته چیقوب (یارسول الله جناب حق دین اسلامی اظهار
و پیغمبرینی اعزاز ایده جکنده شبهه مز یوقدر دشمنزه وعد
اولنان وقت کله یور . محاربه دن کیرو قالوبده کندیمزه
قورقاقلق صفت مذمومه سنك اسناد اولنمسنی قبول ایده میز .
همان جناب حقك عونیله محل موعوده کیده لم) دیدیلری
اوزرینه سرور عالم افندمز منشرح اولوب (دین اسلام
کوندن کونه کسب شرفله ترقی ایتمك اوزره ایکن جبانت
صفت مذمومه سنك اسناد یله کیرو قالمسنی استمدیکمدن بکا
هیچ برفرد موافقت ایتمسه بیله یالکز اوله رق بدر موعوده
کیتمك بنم ایچون ضروریدر) بیورمسیله اصحاب کرامك
جمله سی مسرور اولوب القاآت شیطانیه قلبلرندن مندفع
اوله رق جمله سی اظهار موافقت ایلدیلر . بونك اوزرینه
سرور عالم افندمز (عبدالله ابن رواحه) حضرتلرینی
قائممقام خلافت نصبیله علی ابن ابی طالب رضی الله عنه
حضرتلرینه سنجاغ شریفی ویروب بیك بشیوز کشی ایله
مدینهٔ منوره دن حرکت ایدرك تاریخ هجرتك دردنجی سنه سی
ماه ذی القعده نك غره سنده بدره مواصلت اولنوب اردو
قورلدی . واصحاب کرام مدینه دن چیقدقلرنده یانلرنجه
پك چوق مال تجارت آلوب بهرسنه اول موسمده صحرای

بدرده پنایر قورلدیغندن اردوی اسلام اوراده برهفته قدر اکلندکلری جهتله پك کوزل آلیش ویرش اولوب خیلیجه تجارت ایدرك کمال فرحله مدینهٔ منوره‌یه عودت بیورلدی . ابوسفیان دخی ایکی بیك کشیدن مرکب بر اردو ایله مکه‌دن چیقوب (مجنه) دیدکلری محله کلەرك عساکر اسلامیه‌نك صحرای بدره کلدکلرینی ایشتدیکنده رؤسای کفره‌یی طوپلایوب (بوسنه اورته لقده قیتلق اولمق مناسبتیله بدره کیدلدیکی حالده ذخیره‌جه پك چوق مشکلاته دوچار اوله‌جغمزدن کیرو دونمکلکمز اقتضای حالدندر) دیەرك بیان معذرتله قراری فراره تبدیل ایلیوب مکه‌یه دوندیلر . عساکر کفار برایش کوره‌میوب یالکز سویق یعنی قاورلمش اونی صو ایله قارشدیروب یدکلرندن صکره مأیوساً مکه‌یه عودت ایتدکلری ایچون اهل مکه استهزا واکلنجه طریقیله کندی عسکرلرینه (جیش السویق) تسمیه ایدرلردی . والحاصل کفار قریشك اهل اسلام ایله محاربه ایتمکه جسارت ایده‌مدکلری بین القبائل اکلاشلدیغندن قریش مکه‌نك اعتباری بوزیلوب اهل اسلام پك چوق شان وشرف بولدی .

(اون دردنجی غزوه) ذات الرقاع غزاسیدر . اشبو غزانك سببی قبائل نجددن غطفان قبیله‌سنك (بنی محارب وبنی ثعلبه) جماعتلری مدینهٔ منوره‌یه هجوم ایتمك اوزره تدارکات حربیه‌یه قالقشدقلری سمع رسول اللهه واصل اولنجه داماد محترملری عثمان ذی النورین رضی الله عنه حضرتلرینی

خلافت کبرایه نصب ایله اصحاب کرامدن برروایتده درت یوز و روایت اخراده یدی یوز مردان دلاورانی استصحاب ایدرك تاریخ هجرتك بشنجی سنه‌سی محرم الحرامك ابتداسنده مدینهٔ منوره‌دن حرکتله دیار نجد سفرینه قصد اولندی . انجق اردوی اسلام اراضیٔ غطفاندن (ذات الرقاع وشدخ) تسمیه اولنان محله واصل اولنجه اهالیسی اردوی سعادتك حرکتنی ایشیدەرك قارشو طوره‌میوب طاغلره فرار ایتدکلری جهتله محاربه وقوعبولمقسزین اون بشنجی کون مدینهٔ منوره‌یه عودت بیورلمشدر (ذات الرقاع) اطرافی پارچه پارچه تارلالردن عبارت بر طاغك اسمی اولدیغی ویاخود اولوقتده بولنان سنجاغ شریف الوان متعدده‌دن عبارت اولدیغی ویاخود اصحاب کرامدن بعضیلرینك ایاق قابلری ییرتیلوب ایاقلرینه بز پارچه‌لری صاردقلری مناسبتله غزوهٔ مزبوره‌یه ذات الرقاع تسمیه اولنمشدر .

(اون بشنجی غزوه) دومة الجندل غزاسیدر . (دومة الجندل) مدینهٔ منوره‌یه اون بش ویاخود اون التی کونلك وشام شریفه بش کونلك مسافه‌سی بولنان بر بلده‌نك اسمیدر . اشبو غزانك سببی بلدهٔ مزبوره اهالیسندن برطاقم اشقیا یولجیلره تعرض ایدوب ظلم ایلدکلری خبری سمع رسول اللهه واصل اولنجه آنلری تأدیب ایله طاغتمق واهل اسلامك شام دیاریله تجارتلرینی تأمین ایلمك مقصدیله مدینهٔ منوره‌ده (سباع ابن عرفطه) رضی الله حضرتلرینی خلیفه‌لکه نصب ایدوب تاریخ هجرتك بشنجی سنه‌سی ربیع الاولنده اصحاب

كرامدن بيك كشى ايله مدينهٔ منوره دن حركت بيورلدى . بلدهٔ مزبوره يه ياقلاشدقلرنده حيوانات سوريلرينه تصادف اولنوب چوبانلرندن بعضيلرى طوتلدى وبعضيلرى دخى فرار ايلدى . اشبو خبر بلدهٔ مزبوره اهاليسنه واصل اولنجه كافه سى طاغيلوب فرار ايتدكلرندن اردوى اهل اسلام بلده يه كيردكلرنده برقاچ كون اوراده اقامت اولنه رق اطرافه برقاچ قول عسكر چيقارلديسه ده هيچ بركسه يه تصادف اولنه مديغى حسبيله حيواناتى اغتنام اولنه رق محاربه وقوعبولقسزين ربيع الآخرك يكرمنجى كوننده مدينهٔ منوره يه عودت بيورلدى .

(اون التنجى غزوه) مريسيع غزاسيدر . واشبو غزايه غزوهٔ بنى المصطلق دخى ديرلر . مريسيع بين الحرمين خزاعه ديارنده قديد ناحيه سنده بر صويك اسميدر كه فرعه ايكى كونلك مسافه سى اولرب فرع دخى مدينهٔ منوره يه اوتوز ايكى ساعت بعدنده بر محلدر . اشبو غزانك سببى بنى خزاعه قبيله سنك رئيسى حارث ابن ضرارك مشركينى تشويق ايله قبائل عربدن برخيلى عسكر جمع ايدرك اهل اسلام ايله محاربه ايتمك اوزره حاضرلندقلرى سمع نبوى يه واصل اولدقده بريدة ابن الحصيب رضى الله عنه حضرتلرينك واسطه سيله تحقيق ماده اولندقدن صكره زيد ابن حارثه رضى الله عنه حضرتلرينى مقام خلافته تعيين ايدرك بيك نفر شجعان اصحابى استصحاب ايله تاريخ هجرتك بشنجى سنه سى شعبان شريفنك اوچنجى كوننده مدينهٔ منوره دن خروج ايدلدى . واشبو غزوه ده مهاجريندن اون وانصاردن

يكرمى كشى آتلو ايديلر . ومال غنيمته نائل اولمق آرزوسيله بو غزوه ده منافقيندن دخى پك چوق كمسه لر وار ايدى . اثناى راهده جاسوسلرندن برى حضرت عمر رضى الله عنه حضرتلرينك الينه كچوب نتيجهٔ استنطاقندن تماميله دشمنلرك احوالى اكلاشلدقدن صكره دين حقه دعوت اولنوب قبول ايتمديكى حسبيله قتل واعدام اولندى . بو خبرى كفار خاكسار ايشيدنجه قلبلرينه زياده سيله قورقو عارض اولمغله حارث ابن ضرارك كنديسنه منسوب اولنلردن ماعداسى فرار ايلديلر . حضرت فخر عالم افندمز مريسيع ديديلان محله واصل اولنجه كفار خاكسار ميدان مبارزه يه ظهور ايله مقاتله يه حاضرلنديلر . بونك اوزرينه سرور عالم افندمز حضرت عمر افندمزه امر بيوروب نفوس واموالى محفوظ اولمق وهيچ برشيلرينه ضرر كلمامك شرطيله دين اسلامه دعوت اولنديلر . خذلهٔ مرقومه دن هيچ بريسى دعوى موافقت كوسترمدكلرى جهتله مقاتله يه مباشرت اولندى . برنجى دفعه ده طرفيندن سلاح بوشالدلدقدنصكره حضرت پيغمبرك امريله عساكر اسلام هيئت مجتمعه اوله رق برق خاطف كبى كفرهٔ فجره اوزرينه هجوم ايلديلر . كفار خاكسار تاب آور مقاومت اوله ميوب اون نفرينك جانلرى مالك جهنمه سپارش اولنه رق قتل اولنوب وبديوز كشى يى متجاوز اوله رق باقيلرى دخى اسير ايدلديلر . وعساكر اسلامدن يالكز بركشى شهيد اولدى . واسراى مرقومه دن انجق بركشى شرف اسلامى قبول ايلمشدر . واشبو سفرده ايكيبيك دوه

وبشبيك قيون ويك چوق اشيا اغتنام اولنمشدر ونسوانی دخی اسير قلنمشدر . ونسوان مرقومه آره سنده حارث ابن ضرارك قيزی (جويريه) دخی اسير قلنوب شرف اسلامی قبول ايله ازواج مطهرات عدادينه داخل اولديغندن اصحاب كرام (رسول اكرمك ازواج مطهراتنك اقرباسنی اسير اوله رق طوتمق شان اسلاميته ياقشمز) ديه رك كافهٔ اسرايی آزاد ايتمشلردر . واشبو غزوه يكرمی سكز كون ممتد اولوب رمضان شريفك غره سنده سرور عالم افندمزله برابر عساكر اسلاميه مدينهٔ منوره يه كيرمشلردر .

(اون يدنجی غزوه) خندق غزاسيدر . اشبو غزانك سببی سابقا بيان اولنديغی وجهله بنی قينقاع وبنی نضير يهوديلری مدينهٔ منوره اطرافندن طرد وتبعيد اولندقلری حسبيله اهل اسلامدن انتقام آلمغه قيام ايله كفرهٔ قريش وسائر مشركينی داخل دائرهٔ اتفاق ايتمك اوزره رؤسای يهوددن يكرمی كشی قدر مكه يه كيدوب ابوسفيان ايله كورشدكلرنده نه ايچون كلدكلری سؤال اولنديغنه جوابا (سزكله محمدك (عليه الصلاة والسلام) عداوتنه اتفاق ايدوب آره دن قالدرمدقچه يكديكرمزدن آيريلمهلم) ديملری اوزرينه ابوسفيان (مرحبا بكم واهلا بزه خلقك اك سوكيلوسی محمدك (عليه الصلاة والسلام) عداوتنده بزه ياردم ايليانلردر) ديه رك التفات ايتدكدنصكره اللی قدر رؤسای قريشی جمع ايدوب كعبه اورتوسی آلتنه كيره رك بره قدر قيريلوب جانلری چيقنجيه دك اهل اسلام ايله مقاتله ايتمكدن آيرلمامق اوزره قوتلی بر معاهده

ايدوب يمين ايتديلر . طائفهٔ يهود كفرهٔ قريش ايله بويله بر معاهده ايدوب كوكللری راحت اولنجه اورادن قالقوب ديار نجده كيدرك بنی غطفان وديكر بر طاقم قبائلی داخل دائرهٔ اتفاق ايتديلر . بونك اوزرينه كفرهٔ قريش درت بيك كشيدن مركب بر اردو ترتيب ايدوب اوچيوز آتلو ويك بشيوز دوه لری وابوسفيان سرعسكرلری وعثمان بن طلحه سنجقدارلری اولديغی حالده مكه دن چيقديلر .

(مر الظهران) نام محله كلدكلرنده نجد طرفندن اسلم واشجع وبنی مره وكنانه وفزاره وغطفان قبيله لری قريش اردوسنه التحاق ايدرك يك نفری سواری اولمق اوزره مجموعی اون يك كشی اولدی (استطراد) احزاب جماعت وآلای معناسنه اولان حزب كلمه سنك جمعی اولوب اسلام عليهنه جماعات متعدده طوپلاندقلری جهتله اشبو غزوه يه (غزوهٔ احزاب) دخی تسميه اولنمشدر . اشبو خبر حضرت فخر رسالته واصل اولدقده اصحاب كرامنی جمع ايله استشاره بيوردی . كفار خاكسارك كثرتی وتداركات حربيه لری دخی اونسبتده اولديغی مناسبتله ميدان جنكنه چيقلميوب داخل مدينه ده تحصن ايدرك تدافعی وتحفظی محاربه ايتمكه قرار ويرلنجه سلمان فارسی رضی الله تعالی عنه حضرتلری عجمستاندن فرار ايله مدينه يه كلرك او آرالق شرف اسلامی قبول ايتمش اولديغندن محل استشاره ده بولنوب (يا رسول الله بزم مملكتلرمزدن برينه حددن زياده دشمن هجوم ايتدكده اطراف مملكت خندق ايله احاطه ايديلوب محافظه سنه اهتمام

اولنور) دیو بیان ایتمسی تحسین بیوریلوب خندق حفرینه
قرار ویرلمسی اوزرینه عبدالله ابن ام مکتوم رضی الله عنه
حضرتلرینی مقام خلافته تعیین ومهاجریندن زید ابن حارثه یی
وانصاردن دخی سعد ابن عباده حضرتلرینی سنجقدار نصب
ایدرك اوتوز آلتی کشی آتلو و باقیسی پیاده اولمق اوزره
اوچ بیك کشیدن مرکب براردو ایله تاریخ هجرتك بشنجی
سنه سی شوال شریفك اواخرنده مدینهٔ منوره دن چیقلدی :
وخندقك جبل سلع دینیلان طاغك اوکنده قازلمسی مناسب
کوریلوب عرض وعمقی بشر ذراع اولمق اوزره هر برقرق آرشون
محلك قازلمسی اون نفر صحابه یه تقسیم اولنه رق خندق حفرینه
مباشرت اولندی . ومقدما بنی قریظه یهودیلری اهل
اسلام ایله عقد معاهده ایتمش اولدقلری جهتله اوصره ده
عاریت اوله رق آنلردن دخی برخیلی ادوات حفریه آلندی
ایدی . حضرت فخر عالم صلی الله علیه وسلم افندمز
اصحاب کرامی تشویق وتلطیف ایتمك ایچون بعضا خندق
قازمق وبعضا دخی طپراق طاشیمق ایله مشغول اولور
واصحاب کرامنه خیر دعالر ایدر ایدی . بو سببدن اصحاب
کرامه دها زیاده شوق وغیرت کلوب وارقوتی بازویه ویره رك
چالیشوب چبالارلر ایدی . حتی سلمان فارسی حضرتلری
کوچلی قوتلی وبومثللو ایشلره آلیشق اولدیغندن اون کشیلك
ایش کوردی . زمرهٔ منافقین دخی ظاهرا چالشیقده
ایدیسه لرده پك کوشك طورانورلردی . وحکمت ربانیه
اوله رق اوصره ده غایت شدتلی روزکار وصغوق وقیتلق

اولدیغندن اهل اسلام خندق حفرنده پك چوق صقندیلره
دوچار اولمشلر ایدی . شویله که کیجه سیله برابر اوچ کون
آچ قالمشلر وصغوقدن طوکمق درجه سنه کلمشلر ایدی .
بونکله برابر کندیلرینه اصلا یأس وفتور کلیوب دین حق
اوغرینه فدای جان وجهان ایدرك چالیشورلر ایدی
(رضوان الله تعالی علیهم) اشته بو جهتله خندق قازیلورکن
آز طعام ایله بتون عسکری طویورمق کبی سرور عالم افندمز
حضرتلرندن پك چوق معجزات صادر اولدیغی کتب سیر
واحادیثده مسطوردر . وبرده خندق قازیلورکن غایت
بیوك برطاش چیقوب اصحاب کرام کولنك وسائر ادوات
حفریه ایله قیروب چیقارمغه سعی واهتمام ایتمشلر ایسه ده
موفق اوله میوب عاجز قالملری اوزرینه سرور عالم افندمزه
مراجعتله بیان حال ایتدکلرنده سید رسل اوچ کونلك آج
اولوب مبارك قارننه طاش باغلامش اولدیغی حالده اورایه
واروب مبارك النه کولنك آله رق بسملهٔ شریفه دنصکره
طاشه چارپمسیله برثلثی قیریلوب (الله اکبر بکا شامك
انا خترلری ویرلدی والله بن شمدی شو ساعتده شامك
قرمزی کوشکلرینی کوره یورم) بیوردی . بعده ینه
منوال سابق اوزره بردها چارپمسیله برثلث دیکری قیریلوب
(الله اکبر بکا فارس اقلیمنك انا خترلری ویرلدی والله بن
شو ساعتده کسرانك بیاض کوشکلرینی کوره یورم) بیوردی .
واوچنجی دفعه سنده بسبتون طاش برندن قوپوب قیریلنجه
(الله اکبر بکا یمنك انا خترلری ویرلدی . والله بن شمدی

صنعانك قپولرینی کورهیوردم) بیوردی . یعنی بواوچ اقلیم
جسیمك فتح اولنوب ممالك اسلامیه یه الحاق ایدیله جکنی خبر
ویردی . وحتی سلمان فارسی اوراده بولنوب حضرت
پیغمبرك کوشکلری تعریف بیوردیغی کبی واقع اولدیغی
بیان ایلدی . اشته بووجهله کمال درجه سعی اولنهرق
بش اون کون ظرفنده خندق تمام اولنجه قریش اردوسی
یتیشوب هر برقبیله مدینه جوارنده بر محله قونهرق مدینهٔ
منوره یی تحت محاصره یه آلدیلر . عساکر اسلامیه دخی
اولاد وعیال واشیا واموالنی مدینه حصارلرنده محفوظ قیلوب
امانت حقه تسلیم ایدرك وخارج شهره چیقوب (سلع) نام
طاغه آرقه ویره رك دشمنه قرشو طوردیلر . کروه کفره
اهل اسلامی بر هجومده یتورمك زعم فاسدیله هر طرفدن
مدینهٔ منوره یه صالدردیلر ایسه ده اوکلرینه اصلا کورمامش
اولدقلری غریب الشکل بر خندق چیقنجه کفار خاکسار نظر
حیرتله باقوب طوره قالدیلر . وهرنه طرفه قوشدیلر ایسه
اوزرلرینه اوق وطاش یاغدیریلوب هیچ برطرفدن کیره میه
جکلری تحقق ایدنجه چارهسز اوق وطاش جنکنه قرار
ویردیلر . ومقدما سرور عالم افندمزله عقد معاهده ایلیان
بنی قریظه یهودیلرینك بو صیرهده نقض عهد ایتدکلری
ایشیدیلنجه کیفیتك تحقیقنه اصحاب کرامدن برقاچ کشی
کوندریلوب صحیح اولدیغی تبین ایدنجه حضرت فخر عالم
افندمز (حسبنا الله ونعم الوکیل) دیدی واصحاب کرامك
فتوحات عظیمه یه نائل اوله جقلرینی تبشیر بیوردی . واول

قوم خبیثك نقض عهد ایتملری اهل اسلامه موجب اندیشه
اولدیغندن سرور عالم افندمز شهر مدینه نك محافظه سنه
ایکیوز کشی تعیین ایلدی . وسائر اصحاب کرامیله برابر
اولهرق کندیسی صباحلره قدر خندق خطنك محافظه سیله
مشغول اولورلردی . کروه منافقین بر طرفدن آچلق
وصغوق دشمنی وبر طرفدن دخی دین دشمنلرینك اهل اسلام
اوزرینه هجوم ایله شدت مضایقه لرینی کورنجه فرصتی غنیمت
بیله رك درلو درلو ترهات وفساداته قالقشدیلر ایسه ده هیچ
بریسنه موفق اوله میوب خائب وخاسر اولدیلر . وخندقك
بر محلی لایق وجه اوزرینه قازیله مدیغندن بر کون کفرهٔ
فجره دن هر بری یوز کشی یه مقابل طوتیلان یکیتلرندن التی
کشی هجوم ایلیوب (بزم قارشومزه چیقه بیله جك آدم وارمی)
دیه رك میدان طلب ایتملری اوزرینه ابتدا حضرت علی افندمز
ارسلان کبی میدانه چیقوب اك مشهورلری اولان عمرو بن
عبدودك جاننی جهنمه آتدقدنصکره زبیر ابن عوام حضرتلری
دخی کوکره مش فیل کبی میدانه چیقوب نوفل مخزومینك
اوزرینه هجوم ایله کندیسنی ایکی پارچه ایتدکدنصکره قلیجی
التنده کی آکری بیله کسدی . واندنصکره حضرت عمر
وعلی وزبیر افندیلرمزك اوچی بردن هجوم ایدنجه میدان
آرایان پهلوانلره دنیا طار کلوب کندیلرینی شاشیره رق فرار
ایتدیلر . بونك اوزرینه مسلمین پك زیاده مسرور اولوب کفار
خاکسار دخی مأیوس ومکدر اوله رق خندق جوارندن چکیله رك
اردوکاهلرینه کتدیلر . ایرتسی کون بنی قریظه یهودیلریله

برابر اوله‌رق بالجمله مشرکین هر طرفدن اهل اسلامی احاطه
ایله اخشامه قدر کوز آچدرمیوب اوق آتدیلر ایسه‌ده
مرادلرینه نائل اوله‌مدقلرندن اخشام اولنجه یینه چکلدیلر .
اصحاب کرام صغوق و آجلقدن پك زیاده مضطرب اولدقلری
حسبیله ایرتسی کون نه یاپه‌جقلرینی دوشونورلرکن جناب
کبریا حضرتلری اسبابنی خلق ایلیوب اشجع قبیله‌سی
اشرافندن فطانت و درایتله مشهور (نعیم ابن مسعود غطفانی
اردوکاه کفره‌دن قالقوب خندق کنارنده بولنان نوبتجیلرك
رخصتیله سرور عالم افندمزك حضورینه کله‌رك شرف
اسلامی قبول ایلدکدنصکره (یارسول الله قبائل عرب بنم
مسلمان اولدیغمی بیلمدکلرندن رخصت بیورلور ایسه حرب
بر خدعه اولدیغی جهتله شمدیکی حالده دین اسلامه برخدمت
ایده بیلورم) دیه‌رك سرور عالم افندمزدن رخصت آلوب
بنی قریظه ناحیه‌سنه کتدی . اوراده بولنان رؤسای
یهوده خطابا (ای اشراف بنی قریظه سزی نقدر سودیکمی
بیلورسکز قاچ کوندرکه سزك حالکزی دوشونیوردم) دینجه
یهودیلر (اوت بزم سکا امنیت کامله‌مز واردر سویله باقه‌لم)
دیدکلرنده نعیم (قبائل عربك بو رایه کلملرندن مقصود
مسلمانلری پیتورمك ایسه‌ده ذخیره‌لری توکندیکندن
و صغوغه طیانه‌مدقلرندن و مسلمانلر شدتله مقاومت ایدوب
تسلیم اولمیه‌جقلرندن ناشی جانلری صقیلوب کیده‌جکلردر .
صکره سز نقض عهد ایتدیککز جهتله مسلمانلرك اللرندن نصل
قورتیلورسکز بکا قالورسه سز قبائلك اشرافندن برقاچ

کشی‌یی رهن آلمالیسکز که ایش بیتمدکجه کیتملری ممکن اولمیه)
دینجه یهودیلر (اوت سلطانم طوغری سویلیورسین) دیه‌رك
تصدیق ایتملری اوزرینه نعیم اورادن قالقوب ابو سفیانك
مجلسنه کله‌رك (طائفهٔ یهود مسلمانلر ایله نقض عهد ایتدکلرینه
پشیمان اولوب یینه تجدید معاهده ایتمشلر و قباحتلرینك عفو
اولنمسیچون رهن صورتیله رؤسای عربدن برقاچ کشی‌یی
آلوب‌ده انلره تسلیم ایده‌جکلردر صقین و برمیه‌سکز)
دیه‌رك رؤسای عربی قاندیرنجه ابو سفیان یهودیلرك
افکارینی اکلامق اوزره (عسکریمز و حیوانلریمز صغوق
و آجلقدن تلف اولمق اوزره اولدیغندن یارین جمله‌مز
بردن شدتلو برهجوم ایدرك مسلمانلری بیتوروبده کیده‌لم)
دیه‌رك خبر کوندرمسی اوزرینه یهودیلر (یارین جمعه
ایرتسی اولمق مناسبتیله بز غوغایه کیده‌میز . انجق سزدن امین
اولمق ایچون رؤساکزدن رهن صورتیله یتمش کشی قدر بزه
تسلیم ایتمك شرطیله بازارکونی کیده بیلورز) دیه‌رك جواب
کوندرنجه رؤسای عرب نعیمك سوزینی تمامیله تصدیق ایدوب
یهودیلره (کندیکزی قورتارمق ایچون جانکز استر ایسه بزه‌له
برابر کلوب محاربه ایدیکز یوخسه بز کیتدیکمز حالده باشکزه
کله‌جك بلیه‌یی سز دوشونکز) دیه‌رك خبر کوندردکلرنده
قوم یهود دخی نعیمك سوزینی تصدیق ایلیوب نقض عهد
ایتدکلرینه پشیمان اوله‌رق قورقولرندن حصارلرینه قپانوب
قالدیلر . بو جهتله یهود ایله قبائل آره‌سنده بر برودت حاصل
اولمسیله ایش بشقه آشوب هر نقدرکه برقاچ کون دها محاصره

عند اولدیسه ده اولکی کبی شدتلو محاربه اولمدی . و بو صره ده
حضرت پیغمبر دعا ایله مشغول اولوب وجناب کبریا حضرتلری
دخی دعاسنی قبول بیوروب جمال مبارکنده آثار بشاشت
ظاهر ونمایان اولهرق طرف ربانیدن روزکار وملائکهٔ کرام
ایله امداد اولنهجقلرینی اصحاب کرامنه خبر ویردی .
لطف حق ایله همان اولکون ایکندی اوستی یالکز مشرکین
طرفنه مخصوص اولهرق غایت دهشتلی بر فورطنه ظهور ایلیوب
مشرککینك آتشلرینی سیوندردی و چادرلرینی قوپاروب
بر هوا ایلدی . و کتدکجه کسب شدت ایدرك کوز کوزی
کورمز اولدی ایدی . و اوصره ده طرف رسالتدن حذیفهٔ
الیمانی حضرتلری کفار اردوسنه کوندریلوب احوال کفره یه
واقف اولدی . شویله که کفار خاکسار کندیلرینی شاشیروب
توبی دوشمش تیلکی یه دونمشلر . هله اردولری ایچنده ملائکهٔ
کرامك تکبیر صدالری و سلاح شاقردیلری ایشیدیلنجه
چیلدرمش میمونه دوندیلر . و ابو سفیان دخی مأیوس اولهرق
(ای جماعت آرتق بوراده بارینهجق یرقالمدی اشته بن کیدهیورم
سز دخی کوچمنك چارهسنه باقیکز) دیهرك دوه سنه بینوب
کتدی و آرقه سندن عونه سی دخی حرکت ایتدیلر . حضرت
حذیفه سرور عالم افندمزه کلوب واقع حالی خبر ویرنجه
سرور عالم تبسم بیوردی . وصکره کفار خاکسارك بردها
کلهمیه جکلرینی اصحاب کرامنه خبر ویردی . خلاصهٔ کلام
عون ربانی ایله کفار خاکسار منهزم ومقهور اولهرق رجعت
ایتدیلر . و اهل اسلام دخی بر روایتده اون بش و روایت

اخرادهیکرمی درت کون محاصره دنصکره مظفر ومنصور اولهرق
مدینهٔ منوره یه کلدیلر . و اشبو محاربه ده خیلیجه ارزاق و اشیای
سائره وذخیره ایله خرما بوکلی یکرمی دوه اغتنام اولنوب عساکر
اسلامیه قحط بلیه سندن دخی خلاص اولدی
(اون سکزنجی غزوه) بنی قریظه غزاسیدر . وبو غزانك سببی
سرور عالم افندمز خندق غزاسندن عودتنده خانهٔ سعادتلرینی
تشریف بیوروب وسلاحلرینی چیقاروب غسل ایتدکدن
صکره جبریل امین کلوب نقض عهد ایتدکلرندن طولایی
قبیلهٔ مزبوره اوزرینه کیتملری ایچون طرف الهیدن امر
کتورنجه فخر عالم افندمز بلال حبشی حضرتلرینه امر ایله
(جناب حقك امرینه مطیع اولنلر ایکندی نمازینی بنی قریظه
ناحیه سنده قیلسونلر) دیو ندا ایتدردی . ولواء شریفی حضرت
علی افندمزه ویروب آنی مقدمهٔ جیش اولهرق کوندردی .
وصکره سرور عالم افندمز سلاحلنوب وعبدالله ابن ام مکتوم
حضرتلرینی یرینه خلیفه لکه تعیین بیوروب (لحیف) نام
آتنه بیندهرك سنهٔ مزبوره ذی القعده سنك یدنجی کونی مدینهٔ
منوره دن حرکتله بنی قریظه قیولرندن بر قیوکارینه قوندی .
وعساکر اسلامیه دخی اوتوز آتلو و باقیسی پیاده
اولهرق اوچبیك کشی مقداری طاقم طاقم یتسو وقتنه قدر
سرور عالم افندمزك یاننه طوپلانهرق قریظه حصاری تحت
محاصره یه آلندی . قوم یهود ابتدا حضرت علی افندمزی
کورنجه فنا حالده سوکمکه باشلادیلر . انجق قلعه لرینك
تحت محاصره یه آلندیغنی کوردکلرنده نقض عهدك شآمتنی

اكلايوب نادم اولديلر . وحتى دينسلرى بولنان (كعب) يهوديلرى طوپلايوب اشته كتابلريمزدن بوذاتك آخر زمان نبيسى اولديغى اكلاشلدى . شمدى اسرسه كز مسلمان اولهلم . وياخود اولاد وعيالمزى كندى المزله هلاك ايدهلمده شدتله مقاومت ايدهلم . وياخود يارين جمعه ايرتسى اولديغندن مسلمانلر بزدن امين اولدقلرى حسبيله حصاردن چيقوب بغتةً اوزرلرينه شدتلى برهجوم ايدهلم) ديو بيان رأى ايتمش ايسهده يهوديلر بواوچ رأيك هيچ بريسنى قبول ايتميوب وبنى نضير يهوديلرى كبى آله بيلدكلرى قدر اشيا آلوب كيتمك اوزره رسول اكرمدن استدعا ايتديلر . انجق بو استدعالرى قبول اولنميوب ومدت محاصره يكرمى كونى چكديكى جهتله آجلقدن تاب وتوانلرى كسيلوب وحضرت على افندمزله زبير ابن العوام حضرتلرى ايلرولييوب هجوم ايتملرى متيقن اولديغندن يهوديلر هيچ برشى شرط ايتميهرك تسليم اولنمقلغه مجبور اولديلر . بونك اوزرينه حرب وضربه مقتدر اولنلرك اللرى ارقهلرينه باغلانجه مقدما خزرج قبيلهسى بنى قينقاع يهوديلرينى قورتاردقلرى كبى بودفعه دخى اوس قبيلهسى بنى قريظهنك آزاد اولنملرينى استدعا ونياز ايتملرى اوزرينه سرور عالم افندمز كنديلرينك حسن رضالريله سعد ابن معاذ رضى الله عنه حضرتلرينى حكم نصب ايلدى . حالبوكه اول خائنلر اهل اسلامك غايت طار بروقتنده نقض عهد وحضرت پيغمبرى سب ايلدكلرندن واكثر اهل اسلام اعدام اولنملرى طرفنده بولندقلرندن سعد ابن معاذ حضرتلرى حرب

وضربه مقتدر اولان اركككلرينك قتل واولاد وعياللرينك اسير اولنملرينى ومالّلرينك غنيمت اولنمسنى حكم ايلدى . وحكم ايتديكى وجهله اجرا اولنوب آلتيوز كشيدن زياده سى قتل ومالّلرى اغتنام واراضيلرى انصار كرامك رضالريله مهاجرينه تقسيم اولندى .

(لاحقه)

حضرت فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم افندمز زيارت بيت الله نيت خيريهسيله بيك بشيوز قدر اصحاب كرامنى بالاستصحاب تاريخ هجرتك آلتنجى سنهسى ذى القعده سنده مدينهٔ منورهدن حركتله مكهٔ مكرمه يه طقوز ميل مسافه بعدنده (حديبيه) تسميه اولنان محلده اردو قورلدى . كفرهٔ قريش حضرت فخر عالم افندمزك مدينهدن حركت ايتديكنى خبر آلملريله قبائل عربى جمع ايدرك كاينلو عسكر ايله محاربه ايتمكه حاضرلنديلر . بونك اوزرينه طرفيندن مخابره اولنهرق قريشدن هرقنغى بركمسه مدينهيه كيدوب مسلمان اولور ايسه قوم قريشه تسليم اولنمق واول سنه مكهيه كيرهميوب ايرتسى سنهيه براقلمق كبى برطاقم آغر شرطلر ايله اون سنه مدت ظرفنده هيچ برطرف ديكرينه تعرض ايتمامك اوزره عقد مصالحه ايدلدى . واشبو شرطلر هرنقدر بحسب الظاهر اهل اسلام حقنده ضررلى كورينورسهده حقيقت حالده اختلاط سببيله قوم قريش وقبائل سائره محسنات اسلاميهيى اكلايوب ايلروده شرف اسلامى قبول ورؤساسنك اهل اسلامهيك بيوك خدمت ايتملرى وذريتلرينك

دخی مسلمان اولملری واثنای متارکده اهل اسلام کندیلرندن
امین اولوب مدینه جوارلرنده پك چوق فتوحاته نائل اولملری
ودها بونلر كبی برچوق فوائد عظیمه حضرت پیغمبرك معلوم
عالیٔ نبویلری اولدیغی ایچون قبول بیورلدیغی تفصیلا کتب
سیرده مسطوردر

(اون طقوزنجی غزوه) بنی لحیان غزاسیدر . واشبو غزانك
سببی تعلیم دین وشریعت ایتمك اوزره اهل هذیل اصحاب
کرامدن برقاچ کسه یی قبیله‌لرینه کوتوروب غدر وخیانتلکله
شهید ایتدکلرندن سرور عالم افندمز کندیلرینه شدتله غضب
ایلیوب اصحابنك انتقامنی آلمق ایچون یکرمی آتلو وباقیسی
پیاده اولەرق ایکیوز بهادر ایله تاریخ هجرتك التنجی سنه سی
ربیع الاولنده مدینهٔ منوره‌دن حرکتله اصحاب کرامنك شهید
اولدقلری (بطن غران) دینیلان محله واصل اولنجه
کندیلرینه ترحم ایلیوب دعا واستغفار ایلدی . واول
خائنلر حضرت پیغمبرك کلدیکنی ایشتدکلری آنده طاغلره
فرار ایلیوب هیچ بریسی اله کچمدیکندن سرور عالم افندمز
اطرافه برقاچ قول عسکر طاغتدقدنصکره کندیسی دخی حرکت
ایلیوب (عسفان) دینیلان محله کلدی . وابی بکر الصدیق
رضی الله عنه حضرتلرینی دخی اون آتلو ایله (غمیم) طرفنه
کوندردی انجق اورالرده دخی هیچ برفرده تصادف
اولنمینجه مدینهٔ منوره‌یه عودت بیورلدی . واشبو سفر
اون درت کون ظرفنده تمام اولدی

(یکرمنجی غزوه) غابه غزاسیدر وبوغزایه ذی قرد

دخی تسمیه اولنور که مدینهٔ منوره‌یه اون ایکی میل مسافه
بعدنده برصویك اسمیدر . واشبو غزانك سببی سرور
عالم افندمزك یکرمی عدد سودلی دوه‌لری اول محلده
اوتلامقده ایکن (عیینة بن حصن الفزاری) قرق
آتلو ایله کلوب ابوذر حضرتلرینك اوغلنی قتل ایله دوه‌لری
سوروب کوتورمش اولدیغی سمع نبوی یه واصل اولنجه
اصحاب کرامدن بشیوز دلاور ایله بر روایتده التنجی سنهٔ
هجریه‌نك ربیع الاولنده وروایت اخراده غزای خیبردن
اوچ کون مقدم مدینهٔ منوره‌دن حرکتله محل مزبوره
واصل اولدی . انجق اصحاب کرامدن برقاچ کشی
دها اول یتیشوب بقیهٔ اشقیادن ایکی کشی یی قتل ایلمش
وسلمة ابن الاکوع حضرتلری دخی یالکز وپیاده اولدیغی
حالده جماعت اشقیایه یتیشوب فوق العاده ابراز شجاعتله
برقاچ کافرك جانلرینی جهنمه اصرلامش وقورقولرندن اشقیا
خیلیجه اشیا ترکیله فراره یوز طوتمشلر ایسه ده سواری عسکری
امداده کلنجه آلدقلری دوه‌لرك چوغنی ترك ایده‌رك بنی
غطفانه قاچمش اولملری اوزرینه مشارالیه سلمة ابن الاکوع
حضرتلری حضور سعادته کله‌رك برقاچ کشی دها آلوب
ایلرو کتمکه رخصت استدیسه‌ده طرف رسالتدن (دشمنه
غالب کلنجه شدتله معامله ایتمه) دیه‌رك مساعده اولنمدی .
واواخشام اوراده قالوب ایرتسی کون حرکتله مدینهٔ
منوره‌یی تشریف بیوردیلر . واشبو سفر بش کون ظرفنده
تمام اولدی .

(یکرمی برنجی غزوه) خیبر غزاسیدر . خیبر مدینهٔ منوره یه درت قوناق اوزاقلقده وشام جهتنده اون ایکی حصاری وپك چوق خرمالق ومزرعه لری شامل واهالیسی قوم یهوددن عبارت بربیوك مملکت ایدی .

واشبو غزانك سببی شهر مزبورك شام جهتنده اولمسی ومدینهٔ منوره جوارندن طرد اولنان یهودیلرك اورایه طوپلانملری وبنی غطفان قبیله سی ومدینه ده بولنان قوم یهودو زمرهٔ خاسرهٔ منافقین ایله اتفاقلری اولدیغی وعلی الخصوص اهل اسلامك اك بیوك تجارتگاهی بولنان شام شریفه کیدن اهل اسلامه قوم یهود خائنلرینك اویله برموقعده بولنملری پك بیوك مخاطره‌یی مستلزم وتعرض اولنمقدن خالی اولمدقلری حسبیله اهل اسلامك سلامت حاللری مقصد عالیسنه مبنی اول خائنلرك وجود خباثت آلودلرینك قالدیرلمسی تصویب اولنوب بیك درتیوزی پیاده وایکیوزی آتلو اولەرق بیك التیوز کشیدن مرکب برار دو ایله تاریخ هجرتك یدنجی سنه سی محرمی نهایتنده مدینهٔ منوره دن حرکتله برکون علی السحر خیبره واریله رق تحت محاصره یه آلنوب واون کون مقداری محاصره دنصکره اهل اسلام منصور ومظفر اولوب کاملا حصارلری فتح اولندی وپك چوق مال غنیمت آلندی . واشبو محاربه ده اهل اسلامدن اون بش کشی شهید اولوب وکفاردن طقسان اوچ کشی قتل اولنوب نار جحیمه گوندرلدیلر . وکندیلرندن روایت اولندیغنه گوره قلعه لرنده اون بیك قدر یهودی وارایمش .

وبنی غطفانه محصولات ارضیه لرینك نصفنی وعد ایدرك کندیلرندن استمداد ایتمشلر وآنلر دخی قبول ایدوب حاضرلنمشلر ایسه ده اهل اسلامك بغتةً کلدکلرینی ایشتدکلری آنده قلبلرینه خوف ودهشت عارض اولەرق وازگچمشلردر .

ومدینه ده بولنان گروهٔ منافقین ایله یهود خائنلری خیبر یهودیلرینه ارائهٔ طریق ایدرك برطاقم افساداته قالقشمشلر ایسه ده موفق اوله میوب خائب وخاسر اولمشلردر .

وحضرت فخر عالم افندمز خیبر دونشنده (وادی القری) اهالیسنی دین حقه دعوت ایلیوب قبول ایتدکلرندن بشقه قارشو طوروب ایچلرندن نوبت ایله اون بر کشی طیشاری اوغرایه رق میدانه چیقه جق اردیلدیلر . بونك اوزرینه جناب کبریانك نصرت واعانه سیله بهادران اصحاب کرام برر برر جمله سنك جانلرینی جهنمه اصمرلدقدنصکره حصارلرینه هجوم اولنه رق ضبط اولنوب وخیلیجه مال غنیمت آلنوب غازیلره تقسیم اولندی . واهالیسی چفتجیلکله ابقا اولندی . وبرده مدینهٔ منوره یه ایکی قوناق مسافه بعدنده بولنان (فدك) قریه سی اهالیسی خیبرك فتح اولندیغنی ایشتملریله قلبلرینه قورقو دوشوب اراضیلری حضرت پیغمبرك اولمق شرطیله چفتجیلکله ابقا اولنملرینی استدعا ایتملری اوزرینه طرف رسالتدن قبول اولنوب اول صورتله ابقا اولندیلر . ومدینه ایله شام آره سنده بولنان (تیما) بلده سی اهالیسی دخی جزیه ویرمك اوزره رعیتی قبول ایتدیلر . حاصلی اطراف واکنافده بولنان

قبائل عرب سطوت اسلامیه‌دن اورکوب وتحسنات اسلامیه‌یی اکلایوب پیدرپی عرض انقیاده باشلادیلر . وبوصورتله آز وقت ظرفنده هیئت اسلامیه کسب جسامت ایلدی . وبو دخی مصالحهٔ حدیبیه‌نك فوائدندن اولدیغی صکره‌دن اکلاشلدی

(یکرمی ایکنجی غزوه) مکهٔ مکرمه‌نك فتحیدر . واشبو غزانك سببی قریشدن ماعدا اولان قبائل عرب کندی حاللرینه براقیلوب اهل اسلام ایله قریش مکه‌دن هرقنغیسنك حمایه‌سنه داخل اولمق استرلر ایسه مخیر اولملری حدیبیه‌ده عقد اولنان معاهده‌نك شروطندن بری اولمغین خزاعه قبیله‌سی اهل اسلام حمایه‌سنه وبنی بکر قبیله‌سی قریش مکه‌نك حمایه‌سنه داخل اولدیلر ایدی . وبو ایکی قبیله‌نك آره‌لرنده برعداوت مستمره اولوب انجق اهل اسلامك ظهوردندن حدیبیه مصالحه‌سی زماننه قدر اهل اسلام ایله اوغراشدقلری جهتله بینلرنده اولان عداوت اونودلمش ایدی . مصالحهٔ مزبوره عقدندنصکره ینه عداوت قدیمه‌لری تجدد ایدوب جزئی بربهانه ایله بنی بکر قبیله‌سی بغتةً خزاعه قبیله‌سی اوزرینه هجوم ایدوب ورؤسای قریشدن برقاچ کشی جماعتلریله برابر امدادلرینه یتیشوب خزاعه‌دن یکرمی اوچ کشی قدر قتل ایلدیلر . بونك اوزرینه خزاعه طرفندن عمرو ابن سالم قرق نفر ایله مدینهٔ منوره‌یه کله‌رك حضرت فخر عالم افندمزه شکایت ایدنجه کفرهٔ قریش بووجهله نقض عهد ایتدکلرندن سرور عالم افندمز خزاعه قبیله‌سنه مأمولرندن زیاده یاردم ایده‌جکنه

سوز ویردی . قریشیلر دخی نقض عهد ایتدکلرینی دوشوندکجه تلاشه دوشه‌رك دیکش طوته‌میوب تجدید معاهده ایتمك اوزره ابوسفیانی مدینه‌یه کوندردیلر . واول دخی مدینه‌یه کله‌رك سرور عالم افندمزه مراجعتله تجدید مصالحه خصوصنی استدعا ایتدیسه‌ده سکوتدن بشقه هیچ برجواب آله‌مامسی اوزرینه کبار اصحابدن برقاچ ذاته دخی مراجعت ایدوب برجواب شافی‌یه نائل اوله‌مایجه مأیوساً مکه‌یه دونوب کیتدی . ابوسفیان کیتدکدنصکره سرور عالم افندمز خزاعه قبیله‌سنه خبر کوندروب مکه یوللرینی وبوغازلرینی کوزلجه طوتوب هیچ برطرفه قوش اوچورتمازلر ایدی . وبرده نجد طرفیله مشغولیت کوسترمك ایچون ابوقتاده حضرتلرینی برفرقهٔ عسکریه ایله (وادیٔ اضم) طرفنه کوندردی . اشته بوصورتله ایشی غایت مخفی طوته‌رق آپ آنسزین قریشیلر اوزرینه هجوم ایتمك ایچون تدارکات حربیه کوروب وقبائل اسلامیه‌دن عسکر طوپلایوب وابن ام مکتوم رضی الله عنه حضرتلرینی مقام خلافته تعیین بیوروب تاریخ هجرتك سکزنجی سنه‌سی رمضان شریفك ایکنجی کونی اون بیك کشی ایله مدینهٔ منوره‌دن حرکتله (سقیا) نام محله واردقده سرور عالم افندمزك عمیسی حضرت عباس مدینهٔ منوره‌یه هجرت ایتمك اوزره مکه‌دن حرکت ایتمش اولمسیله اوراده شرف ملاقات پیغمبری‌یه نائلیتی موجب ممنونیت جناب پیغمبری اولوب اولادوعیالنك مدینهٔ منوره‌یه ارسالیله کندوسنك برلکده مکه‌یه کیدلمسی تنسیب اولنه‌رق اورادن دخی حرکتله مکهٔ مکرمه‌یه درت فرسخ مسافه بعدنده بولنان (مر الظهران)

نام محله اردو قورلدقده عساکر اسلامیه دن دها ایکیبیك کشی
یتشوب مجموعی اون ایکیبیك کشی یه بالغ اولنجه سطوت اسلامیه یی
قوم قریشه کوستروب کوزلرینی ییلدیرمق ایچون سرور عالم
افندمزك ارادهٔ علیه سیله عساکر اسلامیه نك هر بریسی بر محلده
آتش یاقدیلر . حقیقت حالدن غفلت اویقوسنده بولنان
قوم قریش حرکات اسلامیه یی آکلایوبده یا تدارکات حربیه
ایله مشغول اولمق ویاخود تجدید مصالحه ایتمك اوزره بتکرار
رؤسادن ایکی کشی ایله برابر ابوسفیانی مدینه یه کوندردکلرندن
آنلر اردوی همایونه یاقلاشوبده اولقدر آتشلری کورنجه
نظر حیرتله باقوب طوره قالدیلر . وحضرت عباس بوقدر
سلامیه بغتةً مکه یه عساکرا کیردکلری حالده اهل
مکه نك ایاق آلتنده قاله رق ازیله جکلرینی دوشوب
آجید یغندن کندیلرینه سطوت اسلامیه یی بیلدیره رك
حضرت فخر عالم افندمزه کلوب امان دیله مك ومقابله
ایتمامك خصوصلرینی توصیه ایتمك اوزره برآدم بولوبده
مکه یه کوندرمك نیتیله سرور عالم افندمزك استرینه بینه رك
اردودن طیشاری چیقوب طولاشورکن ابوسفیانك سسنی
ایشتدیکنده یاننه چاغروب کندیسنه حقیقت حالی بیان ایله
نصیحت ایدرك آرقه سنه آلوب وحضور نبوی یه کتوروب
اوقوسقوجه لات وعزادن واز کچوره رك شرف اسلامی
قبول ایتدیردی . واو اخشام حضرت عباسك یاننده
مسافر اولوب ایرتسی کون بر کچید یرنده اوتورده رق بر بر
عساکر اسلامیه بلوکارینی کندیسنه کوسترنجه ابوسفیانك

کوزی طولدی . آندنصکره حضرت عباس ابوسفیانی
صالیویروب رفیقی حکیم ابن حرام ایله برابر مکه یه کیدوب
حرم شریفده مجتمع اولان قریشه خطاباً (ای جماعت
قریش اشته کلان محمددر . والله اویله برشوکت وقدرتله
کلیورکه اکا قارشو طورمق ممکن دکلدر . سلامت استرسه کز
مسلمان اولیکز) دینجه جماعت (سکا محمد نه سویلدی)
سؤاللرینه جواباً (ابوسفیانك خانه سنه کیرن امیندر مسجد
شریفه کیرن امیندر خانه سنه قپانوبده سلاحه طوقنمیان
امیندر دیدی) دیه رك جواب ویرمسی اوزرینه ابوسفیانك
قاریسی (هند) همان قوجه سنك صقالنه صاریلوب
(ای آل غالب شومقتوه حریفی اولدیریکز) دیه رك یایغره یی
قوپارنجه ابوسفیان (آقادین بنی براق والله مسلمان اولمزایسه ك
سنی دخی تپه لرلر هایدی اویکه کیت سسنی چیقارمه) دیه رك
قاریسنی صوصدردی واو دخی صاوشوب اوینه کتدی .
بونك اوزرینه اهالی مکه حیرتده قالوب نه یاپه جقلرینی
شاشردیلر . وکیمیسی ابوسفیانك اوینه وکیمیسی حرم شریفه
وبرطاقی خانه لرینه قوشوب کتدیلر . وبرطاقی دخی
سوقاقلرده طولاشه رق کاه سلاحلنور وکاه سلاحلرینی
آتارلر ایدی . والحاصل رئیس القوم ابوسفیانك ایمانه کلمسیله
ایشك رنکی دکیشوب پك چوغی اسلامه میل ایتدیلر . انجق
رؤسادن اوچ درت کشی بر مقدار عسکر طوپلایوب
مکه نك آلت طرفنده (خندمه) نام محلده محاربه یه حاضرلندیلر .
حضرت فخر عالم افندمز دخی عساکر اسلامیه یی قول قول

ترتیب ایلیوب (قریش طرفندن تعرض اولنمدقجه محاربه
ایتمیکسز . ومکه یه کمال تعظیم و آداب ایله کیریکز) دیو
تنبیه ایدرك هر بر فرقه سنی بر طرفه سوق ایلدی . خالد ابن
ولید رضی الله عنه حضرتلری خندمه طرفندن کیتمکه مأمور
بیورلدیغی جهتله او رایه یاقلاشدقلرنده اوجه مجتمع اولان
عساکر قریش تعرض ایدوب یوللرینی کسدرمکه قالقیشنجه
حضرت خالد نصیحت ایتدیسه ده قبول ایتمیوب همان حرب
و ضربه مباشرتله اصحاب کرامدن کرز ابن جابر الفهری ایله
حبیش ابن الاشعری حضرتلرینی شهید ایتدیلر اوزرینه
حضرت خالد مدافعه یه مجبور اولوب شدتله بر هجوم ایدرك
یکرمی اوچ کشی قدر مشرکینی قتل ایتدی و سائرلری دخی
فرار ایلدیلر . بشقه طرفلردن تعرض اولنمیوب محاربه
وقوعبولمقسزین عساکر اسلامیه فوج فوج مکهٔ مکرمه یه
داخل اولدیلر . وسرور عالم افندمز مکهٔ مکرمه یه داخل
اولدقده طوغریجه بیت شریفه عزیمت ایلیوب کعبهٔ معظمه
کوردکده سید عالم تکبیر کتوردمسیله جمله اصحاب کرام
کندوسنه موافقت ایدرك تکبیر کتورنجه طاغلر طاشلر اینکلدی .
بعده سرور عالم افندمز بیت شریف قپوسنده طوروب
بر طاقم اشقیادن ماعدا اهل مکه نك کافه سنی آزاد ایلدی
واموال واملاکنه اصلا تعرض ایتمدی . اشته بو وجهله اهل
مکه یه امان ویرلدکدنصکره سرور عالم افندمز اصحاب کرامیله
برابر یدی کره بیت شریفی طواف ایلدی . وکعبهٔ مکرمه ده
کفار قریشك اوچیوز التمش بتلری اولوب همان اولکون

بیت اللهی آنلردن تطهیر ایله جمله سی پارچه پارچه ایدیلوب آتلدی .
وسرور عالم افندمز حرم شریف قپوسنده طوردیغی حالده
ابو طلحه دن کعبهٔ معظمه نك انا خترینی آلوب کندوسی قپویی
آچه رق ایچرو کیردی ونماز قلدی ونقدر رسوم وتصاویر وار
ایسه جمله سنی قالدرتدی وآندنصکره سید عالم صفا اوزره
چیقوب اوتوردی ومکه اهالیسی ذکور واناث اللهه ورسولنه
انقیاد ایتمك اوزره رسول اکرمه بیعت ایتدیلر . واوکله وقتی
کلدکده حضرت بلال حبشی کعبه اوستنه چیقوب اذان
اوقودی . (فسبحان الله العظیم) نه بیوك انقلابات حسنه
ونه کوزل عدالت الهیه درکه کفرهٔ فجره آزوبده نقض عهد
ایدرك اوباشلغه قالقیشنجه سیوف اسلامیه ایله بلالرینی ویروب
وآن واحدده بتلر ایله طولدیریلان بر محلی تمیزلدوب اوقوسقوجه
لات وعزی یه وهبله سجده و پرستش ایلیان قوللرینی کندیسنه
سجده وعبادت ایتدیردی . بونلری دوشونمیوبده خرستیانلرك
مسلمانلره یاربار دیملری نه تحف مسخره لق وعارسزلقدر .
الله عقل وانصاف احسان ایلسون اشته بو وجهله کعبهٔ معظمه نك
تطهیرندنصکره جوار مکه ده بولنان بتلرك هدمنه دخی اصحاب
کرامدن بعض ذوات تعیین بیوریلوب جمله سی پارچه لنه رك
آتلدی . واشبو فتح مکهٔ مکرمه امام بخاری حضرتلرینك
بیاننه کوره اون بش کون ظرفنده وقوعبولمشدر

(یکرمی اوچنجی غزوه) حنین غزاسیدر . حنین طائف ایله
مکهٔ مکرمه آره سنده بر وادینك اسمیدر . واشبو غزانك
سببی مکهٔ مکرمه نك فتح اولنمسیله قوم قریشك ایك چوغی

و آنلرك طرفدارلری بولنان اكثر قبائل دین حقی قبول ایده كلدكلرندن دین اسلام هرطرفده شان وشهرت بولدی . انجق هوازن ایله ثقیف قبیله لرینك كثرت جماعتی وشان وشهرتلری اولمق مناسبتیله ایكی قبیله نك رئیسلری برلشوب (مسلمانلر فنی حربی بیلمیان برطاقم قبیله لر ایله محاربه ایلیوب غالب اولدقلرندن شمدیكی حالده بزم اوزریمزه دخی كلملری ملحوظ بولندیغی جهتله همان بزپشین طورانوبده آنلری باصەلم) دیو اتفاق ایدرك كلیتلو عسكر جمع ایله حنین وادیسنه طوپلاندیلر . وحتی محاربەدن فرار ایتمامك وغیرته كلمك ایچون چولوق وچوجقلرینی بیله موقع حربه كتورمشلر ایدی . سرور عالم افندمز كفار خاكسارك بو وجهله اولان اتفاق و اجتماعلرینی استماع ایتسی اوزرینه تدارکات عسكریه سنی كوروب وفتح مكه دن صكره اسلام ایله مشرف اولان اشراف قریشدن عتّاب ابن اسید رضی الله عنه حضرتلرینی مكه قائممقاملغنه واهل مكه یه احكام دینیه تعلیمنه معاذ ابن جبل رضی الله عنه حضرتلرینی تعیین بیوروب اون ایكی بیك كشیدن مركب بر اردو ایله شوال شریفك یدنجی كونی دلدل نام استرینه راكب اولدیغی حالده مكهٔ مكرمه دن حركت ایدرك شوالك اون برنجی كونی وادیٔ مزبوره قریب بر محلده اردو قورلدی . اوراده بر كیجه بیتوتت اولنوب ایرتسی كون ترتیب صفوف اولنەرق وادیٔ مزبوره حركت اولندی . انجق حنین وادیسی چقور بر محلده واطرافنده بولنان یوللر غایت طار اولمق مناسبتیله

بالضروره عساكر موجوده برقاچ فرقه یه تفریق اولنەرق هر برفرقه نك بر یولدن كیرمسی اقتضا ایلدیكندن وكیریله جك یوللری عساكر كفار پوصویه طوتمش اولدقلرندن بنی سلیم قبیله سیله مقدمهٔ جیش اوله رق خالد ابن ولید رضی الله عنه حضرتلری وادیٔ حنینه كیرمسیله پوصولرده كیزلنان هوازن قبیله سی آب آنسزین شدتلی برهجوم ایدنجه بنی سلیم قبیله سی مهاجمهٔ كفاره طیانه میوب كیرو چكلملری اوزرینه عساكر مكه دخی آنلره تبعیتله كیرو چكلنجه بو حال بتون اردوی اسلامه سرایتله جمله سی كیرو چكیلوب طاغلدیلر. اشته بو صره ده رسول كبریا علیه من الصلوات ازكیها افندمز حضرتلری اصلا یأس وفتور كتورمیوب كمال صبر وشجاعتله دلدلی سوروب و (بن نبی یم یلانجی دكلم وعبدالمطلب اوغلویم) دیەرك كفار اوزرینه هجوم ایدردی . حالبوكه یانده حضرت عباس و ابوسفیان ابن حارث وابوبكر وعمر وعلی و اسامهٔ ابن زید وفضل ابن عباس رضوان الله تعالی علیهم حضراتندن غیری كمسه قالمیوب سرور عالم افندمز كفاره واصل اولوبده برضررلری طوقنمامق ملاحظه سیله حضرت عباس دلدلك دیزكنی وابوسفیان ركابنی طوتوب منع ایتمكه چالیشورلر ایدی . وحضرت عباس سرور عالم افندمزك امریله (ای معشر انصار ای شجرهٔ رضوان آلتنده كیرو دونمامك اوزره سوز ویرن اصحاب) دیو چاغیرنجه كندیسنك سسی غایت كور اولمق مناسبتیله اصحاب كرام ایشتدكلری آنده لبیك لبیك دیو كیرو دونوب قوشەرق

سرور عالم افندمزك يانته طوپلانديلر . وحتى دوه لرى
سركشلك ايدنلر دوه لرينى براقوب پياده اوله رق سكرتديلر .
وحضرت پيغمبرك امريله كفار خاكسار اوزرينه هجوم
ايليوب شدتله مقاتله يه باشلادقلرى كوريلنجه حبيب اكرم
(اشته شمدى تنور قيزشدى) بيوروب ويردن براوچ
طپراق آلوب (شاهت الوجوه) ديه رك كفارك اوزرينه
آتمسيله اثر معجزهٔ پيغمبرى اوله رق او طپراقدن هر بر كافرك
كوزلرى طولدى . وحتى محاربه دنصكره بو حالى كنديلرى
اعتراف ايلديلر . ونظم جليلده بيان بيورلديغى وجهله
ملائكهٔ كرام حضراتى دخى امداده يتيشوب كفار خاكسار
فنا حالده مغلوب ومقهور اولديلر وفراره يوز طوتديلر ايسه ده
اهل اسلام آرقه لرندن يتيشوب يتمش كشيدن زياده سنى قتل
و پك چوغنى اسير وكافهٔ اموال و اولاد وعياللرينى يغما ايتديلر .
اهل اسلامدن ايسه يالكز درت كشى شهيد اولدى .
(حكمت) اصحاب كرامدن بعضيلرى عساكر اسلاميه نك
كثرت و قوتنى كورنجه مقتضاى بشريتله (بز بوكون آزلق
جهتيله مغلوب اولميز) ديه رك نفسلرينه بر عجب حاصل اولمش
و برده مكهٔ مكرمه يه كيرلدكده سرور عالم افندمز هيچ
بركسه نك نائل اوله مديغى بويله بر فتح عظيمه غايت قولايلقله
نائل اولمسنى مجرد جناب كبريا حضرتلرينك بر لطف جزيلى
اولديغنى بيلديكندن مبارك باشنى اوكنه اكه رك كمال تواضعله
مكهٔ مكرمه يه كيرمشدر . انجق اهل اسلامدن بعضيلرى
مقتضاى بشريتك غلبه سيله حضرت فخر عالم افندمز كبى

كمال تواضعه رعايتله مكهٔ مكرمه يه كيره مامشلردر . اشته
بو جهتله تداركات حربيه وعساكر وفيره هر نقدر
بحسب الظاهر اسباب غلبه دن ايسه ده انجق حقيقت حاله نظراً
دشمنه غلبه ايتمك وكافهٔ امور وخصوصنى استحصال ايلمك مجرد
جناب كبريانك نصرت واعانه و امر و اراده سيله اولديغنى
بيلدرمك واهل اسلامى غفلتدن ايقاظ و ارشاد ايلمك ايچون
حكمت الهيه سى اول امرده اهل اسلامك بو انهزامنى اقتضا
ايلمشدر . ومكه نك فتحيله طاقم طاقم انسانلرك دين اسلامه
كيرملريله دين حق اديان سائرهٔ باطله اوزرينه غالب وحبيب
اكرمنى عزيز قيلمقلغى وكفرهٔ فجره نك ماللرينى غنيمت قيله رق
اهل اسلامى منندار شكران ايلمكلكى جناب كبريا حضرتلرينك
مقتضاى وعدى حسبيله حكمت الهيه سى بعد الانهزام ينه اهل
اسلامك غلبه سنى اقتضا ايلمشدر . واشبو غزاده طوتيلان
اسيرلرك اركك و ديشى اوله رق مجموعى التى بيك نفوسدن
عبارت وآلنان اموال غنيمت يكرمى درت بيك دوه و قرق
بيكدن زياده قيون ودرت بيك و قيه كموش ايدى
(يكرمى دردنجى غزوه) طائف غزاسيدر . طائف مكهٔ
مكرمه نك شرق جهتنده واوچ قوناق بعدنده اوزم وميوه سى
كثير وهواسى لطيف بر شهر كبيرك اسميدر . واشبو غزانك
سببى حنين غزاسندن فرار ايليان زمرهٔ اشقيا وطنلرى
بولنان طائفه عزيمتله بر سنه لك ذخيره ولوازم حربيه لرينى
تدارك ايدرك قلعه لرينه قپانوب محاربه يه حاضرلنملرى
اوزرينه سرور عالم افندمز اسرا واموال غنائمى (جعرانه)

نام محلده محافظه ایچون اوزره بر مقدار عسکر ایله براقوب مکهٔ مکرمه‌یه عودت ایتمکسزین شهر مزبوره کیدرك قلعه‌لرینك محاصره‌سنه اهتمام بیوردی . وحتی سلمان فارسی حضرتلرینك واسطه‌سیله منجنیق دخی استعمال اولنوب برقاچ کافر قتل اولندیسه‌ده اشقیانك قلعه‌لری مستحکم وادوات حربیه‌لری مکمل اولدیغی جهتله شدتلی مدافعه ایدوب یغمور کبی اوق یاغدردقلرندن اصحاب کرامدن اون ایکی کشی‌یی شهید وبرقاچ کسه‌یی مجروح ایتدیلر . بونك اوزرینه حضرت پیغمبر اوزملرینك کسیلوب یاقلمسنی امر بیوردی وبر مقداری کسیلوب یاقیلنجه کفار خاکسار الله رضا ایچون مرحمت ایدوبده اوزملرینك کسلمامسنی استرحام ایتدیلر . طرف رسالتدن دخی رجالری قبول اولنوب اصحاب کرام منع اولندی . واندنصکره سید عالمك امریله (هر قنغی بر کوله حصاردن اینوبده بزه کلورسه آزادلیدر) دیه‌رك ندا اولنمسی اوزرینه یکرمی اوچ قدر کوله قاچوب اردوی اسلامه داخل اولدقلری آنده طرف رسالتدن آزاد اولنوب هر بری اصحاب کرامدن برذاتك یاننه ویرلدی . اشته بووجهله اون سکز کون قدر حصارلری محاصره اولنوب ایلروده اهل طائفك بلامحاربه شرف اسلامی قبول ایده‌جکلری حضرت پیغمبره طرف حقدن خبر ویرلدیکی جهتله دها زیاده اوغراشمقدن وازکچه‌رك کیرویه عودتله اموال غنائم تقسیم بیورلدقدنصکره ذی القعده‌نك اون طقوزنجی کونی اورادن دخی حرکتله عمره‌ده احرامه داخل اوله‌رق مکهٔ مکرمه‌یه کیتدیلر وصکره دخی مدینهٔ

منوره‌یی تشریف بیوردیلر . واشبو سفر ایکی آی واون آلتی کون ظرفنده تمام اولمشدر

(یکرمی بشنجی غزوه) تبوك غزاسیدر . تبوك مدینهٔ منوره ایله شامك آره‌سنده برمحلك اسمیدر . واشبو سفرده قیتلق وهوالرك شدت حرارتی سببیله اهل اسلام زیاده مشقت چکدکلرندن غزوهٔ مزبوره‌یه (غزوة العسرة) وزمرهٔ منافقینك رذیل ورسوای اولملرینه باعث اولدیغی مناسبتله (غزوة الفاضحة) دخی تسمیه اولنمشدر . وبوغزانك سببی هرقل روم وزراسندن برینی شامه کوندروب قرق بیك کشیدن مرکب براردو تجهیز ایله مدینهٔ منوره‌یی باصمق اوزره اهل اسلام علیهنه حاضرلندقلری سمع نبوی‌یه واصل اولنجه کافهٔ قبائل اسلامیه‌یه خبر کوندروب تدارکات حربیه واعانهٔ عسکریه ایتملرینی امر ایلدی . واول سنه بیان اولندیغی وجهله قحط وغلا وشدت حرارت وصوسزلق اولمق مناسبتله لوازمات سفریه‌نك لایقیله تدارك ایدلمسی ایچون حضرت فخر رسالت عادت شریفه‌لرینك خلافنه اوله‌رق قنغی محاربه‌یه کیدیله‌جکنی اصحاب کرامنه اعلان ایلدی . بونك اوزرینه اصحاب کرام علیهم رضوان الملك العلام حضراتی اعانهٔ عسکریه اوله‌رق هرکس قدرتنه کوره بر مقدار شیٔ ویردیلر . وبعضیلری مالك ربعنی وکیمسی ثلثنی وبرطاقمی نصفنی وابوبکر الصدیق رضی الله عنه حضرتلری دخی تکمیل مالنی ویردی . وعثمان رضی الله عنه حضرتلری تجارتله شام شریفه کوندرمك اوزره ایکیوز دوه حاضرلامش اولمغله اوصره‌ده

هرطاقیله ایکیوز بیله دوه یی وایکیوز وقیه آلتون دخی حضور
سعادته کتوروب مهمات عسکریه یه صرف اولنمق اوزره تسلیم
ایلدی . وفیمابعد کندوسنه هیچ برکمسه‌نك ضرر ویرمیه جکنی
حضرت پیغمبر تبشیر بیوردی . بو صره‌ده کروه منافقین
هرقل رومك عظمت و شوکت وعسکرینك کثرت و قوتندن
و یوللرده چکیله جك محن و مشاقدن بحث ایله اهل اسلامی
تنفیر ایدرك محاربه‌دن منع ایتمکه چالیشورلر ایدیسه ده اهل
اسلامك عقیده‌لری غل و غشدن سالم اولدیغی جهتله
چالشدقلرینك هیچ حکمی یوغیدی . وهمده الله ایله رسولك
امرینه آچیقدن آچیغه مخالفتله محاربه‌یه کتمدیلر . وذم وتقبیحلری
حقنده آیات جلیله نازل اولدی . اشته بو وجهله اون بیکی
سواری و باقیسی پیاده اوله‌رق بر روایتده اوتوز بیك وروایت
اخراده قرق بیك عساکر اسلامیه ایله تاریخ هجرتك طقوزنجی
سنه‌سی رجب شریفنده مدینهٔ منوره‌دن حرکتله تبوك دینیلان
محله واریله‌رق اوردو قورلدی . انجق کفرهٔ روم و آنلره
تابع اولان قبائل عرب اهل اسلامدن خوف ایلدکلری
جهتله کندیلرندن بر حرکت کورلمدیکی ایچون محاربه وقوعبولمدی
ایسه ده عساکر اسلامیه نك شام حدودینه قدر کلوب
هرقل رومه قارشو طورمسی هر طرفه حیرت ودهشت
ویردیکندن (ایله) نام بلده نك حکمداری و (جرباواذرح)
نام بلده‌لرك اهالیسی جزیه ویرمك اوزره رسول اکرمدن
عهد و امان طلب ایتدکلری اوزرینه استدعالری قبول اولنوب
طرف رسالتدن امان نامه‌لر یازیله‌رق کندیلرینه ویرلدی .

واو صره‌ده حضرت فخر عالم افندمز خالد ابن ولید رضی الله
عنه حضرتلرینی درتیوز قرق آتلو عساکره سردار نصب
ایدرك (دومة الجندل) قرالی (اکیدر ابن عبدالملك)
نصرانی اوزرینه کوندروب وبر موجب ارادهٔ پیغمبری
حضرت خالد شهر مذکوره قریب بر محله واردقده اکیدر
قرنداشی حسان ایله برابر کیجه آیدینلغنده بقر وحشی آولامق
خلیاسیله چیقدقلری مناسبتله حضرت خالد اکیدری دیری
طوته‌رق وقرنداشی حسانی قتل ایدرك ایکیسنی دخی
آولاینجه معیتلرنده بولنان کافرلر فراره قرار ویردیلر .
بعده حضرت خالد اکیدری حضور سعادته کتوروب ایکی بیك
دوه وسکز یوز آت ودرتیوز زرخ ودرتیوز مزراق وجزیه
ویرمك اوزره عقد مصالحه اولنه‌رق کندیسنه امان ویرلدی .
وسرور عالم افندمز تبوك موقعنده اون کوندن زیاده
اکلندکدنصکره اصحاب کرام ایله استشاره ایدوب مدینهٔ منوره‌یه
عودت بیورلدی . و اشبو غزادنصکره شوکت اسلامیه
هر طرفه یایلدیغی مناسبتله قبائل عرب فوج فوج کلوب
شرف اسلامی قبول ایلدیلر

﴿ ایکنجی فصل حضرت فخر عالم صلی الله تعالی علیه
وسلم افندمزك بعوث وسرایاسی بیانندهدر ﴾

(بعث وسریه) ظلمت کفر وضلالتده قلانلری نور ایمان
وهدایته دعوت و یاخود اشقیای کفره‌یی تأدیب و تنکیل ایتمك
مقصدیله سید عالم افندمز بالذات حاضر اولمیوب بلکه
مجرب الاحوال اصحاب حیتمندانندن بر ذات عالیقدری

انتخاب ایله سرعسکر ایدرك اصحاب کرامندن برجماعتی و یاخود یالکز برکشی یی میدان معرکه یه سوق بیوردیغی وقعه یه اطلاق اولنور . واصح روایات اوزره سرور عالم افندمزك بعوث وسرایاسی اللی یدی دفعه واقع اولمشدر

(برنجی سریه) عم رسول الله حمزه رضی الله عنه حضرتلرینك سریه سیدر . وبونك سببی ابتدای غزوات بحثنده بیان اولندیغی وجهله کفار مکه اطراف واکنافده فسادار پیدا ایدرك اهل اسلامی محو ایتمك افکار فاسده سنده بولندقلرندن تجارت بهانه سیله مدینه جوارندن کچه رك شام طرفلرینه بیوك بیوك قافله لر ایله کیدوب کلملری صحیحاً اهل اسلامك موجب پریشانیتی اوله جغی وآره صره اشقیا فرقه لری اهل اسلامی بولدقلری یرده قتل ایتمکه جرأت واموال وحیواناتنی یغما و بعضیلری دخی اهل اسلامی هجو ایدرك دشمنلرینی حربه تحریك ایتدکلری حسبیله اجرای مفسدتلرینه میدان ویرمامك نیت خیریه سنه مبنی سرور عالم افندمز محافظهٔ حدود و اشقیای کفره یی اول جواره اوغراتماموق ضمننده بعض کره سریه ترتیب ایدر و بعضاً دخی بالذات حاضر اولورلر ایدی

بوکا بناءً اهل اسلامك الك بیوك دشمنی ابوجهل لعینك تحت ریاستنده بولنان اوچیوز آتلودن مرکب ایرقافله یی قورقتمق مقصدیله برنجی سنهٔ هجریه سنك یدنجی آیی رمضان شریفنده عم رسول الله حمزه رضی الله عنه حضرتلرینه برسنجاق ویروب مهاجریندن اوتوز کشی یه رئیس نصب ایدرك کوندردی .

عساکر اسلامیه قافلهٔ قریشه یاقلاشوب تعرض ایتمکه باشلاینجه (مجد ابن عمرو الجهنی) آره لرینه کیروب صلح ایتدی . بونك اوزرینه غوغا اولمقسزین مدینهٔ منوره یه عودت اولندی

(ایکنجی سریه) عبیدة ابن الحارث رضی الله عنه حضرتلرینك سریه سیدر . که ابوسفیان ابن حربك تحت ریاستنده اوله رق ایکیوز کشیدن مرکب برقافله یی حدوددن دفع وتنکیل ایلمك مقصدیله سنهٔ هجریه نك سکزنجی آیی شوال شریفنده عبیده حضرتلری آلتمش کشی یه رئیس نصب اولنه رق (بطن رابغ) دینیلان محله کوندرلدی . عساکر اسلامیه محل مزبورده قافلهٔ کفار ایله براشنجه ایکی طرفدن دخی اوق آتمغه قالقیشلدیسه ده کفارك فرار ایتملری اوزرینه قلیچ جنکی اولمقسزین مدینهٔ منوره یه عودت اولندی .

(اوچنجی سریه) سعد ابن ابی وقاص رضی الله عنه حضرتلرینك سریه سیدر . که ینه کاروان قریشی دفع وتنکیل ایتمك مقصدینه مبنی یکرمی نفر مهاجرین ایله مشار الیه سعد حضرتلری (خرار) دینیلان محله کوندرلمشدر . انجق اورایه واردقده کفرهٔ قریشك برکون مقدم چکوب کتمش اولدقلری خبر آلینجه غوغا اولمقسزین مدینهٔ منوره یه عودت اولنمشدر

(٤) عبدالله ابن جحش الاسدی رضی الله عنه حضرتلرینك سریه سیدر . که ینه کاروان قریشه تعرض اولنمق اوزره اصحاب کرامدن اون ایکی کشی ایله سنهٔ هجریه نك اون یدنجی آینده مدینهٔ منوره دن چیقوب (نخله) دینیلان محلده قافله یه

تصادف ایدنجه کفره‌دن برکشی یی قتل وایکی کشی یی اسیر ومالل‌رینی یغما ایدوب باقیلرینک فرار ایتلری اوزرینه آمنا وسالما مدینهٔ منوره‌یه عودت اولندی

(۵) عمیر بن عدی رضی الله عنه حضرتلرینک سریه‌سی اولوب مروانك قیزی (عصماء) دیدکاری بر معلونه یهودی قاریسی اهل اسلامی ذم وتقبیح وسرور عالم افندمزه اذیت واعدای دینی محاربه‌یه تشویق ایتمکلکی کندینه عادت ایدنوب نصیحت قبول ایتدیکندن مشار الیه عمیر حضرتلری هجرتك اون طقوزنجی آینده برکیجه وقتی خانه‌سنه کیدوب کوکسنه برقلیج صاپلیه‌رق جانی جهنمه کوندردی

(۶) سالم بن عمیر رضی الله عنه حضرتلرینک سریه‌سی اولوب (ابو عفك) دیدکلری بر ملعون یهودی شعر سویلیه‌رك دائما اعدای دینی محاربه‌یه تشویق ایلدیکندن مشار الیه سالم حضرتلری برکیجه خانه‌سنه کیروب جکرینه برقلیج صاپلیه‌رق جانی نار سعیره کوندردی

(۷) محمد ابن مسلمه رضی الله عنه حضرتلرینک سریه‌سیدر. وبونك سببی (کعب ابن الاشرف) دیدکاری برملعون یهودی دائما حضرت پیغمبر واهل اسلامی ذم وتقبیح ایتمك واهل اسلام علیهنه کفره‌یی تحریك وتشویق ایلمکلکی معتاد ایندیکندن ونصیحت قبول ایتدیکندن سرور عالم افندمزك امریله مشار الیه محمد ابن مسلمه حضرتلری اصحاب کرامدن برقاچ کشی یی آله‌رق تاریخ هجرتك یکرمی بشنجی آینده برکیجه وقتی ملعون مزبورك حصارینه واروب باشنی کسه‌رك حضور رسول اللهه کتوردیلر

(۸) ابو سلمه رضی الله عنه حضرتلرینک (فید) ناحیه‌سنده جبل قطنه واقع اولان سریه‌سی اولوب اشقیای کفره‌دن خویلدك اوغللری طلیحه وسلمه‌یی اله کچورمك اوزره اصحاب کرامدن یوز اللی نفر بهادری آله‌رق تاریخ هجرتك اوتوز بشنجی آیی محرمنده محل مزبوره کیدوب آره‌دقلری شقیلری بوله‌مینجه دوه وقیونلرینی اغتنام ایدوب آمنا وسالما مدینهٔ منوره‌یه عودت ایلدیلر .

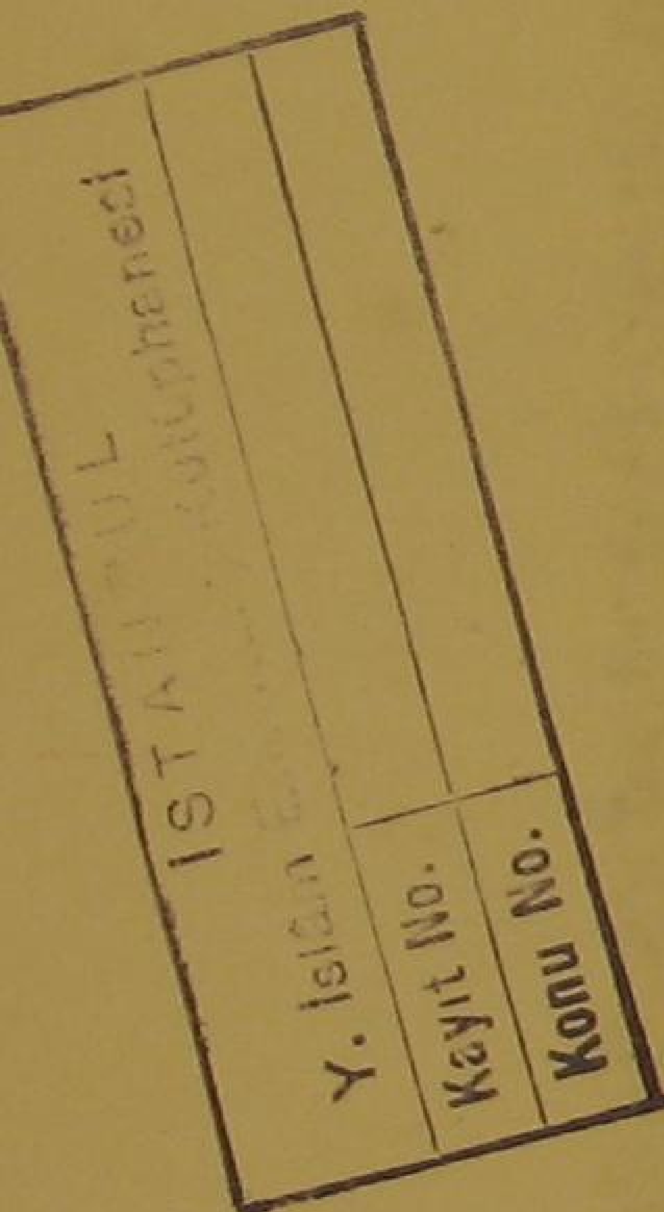
(۹) عاصم ابن ثابت رضی الله عنه حضرتلرینک رجیع سریه‌سیدر. رجیع مکه ایله عسفان اره‌سنده هذیل قبیله‌سنک صولرندن برصویك اسمیدر . وبو وقعه‌نك سببی سفیان ابن خالد هذلی (عضل وقاره) قبیله‌لرندن برقاچ کشی ایله مکه‌یه کلوب کفار قریشك (احد) جنکنی تبریك ایتدکدنصکره مقتول اولنلرك اقرباسنك اغلیوب فغان ایتلرینی و (سلافه) نام برقارینك اوغللرینی قتل ایدنلرك باشلرینی کسوب ویاخود کندیلرینی طوتوب کتورنلره یوز دوه ویره‌جکنی ایشتملری اوزرینه غیرت جاهلیه وطمع طمرلری حرکته کلوب بو ایشك اجراسنی تعهد ایدرك ارقداشلرینی مدینهٔ منوره‌یه کوندروب کندو سیده ایکیوز کشی ایله رجیع دینیلان محله کلدی . آرقداشلری اولان خائنلر مدینه‌یه کلوب کندیلری صوردنا مسلمان اولدیلر . وبرقاچ کونلر مدینه‌ده اقامت ایتدکدن صکره سرور عالم افندمزه قبیله‌لرینک مسلمان اولدقلرینی بیان ایله احکام دینیه تعلیم ایتمك اوزره اصحاب کرامدن برقاچ کشینك کوندرلمسنی استدعا ایتلری اوزرینه فخر عالم افندمز

عاصم مشار الیهك تحت ریاستنده اوله‌رق اوچنجی سنۀ هجریه‌سنك اواخرنده اصحاب کرامدن اون کشی کوندردی · اصحاب کرام اوخانلر ایله برابر رجیعه یاقلاشنجه سفیان ابن خالد دیدکلری خبیث ایکییوز کشی ایله قارشولرینه چیقه‌رق بلاندن عهد و امان ویروبده طوتمغه چالشدیسه‌ده عاصم مشار الیه (بز مسلمان بولندیغمز حالده اولومدن قورقوبده مشرکلرك امانته کیرمیز بلکه اولنجه‌یه‌قدر حرب ایدرز) دیه‌رك جواب ویروب برقاچ ساعت محاربه ایتدکدنصکره عاصم مشار الیه ایله برابر یدی کشی شهید اولدی · واوچ کشی کفرۀ فجره‌نك امانی قبول ایله تسلیم اولوب انواع حقارتله مکه‌یه کوتوردیلر · وقریش مکه دخی برچوق اذیتلر ایتدکدنصکره آنلری‌ده شهید ایتدیلر · رضوان الله تعالی علیهم اجمعین

(۱۰) عبدالله ابن انیس رضی الله عنه حضرتلرینك (عرنه) دیدکلری وادی‌یه واقع اولان سریه سیدر · وبونك سببی سفیان ابن خالد هذلی وقعۀ مزبوره‌یه سبب اولدیغندن بشقه سرور عالم افندمز ایله محاربه ایتمك اوزره برطاقم اشقیای کفره‌یی طوپلادیغی سمع نبوی‌یه واصل اولمسی اوزرینه هجرتك اوچنجی سنه‌سی اواخرنده یالکز اوله‌رق مشار الیه عبدالله حضرتلری کافر مزبورك قتلنه تعیین بیورلدی · بونك اوزرینه حضرت عبدالله مدینه‌دن قالقوب اول کافرك عونه‌سنه قارشدیغنده خائن مزبور عبداللهی کورنجه (بو آدم کیمدر) دیو سؤالنه جوابا عبدالله (بن خزاعه‌دن برکشی‌یم سنك

محمد (علیه السلام) ایله محاربه ایتمك اوزره حاضرلندیغکی ایشتدیکمدن برلکده بولنمق ایچون یانکزه کلدم) دیه‌رك یانده قالوب همان او اخشام هیچ کمسه‌نك خبری اولمقسزین کله‌سنی آله‌رق جانی جهنمه اصمرلدقدنصکره کوندزلری کیزلنوب کیجه‌لری یورویه‌رك مدینه‌دن چیقدیغی کوندن حساب ایله اون سکزنجی کونده کله‌سنی حضور نبوی‌یه کتوردی

(۱۱) منذر ابن عمرو رضی الله عنه حضرتلرینك (بئر معونه) یه واقع اولان سریه سیدر · بئر معونه بلاد هذیلده مکه ایله عسفان آره‌سنده برمحلك اسمیدر · وبو وقعه‌نك سببی اهل نجددن (ابو براء عامر ابن مالك) حضور نبوی‌یه کلوب (تلقین دین ایتمك اوزره اصحابکزدن برقاچ کشی اهل نجده کوندریلور ایسه پك چوق کمسه‌لرك شرف اسلامی قبول ایده‌جکلرینی مأمول ایدرم) دیمسی اوزرینه رسول اکرم (اهل نجدك اصحابمه سوء قصد ایده‌جکلرندن قورقارم) بیورمسنه جوابا ابو براء (بن آنلری عهد و امانمه آلدیغم حالده هیچ کمسه برشی یاپه‌مز) دینجه سرور عالم افندمز مشار الیه منذر حضرتلرینك تحت ریاستنده اوله‌رق اوچنجی سنۀ هجریه سنك اواخرنده یتمش نفر اصحاب کرامی محل مزبوره کوندردی · اصحاب کرام بئر معونه‌یه کلدکلرنده ایچلرندن برینی رسول اکرمك نامه سنی کوتورمك اوزره عدو الله (عامر ابن طفیل عامری) یه کوندردیلر · ملعون مزبور نامۀ رسول اللهی کورمسیله چیلدیرمش کوپکه دونه‌رك

نامهٔ سعادتی كوتورن ذاتی قتل ایتدكدنصكره قبائلدن برچوق اشقیای بی حیا بی جمع ایله اصحاب كرامك اوزرلرینه هجوم ایدرك هر طرفلرینی احاطه ایتدیلر . اصحاب كرام دخی نهایت درجه‌یه قدر مقاتله ایتدیلر ایسه ده كثرت كفره وموقع حربك فنالغی سبب ظاهرلرندن ناشی ظفریاب اوله میوب كعب ابن زید رضی الله عنه حضرتلرندن ماعدا جمله‌سی شهید اولدیلر . اشبو ایكی وقعهٔ مؤلمه‌نك خبری وقت واحدده سمع نبوی‌یه واصل اولنجه پك زیاده محزون اولوب جمله‌سنه خیر دعالر ایتدی

(١٢) محمد ابن مسلمه رضی الله عنه حضرتلرینك مدینه‌یه یدی قوناق مسافه بعدنده (ضریه) دینیلان محله واقع اولان سریه‌سیدر . وبو وقعه‌نك سببی (بنی بكر ابن كلاب) قبیله‌سندن بر طاقم اشقیای كفره محل مزبوره كلوب اجرای شقاوت ایتمكده بولندقلرندن تاریخ هجرتك التنجی سنه‌سی محرمنده مشار الیه محمد ابن مسلمه حضرتلری اوتوز آتلو ایله كوندریلوب كفره‌نك برقاچ كشیلری قتل اولندی . وباقیلرینك فرار ایتملری اوزرینه یوز اللی دوه واوچیبك قدر قیونلری اغتنام اولنه‌رق آمنا وسالما اون طقوزنجی كونده مدینهٔ منوره‌یه عودت اولندی

(١٣) عكاشة ابن محصن الاسدی رضی الله عنه حضرتلرینك (غمر) نام محلده اشقیای بنی اسددن برجماعتك اوزرینه واقع اولان سریه‌سیدر . شویله كه مشار الیه عكاشه حضرتلری آلتنجی سنهٔ هجریه‌سنك ربیع الاولنده اشقیای

مزبوره‌نك تأدیبی ضمننده قرق نفر اصحاب كرام ایله كوندریلوب اشقیا عكاشه حضرتلرینك كلدیكنی خبر آلملریله طاغلره فرار ایلیوب محللرنده هیچ بر كمسه‌نك بولنمامسی اوزرینه ایكیوز قدر دوه‌لری اغتنام اولنه‌رق مدینهٔ منوره‌یه عودت ایدلدی

(١٤) محمد ابن مسلمه رضی الله عنه حضرتلرینك مدینهٔ منوره‌یه یكرمی درت میل مسافه بعدنده (ذی القصه) نام محلده بنی ثعلبه اشقیاسی اوزرینه واقع اولان سریه‌سیدر . شویله كه مشار الیه محمد ابن مسلمه آلتنجی سنهٔ هجریه‌سنك ربیع الاولنده اون نفر صحابه ایله موضع مزبوره مأمور بیوریلوب بر كیجه وقتی محل مأموریتلرینه واصل اولدیلر . انجق كفار خاكسار اولجه خبر آلدقلرندن یوز كشی قدر تجمع ایلیوب بر ساعت مقداری اوق جنكی ایدلدكدنصكره اشقیای كفره براوغوردن هجوم ایدرك سونكو ایله محمد ابن مسلمه حضرتلرندن ماعداسنی شهید ایتدیلر . ومشار الیه دخی یاره‌لو اوله‌رق دوشوب قالمش ایدی . بعده اهل اسلامدن بری یاننه اوغرایوب اوموزینه آله‌رق مدینهٔ منوره‌یه كتوردی . بونك اوزرینه عبیدة ابن الجراح حضرتلری ربیع الآخرده قرق نفر صحابه ایله مأمور بیوریلوب محل مزبوره وارمسیله اشقیای كفره طاغلره فرار ایلدیلر . آندنصكرهماللری ودوه‌لری اغتنام اولنوب عودت ایدلدی

(١٥) زید ابن حارثه رضی الله عنه حضرتلرینك بطن نخله جوارنده (جموح) دینیلان محلده بنی سلیم اوزرینه واقع اولان

سریه سیدر . شویله که سنهٔ مزبوره ربیع الآخرنده اصحاب کزیندن برقاچ کشی ایله محل مزبوره واروب کفره‌نك دوه وقیونلری اغتنام وبرقاچ کشیلری اسیر ایدیله‌رك عودت اولندی

(١٦) ینه زید ابن حارثه حضرتلرینك مدینه‌یه درت میل مسافه بعدنده (عیص) دینیلان محله واقع اولان سریه‌سیدر . وبونك سببی قافلهٔ قریشك شامدن عودت ایتدیکی سمع نبوی‌یه واصل اولنجه سنهٔ مزبوره جمادی الاولیسنده یتمش نفر آتلو ایله مشار الیه حضرتلری کوندریلوب قافله‌ده بولنان کافهٔ اموال کفره اغتنام وبرقاچ کشیلری اسیر ایدیله‌رك عودت اولندی

(١٧) ینه مشار الیه حضرتلرینك مدینه‌یه اوتوز التی میل مسافه بعدنده (طرف) دینیلان محله واقع اولان سفریدر . شویله که سنهٔ مزبوره جمادی الاخراسنده محل مزبورده کائن بنی ثعلبه اشقیاسی اوزرینه اون بش نفر اصحاب کرام ایله مأمور بیوریلوب اورایه وارمسیله اشقیانك فرار ایتلری اوزرینه دوه وقیونلری اغتنام اولنه‌رق هیچ برضرر کورمکسزین دردنجی کون باشنده مدینهٔ منوره‌یه کلدیلر

(١٨) ینه مشار الیه حضرتلرینك (حسمی) دینیلان محله واقع اولان سفریدر . وبو وقعه‌نك سببی دحیهٔ ابن خلیفهٔ الکلبی حضرتلری قیصر روم طرفندن کلورکن (هنید) دیدکلری برکافر اهل جذامدن برجماعتله محل مزبورده یولنی کسدیروب وبنی ضبیبدن برقاچ کشی یتیشوب آنلره قاتیله‌رق دحیه حضرتلرینك متاعنی آلدیلر . بعده دحیه مدینه‌یه کلوب

رسول اکرمه واقع حالی بیان ایدنجه مشار الیه زید حضرتلرینك تحت ریاستنده اوله‌رق سنهٔ مزبوره جمادی الاخراسنده بشیوز کشی کوندردی . مشار الیه زید حضرتلرینك تدبیریله کوندزلری کیزلنوب کیجه‌لری یوله چیقه‌رق محل مزبوره واصل اولنجه آب آنسزین برصباح وقتی هجوم ایلیوب برچوق کشیلری قتل ومجروح وهنید واوغلنی دخی قتل ایتدکدنصکره بیك قدر قیون اغتنام وبیك قدر نسوان وصبیان اسیر ایتدیلر . بونك اوزرینه (زید ابن رفاعهٔ الجذامی) جماعتندن برقاچ کشی ایله کلوب رسول اکرمك کندوسنه وقومنه کوندرمش اولدیغی مکتوبی ویره‌رك استرحام ایتمسی اوزرینه رسول اکرم علی رضی الله عنه حضرتلرینی زید مشار الیهه کوندروب اموال واهل وعیاللرینی کندیلرینه رد ایتدردی

(١٩) ینه مشار الیه حضرتلرینك وادی القرایه واقع اولان سریه‌سیدر . شویله که سنهٔ مزبوره رجب شریفنده برفرقهٔ عسکریه ایله محل مزبور اشقیاسنك تربیه سنه مأمور اولوب اورایه وارنجه اشقیا هرطرفدن احاطه ایدوب عساکر اسلامیه‌دن برخیلی کمسه‌لر شهید اولدی . ومشار الیه حضرتلری دخی زیاده‌جه مجروح اولوب آزجان ایله معرکه‌دن چیقاربیلدی

(٢٠) عبدالرحمن ابن عوف رضی الله عنه حضرتلرینك دومة الجندل شهرینه واقع اولان سریه‌سیدر . شویله که حضرت پیغمبر عبدالرحمن مشار الیهی حضورینه دعوت ایلیوب

نصایح لازمه‌یی بعد الایفا شهر مزبورده کائن بنی کلب قبیله‌سنی دین اسلامه دعوت ایتمك اوزره التنجی سنهٔ هجریه‌سی شعبان شریفنده کوندردی . ومشار الیه حضرتلری دخی محل مزبوره کلوب قبیلهٔ مزبوره اهالیسنی دین حقه دعوت ایدرك اوچ کون قدر اقامت ایتدکدنصکره قبیلهٔ مزبوره‌نك رئیسی (اصبغ بن عمرو) نصرانی شرف اسلامی قبول ایتمسی اوزرینه جماعتندن پك چوق کسه‌لر دخی اسلام ایله مشرف اولدیلر . دین حقی قبول ایتمیانلره دخی جزیه اقامه اولندی . ومشار الیه عبدالرحمن حضرتلری رئیس مرقومك قیزینی نفسنه تزویج ایلیوب مدینهٔ منوره‌یه عودت ایلدی . واول قیزدن فقهای سبعه واکابر تابعیندن ابو سلمه حضرتلری دنیایه کلمشدر

(٢١) علی ابن ابی طالب رضی الله عنه حضرتلرینك (فدك) دینیلان محلده ساکن بنی سعد بن بکر قبیله‌سی اوزرینه واقع اولان سریه‌سیدر . وبونك سببی قبیلهٔ مزبوره خلق عسکر طوپلایوبده خیبر یهودیلرینه اعانه ایدرك اهل اسلام ایله محاربه ایده‌جکلری سمع رسول اللهه واصل اولنجه مشار الیه حضرتلرینی یوز نفر ایله سنهٔ مزبوره شعبان شریفنده اشقیای مرسومه اوزرینه کوندردی . ومشار الیه حضرتلری کوندزلری اختفا ایدرك وکیجه‌لری یول آله‌رق آپ آنسزین اوزرلرینه هجوم ایدنجه اشقیا منهزما طاغلره فرار ایتدیلر اوزرینه بشیوز دوه وایکیبیك قیون اغتنام اولنه‌رق عودت اولندی

(٢٢) زید ابن حارثه رضی الله عنه حضرتلرینك وادی القری طرفنده واقع اولان سریه‌سیدر . وبونك سببی مشار الیه زید حضرتلری اصحاب کرامك برطاقم اماناتنی حامل اولدیغی حالده تجارت ضمننده شام شریفه کیدرکن وادی القرایه کلنجه بنی فزاره قبیله‌سندن برطاقم اشقیای کفره یولنی کسدیروب حقارت ایدرك مالارینی آلملری اوزرینه زید مشار الیه اورادن فرار ایله رسول اکرمك حضورینه کلوب بیان حال ایدنجه معیتنه اصحاب کرامدن برجماعت تعیین بیوریله‌رق سنهٔ مزبوره رمضان شریفنده کوندرلدی . وآنلرك اوزرینه دخی آپ آنسزین هجوم اولنوب برطاقمی قتل وبرطاقمی اسیر ایدیله‌رك انتقام آلندقدنصکره عودت اولندی

(٢٣) عبدالله بن عتیك رضی الله عنه حضرتلرینك سریه‌سیدر . وبونك سببی رؤسای یهوددن ابو رافع دیدکلری بر ملعون یهودی دائما اسلام علیهنده کزوب اطراف واکنافی تحریك وافساددن کیروطورمدیغندن وجود خباثت آلودینك روی زمیندن قالدیرلمسیچون مشار الیه عبدالله حضرتلرینك معیتنه اصحاب کرامدن درت کشی تعیین بیوریله‌رق سنهٔ مزبوره رمضان شریفنده خیبر طرفنه کوندرلدی . مشار الیه برموجب اراده اورایه واروب آرقداشلرینی خارج حصارده براقه‌رق یالکزجه بر اخشام اوزری حصاره داخل اولوب بر محلده کیزلنه‌رك قلعه قپولری قپانوبده اناختارلرك وضع اولندیغی محله واقف اولدقدنصکره براز دها بکلیوب بکجیلر

اویقویه طالنجه اناخترلری آلوب حصارك قپولرینی آچدی وبعده برتقریب ایله ملعون مزبورك خانه سنه کیروب کوکسنه برقلیج صاپلیه رق جاننی جهنمه اصمرلدقدنصکره خارج حصاره چیقوب آرقداشلرینه ملاقات ایدرك عودت اولندی

(٢٤) عبدالله بن رواحه رضی الله عنه حضرتلرینك خیبر اهالیسندن (اسیر ابن رزام) دیدکاری یهودینك اوزرینه واقع اولان سریه سیدر . وبونك سببی ابورافعك قتل اولنمسی قوم یهودك کوجنه کیتدیکندن اسیر مرسوم غطفان وقبائل سائره یه مراجعتله اسلام علیهنه تدارکات حربیه یه قالقشدیدیغی سمع نبوی یه واصل اولدقده کیزلیجه تحقیق ماده ایدلمك اوزره سنهٔ مزبوره رمضان شریفنده مشار الیه عبدالله حضرتلرینك معیتنه اوچ کشی ویریله رك خیبره کوندرلدی . مشار الیه برموجب اراده اورایه واروب حقیقت حالی اکلادقدنصکره رسول اکرمه کلوب خبرویردی . بونك اوزرینه مشار الیه عبداللهك معیتنه اوتوز کشی ویریله رك ماه شوالده بتکرار خیبره کوندرلدی . واورایه واردقلرنده خبیث مزبوری بولوب (سن طرف نبیدن خیبر ریاستنه تعیین اولنه جقسین هایدی کیده لم) دینجه یهودینك قولتوقلری قباروب عسکرندن اوتوز کشی آله رق حصاردن چیقدی . قرقره نام محله کلنجه عبدالله ابن اینس حضرتلری لعین مزبورك باشنی کسمسیله دوه سندن دوشدی . ومعیتنده بولنان یهودیلردن یالکز بریسی قورتیلوب سائرلری قتل اولندیلر . واهل اسلامه هیچ برضرر کلمکسزین مدینهٔ منوره یه عودت اولندی

(٢٥) کرز بن جابر الفهری رضی الله عنه حضرتلرینك سریه سیدر . وبونك سببی (عرینه) قبیله سندن برجماعت حضور نبوی یه کلوب شرف اسلامی قبول ایتدکدنصکره مدینه نك آب وهواسی مزاجلرینه موافق کلیوب خسته لکه دوچار اولدقلرندن بحثله دیکر برمحله کوندرلملرینی استدعا ایتملری اوزرینه طرف رسالتدن قباتوا بعندن (ذی الجدر) نام محل تعیین اولنوب شفایاب اولنجیه قدر اوراده اوتلامقده بولنان حضرت پیغمبرك اون بش قدر دوه لرینك سودلرینی وبوللرینی ایچمك اوزره کوندرلدیلر . خائنلرك قارنلری طویوب اکسه لری قالینلاشنجه مرتد اوله رق آچقلقلرینی اظهار ایله دوه لری سوروب کوتوردیلر ورسول اکرمك کوله سی یسارك اللرینی وایاقلرینی کسوب آغزینه وکوزلرینه دیکن طولدیره رق شهید ایتدیلر . بونك اوزرینه سرور عالم افندمز مشار الیه کرز ابن جابرك تحت ریاستنده اوله رق یکرمی نفر آتلو سنهٔ مزبوره ذی القعده سنده کوندردی . وآنلر دخی سرعتله واروب دوه لری آلدقدنصکره اول خائنلرك جمله سنی طوتوب باغلیه رق حضور نبوی یه کتوردیلر . وقصاصا جمله سی اعلام اولندی .

(٢٦) عمرو ابن امیة الضمری رضی الله عنه حضرتلرینك سریه سیدر . وبونك سببی رئیس قریش ابوسفیان بن حرب حضرت فخر عالم افندمزی قتل ایتمك اوزره مدینه یه برآدم کوندردی . واو آدمی سرور عالم افندمز کوردیکی آنده (بو آدمك برغدر ایتمك تصوری واردر) بیورمسی اوزرینه

اسيد بن حضير همان اول ساعت حريفی ياقه‌ليوب اوزرنده برخنجر چيقمسيله حريف پوصله‌يی شاشردی . بونك اوزرينه طرف رسالتدن استنطاق اولنوب غدر ايتمك تصورنده بولديغنی اقرار ايدنجه كنديسی آزاد اولنوب عمرو ابن اميه ايله سلمة ابن اسلم رضی الله عنهما حضرتلری سنهٔ مزبوره اواخرنده ابو سفيانی قتل ايتمك اوزره مكه‌يه كوندرلديلر . مشار اليه عمرو حضرتلری كيجه بيت شريفی طواف ايدركن ابو سفيانك اوغلی كوروب نه ايچون كلديكنی حس ايدرك قوم قريشه خبر ويرنجه كنديلرينی طوتمق اوزره قوم قريش تجمع ايتمسيله مشار اليهما مكه‌دن صاوشديلر . وكنديلرينی آرامغه چيقان ايكی كافره راست كلوب مشار اليه عمرو حضرتلری برينی قتل وبرينی اسير ايليوب مدينه‌يه كتوردی

(٢٧) عمر بن الخطاب رضی الله عنه حضرتلرينك (تربه) ديديلان محله واقع اولان سريه‌سيدر . شويله كه هوازن قبيله‌سی حد شقاوتی آشوردقلرندن مشار اليه حضرت عمر افندمزك تحت رياستنده اوله‌رق يدنجی سنهٔ هجريه‌سی شعباننده اوتوز كشی كوندريلوب اشقيای مزبوره بو خبری ايشيدنجه طاغلره فرار ايتديلر . عساكر اسلاميه اشقيانك ساكن اولدقلری محله كلوبده هيچ بركمسه‌يی بوله‌مدقلری كبی كيرو دونوب مدينهٔ منوره‌يه كلديلر

(٢٨) ابو بكر الصديق رضی الله عنه حضرتلرينك نجد نواحيسندن (ضريه) نام محله واقع اولان سريه‌سيدر . شويله كه بنی كلابدن برجماعت حد طغيانی آشوردقلرندن

مشار اليه حضرتلری تربيه‌لرينه مأمور بيوريلوب سنهٔ مزبوره شعبان شريفنده محل مزبوره كوندريله‌رك برطاقی قتل وبرطاقی دخی اسير ايدلديلر

(٢٩) بشير بن سعد الانصاری رضی الله عنه حضرتلرينك (فدك) جوارنده ساكن بنی مره اشقياسی اوزرينه واقع اولان سريه‌سيدر . شويله كه سنهٔ مزبوره شعبان شريفنده اوتوز كشی ايله محل مزبوره كوندريلوب اشقيايه تصادف اولندقده برخيلیجه وقت محاربه اولنديسه‌ده اشقيانك كثرتيله برابر تدارکات حربيه‌لری مكمل اولديغی جهتله عساكر اسلاميه‌نك اكثری شهيد اولدی ومشار اليه بشير حضرتلری دخی ياره‌لنوب مدينه‌يه كلدی .

(٣٠) غالب بن عبد الله ليثی رضی الله عنه حضرتلرينك نجد نواحيسندن (ميفعه) ديدكلری محله واقع اولان سريه‌سيدر . شويله كه (بنی ثعلبه وبنی عوام) دن برجماعت اشقيا اعدای اهل اسلام ايله متفق بولندقلری جهتله مشار اليه غالب حضرتلرينك تحت رياستنده اوله‌رق ايكيوز اوتوز كشی يدنجی سنه‌سی رمضان شريفنده اشقيای مرسومه‌نك تنكيلی ضمننده محل مزبوره كوندريلوب اشقيايه هجوم ايله برطاقی قتل اولندی . وبرطاقی اختيار فرار ايتملری اوزرينه خيلیجه دوه وقيونلری اغتنام ايديله‌رك مدينهٔ منوره‌يه عودت اولندی

(٣١) ينه بشير بن سعد الانصاری رضی الله عنه حضرتلرينك يمن وجبار طرفلرينه واقع اولان سريه‌سيدر . شويله كه

مدینهٔ منوره‌یی باصوب یغما ایتمك افكاریله اول طرفده برطاقم
اشقیای كفره‌نك حاضرلاندقلری واصل سمع نبوی اولمسی
اوزرینه سنهٔ مزبوره شوالنده مشار الیه بشیرك تحت ریاستنده
اوله‌رق اوچیوز بهادر كوندرلدی . اشقیای كفره بشیرك
كله‌جكندن خبردار اولمدقلری آنده دیكش طوته‌میوب
فراره قرار ویرنجه پك چوق دوه‌لری اغتنام وایكی كشی
طوتیلوب اسیر ایدیله‌رك مدینهٔ منوره‌یه عودت اولندی .
واو ایكی كمسنه حضور نبوی‌یه داخل اولنجه شرف اسلامی
قبول ایلدیلر .

(۳۲) ابن ابی عوجاء سلمی رضی الله عنه حضرتلرینك بنی سلیم
قبیله‌سی اوزرینه واقع اولان سریه‌سیدر . بنی سلیم
دائما اهل اسلام علیهنده بولندقلری حسبیله سنهٔ مزبوره
ذی الحجه‌سنده مشار الیهك تحت ریاستنده اوله‌رق قبیلهٔ
مزبوره اوزرینه اللی كشی كوندرلدی . انجق اشقیای كفره
اولجه خبر آلوب اطراف واكنافدن كلیتلی اشقیا مجتمع
اولدقلرندن مقاتلهٔ شدیده اولندیسه ده اهل اسلام ظفریاب
اوله‌میوب جمله‌سی شهید اولدیلر . ومشار الیه ابن ابی عوجاء
دخی فنا حالده یاره‌لنوب سكزنجی سنه‌سی صفرنده مدینه‌یه
كله‌بیلدی .

(۳۳) غالب ابن عبد الله لیثی رضی الله عنه حضرتلرینك
بین الحرمین (كدید) دیدكلری محله واقع اولان سریه‌سیدر .
شویله‌كه سنهٔ مزبوره صفرنده اشقیای كفره اوزرینه بركیجه
وقتی هجوم ایدلیوب كفار خاكساررك مقاومت ایده‌مامالری

اوزرینه خیلیجه دوه‌لری اغتنام اولنوب عودت ایدلدی .
(فائده) اشبو آیده خالدبن ولید وعثمان ابن ابی طلحه وعمرو ابن
عاص مدینهٔ منوره‌یه كله‌رك شرف اسلامی قبول ایتمشلردر

(۳۴) ینه غالب مشار الیه رضی الله عنه حضرتلرینك (فدك)
طرفنه واقع اولان سریه‌سیدر . شویله‌كه یكرمی یدنجی
سریه‌ده بیان اولندیغی وجهله بنی مره اشقیاسی بشر ابن
انصاری حضرتلرینی یاره‌لدقلری ومعیتنده بولنانلرك كافه‌سنی
قتل ایتدكلرندن طولایی اشقیای مرسومه‌دن اخذ انتقام
اولنمق اوزره سنهٔ مزبوره صفرنده مشار الیه غالب حضرتلرینك
تحت ریاستنده اوله‌رق ایكیوز كشی كوندریلوب برصباح
وقتی اشقیای كفره اوزرینه هجوم ایله پك چوغی قتل اولنوب
وخیلیجه دوه اغتنام اولنه‌رق عودت اولندی

(۳۵) شجاع بن وهب الاسدی رضی الله عنه حضرتلرینك
مدینهٔ منوره‌یه بش قوناق مسافه بعدنده هوازندن برجماعت
اشقیا اوزرینه واقع اولان سریه‌سیدر . شویله‌كه سنهٔ مزبوره
ربیع الاولنده مشار الیهك تحت ریاستنده اوله‌رق یكرمی
درت كشی كوندریلوب برصباح وقتی بغتهٔ اشقیای مرقومه
اوزرینه هجوم ایدیله‌رك اشقیا طرفندن مقاومت اولنه‌مدیغی
جهتله پك چوق دوه وقیون اغتنام ایله اونبشنجی كوباشنده
مدینهٔ منوره‌یه عودت اولندی

(۳۶) كعب بن عبد الغفاری رضی الله عنه حضرتلرینك
(ذات اطلاح) نام محله واقع اولان سریه‌سیدر . شویله‌كه
سنهٔ مزبوره ربیع الاولنده مشار الیهك تحت ریاستنده

اوله رق اون کشی کوندریلوب محل مزبوره واصل اولنجه
اشقیای کفره حدندن زیاده طوپلاندقلری جهتله هرنقدر
شدتله مقاتله اولندیسه ده اصحاب کرامك کافه‌سی شهید
اولدیلر ٠ یالکز بر کشی شهدا آره‌سنده یاره‌لی اوله رق
قالوب کیجه اولنجه یواش یورویه‌رك مدینه‌یه کلوب
واقع حالی حضرت پیغمبره عرض ایدنجه رسول اکرم پك
زیاده محزون اولوب تکرار عسکر سوقنی مراد ایتدیسه ده
اشقیانك فرار ایتدکاری خبر آلینجه صرف نظر اولندی

(٣٧) شام دیارنده بلقایه تابع (موته) نام محله واقع اولان
سریه‌در ٠ بونك سببی حضرت فخر عالم صلی الله تعالی
علیه وسلم افندمز (حارث ابن عمیرازدی) رضی الله تعالی عنه
حضرتلرینی نامهٔ سعادت ایله (بصری) ملکنه کوندروب
مشارالیه موته‌یه واصل اولنجه قیصر روم امراسندن
(شرحبیل بن عمرو غسانی) نام خبیث مشارالیه‌ه تصادفله
سرور عالم افندمزك ایلچیسی اولدیغنی اکلایه‌رق قتلنه
جرأت ایتمسی حضرت فخر عالم افندمزك غایت کوجنه کلوب
سنهٔ مزبوره جمادی الاولا سنده اوچبیك کشیدن مرکب
براردو ترتیب وزید ابن حارثه رضی الله عنه حضرتلرینی
سرعسکرلکه تعیین وزید شهید ایدیلور ایسه جعفر بن
ابی طالبه واو دخی شهید ایدیلورسه عبدالله بن رواحه‌یه
واو دخی شهید ایدیلورسه اهل اسلام آره‌لرندن برینی انتخاب
ایله اکا بیعت ایتملرینی وحارث ابن عمیرك قتل اولندیغی محله
کیدوب اورادن کفار خاکساری دین اسلامه دعوت ایتملرینی

وقبول ایدرلرسه وازکچملرینی وقبول ایتمدکاری صورتده
جناب حقه استعانه ایدرك مقاتله ایتملرینی تنبیه بیوردقدنصکره
کندیلرینی (ثنیة الوداع) دینیلان محله قدر تشییع ایلدی ٠
عساکر اسلامیه مدینه‌دن آیریلنجه کفار خاکسار اسلامك
کله‌جکنی ایشیدوب (شرحبیل) مرسوم هرقل رومدن
وقبائل عربدن استعانه ایدرك یوز بیك کشیدن زیاده عسکر
طوپلادی ٠ واهل اسلامه قارشو کلمك اوزره برمقدار
عسکر ایله قرنداشنی کوندروب وادی القراده عساکر
اسلامیه ایله مقاتله‌یه قالقشدیسه ده عسکری بوزلدی
وکندیسی دخی قتل اولندی ٠ بعده عساکر اسلامیه
(معان) دینیلان محله کلدکلرنده کفارك یوز بیك کشیدن
زیاده اولدقلرینی ایشیدنجه اوراده ایکی کیجه قالوب (حضرت
پیغمبره یازه‌رق واقع حالی بیلدیره‌لم نه جواب کلورسه اکا
منتظر اوله‌لم) دیدکلرنده عبدالله بن رواحه حضرتلری
(بز شمدی‌یه قدر کفاره کثرتله غالب اولمدق بلکه جناب حقك
نصرت واعانه‌سیله ودینمزك قوتیله غالب اولدق ٠ غالب
اولور ایسه‌کده کارلی بز مغلوب اولور ایسه‌کده ینه
بز کارلی‌یز ٠ نه طوره‌یورز هایدی کیده‌لم) دیه‌رك
تشجیع ایتمسی اوزرینه عساکر اسلامیه غیرته کلوب متوکلا
علی الله ایلرویه حرکتله موته‌یه واصل اولنجه صف حرب
اولوب کفار خاکسار ایله مقاتله‌یه کیرشدیلر ٠ زید مشار
الیه النده سنجاغ شریف اولدیغی حالده برخیلیجه مقاتله
ایتدکدنصکره شهید اولنجه حضرت جعفر سنجاغ شریفی

آلوب آندن اینه رك بر خیلیجه مقاتله دنصکره بر الینك
کسلمسی اوزرینه سنجاغ شریفی اوته کی الینه آلدی ·
و اودخی کسیلنجه سنجاغ شریفی قوجا قلدی · حاصلی
شهید اولنجیه قدر غیرت ایتدی وحتی وجودنده طقساندن
زیاده قلیج و اوق وسونکو یاره‌سی مشاهده اولندی · بعده
عبدالله بن رواحه حضرتلری سنجاغ شریفی آلوب او دخی
شهید اولنجیه قدر محاربه ایتدی · آندنصکره سنجاغ شریفی
(ابن اقرم عجلانی) رضی الله عنه حضرتلری برکسه یه
ویرمك اوزره آلدی · انجق عساکر اسلامیه سرعسکرسز
قالنجه طاغلمغه یوز طوتدیلر · وبوصره‌ده اون کشی قدر
شهید اولدی · وحضرت خالد هرنقدر کیرو چویرمکه
چالشدیسه ده موفق اوله مدیغندن کندیسی کوزجه برموقع
طوتوب شدتله مدافعه‌یه باشلادی · بونك اوزرینه
(قطبهٔ ابن عامر) رضی الله عنه حضرتلری عساکر اسلامیه‌یه
خطابا (ای امت محمد فرار ایدرکن اولمکدن ایسه دشمن ایله
دوکشه دوکشه اولمك دها خیرلودر) دیو غیرت ویرنجه
جمله‌سی کیرو دونوب حضرت خالدك یاننه طوپلانه‌رق
وکندوسنه بیعت ایدرك سنجاغی شریفی تسلیم ایتدیلر ·
بعده حضرت خالد دها زیاده شدت کوستروب اخشامه قدر
مقاتله ایتدیلر و اولکون حضرت خالد اولقدر شجاعت
ابراز ایلدی که النده تمام طقوز عدد قلیج قیرلدی · اخشام
اولنجه هر ایکی طرف کیرو چکلدیسه ده اهل اسلامك قلتیله
برابر بووجهله جانسپارانه میدان محاربه‌ده ابراز شجاعت

ایتملری کفارك کوزلرینی ییلدردی · فقط کفار خاکسار
اهل اسلامه نسبتله پك چوق زیاده اولدقلرندن ایرتسی کون
هر طرفدن احاطه ایدوبده بیتورمك نیتنده اولدقلری
جهتله حضرت خالد علی الصباح صفلری ترتیب ایتدیکی صره‌ده
عسکرك وضعنی دکشدیروب صاغ طرفده بولنانلری صول
طرفه و آرقه‌ده بولنانلری اوك طرفه کچوردی · کفار
خاکسار اهل اسلامك بووضعنی کورنجه هر فرقه‌سی دونکی
کون کوردکلری عسکری کوره میوب بشقه‌لرینی کوردکلرندن
اسلامه امداد ایچون یکی عسکر کلمش دیه‌رك ایچلرینه
بر ولوله دوشوب نظر حیرتله باقارلر ایکن حضرت خالد
شدتلی برهجوم کوسترنجه کفار خاکسار بوزلدی و میدان
محاربه‌ده پك چوق اسلحه و امتعه براقوب منهزما رجعت
ایتدیلر · اشته بوصره‌ده یعنی دشمنك آرقه‌سی کلیتلی
اولدیغی حالده فن حربجه مسلم اولان فطانت و درایت
عسکری اویله بر دریای فلاکتدن تخلیص ایتمك اولدیغی
جهتله حضرت خالد کفار خاکسارك بو انهزامنی فرصت
وغنیمت بیله‌رك عساکر اسلامیه‌یی کیرو چکوب یواش یواش
آمنا وسالما مدینهٔ منوره‌یه کتوردی · رضی الله عنه وارضاه
(٣٨) عمرو بن عاص رضی الله عنه حضرتلرینك سریه‌سیدر ·
بونك سببی (قضاعه) طوائفندن بر جم غفیر مدینهٔ منوره
حیواناتنی یغما ایتمك اوزره اجتماع و اتفاق ایتدکلری سمع
رسول اللهه واصل اولنجه مشار الیه حضرتلرینك تحت
ریاستنده اوله‌رق مهاجرین و انصاردن اوتوزی آتلو

و با قیسی پیاده اوله‌رق اوچیوز کشیدن مرکب براردو
تشکیلیله سنهٔ مزبوره جمادی الاخراسنده ذات القرانك اوته
یاننده مدینهٔ منوره‌یه اون قوناقلق مسافه بعدنده ذات السلاسل
دینیلان محله کوندرلدی . وبو سریه‌یه ذات السلاسل
تسمیه اولنمسنك بر وجهی کروه مشرکین مقاتلهٔ اسلامیه‌دن
قاچامق ایچون بری برلرینه باغلاندقلریدر . وجه دیکری
اول محلده (سلسل) نام برصویك بولندیغیدر . عساکر
اسلامیه کفاره یاقلاشنجه کلیتلی اولدقلری تحقیق اولنمسی
اوزرینه رسول اکرمدن استمداد اولنمق اوزره (رافع ابن
مکیث جهنی) رضی الله عنه حضرتلری مدینه‌یه کوندرلدی .
بونك اوزرینه حضرت فخر عالم افندمز (ابوعبیدة ابن الجراح)
رضی الله عنه حضرتلرینك تحت ریاستنده اوله‌رق ینه
مهاجرین و انصاردن دها ایکیوز کشی کوندروب و امامتده
اختلاف ایتمامارینی تنبیه بیوردی . وایکنجی فرقهٔ عسکریه‌ده
ابو بکر الصدیق وعمر الفاروق رضی الله عنهما حضرتلری
دخی وار ایدیلر . اورایه واردقلرنده ابوعبیده حضرتلری
عسکره امام اولمقلغی مراد ایدنجه عمرو بن عاص حضرتلری
(سن بنم امدادیمه کوندرلدك عسکرك امیری بنم) بیوردمسی
اوزرینه ابوعبیده حضرتلری مخالفت ایتمیوب آنك ریاستنه
راضی اولدی . وعمرو بن عاص حضرتلری هر نقدر کبار
اصحاب کرامدن ایدیسه‌ده کندیسندن دها بیوك وشرفلی
اولان اصحاب کرامه رئیس اولمسی مجرد فن حربی واصول
عسکریه‌یی کوزلجه بیلدیکی ایچون ایدی . وحتی کفار

خاکسار اهل اسلامك آزلغنه واقف اولمامق ایچون هر نقدر
شدتلی صغوق ایدیسه‌ده (هرکیم بوکیجه آتش یاقه‌جق
اولورسه کندیسنی آتشه آتارم) دیه‌رك شدتلی بر تنبیه ایله
عسکری آتش یاقمقدن منع ایلدی . اشته بوصورتله ایشی
غایت مخفی طوته‌رق برصباح آب آنسزین کروه مشرکین
اوزرینه دهشتلی برهجوم ایدنجه کفرهٔ حیره سرسم کوپکه
دونوب باغلرینی قویه‌ره‌رق همان قراری فراره تبدیل
ایتدیلر . وخیلیجه دوه‌لری اغتنام اوله‌رق عساکر اسلامیه
سلامت حال ایله مدینهٔ سکینه‌یه عودت ایتدیلر . ومشارالیه
عمرو حضرتلری یکی مسلمان اولدیغی حالده کندینك ریاستیله
اهل اسلامك بویله منصور و مظفر اولمسی پك زیاده موجب
سروری اولدی ایدی . رضی الله تعالی عنه

(۳۹) ابوعبیدة ابن الجراح رضی الله عنه حضرتلرینك
سواحل طرفنه واقع اولان سریه‌سیدر . شویله‌که سنهٔ
مزبوره‌ده کفار قریش نقض عهد ایتدکلری وجهینه قبیله‌سی
دخی اجرای شقاوتده بولندقلری جهتله قریشك اولطرفده
بولنان دوه‌لرینه تعرض وقبیلهٔ مزبوره ایله محاربه ایتمك
اوزره اوچیوز کشیدن مرکب سواری برفرقهٔ عسکریه ترتیب
اولنوب سنهٔ مزبوره رجب شریفنده مشارالیهك ریاستی
تحتنده اوله‌رق اولطرفه سوق اولندی . واولوقت
ذخیره‌نك قلتندنناشی یوللرده اصحاب کرامك یه‌جکلری
توکنوب برقاچ کونلر اغاجلرك یاپراقلرینی سیلکوب صوایله
ایصلاده‌رق ییرلر ایدی . واوصره‌ده قیس ابن سعد

رضی الله عنه حضرتلری یولده برچوبانه راست کلوب
مدینه‌ده کندی طرفندن تأدیه ایتمك اوزره برقاچ دوه صاتون
آلوب برقاچ کونلر عسکری اداره ایتدی . وسواحله
وارلدقده جناب حقك لطف واحسانی اوله‌رق عنبر تسمیه
اولنور دکزدن غایت بیوك برحیوان چیقوب اون‌بش کون
قدر کافهٔ عسکری طویوردقدنصکره برمقدارینی دخی
مدینهٔ منوره‌یه کتوردیلر . اشته بووجهله محل مأموریتلرینه
کتدیلر ایسه ده کفار خاکساردن هیچ برفرده ملاقی
اوله‌مدقلری جهتله آمنا وسالما عودت ایتدیلر

(٤٠) ابوقتاده رضی الله عنه حضرتلرینك سریه‌سیدر .
شویله‌که نجد طرفنده (خضره) تسمیه اولنان محلده کائن
غطفان قبیله‌سندن برفرقهٔ باغیه‌نك تنکیللری ضمننده سنهٔ
مزبوره شعبان شریفنده مشار الیه ابوقتاده حضرتلری
اون‌بش کشی ایله کوندریلوب برقاچ کشیلری قتل وبرقاچنی
اسیر وایکیوز دوه ایله ایکیبیك قیون اغتنام ایدیله‌رك
عودت اولندی

(٤١) ینه مشار الیه ابوقتاده حضرتلرینك (بطن اضم)
طرفنده واقع اولان سریه‌سیدر . وبونك سببی حضرت
فخر عالم افندمزك اکثریا عادت شریفه‌لری شویولده ایدی‌که
منافقینك افساداتندن وکفار خاکسار خبرآلوبده تدارکات
کلیه ایله برابر حیل وخدعه ایتلرندن احترازا کیده‌جکلری
محلی عامه‌یه خبر ویرمیوب یالکز اصحابنك تدارکات حربیه‌ده
بولنملرینی تنبیه بیورزلر ایدی . بودفعه دخی مکهٔ مکرمه

فتحنه عزم ایتدکلری جهتله بشقه برطرف ایله مشغولیت
کوستره‌رك کفاری شاشیرمق ایچون سنهٔ مزبوره رمضان
شریفنك ابتداسنده سکسان کشیدن مرکب برفرقهٔ عسکریه
تشکیلیله مشار الیه ابوقتاده حضرتلرینی (وادیٔ اضم)
طرفنه کوندردی

(٤٢) خالد بن ولید رضی الله عنه حضرتلرینك (نخله)
دینیلان محله واقع اولان سریه‌سیدر . شویله‌که فتح
مکه‌دنصکره جوارده بولنان بتلرك هدمی لازمکلمکله سنهٔ
مزبوره رمضان شریفی نهایتنده اوتوز آتلودن عبارت بر
فرقهٔ عسکریه ریاستیله مشار الیه حضرت خالد (عزی) نام
بتك هدمنه مأمور بیوریلوب وبرموجب اراده اورایه
واریلوب هدم اولندی

(٤٣) عمرو بن عاص رضی الله عنه حضرتلرینك سریه‌سیدر .
شویله‌که مکهٔ مکرمه‌یه اوچ میل مسافه بعدنده هذیل قبیله‌سنك
(سواع) نام بتلرینك هدمی ایچون ینه رمضان شریفك
نهایتنده برقاچ کشی ایله برابر مشار الیه عمرو حضرتلری
کوندریلوب بتخانه‌نك یاننه واردقلرنده بتخانه خادمی نه‌ایچون
کلدکلرینی سؤالنه جوابا مشار الیه (بتخانه‌نك تخریبی
ایچون کلدك) دیمسی اوزرینه خادمك (سواع طرفندن منع
اولنورسکز بوایشی یاپه‌مزسکز) دیو مقابله‌سنی رد ایله
(وای سنك باشنه بت ایشیدر وکوررمی) دیدکدنصکره
بتك یاننه واروب پارچه لینجه کافرك عقلی باشنه کلوب
(اسلمت لله) دیدی

(٤٤) سعد بن زید الاشهلی رضی الله عنه حضرتلرینك سریه‌سیدر . شویله‌که (مشلل) نام محلده اوس وخزرج وغسان قبیله‌لرینك قدیمی (منات) نامنده بر بتلری اولوب ماه مزبورده مشار الیه سعد حضرتلری یکرمی نفر آتلو ایله اول بتك هدمنه مأمور بیوریلوب اورایه وارنجه بتخانه خادمی نه ایچون کلدکلرینی اکلادقدنصکره تهدید یوللو (اشته سز اشته منات) دیمسی اوزرینه مشار الیه حضرت سعد بته طوغری یورویнجه باشی آچیق هلاك ایله دعا ایدرك وکوکسنی دوکه‌رك قارشوسنه بر سیاه قاری چیقمسیله حضرت سعد بر کره اوروب جاننی جهنمه کوندردکدنصکره بتی دخی پارچه‌لیه‌رك عودت ایلدی

(٤٥) خالد بن ولید رضی الله عنه حضرتلرینك مکه‌یه برقوناق مسافه بعدنده (یلملم) ناحیه‌سنده ساکن بنی جذیمه قبیله‌سنه واقع اولان سریه‌سیدر . وشو وجهله واقع اولمشدرکه قبیلهٔ مزبوره ایله محاربه ایتیوب یالکز دینه حقه دعوت ایتمك اوزره سنهٔ مزبوره شوال شریفنده مشار الیه حضرت خالدك عهدهٔ ریاستنده اوله‌رق اوچیوز اللی کشی کوندریلوب اورایه وارنجه قبیلهٔ مزبوره اهالیسی اهل اسلام قارشوسنه مسلح اوله‌رق چیقوب حضرت خالد کندیلرینه خطابا (سزنه سکز) دیو سؤالنه جوابا بزدین آخره میل ایتدك معناسنه اولان (صبأنا) دیملری اوزرینه حضرت خالد بولفظی دین اسلامدن عدول ایتدکلرینه حمل ایدرك اللرینك باغلانمسیله اسیر ایدلملرینی امر ایدوب اول صورتله

جمله‌سی تحت اسارته آلندیلر . بعده سحر وقتی حضرت خالد طرفندن برکمسنه اصحاب کرامه خطابا (هرکیمك یاننده اسیر وار ایسه قتل ایلسون) دیو ندا ایدنجه بنو سلیم قبیله‌سی کندی اسیرلرینی قتل ایتدیلر . انجق مهاجرین وانصار اشبو امرك قبولندن قاچینه‌رق کندی اسیرلرینی صالیویردیلر . سرور عالم افندمز بو وقعه‌دن خبردار اولنجه (یا رب العالمین بن خالدك ایتدیکی ایشدن بری یم) بیوردی . وسویلدکلری لفظدن مرادلرینك نه اولدیغنی اکلامقسزین حضرت خالدك بو ایشده عجله ایتدیکنی تقبیح ایلدی . وحضرت علی افندمزی برچوق مال ایله کوندروب جمله‌سنك دیت وضررلرینی تضمین ایدرك خاطرلرینی تطییب ایلدی

(٤٦) ابو عامر اشعری رضی الله عنه حضرتلرینك هوازن دیارنده (اوطاس) دینیلان محله واقع اولان سریه‌سیدر . وبونك سببی حنین محاربه‌سندن فرار ایلیان هوازن قبیله‌سندن بر طاقمی محل مزبورده اجتماع ایتدکلری خبری ایشیدیلنجه مشار الیه ابو عامر حضرتلری برفرقهٔ عسکریه ایله تعقیبلرینه مأمور بیوریلوب اورایه واردقلرنده مقاتله‌یه کیریشوب ومشار الیه ابو عامر حضرتلری طقوز کشی‌یی برر برر دین اسلامه دعوت ایلیوب کندیلرندن قبول کورمدیکندن جمله‌سنی قتل ایلدی . وصکره کندیسی دخی براوق ایله اوریلوب فنا حالده یاره‌لندیغندن قرنداشی ابو موسی الاشعری رضی الله عنه حضرتلرینی ریاسته تعیین وحضرت پیغمبره

سلامنك تبليغى ايله كندوسنه خير ايله دعالرينك رجا ايدلمسنى
وصيت ايلدى وبراز وقتدنصكره وفات ايلدى . بعده
ابو موسى حضرتلرينك يوزندن ايش فتح اولنوب كفار
خاكسار مغلوب اولدى . وپك چوق اسيرلر ايله اموال
غنائم آلنه‌رق عودت ايلدى . ومشار اليهك سلام ونيازى
حضرت پيغمبره تبليغ اولندقده آبدست آلوب كندوسنه
وقرنداشنه خير دعالر ايلدى . واسيرلرك ايچنده حضرت
پيغمبرك سود قيز قرنداشى بولنوب حضور سعادتلرينه
كتورده رك كندوسنه پك چوق دعالر ايتدكدنصكره بر كوله
وبر جاريه وايكى دوه وبر مقدار قيون احسان ايليوب
قوم وقبيله سنه كوندردى

(٤٧) طفيل بن عمرو الدوسى رضى الله عنه حضرتلرينك
سريه سيدر . شويله كه سرور عالم افندمز طائفه كيتمكى
مراد ايتدكده مشار اليه حضرتلرينى اغاجدن يابلمه
(ذو الكفين) ديدكارى بر بتك هدمنه مأمور بيوروب سنهٔ
مزبوره شوالنده سريعا اورايه واروب بتى هدم ايدرك
ياقدقدنصكره سرور عالم افندمزه يتيشوب طائفه كيتدى

(٤٨) قيس بن سعد بن عباده رضى الله عنه حضرتلرينك
يمن طرفنه واقع اولان بعثيدر . شويله كه سنهٔ مزبوره
اواخرنده مشار اليه قيس حضرتلرى درديوز آتلودن مركب
بر فرقهٔ عسكريه قوماندانى اولوب يمن طرفنه كوندريله رك
يولده دخى (صداء) قبيله سيله مقاتله يه مأمور قلندى .
واو صره ده (زياد بن حارث صدائى) حضور سعادته

كلوب حقيقت حالى آكلامسيله (يا رسول الله بن قومك مسلمان
اولملرينى متعهدم . عسكرى كيرو دوندر) دينجه سرور
عالم افندمز عسكرى كيرو چويردى . وفى الواقع قبيلهٔ
مزبوره اون بش كوندنصكره كلوب مسلمان اولديلر

(٤٩) عيينة بن حصن الفزارى رضى الله عنه حضرتلرينك
سريه سيدر . شويله كه طقوزنجى سنهٔ هجريه‌سى محرمنده
(سقيا) نام محلده ساكن بنى تميم اشقياسنك تنكيلنه مأمور
بيوريلوب اللى نفر آتلو ايله محل مأموريتنه كيدرك
آپ آنسزين اوزرلرينه هجوم ايله خيليجه اسير ومال غنيمت
آله‌رق سالما وغانما عودت ايلدى

(٥٠) قطبة بن عامر بن حديده رضى الله عنه حضرتلرينك
سريه سيدر . شويله كه سنهٔ مزبوره اوائلنده مكه نواحيسنده
ساكن (خثعم) قبيله‌سى اشقياسنه مأمور بيوريلوب يكرمى
كشى ايله محل مأموريتنه كيدرك آپ آنسزين اشقيا اوزرينه
هجوم ايله بر خيليجه محاربه ايديلوب طرفيندن برقاچ كشى
يارەلندى . ونهايت نصرت ومظفريت اسلام طرفنده
وقوع بولوب برقاچ اسير وخيليجه دوه وقيون آلنه‌رق
مدينهٔ منوره يه عودت اولندى

(٥١) ضحاك بن ابى سفيان الكلابى رضى الله عنه حضرتلرينك
سريه سيدر . شويله كه سنهٔ مزبوره ربيع الاولنده (قرطاء)
دينيلان محلده كائن بنى كلاب قبيله سنك تربيه سنه مأمور
بيوريله‌رق بر فرقهٔ عسكريه ايله كوندريلوب محل مأموريتلرينه
وارنجه ابتدا كفار خاكسارى موعظهٔ حسنه ايله دين حقه

دعوت ایتدیسه ده کفرهٔ فجره اودالره یناشیوب هیچ بریسی
قولاق ویرمدیکنجه مقاتله یه کیریشه رك عون حق ایله کفره یی
تار ومار ایتدکدنصکره برخیلیجه مال غنیمت آله رق مدینه یه
عودت ایتدیلر

(٥٢) علقمة بن مجزز مدلجی رضی الله عنه حضرتلرینك
سریه سیدر . وبونك سببی اهالیٔ حبشه دن برطاقم اشقیا
(جده) طرفلرینه کلوب اهالی یی راحتسز ایتدکلری
ایشیدلدیکنجه مشار الیهك تحت ریاستنده اوله رق سنهٔ مزبوره
صفرنده اوچیوز کشی کوندریلوب جزیره یه داخل اولدقلری
آنده اشقیا قراری فراره تبدیل ایتدکلرندن عودت اولندی
(لطیفه) اثنای عودتده عسکردن بعضلری عجله ایدوب
آرقداشلرندن آیرلدقلری جهتله عبد الله بن حذافه حضرتلری
کندیلرینه رئیس نصب اولندی . ومشار الیهك طبیعتی
مزاحه مائل اولدیغندن عسکر برمحله قونوبده آتش یاقدقلرنده
(بن سزك امیرکز بولندیغم جهتله بکا اطاعت ایتمکز لازمدر
هایدی آتشه کیریکز) دیمسی اوزرینه برطاقمی امتثال امره
قالقیشنجه (اوتوریکز بن سزه لطیفه ایتدم) دیدی .
واشبو امری حضرت پیغمبره خبر ویردکلرنده (هرکیم سزه
برمعصیت ایله امر ایدرسه اطاعت ایتمیکز) بیوردی

(٥٣) علی بن ابی طالب کرم الله وجهه حضرتلرینك
سریه سیدر . مشار الیه حضرتلری سنهٔ مزبوره ربیع الآخرنده
یوز اللی کشی ایله (طی) قبیله سنك (فلس) دیدکلری
بتك هدمنه مأمور بیورلوب محل مأموریتلرینه وارنجه

آب آنسزین هجوم ایله بتخانه یی تخریب ایتدکدنصکره
برخیلیجه اسیر ومال غنیمت آله رق عودت ایلدی . واسرای
مرقومه آره سنده مشهور حاتم طائینك قزی اولوب حضور
رسول اللهه کتورلدکده پدرینك جود وسخاسنه حرمة
کندیسنه خیلیجه احسانلر ایدرك آزاد ایدوب قومنه
کوندردی . وقرنداشی عدی بن حاتم شامه فرار ایتمش ایکن
سرور عالم افندمزك بو لطف ومروتنی ایشیدنجه مدینهٔ
منوره یه کلوب شرف اسلامی قبول ایلدی

(٥٤) ابوموسی الاشعری ومعاذ بن جبل رضی الله عنهما
حضرتلرینك یمن قطعه سنه واقع اولان بعثلریدر . قطعهٔ
مزبوره اهالیسنه احکام دینیهٔ اسلامیه تعلیم ایتمك اوزره
اونجی سنهٔ هجریه سنده هربری برطرفه مأمور ایدیله رك
کوندرلدی . وکندیلرینه خطابا (ایشی قولای طوتك
کوچلشدیرمیك . وتبشیر ایدیکز تنفیر ایتمیکز) دیو تنبیه
اولندی . ایکیسی دخی مأمور بیورلدقلری وجهله کیدوب
یمن قطعه سی اهالیسنه احکام شرعیه یی تعلیم ایله دین اسلامی
نشر ایتدیلر . وبو اثناده سرور عالم افندمز طرف طرف
امیرلر ووالیلر نصب وتعیین ایلدی

(٥٥) خالد بن ولید رضی الله عنه حضرتلرینك نجران
طرفنده (بنی عبد المدان) قبیله سنه واقع اولان بعثیدر .
شویله که سرور عالم افندمز مشار الیه حضرتلرینی برفرقهٔ
عسکریه یه رئیس نصبیله سنهٔ مزبوره ربیع الاولنده قبیلهٔ
مزبوره خلقنی دینه دعوت ایتمکه مأمور بیوروب

ودین حقدن اعراض ایتدکاری صورتده مقاتله ایتمکی دخی
اراده ایلدی . مشار الیه حضرتلری بر موجب اراده اورایه
واروب موعظهٔ حسنه ایله خلقی دین حقه دعوت ایتمسی
اوزرینه جمله سی غرض انقیاد ایدرك شرف اسلامی قبول
ایتدیلر . و برطاقی دخی عساکر اسلامیه ایله برلکده مدینهٔ
منوره یه کلوب سرور عالم افندمز ایله کورشدیلر . و طرف
رسالتدن مملکتلرینه بر والی نصب اولندی

(٥٦) علی بن ابی طالب رضی الله عنه حضرتلرینك یمن
طرفنه واقع اولان سریه سیدر . مشار الیه حضرتلری
او حوالیده بولنان بقیهٔ اشقیانك تأدیبنه مأمور اولوب سنهٔ
مزبوره رمضان شریفنده اوچیوز نفر آتلو ایله محل مأموریتنه
کیدرك کندوسی بر موقع انتخاب ایله عسکرینی اطرافه
طاغیدوب بر خیلیجه اسرا و اموال غنیمت کتوردیلر . بعده
جماعت اشقیایه تصادف اولندقده دین اسلامه دعوت اولنوب
قبول ایتمدکلرندن بشقه اوق آتمغه قالقشملری اوزرینه
حضرت علی افندمز شدتلی بر هجوم ایدنجه یکرمی کشیلری
قتل اولنمسیله باقیلری منهزما طاغلدیلر . بونك اوزرینه
عساکر اسلامیه کندیلرینی تعقیب ایتمیوب بتکرار دین اسلامه
دعوت ایدنجه طرف حقدن هدایت ایریشه رك دین اسلام ایله
مشرف اولدیلر . آندنصکره عساکر اسلامیه عودت ایدوب
سرور عالم افندمز اول سنه حجه کتدیکی جهتله مکه ده
کندیسنه یتشدیلر

(٥٧) اسامة بن زید بن حارثه رضی الله عنه حضرتلرینك

(بلقاء) نواحیسندن (شرات) نام ناحیه ده کائن کفرهٔ
روم اوزرینه واقع اولان سریه سیدر . شویله که سرور
عالم صلی الله علیه وسلم افندمزك پك سوکیلو اصحابندن
مشار الیهك پدری زید بن حارثه حضرتلری مقدما او طرفده
شهید اولوب پدرینك انتقامنی آلمق و مدینه اهالیسنك تجارتلری
اك زیاده شام طرفیله اولدیغندن اشقیای رومی دفع و تنکیل
ایدرك یوللری تأمین ایتمك مقصدیله اون برنجی سنهٔ هجریه سنك
صفری نهایتنده مشار الیه اسامه حضرتلرینی سرعسکرلك
منصب جلیلنه تعیین ایله ناحیهٔ مزبوره یه کوندرمك اوزره
مکمل بر اردو ترتیب بیوریله رق خارج مدینه ده (جرف)
نام محلده قورلدی . و اشبو سفر ایچون وجوه مهاجرین
و انصار کرامك جمله سی حاضرلندقلری جهتله بر طاقم
کمسه لر وظیفه سزلك ایدرك اسامه حضرتلری غایت کنج
اولدیغندن (بو قدر وجوه و اشراف اوزرینه بویله برچوق
سرعسکر ایدلدی) دیو سویلندکاری حضرت پیغمبرك
معلوم نبویلری اولنجه کوجنه کیدوب ربیع الاولك اوننجی
جمعه ایرتسی کونی خسته اولدیغی حالده منبره چیقوب بو مقوله
سوزلرك تفوهی لایق اولمدیغنی بیان ایله خلقی ایقاظ ایدرك
نصیحت بیوردقدنصکره ینه خانهٔ سعادتلرینه تشریف ایتدیلر .
و سفره کیتمك اوزره حاضرلنان اصحاب کرام بلوك بلوك حضور
سعادتلرینه کله رك وداعلشوب اردوکاهلرینه کتدیلر .
بازار کونی کلنجه سرور عالم افندمزك خسته لکی زیاده لشدی
و او آرالق اسامه حضرتلری دخی حضور سعادته کله رك

وداعلاشمق ایستدیسه ده سرور عالم افندمز خسته لکنک
شدتندن کندیسنه هیچ برشی تکلم ایده‌مدی . انجق مبارك
اللرینی سمایه طوغری قالدیرد وصکره اسامه حضرتلرینك
اوزرینه وضع ایدردی . اشته بو حال شریفندن
اسامه حضرتلری کندیسنه دعا اولندیغنی و حضرت
پیغمبرك خوشنودیتنی اکلایوب بویوزدن ممنون اولدیسه ده
سرور جهانك اودرجه‌ده خسته لکنی کوردیکندن
پك زیاده محزون و مکدر اوله رق یاننـدن آیریلوب
اردوکاهه کیتدی . ایرتسی کونی حبیب اکرم برمقدار
افاقت بولوب مسجد شریفه کیدرك حضرت ابی بکرالصدیقك
آرقه‌سنده نماز قیلدی . واسامه حضرتلریله وداعلشوب
محل مأموریتنه کیتمسنی تنبیه بیوردقدنصکره خانهٔ
سعادتلرینی تشریف ایلدی . بونك اوزرینه حضرت
اسامه اردوکاهه واروب عسکرانه پازار ایرتسی کونی حرکت
ایتملرینی امر ایتدی . وعسکر دخی حاضرلنوب یوله چیقمق
صره‌لرنده ایکن حضرت اسامه‌نك والده‌سی ام ایمن حبیب
اکرمده موت علامتلرینی کورمسیله اوغلنه خبر کوندرر .
درعقب اسامه وعمر وابو عبیده رضی الله عنهم حضراتی
یتیشوب همان اول کون یعنی ربیع الاولك اون ایکنجی
پازار ایرتسی کونی کونش قاوشغه میل ایتدیکی صره‌ده
اول حبیب کبریا علیه من الصلوات اوفیها افندمز حضرتلری
دار فنادن هجرتله دار بقایی تشریف بیوردیلر .
حضرت فخر رسالت دار آخرتی تشریف بیورنجه اردوکاهده

بولنان عساکر اسلامیه مدینهٔ منوره‌یه کلدیلر . وسنجقدار
(بریده) رضی الله عنه حضرتلری دخی سنجاغ شریفی
کتوروب حبیب اکرمك قپوسی اوکنه دیکدی . بعده
ابو بکر الصدیق رضی الله عنه حضرتلری خلیفهٔ رسول الله
اولوب اهل اسلام کندوسنه بیعت ایدنجه‌ینه مشار الیه
اسامه حضرتلری سرعسکرلك منصب جلیلنه تعیین بیوریله‌رق
سنهٔ مزبوره ربیع الآخرینك غره‌سنده محل مأموریتلرینه
کوندرلدی . وخلیفهٔ رسول الله ابو بکر الصدیق حضرتلری
پیاده و اسامه حضرتلری آتلو اولدقلری حالده شهرك
خارجنه چیقاریله‌رق برخیلیجه مسافه یره قدر تشییع اولندی .
اشته بووجهله محل مأموریتلرینه کیدنجه جناب واجب الوجود
حضرتلری نصرت ومظفریت احسان ایلیوب کفرهٔ فجره
اوزرینه هجوم ایله برخیلیسی قتل و برخیلیسی دخی اسیر وخانه
وخرمانلری احراق بالنار واسامه حضرتلرینك پدرینی شهید
ایلیان کافر دخی قتل ایدیله‌رك عساکر اسلامیه‌یه هیچ برضرر
وکدر اصابت ایتمکسزین سالما وغانما مدینهٔ منوره‌یه عودت
اولندی . و ابو بکر الصدیق حضرتلری اهالی ایله برابرجه
عساکر اسلامیه‌نك استقبالنه چیقدیلر . اشته بو سریه
حبیب اکرمك الی نهایت و خلیفه سنك الك اول ترتیب ایتمش
اولدقلری برسریه در . والله تعالی اعلم بحقیقة الحال
(اخطار) حضرت فخر عالم صلی الله تعالی علیه و سلم
افندمزك دار آخرتی تشریفلرندنصکره اصحاب کرامك
غزوات وسرایاسی و فتوحات عظیمه‌لری پك چوق اولوب

کتابمزڭ حجمی بوکا متحمل اولمدیغندن تحریرندن صرف نظر اولنمشدر . مطلع اولمسنی آرزو ایدنلر معتبر اولان کتب سیره مراجعت ایلسونلر . انجق اصحاب کرامڭ آرهلرنده اولان بعض وقوعات شیعه و روافضڭ سوزلریله مخلوط اولدیغندن شایان اعتماد و امنیت اولمدیغی اخوان دینه اخطار اولنور

خاتمه

ایكی مقصدی شامل اولوب مقصد اول اصحاب كرام حضراتنك بعض احوالی بیاننده‌در

(اصحاب) صاحب لفظنك جمعی اولوب حسن الفت و معاشرت ایتمك و یار و همدم اولمق معناسنه اولان صحبت كلمه سندن مأخوذدر . و صحابه كلمه سی دخی هرنقدر اسم مصدر ایسه‌ده اصحاب لفظی كبی مقام جمعده استعمال اولنور . اما اصطلاح اهل حدیث و سیرده (اصحاب) اهل اسلامدن اوله‌رق حبیب اكرم صلی الله تعالی علیه و سلم افندمز حضرتلریله حسن الفت ایتمش و یاخود جمال دلاراسنی كورمش و مرتد اولمیوب اولنجیه قدر اسلامیت اوزره ثبات ایتمش اولان ذوات كرامه اطلاق اولنور . ایمدی بو صورتده مسلمان اولدقدنصكره (العیاذ بالله) مرتد اوله‌رق وفات ایلیانلره بالاتفاق اصحاب اطلاقی جائز اولمز و روایتلرینه دخی قطعا اعتبار اولنمز . عبدالله بن جحش و ابن خطل كبی . انجق بعدالارتدادینه شرف اسلامی قبول ایدنلر قول صحیحه كوره اصحاب كرامدن عد اولندقلری كتب سیرده مسطوردر .

(اما اصحاب كرامك اعدادی) حضرت فخر عالم افندمزك زمان بعثتندن دار آخرتی تشریف ایلدیكی زمانه دكین اطراف و اكنافده پك چوق قبائل و سائر خلق شرف اسلامی قبول ایتدكلری جهتله جناب حقدن غیری نه مقدار اولدقلری یقینا هیچ كمسه‌نك معلومی دكلدر . بوكا بناء بعض كمسه‌لرك (حضرت پیغمبر دار آخرته انتقال ایلدیكی صره‌ده اصحاب

كرامك موجودی یوز یكرمی درت بیك كشیدن عبارت ایدی) دیدكلری تخمینی اولدیغندن بر قول معتبر اولمدیغی آشكاردر .

(اما اصحاب كرامك فضائلی) جناب واجب الوجود حضرتلرینك قرآن جلیلده حسن ثنالرینه و كندیلرندن راضی اولدیغنه دائر پك چوق آیات جلیله انزال بیورمسیله ثابتدر . ازان جمله سوره فتحده حبیب اكرمنك رسالتنی احسن وجهله تصدیق بیوردقدنصكره اصحاب كرامك علو قدر و شانلری حقنده اشبو آیات جلیله‌یی انزال بیورمشدر (والذین معه اشداء علی الكفار رحماء بینهم) یعنی محمد علیه الصلوة والسلام حضرتلریله اولان اصحاب كرام كفار خاكسار اوزرینه غایت شدتلی و بری برلرینه مرحمتلودرلر . (تریهم ركعا سجدا یبتغون فضلا من الله و رضوانا) جناب اللهدن فضل و رضوان طلب ایتدكلری حالده سن آنلری راكع و ساجد اوله‌رق كورسین . (سیماهم فی وجوههم من اثر السجود) آنلرك علامتلری سجود اثرندن یوزلرنده ثابتدر . شو وجهله كه كثرت صلات و كیجه اویقولرینی ترك ایتدكلری جهتله یوزلری نور كیبدركه هر كورن كندیلرینه میل و محبت ایدر . (ذلك مثلهم فی التوریة) اشته شو بیان اولنان وصف آنلرك توراتده‌كی وصفیدر . (و مثلهم فی الانجیل) اما انجیلده‌كی وصفلری (كزرع اخرج شطأه فآزره فاستغلظ فاستوی علی سوقه یعجب الزراع) اصحاب كرام اول براكین كیبدركه ابتدا فلیزلرینی چیقارر و عقبنده اكا تقویت ویرر بعده قالینلاشه‌رق ساقی اوزرینه

طوغریلوب طورر . واکینك بو وجهله اولان اوضاعی
زراعك عجب وحیرتنی موجب اولور . (لیغیظ بهم الکفار)
اصحاب کرامك بو وجهله اولان اوصافی کفاری غیظ
وغضبه کتورمك ایچوندر . فی الواقع دین مبین اسلام بدایت
تشکلنده بره اکیلان بر تخم کبی قلیل اولوب صکره جناب
حقك لطف وکرمیله اصحاب کرامك شرف اسلامی قبول
ایتملری اوزرینه هر طرفه شعبه لنه رك عجب وحیرتی موجب
اوله جق درجه ده تکثر ایله اویله بر منظر لطیف وشکل
نظیف پیدا ایلدی که کفرهٔ فجره نك حسدلرندن ناشی
تا جکرلرینه تأثیر ایلیوب وکوزلرینه دیکن اولوب ظاهرا
وباطنا بصیرتلری قپاندی . وصکره دخی طبیب حاذقه
مراجعت ایتدکلرندن فلاح وظفر بوله میوب نار سعیره قدر
کیدرك بسبتون هلاك اولدیلر . واشبو حال فلاکت اشتمال
اولاد واحفادینه دخی سرایتله نیجه نیجه میلیونلر نفوس انسانیه
کفر وضلالتده قاله رق هلاك اولدی والآن اولمقده در .
(وعد الله الذین آمنوا وعملوا الصالحات منهم مغفرة واجرا عظیما)
اصحاب کزیندن اولوبده ایمانلرنده ثبات ایله اعمال صالحه
ایشلیانلره جناب الله مغفرت واجر عظیم وعد ایلدی .
انتهی بو آیات جلیله اصحاب کرامك تمامیله اوصاف جمیله لرینی
شاملدر . شویله که اصحاب کرامك اعدای دین اوزرینه
شدید وغلیظ وبری برلرینه رحیم وشفیق اولدقلری وکثرت
عبادت وحسن نیتلری واعظم مطالب انسان اولان جناب حق
طرفندن کناهلرینك عفویله مغفرت واجر عظیمه نائل اوله جقلری

بیان اولندی . وحتی امام مالك (رحمه الله) حضرتلری
بو آیات جلیله ایله استدلال ایلیوب اصحاب کرامه عداوت
ایلیان روافضی تکفیر ایلمشدر . وحاصل استدلالی دخی
شو وجهله در . اصحاب کرامك اوصاف جمیله لری روافضی
غیظ وغضبه کتورر . وهر کیم که اصحاب کرامك اوصاف
جمیله لری کندوسنی غیظ وغضبه کتورر کافردر . ایمدی
رافضیلر دخی کافردرلر اما صغرانك بیانی کندی اقرارلریله
ثابتدر . واما کبری (لیغیظ بهم الکفار) آیت جلیله سیله
ثابتدر . نتیجه سی ایسه کندیلری دوشونسونلر . وبرده سورهٔ
توبه ده (والسابقون الاولون من المهاجرین والانصار
والذین اتبعوهم باحسان رضی الله عنهم ورضوا عنه واعد لهم
جنات تجری تحتها الانهار خالدین فیها ابدا ذلك الفوز العظیم)
آیت جلیله سیله مهاجرین وانصارك حق عالیلرنده درت
امر بیان اولندی . (برنجیسی) جناب اللهك کندیلرندن
راضی اولدیغی (۲) آنلرك جناب اللهدن راضی اولدقلری
(۳) جنات عالیات ایله تبشیر اولنملری (٤) جنات عالیاتده
مخلد اولملری در . وشو اثناده جای اشتباه دکلدر که
ابی بکر الصدیق وعمر الفاروق وعثمان ذی النورین
وعلی بن ابی طالب رضی الله عنهم حضراتی مهاجرینك
سابقین اولیندن اولدقلری جهتله کندیلرنده امور اربعهٔ
مذکوره ثابتدر . بو جهتله کندیلرینه دیل اوزاتانلرك
خطای عظیمده واقع اولدقلری شبهه کتورمشی دکلدر .
وینه سورهٔ جلیلهٔ مزبوره ده (الذین امنوا وهاجروا

وجاهدوا فی سبیل الله باموالهم وانفسهم اعظم درجةً عندالله واولئك هم الفائزون * یبشرهم ربهم برحمةٍ منه ورضوان وجنات لهم فیها نعیم مقیم خالدین فیها ابدا ان الله عنده اجر عظیم) آیت جلیله‌سیله مهاجرین کرام حقنده درت امر بیان اولندی (برنجیسی) جناب اللهك عندنده درجه‌لرینك اك بیوك اولدیغی (٢) مرادلرینه فائز ونائل اولملری (٣) رحمت ورضوان وجنات عالیات ایله تبشیر اولندقلری (٤) جنات عالیاتده مؤبد اولدقلریدر . هله بو آیت جلیله‌ده اولان تأکیدات جالب دقتدر .

وینه سورهٔ جلیلهٔ مزبوره‌ده واقع (لكن الرسول والذین امنوا معه جاهدوا باموالهم وانفسهم واولئك لهم الخیرات واولئك هم المفلحون * اعد الله لهم جنات تجری من تحتها الانهار خالدین فیها ذلك الفوز العظیم) آیت جلیله‌سنده مؤمنین مجاهدینك اوصاف جمیله‌سندن درت وصف ذکر اولندی . (برنجیسی) خیرات وحسنات صاحبلری اولدقلری (٢) اهل فلاح ونجات اولدقلری (٣) جنات عالیات ایله موعود اولدقلری (٤) جنات عالیاتده مخلد اولدقلریدر .

وخلفاء راشدینك مؤمنین مجاهدیندن اولدقلری شبهه‌سز اولدیغندن اوصاف اربعهٔ مذکوره‌ده داخل اولدقلری بدیهیدر .

وبرده سورهٔ آل عمرانده (کنتم خیر امةٍ اخرجت للناس تأمرون بالمعروف وتنهون عن المنكر وتؤمنون بالله) آیت جلیله‌سیله اصحاب کرامك اوچ درلو مدح وثنالری بیان

بیورلمشدر (١) اصحاب کرامك اك خیرلی امت اولدقلری (٢) کمال استقامت وعدالتلرینه دلالت ایلیان امر بالمعروف ونهی عن المنکر ایتدکلری (٣) الله ذوالجلال حضرتلرینه مؤمن اولملری . وبرده سورهٔ حجراتده (ولكن الله حبب الیكم الایمان وزینه فی قلوبكم وكره الیكم الكفر والفسوق والعصیان اولئك هم الراشدون) آیت جلیله‌سیله اصحاب کرامك محب ایمان اولدقلری وکفر وفسق وعصیاندن خوشلانمدقلری وراشدین اولدقلری بیان بیوریله‌رق ثنا اولنمشلردر . بو جهتله اصحاب کرامك حق عالیلرنده اوصاف مزبوره‌نك اضدادینی اعتقاد ایلیانلرك وادیٔ ضلالتده قالدقلری شبهه ایدیله‌جك شی دکلدر . وآنلرك حسن ثنالری حقنده دها بك چوق آیات جلیله وار ایسه‌ده مدعامزك اثباتی خصوصنده مع زیاده بو مقدارك کافی اولمسندن کتب تفاسیر وسیره احاله ایدرك مقدار مزبور ایله اکتفا اولنمشدر

(حکم شرعی) حضرت فخر عالم افندمزك اهل بیت وازواج واصحابنی سب ایلمك وقدر عالیلرینی نقصان ایتمك حرامدر . وبو فعل قبیحه جرئت ایلیان ملعوندر . زیرا سند متصل ایله حضرت پیغمبردن روایت اولنمشدرکه (بنم اصحابمك حقنده اللهدن قورقیکز بنم اصحابمك حقنده اللهدن قورقیکز) واشبو وجهله واقع اولان تأکیدلرده‌کی مبالغه جای دقتدر (بندن صکره بنم اصحابمی محل طعن اتخاذ ایتمیکز . بنم اصحابمی سون بکا اولان محبتی سببیله سور . وبنم اصحابمه بغض وعداوت ایلیانلر

بكا اولان بغض وعداوتلری سببیله در . اصحابمه اذیت ایلیانلر تحقیق بكا اذیت ایتمشلردر . و بكا اذیت ایلیانلر جناب اللهه اذیت یعنی رضای شریفنه مخالفت ایتدكلری جهتله دنیا و عقباده مؤاخذه اولنه جقلری شبهه سزدر) بیورمشدر . وبر دها حدیث شریفده (بنم اصحابمی سب ایتمیكز . هر كیمكه بنم اصحابمی سب ایدرسه آنك اوزینه جناب الله و ملائكهٔ كرام و كافهٔ ناسك لعنتلری واقعدر و جناب الله آنك هیچ بر فعل خیرینی قبول ایلمز) بیورمشدر . و بر دها حدیث شریفده (بنم اصحابمی سب ایتمیكز . و تحقیق بندن صكره آخر زمانده بر قوم سوء كله جكدر كه بنم اصحابمه سب ایدرلر . بو مثللو كمسه لرك جنازه لرینی قیلمیكز . و قز آلوب ویرمیكز . و ضرورتسز كندیلریله كورشمیكز . و خسته اولدقلرنده عیاده لرینه كتمیكز) بیورمشدر . اشته بو احادیث شریفه ایله حضرت پیغمبر امتنه شونی بیلدردی كه اصحاب كرامنه سب و اذی ایدنلر كندوسنه اذی ایتمش اولورلر ایمدی حضرت پیغمبره اذی و جفا ایتمك حرام و بلكه كفردر . بوكا بناء اهل اجتهادك بیانلرینه كوره انبیای كرامدن هر قنغی بر پیغمبری سب ایلیان ملعونلرك قتل اولنملری لازمدر . و اصحاب كرامی سب ایتمكه جرئت ایلیان فاجرلرك شدتلی ضرب و تنكیل و حبس مدید ایله تعذیب و تأدیب اولنملری لازمدر . انجق حكم مذكور عادی اوله رق سب ایلیانلر حقنده اولوب یوخسه اصحاب كرامدن ارتدادی ظاهر اولمیان هر قنغی بر صحابی یی (العیاذ بالله) كفر

و ضلاله نسبت ایلیانلر نص قرآنه مخالفتلری سببیله تكفیر اولنه رق قتل اولنملری واجبدر . و كذلك حضرت عایشهٔ صدیقه رضی الله عنها والده مزك تهمت زنادن بری اولدیغی (سبحانك هذا بهتان عظیم * یعظكم الله ان تعودوا لمثله ابدا ان كنتم مؤمنین) نص جلیلیله ثابت اولدیغندن كندوسنه دیل اوزادن فاجرلرك دخی جانلری مالك جهنمه صاوریش اولنه رق قتل ایدلملری واجبدر . و خصوصیله شیخین یعنی ابو بكر الصدیق و عمر الفاروق رضی الله عنهما حضرتلرینه اطالهٔ لسان ایله بغض و عداوت ایلیانلری تكرار بتكرار ضرب ایلمك و موتلرینه قدر حبس ایلمك واجبدر . انجق توبهٔ صحیحه ایله توبه ایده جك اولورلر ایسه حبسدن چیقاریلورلر . و تواریخ معتبره ده یازلمشدر كه حضرت عمر افندمزك اوغلی عبید اللهك اصحاب كرامدن مقداد بن الاسودی سب ایلدیكی مشار الیه حضرتلرینه بالغ اولنجه سیاسةً اوغلینك دیلنی كسمكه قالقشمسی اوزرینه اصحاب كرام توسط ایدوب كوج حال ایله قورتاره بیلدیلر . و بر ده امام اعظم (رحمه الله تعالی) حضرتلرینك وقتنده روافضدن بری حضرت عثمان افندمزه زیاده سیله دیل اوزادوب (نعوذ بالله) یهودی دیمكه قدر جرئت ایلدیكندن بر كون امام مشار الیه حضرتلری رافضیٔ مزبورك یاننه واروب كندوسنه خطابا (ای كشی سنك قیزینی فلان یهودی صرافنه نكاح ایتمك استرم نه دیرسین) بیورمسی اوزرینه رافضی جوابنده (سن امام المسلمین ایكن بنم قیزیمی بر یهودی صرافنه ویرمكلكی

لایق کورمزمیسین) دینجه حضرت امام (ای کشی سن حضرت پیغمبردن دها بیوکمیسین) دیو سؤالنه جوابا رافضی (حاشا بن حضرت پیغمبردن دها بیوك نصل اوله بیلورم) دیدی . بونك اوزرینه حضرت امام (ای کشی سنك اعتقاد فاسدنجه حضرت عثمان (العیاذ بالله) یهودی اولدیغی حالده حضرت پیغمبر ایکی کریمهٔ محترمه‌لرینی کندوسنه تزویج ایلدی) دینجه شاشقین رافضینك عقلی باشنه کلوب همان اول ساعتده تائب و مستغفر اوله رق مسلمان اولدی .

(تنبیه) معلوم اوله که اهل سنت والجماعه علماسنك اتفاقلری شونك اوزرینه ثابتدر که کافهٔ اصحاب کرامك افضلی واك بیوکی ابو بکر الصدیق حضرتلریدر . بعده عمر الفاروق حضرتلریدر . انجق بعض علمای اهل سنت علی بن ابی طالبك عثمان ذی النورین اوزرینه تفضیل اولنمسنه وبعضلری ایکیسنك مساواتنه ذاهب اولمشلر ایسه‌ده جمهور علما ومحدثینك تحقیقاتنه کوره اصحاب کرامك افضلیتلری خلافتلرینك ترتیبی اوزره اولدیغندن عثمان ذی النورین حضرتلرینك علی بن ابی طالب حضرتلرندن افضل اولدیغی آشکار اولمغله انلرك ذاهب وقائل اولدقلری قول شایان اعتبار اولیوب بری برلرندن افضلیتلری خلافتلرینك ترتیبی اوزره اولدیغی دها زیاده قبوله شایاندر . وجمهور علمانك دلیللری صحیح بخاریده بیان اولندیغنه کوره ابن عمر رضی الله عنهما حضرتلری دیمش که (بز حبیب اکرمك زمان سعادتنده اصحاب کرامك اك زیاده خیرلوسی ابو بکر الصدیق صکره عمر الفاروق

وصکره عثمان بن عفاندر . دیر ایدك) وروایت اخراده (بز حضرت پیغمبرك زمان سعادتنده افضل امت محمد ابو بکر الصدیق بعده عمر الفاروق وصکره عثمان ذی النوریندر دیر ایدرك وحضرت پیغمبر بزم دیدیکمزی ایشتدیکنده انکار ایمز ایدی) واقع اولمشدر . وبرده جناب الله خلفاء راشدین حضراتنی حبیب اکرمنك خلافتنه ودین اسلامك اقامه‌سنه اختیار ایتدیکندن عند الهیسنده رتبه ومنزله‌لری خلافتلرینك ترتیبی اوزره اولدیغنده اصلا شبهه یوقدر . ومشار الیهم خلفاء راشدیندن صکره افضل امت التی کشی اولوب یعنی طلحه وزبیر وسعد وسعید وعبد الرحمن بن عوف وابو عبیده عامر بن الجراح حضراتیدر که خلفاء راشدین ایله برابر بو ذوات کرام جنت ایله تبشیر اولندقلرندن مجموعنه عشرهٔ مبشره تسمیه اولنور . (رضی الله عنهم ونفعنا الله بشفاعتهم آمین)

(تنبیه) خلفاء اربعه رضی الله عنهم حضراتنك افضلیتلری بیان اولندیغی وجهله ترتیب معلوم اوزره اولمغین دینجه دخی اول وجهله کندیلرینه محبت ایلمك لازمدر . بو صورتده برکمسنه ترتیب مذکوری انکار ایله حضرت علی افندمزی جمله سنك اوزرینه تفضیل ایدرسه اهل سنت والجماعت مذهبندن خارج اولوب فرق ضاله‌دن اولدیغی شبهه‌سزدر . وبرده افضلیتجه ترتیب مزبوری اقرار ایدوبده دینجه حضرت علی افندمزه زیاده محبت ایده‌جك اولورسه اعتقادنده تناقض ایدوب بنه فرق ضاله‌دن عد اولنور . انجق سلسلهٔ

نسبی حضرت علی افندمزك سلالهٔ طاهره سنه منتهی ویاخود دیگر بر جهتله کندوسنه مناسبت تامه سی بولندیغی جهتله زیاده محبت ایدرسه محبت مز بوده بر امر دنیوی اولدیغندن اعتقادنده تناقض ایتمسی لازم کلمیوب اهل سنت مذهبندن خارج اولمز (والله تعالی اعلم بحقیقة الحال)

امام طبری حضرتلرینك (ریاض) کتابنده بیان اولندیغی وجهله انس رضی الله عنه حضرتلرینك روایتنده واقع اولمشدر که حبیب اکرم صلی الله علیه وسلم افندمز امت مرحومه سنه خطابا (ای امت واصحابم تحقیق جناب الله سزك اوزریکزه صلات و زکات وصوم وحجی فرض قیلدیغی کبی ابو بکر وعمر وعثمان و علینك محبتلرینی فرض قیلمشدر . اعدی هر کیم انلرك فضل و کماللرینی انکار ایدرسه کندیسندن صلات و زکات وصوم وحج عبادتلری قبول اولنمز) بیورمشدر . وینه مشارالیه حضرتلرینك روایتنده واقعدر که حبیب اکرم (ابو بکره محبت ایتمك بنم امتمك اوزرینه واجبدر) بیورمشدر .

(تمثیل) بر قورد ایله تیلکینك بری آولادقلرینی برابرجه ییمك اوزره عقد مرافقت ایلیوب کونك برنده بر قیون آولادقلرنده قوردانك اعلی یرلرندن ییمکه باشلامش . مسکین تیلکی ایسه قوردك یاننه صوقلمغه جسارت ایده مدیکندن برکناره چکیلوب اشکمبه دن ییمکه قالقشمسی اوزرینه قورد کندوسنه خطابا (ارقداش نیچون ات ییمکه کلمیورسین) دیمسنه جوابا تیلکی (حکمادن ایشتدیکمه کوره اشکمبه نك چوق خاصیتلری واردر اکا بناءً ات ییمیورم) دینجه قورد قهقههٔ استهزا

ایله کوله رك (بنی مسکین یوزك و کوزیکك نجاستنه بولاشدیغنه باقیوبده علم حکمتدن بحث ایده یورسین) دیمش . اشته بونك کبی مسائل اعتقاد وطهارت وسائر احکام دینیه دن بی خبر بر طاقم اقوام جهله عرفان دعواسنده کزوب اهل سنته منکر دیه رك و کندیلرینه محب خاندان عنوانی ویره رك اصحاب کرامك حق عالیلرنده اطالهٔ لسان ایله درلو درلو هذیانلر ایدرلر . و بر طاقمی دخی هر نقدر جاهل دکللر ایسه ده بو مثللو کروه ابلهانه واقع اولان ریاستلرندن طولایی (العیاذ بالله) جادهٔ استقامتدن آیریله رق عنادا واستکبارا هم ضال وهم ده مضل اولورلر .

ای امت محمد میزان انصافی اله آله لم . عقلمزی باشمزه طوپلایوب کوزلجه دوشونه لم . اصحاب کرام فدای جان و جهان ایدرك صوك نفسلرینه قدر بو دین مبین احمدینك نشرینه چالشدیلر . وهم ده موفق اولدیلر . اجدادمزی کفر وضلالدن قورتاروب سبب هدایت اولدیلر . آنلرك بو همم عالیه سی اولمیه یدی عجبا بزی دینسزلکدن کیم قورتاره بیلوردی . بویله بر بیوك افندیلکلرینی اونودوبده آنلره دیل اوزاتمق شان انسانیته دوشرمی . قوم یهود ایله نصارادن عبرت آلملی که وقتیله احکام دینیه لرینی محافظه ایده جك اصحاب حمیتلری بولنه مدیغندن بیچاره لر بد اغیاره دوشوب کتابلری تبدیل وتحریف اولندی . وقطعا دینه مناسبتی اولمیان بر طاقم عادات باطله عبادت اتخاذ ایدیله رك دنیوی واخروی سبب هلاکلری اولدی . بونلر کوزلریمز

اوكنده طورركن برطاقم يلانجى مردارلرك سوزلرينه قاپيله‌رق جمعيت اسلاميه آره‌سنه تفرقه دوشورمك وجادهٔ استقامتدن آيرلمق لايقميدر . بو مثللو اعتقادات فاسده ضياى نور اسلامدن كوزلرى قاشمش برطاقم حسود ودين دشمنلرينك القاآت شيطانيه‌لرندن اولديغى شبهه ايديله‌جك شى دكلدر . اما اصحاب كرامك آره‌لرنده بعض كونا وقوعات اولمش ايسه‌ده هر برينك برمحمل صحيحى اولمقله برابر بز انلرك تحقيقنه مأمور دكلز . باخصوص كه شيعه وروافضك سوزلريله طولديرلمش تاريخلره صحيح نظريله باقوبده محققين علماى دينك تحقيقاتنى ازدل وجان قبول ايتمامك قنغى برعقل سليمك ايشيدر . والحاصل هركس كندى وظيفه‌سنى بيلوب حدنى تجاوز ايتمامليدر . ونقطهٔ اتحاد اسلامدن آيرلماملیدر . والسلام على من اتبع الهدى

مقصد ثانى مجتهدين عظام حضراتنك بعض احوالى بيانده در

(مجتهد) بذل مقدور ايدرك چالشمق معناسنه اولان اجتهاد كلمه‌سندن مأخوذدر . معناى شرعيسى حكم شرعى حقنده ظن غالب تحصيل ايتمك ايچون فقيه اولان ذاتك تماميله وسع وقدرتنى بذل ايتمسندن عبارتدر . اول بر درجه‌ده كه آنك اوزرينه زياده ايتمك خصوصنده كندى نفسندن عجز حس ايليه . واجتهادك شرطى مجتهد اولان ذاتك امور ثلثه‌يه آشنا اولمسيدر . (۱) قرآن عظيم الشانك معانى لغويه وشرعيه‌سنى يعنى مفردات ومركباتنك معانيسنى

واقاده‌ده اولان خواصنى بيلمسيدر . (۲) متن حديث وسندلرينى يعنى تواتر وشهرت وآحاد طريقلرندن قنغى طريق ايله حديث شريفك بزه واصل اولديغنى ورواة‌لرينك احوالنى وجرح وتعديل اصولنى بيلمسيدر . (۳) شرائط واحكام ومقبول ومردودله برابر وجوه قياسى بيلمسيدر .
(اما اجتهادك حكمى) خطا اوزره واقع اولمق احتماليله برابر غلبهٔ ظن حاصل اولمقدر . بو صورتده اهل سنت والجماعته كوره مجتهد اولان ذات بعضا خطا وبعضا دخى حقه اصابت ايدر .
وبر حكمك دليلى خفى اولمسندن ناشى مجتهد اولان ذات حقه نائل اوله‌مديغى حالده اجتهادنده واقع اولان خطاسى سببيله ضلالته نسبت اولنه‌رق عقاب اولنمز . بلكه وظيفهٔ مأموريتنى بالايفا وسع وقدرتنى بذل ايله دعواسنه دليل اقامه ايلديكندن معذور طوتيلور وهمده بر درجه اجر وثوابه نائل اولوب كندوسنه مكافات اولنور . انجق اصول وعقائد دينيه‌ده خطا ايليان درجهٔ خطاسنه كوره هم تضليل وهمده تكفير اولنور . عالمك قدمنه قائل اولانلر ايله برطاقم بدعت سيئه‌لرى عبادت واعتقاد ايليانلرك كفر وضلاله نسبت اولندقلرى كبى . امام اجتهادنده حقه اصابت ايليان ذاتك ايكى درجه مكافاته نائل اوله‌جغى (ان اصاب فله اجران وان اخطأ فله اجر واحد) حديث شريفيله ثابتدر .
وهمده داود عليه السلامك زمان حكومتنده برجماعتك قيونلرى كيجه وقتى بر ترلايه كيروب اكينلرينى افساد ايتدكلرندن

آكين صاحبلری حكومته مراجعت ايتدكلرنده حضرت داود قيونلرك اكين صاحبلرينه ويرلمسنی اجتهاد ايله حكم ايتديسه ده اوغلو سليمان عليه السلام حكم مزبوره راضی اولميوب اكينلرك اصلاحنه دكين قيونلرك سود ويونلری ايله انتفاع ايتمك اوزره قيونلرك اكين صاحبلرينه ويرلمسنی واصلاح ايدنجيه قدر اكينك قيون صاحبلرينه تسليم اولنمسنی حكم ايلدی . حالبوكه حضرت داودك اجتهادنده وقوعبولان خطاسی سببيله طرف الهيدن لوم وتوبيخ اولنميوب بلكه جناب الله داود وسليمان عليهما السلامك (هر برينه علم وحكمت ويردك) ديو قرآن جليلنده كنديلرينی مدح وثنا بيورمشدر . واشبو قاعدهنك قانون عقله دخی موافق اولديغی آشكاردر . مثلا افنديك بری احبابندن برينی آرامق اوزره خدمهسندن برقاچ كشی يی مأمور ايتديكی حالده خدمهنك هر بری امره امتثال ايله مواضع متعددهيه طاغيلهرق وآرامقده قصور ايتميهرك كزدكدنصكره مطلوب اولان ذاتی يالكز بريسی بولوب كتورديكی وسائرلری بوش كلدكلری صورتده شبهه يوقدركه مطلوب اولان ذاتی كتورن خادمه زيادهسيله اكرام اولنور وبوش كلانلر دخی تكدير وتعذير اولنميوب بلكه امكلری مقابلنده كنديلرينه برمقدار احسان ايديلور . اما معين اولهرق زيدی كتورمكه مأمور اولوبده قطعا مطلوب اولميان عمروی كتوردرلر ايسه تكدير وتعذير اولنهجقلری بياندن مستغنيدر .

وبرده صادق ومدبر وفن حربه آشنا براردو قوماندانی

فن مزبوره تطبيقا مواقع لازمهيه عسكر سوق ايدوبده بعض موقعلرده عسكری بوزيلهرق اجتهادنده خطا ايتسه قطعا مسؤل طوتلميهجغی آشكاردر . وبرده برهيئت عسكريه دشمن ايله محاربه ايدوب ايتمامك خصوصنده مباحثه ايدوبده محاربه ايتمك طرفنی التزام ايليان مجرب الاحوال برذاتك دلايلی واضح كورنديكندن كنديسنه برفرقهٔ عسكريه تابع اولوب محاربهيه كيدرك منصور ومظفر اولهميوبده بوزلسهلر اول ذاتك اجتهادنده واقع اولان خطاسی سببيله مجازات اولنميهجغی شبههسزدر . اشته بووجهله اصحاب كرام عليهم رضوان الملك العلام حضراتنك پك چوغی مجتهد ايديلر . بوكا بناءا بعضيلرينك آرهلرنده واقع اولان اختلافات اجتهاده مبنی اولديغی جهتله بعض اراذل ناس روافض وشيعه سوزلريله طولديريلان برطاقم تاريخلره باقهرق اطالهٔ لسانه قالقشملری پك بيوك خطالرينی وچاه ضلالته دوشملرينی موجب اولديغی ادنی ملاحظه ايله معلوم اولور . بونلرو يادكار احمقلرك حقنده (الله اصلاح ايلسون) دعاسندن بشقه برشی سويلمكلكی عبث ايله اشتغال كورديكمزدن صرف نظر ايلدك .

وشوراسی دخی معلوم اولهكه اصحاب كرام حضراتندن صكره ملت اسلاميهده پك چوق اهل اجتهاد كلمش ايسهده علم وعمل وزهد وتقوادده جملهسنك رئيس وشيخلری ائمهٔ اربعه (رحمهم الله) حضراتی اولمغله زنادقهدن بشقه كافهٔ امت مرحومهٔ محمديه مسائل اعتقاديهده متفق اولوب باب اجتهادده ائمهٔ

اربعهٔ مشار الیهم حضراتنه تابع اولدقلری حسبیله کندیلرینك
سیر و احوال شریفه‌لرندن بررنبذه‌جك بیان اولنمق مناسب
کورلمشدر . وبالله التوفیق

امام همام اقدم حضرت امام اعظم نعمان بن ثابت
کوفی (رحمه الله) حضرتلرینك بعض
مناقب شریفه‌لری

معلوم اوله که امام مشار الیه حضرتلری سنهٔ هجریه‌دن
سکسان تاریخنده صحرای عدمدن عالم دنیایه کلوب یتمش سنه
معمر اوله‌رق یوز اللی تاریخنده عالم عقبایه انتقال ایلمشدر .
و اول چراغ شرع وملت وشمع دین ودولت نعمان حقایقدان
حضرتلرینك ریاضت ومجاهده وخلوت ومشاهده‌سی
درجهٔ عالیه‌ده و اصول طریقت وفروع شریعت وفراست
وکیاستده یکانه وفتوت ومروتده اعجوبه وکریم جهان
وجواد زمان اولمسیله برابر عهدینك افضلی و وقتنك
اعلمی ایدی . ومالك بن انس حضرتلری بیورمشدر که
ابوحنیفه‌یی علم وکمالده اول درجه‌ده کوردم که اکر
بر دیرکك آلتون اولدیغنی دعوی ایدیدی دلیل کتوره
بیلوردی . وامام شافعی حضرتلری بیورمشدر که علم
فقهده جمله علمای عالم ابوحنیفه حضرتلرینك عیالیدرلر .
وعلم تعبیرده دخی اول درجه ید طولی صاحبی ایدی که برکیجه
خلیفهٔ وقت ملك الموتی رؤیاسنده کوروب بنم عمرم دها نه مقدار
قالمشدر دیو سؤال ایلدکده ملك الموت بش پارمق قالدیروب
اشارت ایلدی . وبو رؤیایی هرکیمه سؤال ایتدیسه

تعبیرندن عاجز قالملری اوزرینه امام اعظم حضرتلرینه
مراجعتله واقع اولان سؤاللرینه جوابا (بش علمه اشارتدر .
یعنی بو بش علمی جناب واجب الوجوددن غیری هیچ برکسه
بیلمز واو بش علم جناب اللهك فرقان مبیننده کله‌جك اولان
آیت جلیله ایله بیان بیوردیغی علملردر . استعیذ بالله .
ان الله عنده علم الساعة وینزل الغیث ویعلم ما فی الارحام
وماتدری نفس ماذا تکسب غدا وماتدری نفس بای ارض
تموت . صدق الله العظیم
وتحصیل علم وکمال ایدوب برچوق سنه‌لر اختیار عزلتله زهد
وتقوانك درجهٔ نهایه‌سنه واصل اولدقدنصکره روضهٔ پاك
جناب پیغمبری زیارتنه کیتدی . وبرکیجه سرور عالم
افندمزی عالم رؤیاده کوردیکنده رسول اکرم (یا ابا حنیفه
سن بنم سنت وشریعتمی اظهار ایدوب عزلتی ترك ایتملیسین)
امر شریفنه امتثالا علم فقهه مقید اولوب سنن رسولی عالمه
اظهار ایلدی . وزهد وتقواسی دخی اول درجه‌ده ایدی که
برکون شاکردانندن بری وفات ایلیوب جنازه‌سنه حاضر
اولان جماعت هوانك شدت حرارتندن ناشی بر دیوارك
کولکه‌سنده اوتورمقده‌لر ایکن امام اعظم افندمزك کلمسیله
اورایه اوتورمسی تکلیف اولندقده (بو دیوارك صاحبندن
بنم آله جغم اولوب حالبوکه (کل قرض جر منفعة فهو ربا)
منطوق منیفی اوزره هر برقرض که بر منفعتی جر ایلیه آنك
ربا اوله جغی درکار اولمغله صاحب دینك دیواری
دیبنده اوتوروب مستظل اولدیغم حالده ربا احتمالندن

قورتیله میه جغمه بناءً بو بابده بنی معذور طوتارسکز) بیوردی . وصاحب دیواری چاغیروب اقراض ایلدیکی اقچه‌یی کندوسنه بخش ایله حقنی اسقاط ایلدکدنصکره جماعتك خاطرلرینی تطییب ایچون یانلرینه اوتوردی . وعبادات وطاعاتی اول درجه کثرت اوزره ایدی که بهر کیجه اولمق اوزره برقاچ وقت اوچیوزوصکره یدی یوز ودها صکره‌لری بیك رکعت نافله نماز قیلار ایدی . وکثرت سجودندناشی دیزلری دوه دیزی کبی قاس قتی اولمش ایدی . وتمام اوتوز سنه مقداری یتسو نمازینك آبدستیله صباح نمازینی قیلدی . وحتی شاکردانی بو حالنی تحقیق ایتمك ایچون یتسو نمازینی قیلدقدنصکره پاپوچلرینك ایچنه چاقیل طاشلری طولدیروب کیدرلر وصباح نمازینه کلدکلرنده طاشلری قودقلری وجهله بولورلر ایدی . واوتوز اوچ دفعه دخی زیارت بیت اللهه کیدوب ادای حج شریف ایلمشدر . وجناب حق ایله اولان آداب ومعامله‌سی دخی اول مرتبه‌ده ایدی که کبار علما واهل اللهدن داود طائی حضرتلری بیورمشدرکه (بن تمام اوتوز سنه ابوحنیفه حضرتلرینك مصاحبتنده بولندم هیچ بر وقت خلا وملاده باشنك آچیق اولدیغنی واستراحت ایچون آیاق اوزاتدیغنی کورمدم وحتی بر دفعه یا امام المسلمین بو حال خلوتده استراحتکز ایچون آیاقلریکزی نیچون اوزاتمیورسین دیدیکمده جوابا (خلوت وانجمنده جناب حق ایله ادب اوزره اولمق اولیدر

دیدی) وحضرت امام غزالی (رسالة التفرقة بین الاسلام والزندقة) نام کتابنده بیوررلرکه ائمهٔ اربعه‌نك هر بری علم وعمل ونهایت صفای باطن ایله سلوك ومجاهده‌لر ایدوب کبار اولیاء الله اولدقدنصکره پك چوق کرامات عالیه ایله مقام اعلای قطبیته واصل اوله‌رق مقبول حق اولدقلرندن مذهبلرینه بو قدر مؤمنین داخل اولمشلردر . یوخسه‌ سائر کسه‌یه اقتدا امر محالدر . وامام اعظم حضرتلرینك کمالات انسانیه وکرامات عالیه‌سندنناشی مجلس انورلرینه اولیاء کرام حاضر اولورلر ایدی . ابراهیم ادهم وداود طائی وابو مطیع بلخی وعبدالله بن مبارك حضراتی کبی . وکندیسی اصحاب کرامدن عبدالله بن حرا وانس بن مالك وجابر بن عبدالله وعبدالله بن ابی اوفی ووالید بن الاشفع وعایشه بنت عجز حضرتلرینه یتشمدر . بو جهتله مجتهدین عظامك جمله‌سندن اقدمدر . ودها بونلردنبشقه مناقب شریفه وکرامات علیه‌لری پك چوقدر . انجق اطنابدن احترازا بو مقدار ایله اکتفا اولندی . (رضی الله عنه ونفعنا ببرکته علومه آمین)

مجتهد ثانی امام مالك بن انس بن مالك (رحمه الله) حضرتلرینك بعض احوال شریفه‌سی

امام مشار الیه حضرتلری طقسان بشنجی سنهٔ هجریه‌سنده صحرای عدمدن وجوده کلوب سکسان درت سنه معمر اوله‌رق یوز یتمش طقوز تاریخنده مدینهٔ منوره‌ده عالم عقبایه روان اولمشدر . وامام مشار الیه حضرتلری کندی عصرنده یکانهٔ دوران وعلم وفضیلت ایله مقبول جهان وازدل

وجان شاهراه شريعته سالك وعلم وكمالده فنون شتى يه
مالك ايدى . وامام شافعى حضرتلرينك استادى ومعلمى
ايدى . وسن شريفى سكسان ايكى يه بالغ اولوب اختيار
اولنجه لايق وجهله تحرىء مسائل ايده مامسندننا شى
هر ويرديكى فتوايه امام شافعى حضرتلرى نظر ايليوب
بعضيسنى قبول ايدر بعضيسنى حضرت امامه كوندروب
بومسئله ده احتياط ايلسونلر دير ايدى . وحتى روايت
اولنمشدركه بركون وضع حملى قريب برقادين وفات ايليوب
تغسيله قوندقده درونده كى ولد حركت ايتمكه باشلاينجه
امام مالك حضرتلرينه مراجعت ايدرك استفتا ايتدكلرنده
والدى ايله برابر دفن ايدلسون ديو فتوى ويرمسى اوزرينه
امام شافعى حضرتلرى استفتا ايدنلرك عقبنده امام مالكك
خبرى اولمقسزين جماعته حاضر اولوب جنازه نك وليلرينه
خطابا امام مالك حضرتلرى عورتك قارنى ياريلوب
چوجغك چيقارلمسنى امر بيوردى ديدى . وليلرى دخى قبول
ايليوب چوجغى چيقارديلر . وبرسود اناسنه ويروب
بيوتديلر . وچوجق يدى ياشنه بالغ اولدقده امام شافعى
حضرتلرى يانته آلوب وتعليم قرأن كريم ايليوب قرائت
عشره يى دخى تكميل ايلدكدنصكره بركون چوجغى امام
مالكك يانـنه كوتوروب قرائت عشره اوزره برمقدار
تلاوت قرأن كريم ايتدردى . بعده امام مالك
حضرتلرينه خطابا يا امام المسلمين بونك قتلنه بلاسبب شرعى
فتوى ويرن كمسه يه نه لازمكلور ديديكنده امام مالك حاله

مناسب فتوى ويرمسى اوزرينه امام شافعى واقع حالى بيان
ايدنجه امام مالك كندوسنه تشكر ايليوب (يامحمد انت شافعى)
ديو تلقيب ايلدى . (رحمة الله عليهما رحمة واسعة)

﴿مجتهد ثالث امام شافعى حضرتلرينك﴾

﴿بعض مناقب عليه لرى﴾

امام مشار اليه حضرتلرى يوز اللى تاريخنده صحن عدمدن
عالم دنيايه كلوب اللى درت سنه قدر معمر اوله رق ايكيوز
درت تاريخنده عازم دار جنان اولمشدر . اول خادم دين
وشريعت ناظم امور ملت مفتىء اسرار الهى مهدىء اطوار
نامتناهى وارث ابن عم نبى شافعىء مطلبى حضرتلرى كه شعبهٔ
دوحهٔ نبوى وميوهٔ شجرهٔ مصطفويدر . فهم وفراست وعقل
وكياستده يكانهٔ دوران ومروت وفتوتده ممدوح جهان
واعجوبهٔ زمان اولمسيله برابر عهدينك افضلى ووقتنك
اعلمى ايدى . حتى امام احمد بن حنبل حضرتلرى كه امام زمان
ومرجع جهان واوچيوز بيك حديث شريف حفظنده
اولديغى مشهور اولمسيله برابر امام شافعى حضرتلرينك
تلميذى اولوب مجلس شريفلرندن آيرلمازدى . وخلق عالم
بو حالنه تعجب ايليوب (بوقدر فضائل وكمالات ايله برابر نيچون
امام شافعى يه شاكرد اولمقلغى اختيار ايلدك) ديو اعتراض
ايلدكلرنده احمد حضرتلرى جوابنده (بزم حفظمزده هرنه كه
وار ايسه امام شافعى حضرتلرى معانىء غامضه واسرار
لايقه سنه عارفدر . وامام شافعى عالم ايچره آفتاب كبى
اولوب نور علمى ايله بتون خلقه ضيا ويرديكى محل ارتياب

دكلدر . وبلال خواص حضرتلری دیمشدرکه خضره
ملاقی اولدیغمده شافعی حقنده نه دیرسین دیو واقع اولان
سؤالمه جوابا امام شافعی اوتاددندر بیوردی . ومحی الدین
عربی دخی فتوحات مکیه سنده بویله اولدیغنی تصریح
بیورمشدر . وشافعی حضرتلری بیورمشدرکه برکیجه
سرور عالم افندمزی عالم منامده کوردیکمده (ای چوجق
سن کیمسین) دیو واقع اولان سؤال شریفنه جوابا یارسول الله
سنك امتندن برعاجزم دینجه (بکا یقین کل) امر شریفنه امتثالا
حضور سعادتلرینه واردیغمده مبارك اغزینك یارندن بنم
آغزیمه و دیلمه سوردی وهایدی کیت جناب حق سکا یار
ومعین اولسون بیوردی . واول ساعتده علی المرتضی
حضرتلرینی دخی کوردم مبارك پارمغندن بریوزك چیقاروب
بنم پارمغیمه طاقدی حتی بو سببدن بکا علم نبی وعلم علی سرایت
ایلدی . وبویله اولدیغی آثار جلیله سیله مثبتدر . نته کیم
بعض کتب معتبره ده واقع اولمشدرکه خلیفهٔ وقت اولان هرون
رشید زوجه سی (زبیده) نام خاتون ایله چکیشوب زبیده
(ای جهنملك كشی) دیو کندوسنه خطاب ایدنجه هرون
رشید (اکر بن جهنملك ایسه م سنده بندن بوش اوله سین)
دیه رك بری برلرندن آیرلدیلر . انجق هرون رشیدك
زبیده یه زیاده محبتی اولدیغندن مفارقتنه تحمل ایده میوب
کافهٔ علمای بغدادی احضار ایله مسئله یی اورته یه قویه رق
استفتا ایدنجه جمله سی هرونك جنتلك ویاخود جهنملك اولدیغنی
اللهدن غیری کمسه بیلمز دیه رك هیچ بر جوابه مقتدر

اوله مدیلر . بونك اوزرینه شافعی حضرتلری حالا مکتب
چوجغی اولدیغی حالده آره لرندن چیقوب بو سؤاله جواب
ویریرم دیمسیله جمله خلقك استغرابنی موجب اولوب بو قدر
علمانك جواب ویره مدیکی بر سؤاله بو چوجق نصل جواب
ویره بیلور مطلقا دلی اولملیدر دیدیلرسه ده هرون رشید
آنلرك دیدكلرینه باقیوب شافعی یی یاننه چاغیره رق سؤالك
جوابنی سویله باقه لم دیدیکنده شافعی هرون رشیده خطابا
شمدیکی حالده بنم سکا احتیاجم اولیوب سنك بکا احتیاجك
اولدیغندن سن اوتوروبده بن ایاقده بولندیغم حالده جواب
ویرمك لایق دکلدر دیمسیله هرون تختندن اینوب شافعی یی
تخت اوزرینه اوتوردنجه شافعی جای علما بالا اولور
بیوردقدنصکره هرون رشیده خطابا (ای امیر المؤمنین
ابتدا بنم سکا بر سؤالم واردر) دیدیکنده هرون سؤالکزی
نه اولدیغنی بیان ایدیکز دیمسی اوزرینه شافعی (هیچ
واقع اولمشمیدرکه نفسك برکناه ایشلمك آرزوسنده بولنوب
ومانع ومزاحم بولنمیوبده خوف الهی غلبه ایدرك اول کناهی
ایشلمكدن صرف نظر ایلیه سین) دیمسنه جوابا هرون رشید
اوت واقع اولمشدر دیمسیله شافعی حضرتلری (بن سنك
اهل جنت اولدیغکه حکم ایلدم) دیدوکی کبی علمای حاضره
قنغی دلیله استنادا بویله حکم ایده یورسین دیملرینه جواب
اوله رق (واما من خاف مقام ربه ونهی النفس عن الهوی
فان الجنة هی المأوی) آیت جلیله قرآنیه ایله حکم ایلدم
بیوردی . که معنای منیفی هرکسه که برکناه ایشلمکه قصد

ایدرده قلبنه خوف الٰهی غلبه سیله نفسنی اوکا هدن
وازکچوره تحقیقا جنت اعلی آنك مکانیدر . بونك اوزرینه
جمله حضار مجلس تحسین و آفرین ایتدیلر وحال طفولیتده
بویله اولان برچوجغك بیوبدیکی زمان نه ذات عالیقدر
اوله جغی قیاس اولنه دیدیلر . واول ذات عالیقدرك کرامات
مشهوره سندندرکه هرسنه بلاد رومدن هرون رشیده
برچوق مال کوندررلر ایکن برسنه مال مزبور کوندرلیوب
مباحث دینیه ایدلمك اوزره برقاچ کشیش کوندریله رك
زعم فاسدلرنجه اهل اسلامی خبط ایدوبده بردها مال
کوندرمیه جکلر ایمش . بونك اوزرینه هرون رشید علمای
بغدادك دجله نهری کنارینه اجتماع ایتملرینی امر ایلدی .
ورهبانلر دخی اول محله حاضر اولوب برجمعیت عظیمه تشکل
ایلدکدنصکره هرون رشید امام شافعی یه خطابا (بوکشیشلره
جواب ویرمك لازمدر) دینجه شافعی حضرتلری سجاده سنی
دجله یه آتوب اوزرینه جالس اولدقدنصکره (بزم ایله
مباحثه ایتمك استیانلرك بورایه کلملری لازمدر) دیمسی اوزرینه
کشیشلر بوحالی مشاهده ایتملریله معیتلرنده بولنان آدملریله
برابرکه جمله سی درتیوز کشیدن عبارت اولوب شرف اسلامی
قبول ایلدیلر . واشبو خبر قیصر رومه واصل اولدقده
(تشکر ایدرمکه اوآدم بودیاره کلمامش اکر کله ایدی
رومده زناردار قالمیوب جمله سی مسلمان اولورلردی) دیمشدر
(رضی الله عنه و نفعنا ببرکة علومه)

مجتهد رابع احمدبن حنبل حضرتلرینك بعض مناقب شریفه لری

امام مشار الیه حضرتلری بغدادده یوزالتمش درت تاریخنده
کتم عدمدن وجوده کلوب یتمش یدی سنه قدر معمر اوله رق
عازم دار جنان اولمشدر .
اول صاحب تیغ زمانه وصاحب ورع یکانه اول سنیٔ آخر
واول امام محق احمد حنبل رحمة الله علیه حضرتلری که
شیخ اهل سنت وامام دین ودیانت واهل زهد وریاضت
ومظهر عقل وفراست ومحافظهٔ عزت دین اوغورنده نائل
رتبهٔ شهادت برذات بلند همت ایدی . وعلوم وفنونده مالك
ید طولی وخصوصیله علم احادیثده واصل درجهٔ اولی ایدی .
وزهد واتقاسی اول درجه ده ایدیکه کندیسی بغدادده
ساکن ایکن (امیرالمؤمنین عمر رضی الله عنه بوملکتی غازیلره
وقف ایتمشدر) دیه رك بغدادك اتمکنی ییمیوب تا موصل
طرفلرندن کتوردەرك ییر ایدی . وبردفعه سفیان بن عتبه
حضرتلرندن استماع اخبار ایتمك اوزره مکهٔ مکرمه یه کیدوب
کندیسیله کورشدی . ایرتسی کون جامه شوینی یقا تمغه
ویردیکندن حجره سنده چپلاق قالوب کیده مینجه سفیان
حضرتلری امام احمدك نه ایچون کلمدیکنی اکلامق اوزره
یاننه برآدم کوندرر . واوذات حقیقت حاله واقف
اولمسیله (حوائج ضروریه کزه صرف ایتمك اوزره سکا
شوقدر آلتون ویره یم) دیو تکلیف ایتدی . وامام احمدك
قبول ایتمامسی اوزرینه عاریت اوله رق برقات البسه ویرمکی

تكلیف ایتدیسه‌ده آنی دخی قبول ایتمیوب رد ایدنجه اول ذات اصرار ایدرك بو ایشك چاره‌سنی بولمدقجه بن بورادن كیده‌مام دیدیكنده امام احمد اشته بن بر كتاب یازییورم تمام اولنجه صاتوب‌ده اقچه‌سنك یاریسنی فقرایه تصدق ایدر و یاریسیله اثواب آلورم دیدی .

وكتب معتبره‌ده بیان اولنمشدر كه طائفهٔ خذلهٔ معتزله غلبه ایدنجه قرآن جلیله مخلوق دیدرتمك وبونك اوزرینه فتوی آلمق افكار باطله‌سیله امام احمد حضرتلرینی خلیفه‌نك سراینه كوتوردیلر . خلیفه دیدكلری یادكار برخائن بدكردار اولمغین حضرت امامك بو فكر فاسده قطعا میل ایتمیه‌جكین اكلامسیله اللهدن قورقمز ظالم غدار بویله بر اختیاری یره یاتیروب تمام بیك قیرباج اوردردی . وبو كاده قناعت ایتمیوب مبارك اللرینی ایپ ایله باغلاده‌رق زندانه آتدردی . بونك اوزرینه غیبدن بر ال ظاهر اولوب حضرت امامك اللرینی چوزدیكنی اهل اعتزال مشاهده ایتملریله زنداندن چیقاروب صالیویردیلر . وبو المدن افاقت بوله میوب شهیدا وفات ایتمشدر . وبیان ایتدكلرینه كوره وفاتی زمانی قریب اولدقده مبارك پارمقلریله اشارت ایدركن اوغلو (ای پدری محترم وعزو كرامتله مكرم بو نه حالدر) دیو سؤالنه جوابا حضرت امام (ای پسر ارجمند وای باغ دلمده سرو بلند بو وقت بروقت خطردر . محل غفلت دكلدر . خیر دعایه مشغول اول . زیرا یمین ویسارمده جالس اولانك بیری شیطاندر . خاك ادباری باشنه صاچوب

بكا دییوركه ای احمد كندیكی بنم مكر وحیله‌مدن قورتاردك . بنده جواب اوله‌رق دیدم كه یوق اویله دكل بلكه بر نفس قالنجه‌یه‌دك جای خطر اولوب جای امن دكلدر) دیدی . وجنازه قالدیرلدقده نیجه قوشلر هواده اوچار ایكن كندیلرینی تابوتنه چارپوب ولسان حال ایله اغلایوب ماتم ایدرلردی . واول كون بو حالی مشاهده ایلیانلردن ایكی بیكی متجاوز كبرو ترسا نعره وصیحه ایدرك زنارلرین آتوب شرف اسلامی قبول وكلمهٔ منجیهٔ مباركهٔ (لا اله الا الله محمد رسول الله)ی ورد زبان ایتدیلر . (رحمة الله علیه رحمة واسعة ونفعنا الله بشفاعته یوم الندامة)

(نتیجهٔ مقصد ومرام) اول اركان دین مبین وخدمهٔ حبل متین ائمهٔ اربعهٔ مجتهدین حضراتنك آفتاب جهانتابدن بر ذره مقداری اوله‌رق بعض مناقب شریفه‌لرینك بیانیله قدر وشرفلرینك نه درجه‌لرده عالی اولدیغی معلوم اولنجه بر طاقم روافض بوزونتیسی آفیون سرسملری جهلهٔ متصوفه‌نك آیین باطللرینه تعرض اولنوب عبادت دیو یاپقده اولدقلری لعبیات مذاهب اربعه‌نك خارجنده در دینلدكده افكار فاسده‌لرنجه كویا اهل سنته جواب ویرمكه قالقیشوب ائمهٔ دین مبین حضراتنه دیل اوزاده‌رق (مجتهدلر علوم ظاهره اصحابندن اولوب بزم پیرلریمز كبی مرتبهٔ وصاله ایره‌مدكلرندن آنلر بو اسراره واقف دكلدرلر) دیو سویلدكلری ترهات وهذیانات ودها بو مثللو آفیون سرسملكندن نشئت ایده اقاویل سخیفهٔ ابلهفریبانه‌لری عقول سلیمه اصحابی قتنده

القاآت شيطانيه ووسايس نفسانيه اولديغى كونش كبى ميدانه چيقار . وبو مثللو ابدالان نمد پوشانه شونى دخى ديرزكه صحيحا پير طريقت اولوبده مراتب كماله واصل اولان اولياى كرامك مذاهب اربعه دن برينه تقليد ايله دخالتلرى ضرورات دينيه دن اولديغى حالده متبوع معظملرندن دها بيوك اولملرى نه وجهله تصور اوله بيلور . وكنديلرندن دها كوچك اولانلره نصل تقليد ايده بيلورلر . وبو تقليد ناقصك مرتبهٔ كمالى انتاج ايتمسى نه يولده اوله بيلور . الله عقل سليم وفكر مستقيم احسان ايليه . اى اخوان دين انسانك انجق قوللق ايچون يراديلديغى معلوممكز در . وخلاق عالمه قوللق ايتمك دخى انجق علم ايله اولوب جهل ايله اوله ميه جغى شبهه كوتورر شى دكلدر . وفضائل علم ورذائل جهلى بيان ايتمك پك چوق مقدمات ومقاصده توقف ايليوب رسالهٔ عاجزانه مزك حجمى متحمل اولمديغندن اورالرى كتب مطوله يه احاله ايديله رك صرف نظر اولنوب يالكز شوراسى اخطار اولنوركه نور علمدن اعراض ايله ظلمات جهلى رهبر ايدرك قوللق ايتمك ممكن اولايدى كتب مقدسهٔ سماويه ارسالنه ودور آدمدن زمان سعادت احمديه يه قدر يوز بيكى متجاوز پيغمبران عظامك كوندرلملرينه وعباد اللهه تعليم دين وشريعت ايتمك ايچون فداى جان وجهان ايدرك آنلرك اوغراشملرينه نه حاجت قالوردى . وفائده سز برفعل عبث اولمق لازمكلمزمى ايدى . حالبوكه افعال الهيه ده فعل عبثك وقوعى دكل امكانى بيله محال اولديغى اظهر من الشمسدر .

ديمك اوليوركه ازالهٔ جهل ايدرك نور علم ايله ضيالنمقسزين ظلمات نفسانيه دن قورتيلوبده سعادت ابديه يه نائل اولمق قطعا ممكن اوله ميه جغى آشكاردر . بو جهتله بويله براساس متين وحصن رصين اولان شرع پاك احمديدن آيريلوبده وادئ جهالت وضلالتده قاله رق اويله برطاقم بيلنمز سرسم حريفلره تقليد ايله اكابر اسلاميه يه ديل اوزاتمقده سعادت آرامق كار عاقل اولمديغى خالصانه وعاجزانه اخوان دينه اخطار اولنوب حسن تأثيرى جناب واهب العطايادن نياز اولنور

(ومنه الهداية والتوفيق)

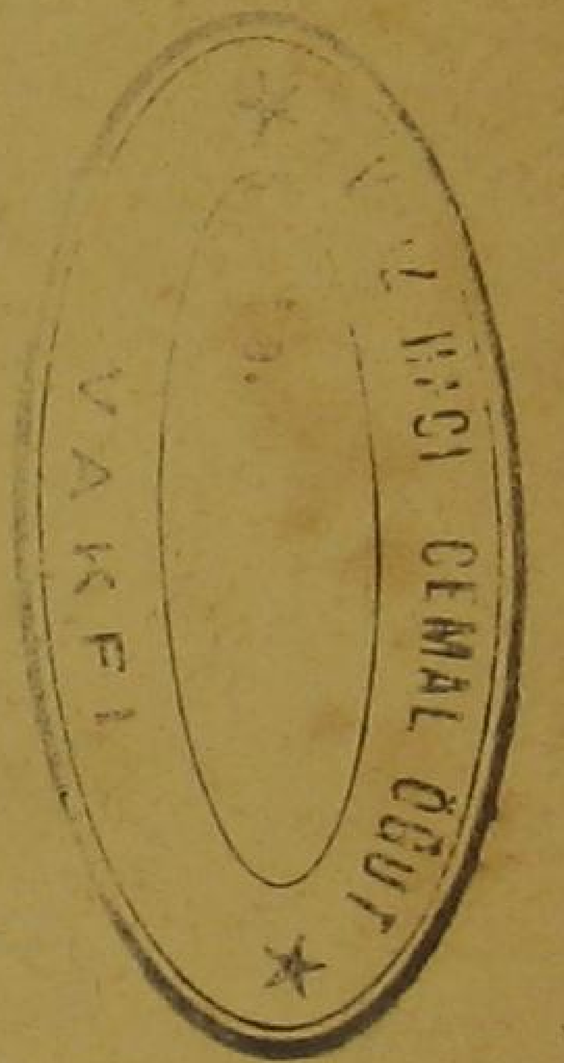
(فنعم الهادى ونعم الرفيق)

الحمد لله لمتمم للامور والصلوة والسلام على سيدنا محمد مدى الدهور وعلى آله واصحابه الذين هم شافعى يوم النشور ونعوذ بالله تعالى من الحساد الذين لاينالون من المجالس الاالمذمة والذل ومخالفة الآداب ولامن الله تعالى الاالعذاب والعقاب واقول متذللا ومتضرعا ربنا لاتزغ قلوبنا بعد اذهديتنا وهب لنا من لدنك رحمة انك انت الوهاب

تاريخ ختم كتاب

(مجرد لطف حق وعون ربانيدر اسلامه)
(كه سيف خامه سندن دائما مقهور اولور كفار)
(كتابم تيغ محض اولمشدر اهل شرك والحاده)
(زبان طعنهٔ اهل حسددن صاقله ياستار)
(قولك حافظ بوخدمتله اميد مغفرت ايلر)
(كه ختم ونشرينه تاريخ موافق كلدى (ياغفار)

* (ياغفار) لفظ شريفنك *
* حروف مكتوبه سى *
* ى ا غ ف ا ر *
١٠ ١ ١٠٠٠ ٨٠ ١ ٢٠٠
(يكونى)
١٢٩٢
مم
م

مكتب فنون حربيهٔ حضرت شاهانه مطبعه سنده طبع وتمثيل اولنمشدر

في ٢٥ شوال سنه ١٢٩٢